inkeriläisten viesti

numero 1 tammikuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Inkerikoti
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk. 25,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Kalliveren kirkko Viron Inkerissä. 1930-luvun alussa valmistunut hirsinen pyhäkkö oli Inkerin kirkoista nuorin. Pieneen seurakuntaan kuului kymmenkunta suomalaista kylää ja siinä oli Narvan emäseurakunta mukaanluettuna 800—1000 jäsentä. Valok. Leo Yllö 1943.

Aapo Iho

KOTOISIA KUVIA

KAURASAARI

Nimi edellyttää ympärillensä sekä vettä että rantoja, mutta niitäpä ei ollut nähösällä eikä kuulosalla. Aivan aukea laaja tasanko ympäröi tätä suomalaista kylää, josta aukeni laajalti näköaloja, koska kylä oli rakennettu tasangosta kohonneelle mäelle. Kylä muodosti tiiviin kokonaisuuden kahden puolen katua rakennettuine asumuksineen ja muine ulkorakennuksineen.

Asumukset oli kaikki rakennettu hirsistä ja katettu päreellä. Myöskin ulkorakennuksista esim. riihet olivat hirsirakenteisia sekä pärekattoisia, mutta muissa ulkorakennuksissa saattoi olla olkikatto. (Sinänsä olkikatto oli hyvä, sillä olkikatot valmistettiin hyvistä aineksista ja hyvällä taidolla. Niitä ei vesi läpäissyt, eivätkä ne olleet pilaantumisellekaan alttiita, kiitos rakennustavan. Tulenarkojahan ne tietenkin olivat.)

Vain aniharvassa näki maalattuja asuinrakennuksiakaan. Ne olivat yleissävyltään luonnollisesti harmaita ja sellaisinaan siis vaatimattomia näkemältä.

Tämän Kaurasaaren lähin naapurikylä oli Hörkkölä, eikä välimatkaa ollut kuin vajaa virstan matka. Sellaisinaan ne olivat kuin kaksoset konsanaan. Viljapellot ympäröivät kumpaistakin. Kotien edustoilla saattoi olla joitakin koristekasveja, kuten syreeniä tms. Mutta metsää ei silmä tavottanut millään suunnalla.

Sellainen venäläinen taajama kuin Krasnojeselo oli parin virstan päässä. Kesäisin sijaitsi näiden kylien välittömään läheisyyteen ulottunut sotilasleirialue, jossa lukemattomat teltat muodostivat omalaatuisen näkymän. Tässä leirissä kävivät kääntymässä ennen muinoin myöskin kuuluisaan Suomen kaartiin kuuluneet miehet. Olenpa heitä tavannut vielä elossa täällä keski-Pohjanmaallakin muutamia.

Samoin oli — hieman toiseen suuntaan — kahden virstan päässä se hevosajojen kilparata, josta Leo Tolstoi kertoo Anna Karenina -romaanissaan. Niin lähellä kulttuurikeskuksia asuivat siis meikäläiset siellä, eivätkä olleet itseänsä paljon satuttaneet tähän kulttuuriin muutoin, kuin — kapakan kautta.

Mutta — niin hörkköläisten, kuin kaurasaarelaistenkin näkökulmasta sotilasleiri oli merkittävämpi kuin se kilparata. Sitä todistaa seuraava omakohtainen kokemus: Olin kutsuvieraana häissä, oikeissa lauluhäissä, joissa esilaulaja sepitti vanhan ohella myöskin uutta sisältöä lauluun. Sulhanen, jonka kotona tätä laulettiin, oli Hörkkölästä. Morsian oli hietamäkeläisiä, vieläpä oma serkkuni. No, tämän häälaulannan kohteena olivat Hörkkölän ja Kaurasaaren vähävaraiset emännät, jotka kesäisin kantoivat läheiseltä sotilasleiriltä »kuksinalla» kaalia huonekunnallensa! Tosiasiahan se oli, mutta olkoon se erikseen. — Toinen tosiasia oli se, että näille leirin läheisyydessä eläville nuorille neitosille oli kunniaksi, ettei heillä ollut minkäänlaista yhteydenpitoa — ja kosketusta näiden leirien asukkaiden kanssa. Kertakaikkiaan saa sanoa, että kansallinen ja rodullinen puhtaus oli tässä suhteessa 100 %:nen.

Sopiikin kysyä, kuinka on ollut äiti-Suomen asenne vastaavissa tilanteissa, oikeammin äiti-Suomen tyttärien . . .?

Tätä sotilasleiriähän nimitettiin loakariksi, venäjäksihän se ääntyi låger.

Koska Kaurasaarelta oli Krasnojeseloon 3 km:n ja Hörkkölästä 2 km:n matka, niin emännille ei tuottanut suurta vaivaa ajaa junalla Pietarissa parina päivänä viikossa markkinoimassa kotitaloudesta liikenevät maitotaloustuotteensa, vaihtamassa ne toi-

siin ruokataloustuotteisiin. Siinä kaupankäynnissä he vähitellen, noin sormituntumalla, oppivat puhumaan venättäkin, niin että ymmärsivät toisensa, ehkä siinä olikin käsillä asiaa enemmän kuin kielellä.

Mutta annas olla: Tähän kyläyhteisöön saatiin 1910 luvulla kansakoulu ja opettajaksi saatiin intomielinen Kolppanan opettajaseminaarin käynyt nuorukainen Viktor Koponen, joka heti ensimmäisenä työvuotenansa pani kylän nuorison kanssa toimeksi: ykskaks siellä syntyi sekakuoro, siellä löytyi poikia, jotka osasivat panna suun messingille, ts. perustettiin torvisoittokunta, ja näillä voimilla saatiin aikaan oikeita ohjelmallisia iltamatilaisuuksia, joissa ei ollut ensimmäisenä tavoitteena tanssi, vaan valistustyö siinä kyläisessä piirissä. Aleksis Kiven näytelmäksi muokattua »Seitsemää veljestä» kierrettiin esittämässä myös monessa kylässä muualla. Kuoro suoritti ohjelmaosuutensa suurella lämmöllä ja innolla, löytyi lausujia, löytyi kaikkea, mitä vain tarvittiin. Ja mikä oli suurenmoinen asia: tämä nuoriso oli raitista.

Mutta sitten nousivat ne valtakuntia muserrelleet myrskyt. Vallankumous seurasi toistaan. Eikä ole enää ei Kaurasaarta, ei Hörkkölää ... Leirit entisiä laajemmat, lentokentät ja jos mitkä pelit tunkivat tuhoon tieltänsä kaiken, mikä oli niiden entisille asujille kallista ja rakasta ...

HYVÄT YSTÄVÄT!

Löytyykö keskuudestamme näyttelemisestä kiinnostuneita? On virinnyt ajatus perustaa näytelmäkerho. Ohjaaja on jo tiedossa. Kesäjuhlatkin lähestyvät taas, ja ohjelmaa tarvitaan. Sinne voisimme harjoitella jonkin näytelmän. Kaikki asiasta kiinnostuneet, ottakaa yhteys Yrjö Korkkiseen, puh. 835 556.

Kesä, Liisa ja mopedi

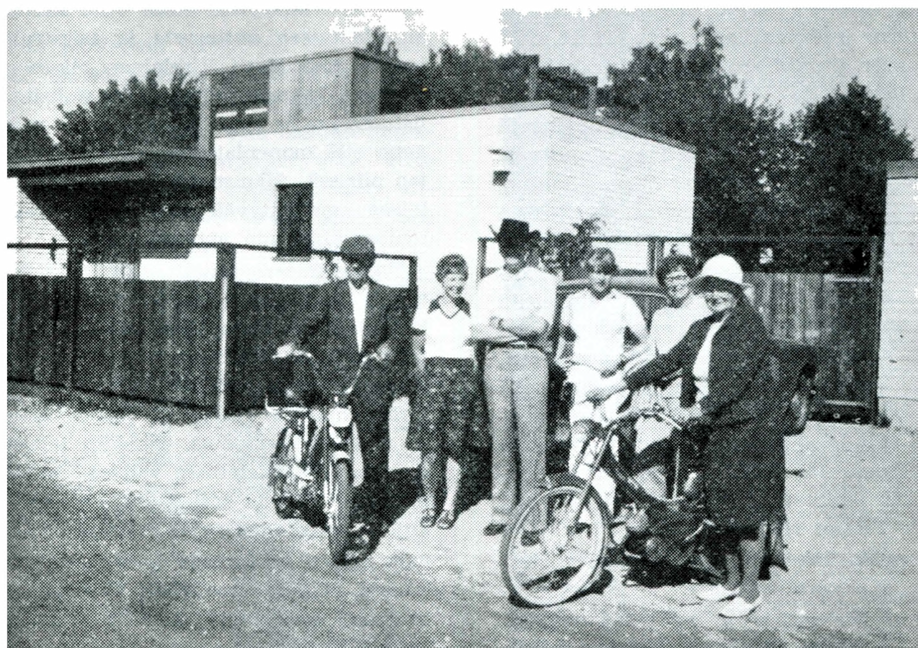
Vielä ei talven selkä ole taittunut, vaikka aurinko nouseekin aamuisin jo muutaman minuutin aikaisemmin kuin ennen joulua. Kesää kohti ollaan kuitenkin menossa, ja haikeansuloinen odotus täyttää mielen kesäisiä kuvia katsellessa.

Lohjan tori on viehättävä ja värikäs paikka kesäisin, kuten torit yleensä. Erityistä viehätystä tälle torille antaa sen »kukkaistyttö» Liisa Makara, hyvä tuttavamme Viestin palstoilta. Liisa täytti seitsemänkymmentä kolmisen vuotta sitten, mutta vuodet eivät tunnu painavan. Kesäaamuisin hän ajaa huristelee torille mopollaan myymään kukkia, jotka on itse kasvattanut Lohjan laitamilla olevan omakotitalonsa puutarhassa. Lempaalan Kuivaisilta syntyisin oleva Liisa Makara valaisee hymyllään pilvisemmänkin aamun. Erityisesti hän on ulkomaisten kamerankäyttäjien suosiossa. Oheiset viereisen sivun valokuvat on näpännyt viime kesänä eräs amerikkalainen, joka vieraili Liisan Toivo-pojan ja tämän perheen kodissa. Kuvassa Liisa poseeraa mopoineen miehensä (toisen mopedin sarvissa), poikansa ja tämän perheen kanssa jälkimmäisten kodin edustalla. Yläkuva on Lohjan torilta. Tämä ei suinkaan ole ainoa kuva Liisasta »työpöytänsä» ääressä. Hänen kuviaan on mennyt Saksanmaalle ja ties minne Euroopan maihin.

Kun Liisalta kysyy, miten hän jaksaa joka aamu lähteä matkaan, on vastauksena: — »Jaksanha mie niin kaua kui tuo mopo viep. Sit kun se väsyy, ehkä miekää en sit ennää...» Päälle kuuluu Liisalle ominainen kurillisen hilpeä naurahdus.

Oikein tulee kesäisen hyvä mieli Liisan aurinkoista hymyä katsellessa. Kun hän ilmestyy pöytänsä ääreen torille, on kesä taas todella tullut. — AL.

Matti Virolainen poissa

SIUNAUSTILAISUUS KAUVATSALLA

Matti Virolainen, syntynyt 7. 3. 1884 Miikkulaisten alakylässä, kuoli Kokemäen sairaalassa 29. 11. 1976. Siunaustilaisuus oli Kauvatsan kirkossa lauantaina 11. 12. 1976. Siunauksen toimitti Kauvatsan kirkkoherra Matti Taatila.

Siunauksen jälkeen unkarilaiset ystävät Géza ja Csaba Szilvay soittivat viululla ja sellolla unkarilaisen hengellisen laulun, Veracinin Largon ja Rossan sävellyksen Hyvästi.

Omaisten ja inkeriläisten ystävien kantamana Matti Virolaisen arkku saatettiin Kauvatsan kirkkomaalle ja kätkettiin hänen viimeisen kotiseutunsa multaan. Omaisten, inkeriläisten ja karjalaisten ystävien sekä paikkakuntalaisten kukkatervehdyksin vietettiin hiljaista hetkeä kaivatun ystävän hautakummun äärellä. Inkeriläisten Sivistyssäätiön kukkatervehdyksen toivat Jussi Vesa ja Pirkko Huurto.

Saattoväki kokoontui tämän jälkeen viettämään muistohetkeä läheiselle seurakuntatalolle. Kirkkoherra Matti Taatila muisteli Matti Virolaista paikkakuntalaisten näkökulmasta ja kertoi hänen edustaneen harvinaista, eleetöntä, mutta kuitenkin aktiivista kristillisyyttä. Jussi Vesa kertoi siitä ainutlaatuisen uutterasta ja esikuvallisesta työstä, jota Matti Virolainen oli tehnyt jo nuorena Inkerin valistusharrastuksiin osallistuessaan ja sen jälkeen sekä pakolaisavun että monenlaisten yhteisten harrastusten piirissä. Hän muisteli myös Matti Virolaisen merkittävää panosta inkeriläisten lehtien ahkerana avustajana.

Unkarilaisten taiteilijoitten musiikkiesitykset, mm. Kuusiston Lohdutus, Godardin Kehtolaulu ja unkarilaiset virret loivat osaltaan muistohetkeen unohtumatonta tunnelmaa. Lukuisat ystävien adressit oman tyttären maisteri Maria Virolaisen lukemina ja tyttären kertomus, iäkkään mutta viimeiseen asti mieleltään valoisan isänsä viimeisistä viikoista koskettivat jokaista läsnäolijaa. Muistohetken tunnelmaan loi valoa harvinaisen vanhuksen harvinaisen valoisa muisto. Kirkkoherra Matti Vironmäen tilaisuuteen lähettämän kirjeen julkaisemme tässä lehdessä kokonaan. — P.H.

Yhdistyksen adressia seurannut Matti Vironmäen kirje

Hyvä saattoväki!

Virkatehtävien tähden en voi olla mukananne saattamassa haudan lepoon Matti Virolaista, joka sai harvinaisen pitkän elämän matkan. Olen hengessä mukana ja teen kunnioittaen siunaavan ristinmerkin — kuten Inkerin mailla tiedän olleen tapana — tämän sukulaiseni ja hyvän ystäväni arkun äärellä.

Matti Virolainen oli uskollinen ja uuttera heimomies. Paljon yli puoli vuosisataa hän oli mukana yhteisissä riennoissamme. Hän oli näkyvä henkilö jo 1920-luvulla inkeriläisten pyrkimyksissä ja vielä sotien jälkeen hän tilaisuuksissamme innostutti meitä nuorempia toimintaan heimoasian hyväksi. Toivon, ettei hänen eikä muidenkaan heimomiesten sanat olisi menneet hukkaan.

Pitkän päivätyön tehnyt on nyt päässyt lepoon. Me kaipaamme poismennyttä, mutta teemme sen toivossa, joka meillä kristityillä on. Me uskomme, että meidän ihmisten eikä myöskään kansojen eikä koko ihmiskunnan elämässä kuolema sano viimeistä sanaa, vaan sen sanoo Hän, joka kerran kuulutti: »Minä olen ylösnousemus ja elämä». Hänen, meidän Vapahtajamme ja Herramme huomaan jätämme tämänkin rakkaan poisnukkuneen.

Pyhä kirja puhuu ihmisistä, jotka vielä kuoltuaankin puhuvat. Sellainen vaeltaja oli Matti Virolainen. Hänen muistonsa elää velvoittavana keskuudessamme. Se puhuu meille: hyvän asian puolesta tulee nähdä vaivaa ja tehdä työtä. Työ ei mene hukkaan.

Kunnioittavasti

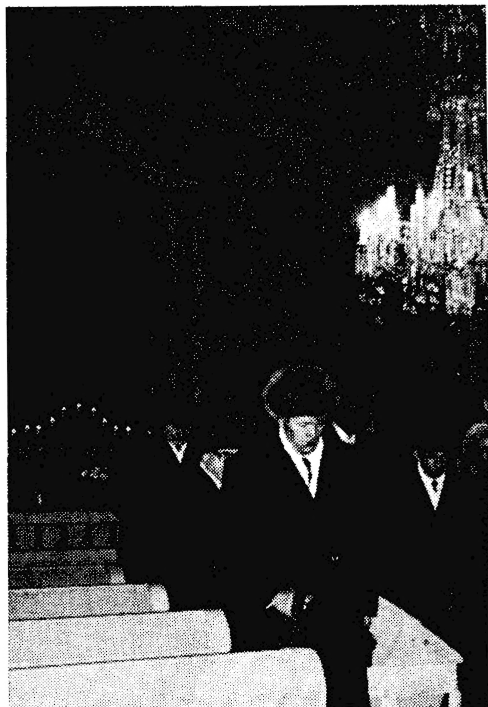
Matti Vironmäki

Matti Virolainen IN MEMORIAM

Unelma, teko
uutteran kätesi lämmössä
syntyi ja kasvoi.
Laulu ja työ,
sanan riemu ja mahti
laajalle sydämiin syttyi.
Poismennyttä pitkää päivää
ei mitata maallisin mitoln.
Se valona elää, on
sydämissä jotka rikkaasta
sydämestä syttyivät,
muistavat.

11. 12. 1976

Pirkko Huurto

Siunaustilaisuuden jälkeen arkku kannettiin Kauvatsan hautausmaalle. Kantajat takaa vasemmalta: Aarno Virolainen, Matti Virolainen, Aarne Eeva, Kainu Mikkola, Yrjö Virolainen ja Otto Virolainen.

Helsingin paikallisosasto toimii vireästi

Helsingin paikallisosaston toiminta on kuluneenakin vuonna ollut varsin vireää. Tilaisuuksissa on ollut ilahduttavan runsaasti väkeä, ja ohjelma niissä on ollut sangen kiinnostavaa: on saatu vierailijoiksi tunnettuja, mielenkiintoisia henkilöitä.

Marraskuun kuukausitilaisuudessa vieraili kenttäpiispa Toivo Laitinen. Hän kertoi mieleenjäävällä tavalla tutustumisestaan inkeriläisten kanssa ollessaan Eestin Inkerissä avaamassa kirjastoa v. 1928. Erityisesti hänen mieleensä oli jääneet Kalliveren rukoushuoneella pidetyt seurat. Silloin hän kertoi oppineensa tajuamaan jotakin olennaista inkeriläisten sisimmästä, karulle länsisuomalaiselle tuntemattomasta tunteen ilmaisuvoimasta.

Marraskuun tilaisuudessa oli ilo kuulla myös toista hyvin tunnettua julkisuuden henkilöä: opetusneuvosta, lausuntataiteilijana mainetta niittänyttä Eero Salolaa.

Joulumyyjäisten vilskettä.

Ihastuttavan hauskasti hän kertoili äskettäin ilmestyneen teoksensa »Eks muista» pohjalta lapsuutensa ajoista Helsingissä ja historiallisista tapahtumista itsenäistyvässä isänmaassa. Opetusneuvos Salola on kulttuurihenkilönä lisäksi tunnettu kotimuseostaan Hämeen Kaarteessa, jossa paikallisosasto vieraili toissa keväänä.

Joulukuun kuukausitilaisuus alkoi perinteisillä joulumyyjäisillä Agricolan kirkon seurakuntatiloissa jatkuen hauskana joulujuhlatilaisuutena. Oli rattoisan mukavaa yhdessäoloa kahvitauolla, oli hauskaa ohjelmaa. Inkerikuoro lauloi ja nuorten harmonikkatrio soitti joululauluja. Lapset esiintyivät — ja tietysti myös joulupukki. — Tunnelma oli iloinen ja samalla kertaa hartaan vakava. Taas oli vuosi kulumassa umpeen. Uusi vuosi toisi mukanaan uudet huolet, mutta joulun aika on sitä varten, että olisi hetken aikaa pysähtyä miettimään menneitä, hiljentyä kuuntelemaan. AL.

Pieni laulaja joulupuun äärellä.

Harmonikkatrio soittaa paikallisosaston joulujuhlassa. Esiintyjät vasemmalta: Pia Uoti, Leila Kukko ja Merja Turpeinen (yllä).

Helsingin paikallisosaston Inkerikuoro esiintymiskorokkeella Agricolan seurakuntasalissa (alla).

RUOTSIN PUOLELTA

Julius Sörmvall

65 år

65 år fyllde den 29 december Sjöingenjör Julius Sörmvall, Fjällkroken 7 A Borås. Han är född i Ingermanland, tog sjömaskiningenjörsexamen 1939 i Leningrad och maskin konstruktören examen 1964 i Sverige. — Också Inkeriläisten Viesti gratulerar så här efteråt.

GÖTEBORG

Göteborgin seudun Inkerin Kerholla on vuosikokous sunnuntaina helmikuun kuudes (6/2) päivä klo 15.00 Mölnlycken seurakuntatalolla.

Nuoret, vanhemmat ja vanhat olette oikein tervetulleita.

Samalla toivomme, että tämä Uusi Vuosi tuo mukanaan terveyttä, siunausta, rauhaa ja menestystä Teille kaikille, jotka sitä odotatte.

GsIK:n puolesta
VS

TAIDENÄYTTELY

Boråsin Inkerin Kerho, joka on paikallisena järjestönä vastuussa tulevien kesäjuhlien valmisteluista Ruotsissa, on suunnitellut järjestää taidenäyttelyn juhlien ajaksi. Siksi pyydämme kaikkia, jotka harrastavat kuvaamistaidetta eri muodoissa ottamaan yhteyden allekirjoittaneeseen. Kerhon tarkoitus on tuoda esille niin leveä edustus kuin mahdollista. Näyttelyyn saavat osallistua vain inkeriläiset taidetta harrastavat, niin ammattilaiset kuin amatöörit. Inkerin Kerholla on oikeus rajoittaa osanottajien ja teosten lukumäärä. Siksi olemme kiinnostuneet pääsemään yhteyteen kyseessä oleviin henkilöihin niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään 31/3 1977. Osoite ja puhelin sivulla 2.

Boråsin Inkerin Kerhon puolesta

Armas Paakkonen

VALOKUVANÄYTTELY

Kesäjuhlien yhteydessä Boråsissa juhannuksena 1977 järjestetään valokuvanäyttely edellisiltä Ruotsin juhlilta. Siksi haluamme lainaksi sekä valokuvia että negatiiveja semminkin juhlilta 1973—76. Samoin myös, jos on aivan ensimmäisiltä juhlilta.

Muista antaa selostus valokuvasta.

Boråsin Inkerin Kerhon puolesta

Armas Paakkonen

LUCIA-FEST I BORÅS

Lördagen den 4 december samlades 26 personer ute på Inkerin Kerhos stuga för att fira »pikkujoulu» och Lucia. För ovanlighets skull lyste till och med snön så vit och grann. Utanför stugan hälsade tända snölyktor medlemmarna välkomna. Inne i stugan rådde behaglig värme. Aleksi hade ordnat med julgran. Borden stod färdigdukade och viss förväntan och spänning rådde. Och äntligen! Utanför dörren hörs späda flickröster sjunga om Sankta Lucia. In i stugan tågar Lucia Tina med sina tärnor Gisela, Maria och Veronica. Till allas glädje sjunger och läser flickorna ett väl inövat och långt program. Vi får en föraning om den kommande stora helgen. Vi får höra sången om Staffan, stalledrängen, som vattnade sina fålar. Allas ögon lyser i kapp med de levande ljusen på borden. Några ögon tåras. Det är ju så stämningsfullt.

Sedan får vi sätta oss till bords. Helmi har kokat julgräten. Oj så god den var! Alina och Pauli fick var sin mandel och de kommer att få ett lyckligt år. Men vem är den tredje lycklige? Njuter han eller hon sin lycka alldeles tyst och ensam? Eller blev den tredje mandeln kvar i matresterna? Då måste väl hela Inkerin Kerho bli lycklig! Fast man redan är mätt kan man inte tacka nej till en kopp kaffe och Emilias hembakade bullar och kakor. Emilia måste vara ingermanländsk bakmästare. Jag undrar just om det finns någon som överträffar allas vår Emilia i den konsten.

Det bankar på dörren. In kliver självaste jultomten med tomtenisse bärande på en stor säck. Har jultomten gått och fått ont i halsen? Han låter ibland nästan som en ung flicka. Alla får var sin gottpåse. Jussi blir med ens 40 år yngre. Han suger med välbehag på sin klubba så att den kroknar! Kvällens »isäntä» Viktor delar ut sångböckerna. Julsångerna klingar stämningsfullt ut mot den mörka kvällen. Fönsterrutorna immar igen av värmen. Utanför är det tyst och stilla. Vi känner alla en glädje att få vara tillsammans. Ingermanländare och deras ättlingar. Tack alla ni som bidrog till att kvällen blev en värdig högtid.

A. P.

HYVÄÄ JA SIUNAUKSELLISTA UUTTA VUOTTA TEILLE

ARVOISAT LUKIJAMME

Muistattehan, että toivomme Teidän lähettävän kirjoituksenne kunkin kuun Viestiin edellisen kuukauden 20. päivään mennessä. Vain lyhyitä ajankohtaisia ilmoituksia voi lähettää myöhemmin, mutta niidenkin tulisi olla toimituksessa ennen kuun vaihdetta. — Toimitus.

INKERIKODIN KUULUMISIA

Konttorin aukioloaika (Inkerikodissa) on muuttunut. Se on auki maanantaisin klo 16.30—18.30, siis sekä avaamis- että sulkemisaika on muuttunut puoli tuntia aikaisemmaksi. Päivä on edelleen sama eli maanantai.

KESÄJUHLAT 1977 BORÅSIIN

Kun talven aikana suunnittelet ensi kesän kesälomamatkoja, niin järjestä ne niin että juhannuksena olet ystäviesi kanssa Boråsissa. Inkerin Suomalaisten perinteelliset kesäjuhlat ovat jo järjestyksessä 30. Boråsilaiset työskentelevät jo syksystä lähtien, että juhlista tulisi mitä antoisin jokaiselle osanottajalle. Siis Boråsissa tapaamme juhannuksena 1977!

Joulujuhla Kumlassa

11 p:nä joulukuuta kumlalaiset viettivät Kumlan seurakunnan kodissa »Pikku joulujuhlaa». Juhla aloitettiin virrenveisuulla, minkä jälkeen Kumlan oma suomenkielentaitoinen pastori Yngve Erkstan luki joulutekstin Markuksen evankeliumista. Kahvitarjoilu ja joulupuuro kuuluivat muun ohjelman yhteyteen.

Noin 35 henkilöä oli aikuisia koolla, ja sen lisäksi noin 15 lasta — pääosan joukosta muodostivat kantasuomalaiset. Meitä inkeriläisiä Kumlassa on vähän.

Kynttiläin valossa kun juuri lapset lauloivat joululauluja piirileikissä, alkoi kuulua sellaista jyminää oven takana, ja katsos — sisään astui kaunis valkopartainen, punaposkinen Joulupukki ja jakoi lapsille lämpölahjansa — vastakohdaksi talven pakkaselle ja lumelle. Kumlassa on tänä vuonna todella ollut lunta.

Vielä minun mieli tekee tähän lisätä:

Sanoivat, että se kaunis valkopartainen, punaposkinen joulupukki ei ollut kukaan muu, kun itse papin rouva? Minun oli sellaista vaikea uskoa!

Eivät uskoneet lapsetkaan.

»OHi—n»

KILPAILU

Miten saamme parhaiten Inkeriläisten Viestin tilaajamäärän nousemaan? Miten saamme Inkeriläisten Viestin sisällön vieläkin paremmaksi? Käytännössä parhaat ehdotukset palkitaan. Vastaukset lähetettävä Ruotsin asiamiehelle Armas Paakkoselle viimeistään tammikuun 1977 aikana. Osoite sivulla 2.

Uutta vuotta aloittaissa

Viime vuoden Kutoja kankaaseen
meille lyönyt on kuteen taas viimeisen
Kankaasta tuli lujaa.

Se kangas kenenkin kohdalla
oli ehkä kuinkakin harmaata?
Silti kangas oli kaunis ja luja.

Ehkä kutoja jätti raidan kirkkaimman
täksi vuodeksi meille tahallaan,
että siitä tulisi kaunis ja luja.

Ei kestä hopearaidatkaan
kuin hetkisen aina vain kerrallaan,
vaikka kangas on kaunista, lujaa.

Annetaan taas Kutojan kutoa kankaamme.
Hän kutoo siihen kaikki tarpeemme.
Siitä kankaasta tulee lujaa.

Kun kerran kangas tukilta lasketaan,
niin silloin vasta huomataan,
miksi harvaan oli kirkkaita raitoja.
Sen tiesi vain Kutoja taitava.
Hän kutoi vaan kankaasta lujan.

Siksi kiitos nyt kutomisistasi,
viime vuoden elämänkankaastamme.
Pirta on taas, Kutoja, kädessäsi
tätä Uutta Vuotta kun aloitamme.
Tuleehan kankaasta taasen lujaa?

Toiveittemme kangasta kutomasta
ei meitä suuri Kutojamme kiellä.
Kunhan vaan emme kutoessamme
Hänestä kauas riennä,
Niin toiveittemme kangas on luja.

Liisa Makara

Turilas tunkiolla

Tuli turilas tunkiolle,
tuli lentäen, tohkeissaan;
oli siipipeilinsä siljät
ja tarmoa pohkeissaan.

— Pois! Pois täältä toiset linnut:
me valtaamme paikan tään!
Vain turilaiden on tässä
hyvä ruveta lisääntymään ...!

19. 11. 76. *Aapo Iho*

Ehdotuksia uudenvuoden lahjoiksi

Vähäiseltä osaltani ehdottaisin lähetettäväksi sukulaisille Ruotsiin, Amerikkaan ja Venäjälle lahjoiksi seuraavia: 1) Almanakka tai kalenteri, esim. tavallinen punertava tai Martta-almanakka, jossa on emännille ja tyttärille paljon hyviä ruokareseptejä, tai koulunkäyneille Akateeminen ajast'aika. 2) Kotiliesi, erittäin rikassisältöinen emäntien aikakauslehti on ollut erittäin tervetullut sukulaisillemme myös Venäjälle. (Useimmat numerot, vaikkei kaikki, ovat menneet perille). 3) Etykin eli Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin päätösasiakirja, jossa kymmenien valtioiden puoluesihteerit ja presidentit vakuuttavat oikeuksia kansallisille vähemmistöille, on myös hyvä lähettää lahjaksi. (Saatavana kirjakaupoista. Tiedetään menneen perille myös Venäjälle.) — Tietysti sinne, jonne ei ole esteitä, on oikein lähettää myös 4) monenlaista suomalaista hengellistä kirjallisuutta ja tilata hengellisiä lehtiä.

J. J.

VUODEN PÄÄTTYESSÄ JA UUDEN ALKAESSA

»Pois juoksee aika joutuisaan,
me väistymme kuin varjo vaan!»

Syystalven pimeät illat ja hämärät päivät hiljentävät ihmisen katsomaan vähän niinkuin taakseenkin. Virsikirjan sivuilta löysin monta virrenvärssyä, jolla voin paremmin sanottavani sanoa kuuluville.

»Vuosi vanha vaipui hautaan, riemuineen ja murheineen.» Niin, — riemut ja murheet, jokaisella on omansa, toisen vaiva ei toiselle tunnu. Mutta jaettu suru on puoli surua ja jaettu ilo kaksinkertainen ilo. Toisilla tuntuu olevan murhetta ylenmäärin, mutta joka antaa kuorman kannettavaksi, antaa myös voimia sen kantamiseen.

»Kiitos Sulle kukkasista, jotka tielläin kukoisti. Kiitos myöskin ohdakkeista, jotka mua haavoitti.» »Vuodelle nyt aljetulle, Siunaukses Jeesus suo.» — Näillä virren sanoilla pyydämme siunausta ja menestystä kaikille, niin vanhoille kuin nuorillekin.

Kiitollisin mielin käykäämme alkamaan vuotta 1977.

Hämeenlinnassa 28. 11. 76

E.R.

Vielä luonnosta. Runo pitkästä aikaa

On paikkoja, joissa luonto on turmeltu. Linnut siellä ei pesi.
Ja kalat järvessä alkaa kuolla, niin saastainen on vesi.
Mutta kaukosaloissamme vielä luonto pysyy.
Jos käyt korven taloissamme, niin älä siitä kysy.

Tehtaat vain ne pahaa tekee. Jätevedet polttaa kalat.
Kunhan satut kylän rekeen, toisin ajatella alat.
Täällä rauha vielä säilyy, eikä öljyt, savut kiusaa.
Uhka kaukana vain väijyy, sitä levittää vaan ei saa ...

Luonnon tarkkailija Järvisaaren Einari

Museoviraston 23. kansanperinteen keruukilpailu alkaa

Museoviraston kansatieteen toimisto julistaa 23. koko maata käsittävän kansanperinteen keruukilpailun, jonka aiheet ja kysymykset on julkaistu Museoviraston kyselylehdessä. *Ilmaisen kyselylehden ja vastauspaperia vapaakirjekuorineen* saa museoviraston kansatieteen toimistosta, postiosoite PL 913, 00101 Helsinki 10, katuosoite Nervanderink. 13, 00100 Helsinki 10. Puh. 90-40251.

Tänä vuonna on kulunut 20 vuotta kansanperinteen keruukilpailujen aloittamisesta. Ensimmäiseen kilpailuun otti osaa 611 henkilöä. Nyt vastaajaverkoston jäsenmäärä on 2368, josta ruotsinkielisiä on 160. Kaksikymmentä vuotta mukana olleita henkilöitä on 78. Vastaajien lähettämä perinnetietous on tuottanut tutkijoiden käyttöön tähän mennessä valtavan aineiston, joka arkistoituna käsittää jo yli 500 000 vastausliuskaa. Tämänkertaisen kilpailun aiheina on työvoiman käyttö maataloudessa, tuhoeläimet pelloilla ja puutarhassa, leppäkertut, moottorivene, sähkökäyttöiset kodinkoneet ja Karjalan pukuperinne. Kaikki asiasta kiinnostuneet henkilöt ovat tervetulleita mukaan nyt julistettavaan kilpailuun. Järjestäjät toivovat osanottajille hyvää menestystä.

Kilpailuaika päättyy 28. 2. 1977. Tulokset julkaistaan kevään kuluessa. Parhaille vastaajille jaetaan palkintoina pöytähopeita, rahaa ja kirjoja. Palkinnon saajien kanssa neuvotellaan kirjeitse vaihtoehdoista.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun kuukausitilaisuus 23. 1. 77, klo 14 Inkerikodissa. Tilaisuudessa puhuu teologian tri Jussi Kuoppala. — Tervetuloa.

TURUN PAIKALLISOSASTON VUOSIKOKOUS

pidetään 27. 2. -77 klo 14 Karjalaisten talossa Itäpellontie 2. Esillä sääntömääräiset asiat. Lopuksi kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Johtokunta

SEUKKO-SEURAN OHJELMAA HELMIKUUSSA

3 pv. torstaina klo 13 rov. P. Parviainen Lähetysseurasta kertoo lähetysasioita ja näyttää diakuvia.

17 pv. torstaina klo 13. Musiikkitapahtuma. — Käpylän srk:n kanttori-urkuri Hannu Leskinen laulaa ja laulattaa.

ETSITÄÄN SUKULAISIA

Olemme syntyisin Inkerin seurakunnasta, Olosin kylästä, Seppälän Roosa (Kelo) sekä Annilan Matin Antti (Kapanen). Olisimme hyvin iloisia, jos sukulaisemme tai tuttavamme muistaisivat meidät. Ottakaa yhteys meihin kirjeitse. Osoitteemme on: Roosa ja Antti Kapanen, 43640 Humppi, Karstula, Suomi — Finland.

»KANSA KATSO KYNTTILÄSI KULKEE»

Kun Jyväskylän seminaarissa suunniteltiin seminaarilaisten lakkia vuoden 1920 vaiheilla, ehdotti eräs poika siihen neljää kullanväristä K-kirjainta, jotka tarkoittaisivat »kansa katso kynttiläsi kulkee». Tämän ja paljon muuta sekä asiallista että hauskaa tietoa on museoviraston kansatieteen toimisto saanut viime keväänä julkaistuun seminaareja koskevaan kyselyyn.

Seminaarimuistojen tallentaminen jatkuu edelleen ja toivomme, että opettajat muistelisivat omaa seminaariaikaansa ja kirjoittaisivat siitä. On tärkeää saada tietoja kaikista seminaareista ja myöskin eri vuosikymmeniltä, jotta tuleville sukupolville jäisi mahdollisimman monipuolinen kuva siitä koulutuksesta, jolla eri puolilla Suomea sijaitsevissa seminaareissa valmennettiin nuoria naisia ja miehiä kansakoulunopettajiksi. Seminaareja ei enää ole, mutta niistä valmistuneita opettajia ja kansakoululaitosta saamme kiittää siitä, että Suomen kansan yleinen sivistystaso kohosi kärkisijoille maailmassa.

Kyselyn sekä vastauspaperia ja vapaakirjekuoria saa tilata museoviraston kansatieteen toimistosta, PL 913, 00101 Helsinki 10. Puh. 90-40251/345 tai 347.

Kyselyyn liittyvät valokuvat ovat tervetulleita lahjaksi tai kopioitaviksi. Kuvien selitykset pyydetään kirjoittamaan erilliselle paperille.

ETSITÄÄN SUKULAISTA

M a t t i P a a v i l a i n e n. Asuu Ruotsissa ja on kotoisin Toksovan rajan Miikkulaisten Yläkylästä. Häntä etsii Anna Juhontytär Virolainen, omaa sukua Äijö, nykyinen sukunimi Spellmann.

Ystävälliset vastaukset Inkeriläisten Viestin toimitukseen, os. Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62.

ETSITÄÄN

Nimimerkki A. J. etsii Anni Junnista (o.s.), nykyinen sukunimi tuntematon. Kuka tietäisi nykyisen olinpaikan, osoitteen ja sukunimen? Po. henkilö asuu naimisiin mentyään Ruotsissa.

Vastaukset osoitteella: Nimimerkki A. J., Riihimäen postitoimisto, Kontiontie 34, 11120 Riihimäki 12.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,—

Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 21,—

Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 15,—

Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 5,—

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,—
Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,—

Inkerin vaakunoita 6,—
Inkerin lippuja 4,—
Inkerin postimerkkejä sarja 40,—
Adresseja 10,—
Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1977 olisi syytä tilata. Hinta 25,—.

Hinnat kruunuissa vallitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:
Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17 — 19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla Inkeriläisten Sivistyssäätiötä. Testamenttiasioissa voi kysyä neuvoja päätoimittajalta, kirkkoherra Matti Vironmäeltä, puh. 631 285.

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 2

helmikuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
OSOITE- JA TILAUS-ASIAT:	Inkerikoti
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30636-4
TILAUSHINTA:	mk. 25,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 30,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORÅS. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili n:o 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili n:o 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Toksovan Hepojärven rantaa. Taustalla kumpuilevaa maastoa metsikköineen ja peltoineen. — Valok. Samuli Paulaharju 1911.

Aapo Iho

KOTOISIA HENKILÖKUVIA

ISÄ-JUSSI ELIKKÄ KOLPPANAN SEMINAARIN JOHTAJA, MAISTERI J. AHTINEN-KARSIKKO

Inspehtori —, seminaarin, ts. Kolppanan seminaarin johtajaa kutsuttiin tavallisimmin inspehtoriksi. Pojat antoivat kuitenkin hänelle tämän lempinimen Isä-Jussi, ja milloin vain olen tarkastaja Antti Hämäläisen kanssa hänestä puhunut, ei hän ole muuta titteliä koskaan käyttänyt kuin Isä-Jussi.

Isä-Jussin edeltäjänä toiminut pappismies Jaakko Raski oli seuraajallensa jättänyt väljemmät paikat asuttaviksi. Entisen vaatimattoman yksikerroksisen hirsirakenteisen talon viereen oli kohonnut upea kaksikerroksinen hirsirakennus, johon oli sijoitettu kaksi luokkahuonetta alakerrassa ja yläkerrassa osaksi opettajille, osaksi oppilaille tarkoitettuja asuinhuoneita.

Luokkahuoneista tien puoleinen oli seminaarilaisten varsinainen opiskeluluokka. Rakennuksen toisen pään luokkahuone taas kuului harjoituskoulun käyttöön.

Tämä kirkkoherra Jaakko Raski oli hietamäkeläisiä, »Laakalan kylän rikkaita», lyhyesti karahteeratakseni. Aluksi Pietarissa, lopuksi Suomessa koulunsa käynyt ja opintonsa päättänyt ja Suomessa myöskin elämänsä viimeiset vuodet elänyt. Seminaarin johtajan paikalta siirtyi hän Tuutarin kirkkoherraksi. — Mutta nyt onkin siirryttävä Isä-Jussin seuraan.

Meikäläisen oli etsittävä omaa tietänsä eikä se ollut se etsintä mitenkään selväpiirteistä. Seminaariin menosta oli joskus ollut vain puhetta kotiväen kanssa, mutta kun sinne piti hakea, se jäi tekemättä. Kuitenkin sitten, kevätlukukauden alkuvaiheessa 1912 talvella olin neuvottelemassa tätä tietä etsiessäni opettaja Aatu Haltsosen kanssa, ja hän innosti minua, vaikka näin alusta myöhästyneenäkin, pyrkimään Kolppanan seminaarin oppilaaksi. Ja sen neuvottelun pohjalta hän lupasi puhua puolestani vielä, elleivät omat keinoni riittäisi. No, selvitin asian kotiväelle ja lähdin.

Ei se vastaanotto ollut mitenkään avosylistä. »Tämä laitos on kuin mikäkin kaatopaikka!» sanoi inspehtori. »Yksi ja toinen pyrkii tänne kesken lukukauden... Jos te nyt kuitenkin niin kovin haluatte, niin koetetaan järjestää, koetetaan järjestää. Mutta se vaatii teiltä lujaa työtä.»

Jäin taloon. Sain vanhan talon puolella paikan nukkuakseni, sain luokassa, perällä viimeisessä pulpettirivissä paikan istuakseni ja löytyivät kirjatkin lukeakseni. Minua katseltiin ja töllisteltiin aluksi. Pari kolme tuttua poikaa löytyi joukosta ja he toivottivat minut tervetulleeksi. Erikoisryhmän muodosti kolmen veikon seurue, jotka jo nimeni kuultuaan alkoivat pilkallisesti hirnahdella ja tämän tästä näykkäsivät terävillä sanoilla, eikä se tuntunut hyvältä. Katsoin parhaaksi tehdä vastaiskun, — sorvasin pari purevaa säkeistöä heistä ja annoin kuulua. Heidän lystinsä loppui siihen. No.

Isä-Jussi — mustatukkainen juureva terve ja raitis mies. Parta ajeltuna, valppain silmin hän aina aamuisin ilmestyi rukouksiin, eikä työn puutetta ollut. Opetustyön lisäksi hän itsekin opiskeli ja kävi Pietarin yliopistossa ainakin kerran viikossa. Itämaisista kielistä hän kaiketi luki arabiaa ja hebreaa, mikäli ymmärsin. Iltatunnit 18—20 oli määrätty läksyjen valmistelutunneiksi luokassa ja ukko istui siellä itsekin jauhaen ääneen läksyjänsä, mikä tuotti verratonta huvia pojille.

Omakohtaisesti muistan, kuinka hän uskontotunneilla ratkoi niitä pyhän koskemattomuuden siteitä, joita kotini oli kietonut Jeesus-nimeen. Vähitellen minulle avautui uusi terve näkökulma ja uusi asenne uskon asioihin. Isä-Jussi antoi meille yleisotsikoksi »Herran sanoja». Tuntikaupalla hän kaiveli sitten evankeliumeista näitä, irroitellen tekstiyhteyksistä nimenomaan Jeesuksen sanomiksi oletettuja kohtia.

En muista, missä yhteydessä joutuikaan Isä-Jussi kerran puhumaan sen hetkisestä poliittisesta tilanteesta Euroopassa. Elettiin siis kevättalvea 1913. »Ei mene kauan, kun Euroopassa alkaa voimain mittely. Se tietää suurta onnettomuutta, se johtaa kurjuuteen, mutta sitä eivät kykene väistämään tämän ajan mahtavat...» Suunnilleen näillä sanoilla hän ennusti vuoden kuluttua puhjenneen ensimmäisen maailmansodan.

Elämä seminaarissa jatkui tiettyyn tahtiinsa. Kevään 1913 lähestyessä jouduttiin poikkeuksellisiin tehtäviin, sillä oli suunnitteilla Kolppanan seminaarin 50-v. juhlan vietto ja se yhdistettiin »yleis-inkeriläisten laulu- ja soittojuhlien» viettoon, niin että näiden juhlien järjestely antoi seminaarillekin osuutensa.

Muistan, kuinka kävimme juhlakentällä, itse laululavalla harjoittamassa omaa lauluosuuttamme — »Lähteellähän» se oli. Laulun ja muun musiikin lehtori oli jo monasti ehtinyt tuskaantua meihin.

Kustannuspuoleen nähden seminaarissa oli kahdenlaisia oppilaita. Toiset saivat sekä majoituksen että muonituksen talon puolesta ja toiset taas maksoivat itse. Oppilaat kuitenkin muodostivat yhteisen ruokakunnan elikkä arttelin, jonka johdossa oli valittu joku ulko-oppilaista sekä hänelle valittu apulainen. Arttelssikan tehtäviin kuului neuvotella emännän kanssa tarvittavista ruoka-aineista sekä tarvittaessa neuvotella myöskin johtajan, inspehtorin kanssa. Vuoden 1913 syksyllä minut valittiin arttelssikaksi sekä apulaisekseni Juho Ihalainen Valkeasaarelta.

Arttelssikka suoritti tilaukset lähikauppaliikkeestä. Sellainen oli Maltsevan liike. Kuun vaihteessa tehtiin sitten tilit. Inspehtori suoritti näiden tilien perusteella sisäoppilaiden osuuden arttelin kassaan ja arttelssikka peri ulko-oppilailta vastaavan erän kultakin ja kävi maksamassa. Muistui mieleen Maltsevan juoksupojan asiantoimitus. Poika tuollaisilla pikkukärryillä oli tuonut tilauksen keittiöön, mutta jättänyt seminaaria ympäröivän aidan veräjän auki. Joonas Riipinen huomasi tämän ja ärähti pojalle: »Eh tyi balt'ta, ne zakròjesh vorot'taa!»

No, tämä juttu oli kerrottava vain seuraavan seikan vuoksi: Arttelssikka oli perinteellisen tavan mukaan vapautettu muista tehtävistä. Varsinkin sellaisista kuin pihan sekä puistoalueen haravoinnista, lakaisusta jne.

Nyt kuitenkin kävi tälleen: pojat oli määrätty näihin siivoustehtäviin. Pidin selviönä, ettei minun tarvinnut arttelssikkana niihin osallistua. Mutta Ahtinen-Karsikko kutsutti Ihon luoksensa ja kysyi: Miksi Iho ei ole mennyt ulkotöihin? — Kyllä minä muuten olisin mennytkin, mutta koska arttelssikat ovat aina olleet näistä tehtävistä vapautettuja, katsoin, että en mene tapaa murtamaan.

Sain toistaa tämän useamman kerran ja vakuuttaa, että muuta ei minulla ole esteenä, kuin perinteellisen tavan noudattaminen. Hänellä tuntui olevan tarve murtaa tämä tapa, koska hän ei hellittänyt, ennenkuin peräännyin sikäli, että vain johtajan nimenomaisesta toivomuksesta luovun ja vain tällä kertaa tästä perinteestä ja lähden töihin. Tämä perääntymiseni ei saa sitoa eikä velvoittaa ketään vastaisuudessa. Sillä ehdolla lähden.

Pojat naureskelivat kuultuaan asian käsittelystä ja sanoivat arttelssikan olleen oikeassa. Minulle jäi epäselväksi johtajan senkertainen tarve voittaa taikka masentaa minut, joka olin käytännön mukaan oikeassa. Arttelssikkahan joutui monasti ylimääräisiin tehtäviin, joihin toiset eivät osallistuneet.

Seuraava kohtaus on aineksiltansa paljon herkempi ja kauniimpi. Olin saanut Kolppanan seminaarin 50-v. juhlajulkaisun toimittajilta kehoituksen kirjoittaa siihen jotakin, runon tms. Tein työtä toivottua ja ohjeen mukaan kävin aikaansaannokseni — kaksi runoa — viemässä seminaarin johtajalle. Paikalla sattui olemaan myöskin opettaja Juuso Mustonen. Johtaja avasi kuoren, otti sisältä ne kaksi arkkia, joille

olin kirjoittanut osuuteni ja luki ne. Havaitsin hänen ilmeistänsä, että hän oli miellyttävästi yllättynyt ja ojensi ne arkit myöskin op. Mustosen luettavaksi sanoen: »Katso, millaisia poikia meillä on!» Ja minulle: »Kiitoksia teille näistä töistä! Kyllä nämä kelpaavat siihen julkaisuun. Minä lähetän ne jo tänään.»

Kyllä se oli sydäntalvea 1914, kevätpuolta kaiketikin, en varmaa ajankohtaa enää tavota, kun ei ole muuta tukea muistilla... Aamuvarhaisella — lienen ollut järjestysvuorossa, vai mikä asia lienee vaatinut luokkaan, kun havaitsin ikkunasta, kuinka pihaan ajoi joku outo vieras. Nousi reestä ja suuntasi askeleensa luokan kuistia kohti. Kävinkö minä hälyyttämässä johtajan, vai kävikö joku toinen, kaikessa tapauksessa johtaja oli ollut vielä vuoteessa. Ehtimättä kunnolla pukeutuakaan, hän kiiruhti vierasta tervehtimään ja tämä oli ankaran ylpeäilmeisenä kuin myrskyn merkki. Esittäytyi: Minä olen — oliko hän nyt knjääs vaiko graff — en muista enää, mutta sukunimi oli Zveřinskii. Valtuutettu tarkastamaan tämän opettajaseminaarin työskentelyä ja kaikkea, mitä asiaan kuuluu. Johtaja oli alussa hyvin hämillään ja pyysi vieraan omalle puolelleen riisuutumaan. Vai veikö hän sen kirjastoon, jossa myöskin opettajat viettivät välitunteja. Kaikessa tapauksessa päästiin päiväjärjestyksen mukaisiin töihin. Tarkastaja istui synkkänä seuraamassa opetusta. Ennen tunnin alkua aamulla vieras osoitti kipsikuvia luokassa. — Ketä nämä esittävät? — Ne ovat Suomen kulttuurihahmoja: J. W. Snellman, Sakari Topelius, Uuno Gygnaeus... — Entä missä teillä on Hänen Majesteettinsa Keisarin kuva? Oli vaikeata katsoa, miten kysymys yllätti johtajan eikä hän osannut muuta sanoa, kuin että »Niitä ei vielä meillä ole tässä luokassa». Tämä riitti herralle. Hän lähti ja uhkasi: »Minä menen nyt (nimesi jonkun paikan) ja palatessani poikkean vielä tänne. Ellei teillä ole Heidän Majesteettinsa kuvia tässä luokassa, tämä oppilaitos suljetaan!» Ja lähti matkoihinsa. Eikä palannut koskaan tarkastamaan, toimitettiinko ne kuvat, vai ei...

Tuollainen uhkauksen sisältänyt käsky ei niinäkään aikoina ollut suinkaan leikin asia... Vielä samana iltapäivänä johtaja valtuutti minut ja Heikkisen, joka kuului sisäoppilaiden joukkoon, käymään keisariparin ostossa. Valitsimme laajasta kokoelmasta seminaarin seinälle sopivat ja vielä samana päivänä ne sijoitettiin paikalleen. Käsky oli täytetty, seminaarin olemassaolo pelastettu.

Elämä seminaarissa sujui hiljalleen. Ulkopuolisilla ei liene ollut oikeata käsitystä seminaarin sisäisistä säännöistä: se oli perin suljettu laitos. Ulkopuolelle seminaarin alueen eivät oppilaat saaneet poistua johtajan tai hänen valtuuttamansa luvatta. Lyhemmillä matkoilla saattoivat oppilaat pyhäisin pistäytyä kotonansa, mutta loitommashan ei ennättänyt matkustaa. Vieraitakaan ei liioin käynyt, joten arkinen työntouhu suoritettiin sellaisessa umpiossa.

Vaihtelua soivat jotkut opintomatkat. Kerran esim. käytiin jossain suuressa maatalous- ja teollisuusnäyttelyssä Pietarissa ja samoin tein oltiin jossakin oopperan tapaisessa. Mutta eipä enää tavoita selkeästi 52 vuoden takaisia näkymiä. J. Ahtinen-Karsikko oli retken johtajana kyllä ja kuljetteli meitä arvokkaita paikkoja katsomassa. Kävimme mm. juutalaisessa synagogassa. Samoin oli käyntimme kohteena roomalaiskatolinen kirkko.

Kotonani tapahtuneiden perheseikkojen vuoksi keväällä 1914 jouduin hamlettimaisesti kyselemään ollako vai ei olla, ja ei olla -puoli voitti. Jätin seminaarin ja hyvästellessäni Isä-Jussia hän valitti tekemääni ratkaisua. Niitä sellaisia hölmön ratkaisuja sattuu, kun ei ole tarvittaessa paikalla viisasta neuvonantajaa...

Myöhempinä aikoina Suomeen joutuneiden kolppanalaisten kesken kiersi veikolta veikolle »Hiillos»-niminen yhdysside, johon itsekukin liitti oman panoksensa. Isä-Jussikin oli siihen kerran piirrellyt toivomuksen, että mielellään tapaisi joskus »sen Räyringin herran». Mutta emme enää tavanneet.

Kunnioitan hänen muistoansa, hän oli rikas ja valoisa ihminen. 23. 10. 66.

P.S. Joitakin vuosia sitten tapahtui Helsingissä kohtaus, jonka todistajaksi jouduin sattumalta. Olimme tarkastaja Antti Hämäläisen kanssa kävellen menossa silloiselta

sivulle 7

Hyvää

Uutta

Vuotta!

Hyvää jatkoa... Näin me sanomme toinen toisillemme tavatessamme vuoden ensimmäisinä päivinä. Ja todella toivomme varmasti sydämestämme näin.

Jälleen on alkanut uusi vuosi 1977. »Tämä on kovin epätodellinen luku», huudahti kollegani aamuhämärässä kohdatessamme työmatkalla. Miten paljon kohtaammekaan epätodellista tänä uutena vuotena 1977, joka ei ole edes jaollinen. Kuitenkin me haluaisimme jakaa tänäkin vuonna niin ilot kuin surut. Toivomme hartaasti, että saamme pitää läheisemme ja rakkaamme lähettyvillämme vuoden joka ainoana armon päivänä. Sillä armoa on elämä ja yhdessä olo. Vaikka joskus saatamme kohdata armottomuutta ja rakkaudettomuutta, itsekkyyttä sellaisellakin sektorilla, josta sitä vähiten odotamme...

Miten moni vanhempi saattaakaan pilata lapsensa ilon väärällä omistuksellisella rakkaudella. Suorastaan tuhota sokeudessaan koko hänen elämänsä. Tai toinen aviopuoliso on aina oikeassa itsevaltiaana määräämässä kaikesta. Itsekkyyttä on monenlaista. Orjuutta, kurjuutta, murjottua mieltä ja poljettua totuutta. — Mikä on totuus? Jokainen meistä näkee oman totuutensa, pysytellen itsekeskeisesti ja ylpeästi omissa ympyröissään. Miten olemattomiin ympyrät häipyvätkään elämän armottomalla merellä. Sitä ajatteli allekirjoittanut vuoden ensimmäisenä päivänä, jolloin meri myrskysi ja laineet vaahtopäinä löivät laivan kylkeen, heitellen pientä purtta kuin lastua lainehilla. Kyllä siinä oma minä katoaa ja suomut putoavat silmiltä. On vain valitettavaa, että itsekeskeiset ihmiset ovat niin itsekeskeisiä, ettei heitä saa syystä tai toisesta edes pienelle matkalle, jossa he voisivat kokea oman pienuutensa. He ovat omissa ympyröissään ja ovat suuria ja mahtavia ja heidän itsevaltiutensa on herpaantumatonta tyhmyyttä, josta he pitävät kiinni kynsin hampain. Mikään ei pudota suomuja heidän silmiltään, he hallitsevat ja pilaavat elämämme vuoden, joka ainoan päivän. Eivätkä he tule ajatelleeksi, että yhden ihmisen kautta maanpäällinen elämämme voi olla taivas tai helvetti. Kanssavaeltaja toivoo kuitenkin, että tämä pieni kirjoitus pudottaisi suomut silmiltämme ja me oppisimme todella rakastamaan..., luopumaan, antamaan anteeksi ja ottamaan kunkin päivän sellaisena, kuin se eteemme tulee. Siihen auttakoon meitä Korkein!

Hyvää jatkoa toivoo

Kanssavaeltaja

JOULUKORTTI SINULLE

Rapakon takaa tuli joulukortti myöhästyneenä. Siinä olivat painettuina sanat, jotka vapaasti suomennettuina kuuluvat seuraavasti:

»Hän oli vain pieni rummuttajapoika, joka tuli katsomaan vastasyntynyttä Kuningasta. Ei ollut lahjoja Häntä kunnioittaakseen, — ei lahjoja Kuninkaalle.

Hän kysyi: 'Mitä voisin tehdä? Olen niin köyhä; — voisinko soittaa rumpuani?'

Hän soitti niin hyvin kuin osasi ja Pyhä Lapsi hymyili.

— Tämä oli harvinainen lahja.»

(Tekijä tuntematon)

Olkoot Joulun ihmeelliset siunaukset kanssasi koko tulevan vuoden!

H.H.

Inkeriläisten Yhdistys ry:n

VUOSIKOKOUS

pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylänkuja 1 Helsinki sunnuntaina 27. 3. 1977 klo 14.00. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

JOHTOKUNTA

Kotoisia ... sivulta 5

Inkerin kesäjuhlapaikalta Munkkiniemen Yhteiskoululta Munkkivuoreen, jossa majailin silloin tyttäreni luona. Meitä vastaan käveli hento ylioppilasneitonen, pysähtyi ja kysyi, että tietäisimmekö sanoa, onko tuolla inkeriläisten juhlapaikalla kansakouluntarkastaja Antti Hämäläinen? Ja kysymys oli kohdistettu juuri hänelle itsellensä. Kysyjä oli Isä-Jussin pojan Ilmari Ahtinen-Karsikon tytär (Ilmari oli seminaariaikanamme noin neljän vuoden ikäinen). Isä-Jussi oli tällöin jo poissa.

No, tarkastaja A. Hämäläinen hetkisen jutteli hänen kanssaan ja sopi seuraavasta keskustelutilaisuudesta. Jatkoimme matkaamme Munkkivuoreen. — Ja nyt on Antti Hämäläinenkin jo poissa.

23. 11. 76

Äitini ja mummimme

MARIA MULLO

os. Hämäläinen

s. 28. 12. 1911 Venjoki
k. 27. 12. 1976 Turku

Kaivaten:

Omaiset, sukulaiset, ystävät

Sydämellinen kiitos kaikille osanotosta suruumme.

Heikki Mylläri:

Inkeriläisten tulo Suomeen

Inkerin suomalaisten kohtaloa on joskus verrattu israelilaisten Egyptin orjuuteen. Paljon yhteistä näillä löytyykin. Niin israelilaiset aikoinaan kuin sitten nuo suomalaiset paljon myöhemmin siirtyivät toiseen maahan ja joutuivat vieraan vallan alaiseen maaorjuuteen sekä saivat kokea monenlaista painostusta. Ja lopulta päätettiin paeta kaukaisten esi-isien kotimaahan. Raamatussa kerrotaan israelilaisten raskaasta vaelluksesta Egyptistä Kaanaan maalle. Se tapahtui Mooseksen johdolla. Miten oli sitten inkeriläisten tulo Suomeen, mistä tässä on kysymys? Tulivatko hekin yhtenä joukkona oman miehensä johdolla? Tämän johdantoon sopinee seuraava tapaus. Kerran eräässä inkeriläisten juhlassa muuan vanhempi inkeriläinen herra kehui kovasti omia suuria töitään heimolaistensa hyväksi. Sitten hän ojensi kätensä edessään ollutta yli satapäistä yleisöjoukkoa kohti ja huusi: — Minähän teidät tänne toinkin! Oliko siinä Suomeen saapuneiden inkeriläisten johtaja, Inkerin Mooses, tai sen heimon herttua?

Miten inkeriläiset ovat tulleet Suomeen, tänne kaukaisten esi-isiensä kotimaahan? Tiedetään, että he olivat läpi kolmesatavuotisen historiansa ajan olleet kiintyneitä maahansa ja viihtyneet kotikonnuillaan. Mutta Venäjän Suuren Vallankumouksen 1917 jäleen tapahtui muutos. Heitä alkoi saapua Suomeen, joka oli juuri saavuttanut itsenäisyytensä. Ensimmäisiä tulijoita olivat Inkerin miehet, jotka olivat vuosikausia viruneet ensimmäisen maailmansodan taistelutantereilla. Kun heitä ruvettiin vaatimaan Venäjän silloisiin sisällissotiin, pakeni heitä paljon Suomeen. Monet, varsinkin rajaseudulla asuneet, toivat perheensä mukanaan.

Suomeen alkoi siirtyä inkeriläisiä sekä yksittäin että pienemmissä ja suuremmissa ryhmissä. Suurimpana lienee pidettävä sitä joukkoa, joka ylitti uuden valtakunnanrajan aivan Laatokan rannalla, Metsäpirtin pitäjän Tapparinkylän kohdalla elokuun ensimmäisenä sunnuntaina 1919. Siinä oli noin puolentoista kilometrin pituinen jono melkein kokonaan ruisrikkaana tunnetun Miikkulaisten pitäjän asukkaita. Ihmisiä vaelsi tien täydeltä, ketkä kävellen reppuja selässään ja nyyttejä käsissään kantaen, ketkä kärryillä köröttäen. Lehmiä talutettiin, monilla lapsia sylissä. Ilmeet olivat vakavat. Heidän perässään taisteltiin, kiväärit paukkuivat yhtenä jylinänä. Kuinka pitikään tähän hätätilaan vielä nousta ukkosilman — taivaallakin jyrisi. Salamoi ja satoi melko rankasti.

Sotaan joutumisen pelon lisäksi oli monta muuta syytä, mitkä tuolloin panivat Inkerissä maan polttamaan jalkojen alla ja saivat ihmisiä siirtymään Suomeen. Lahon tsaarivallan luhistuttua rupesivat uudet vallanpitäjät suorittamaan suuria ja radikaalisia yhteiskunnallisia uudistuksia. Omista kotikonnuistaan, isiensä uskosta ja kansallisista elämäntavoistaan lujasti kiinni pitäneiden inkeriläisten oli vaikea niihin sopeutua. Mutta ne, jotka eivät halunneet uuteen järjestelmään sopeutua ja todettiin sen vastustajiksi, joutuivat vangituiksi tai karkoitetuiksi.

Inkeriläisten siirtyminen Suomeen jatkui, vaikkakin sodan jälkeen laimeampana. Maanpakolaisen tielle lähtö oli jokaiselle sangen raskas valinta. Se tiesi eroa kodista ja kaikkesta entisestä — edessä tuntematon tulevaisuus, elämän aloittaminen alusta. Jo pääsy Suomeen vaati kovaa uskallusta. Raja oli tarkasti vartioitu. Sydän kurkussa hiivittiin — usein lapsia sylissä kantaen tai kädestä taluttaen — eksyttäviä korpia ja upottavia soita pitkin. Jotkut joutuivat uimalla ylittämään Rajajoen. Eräät pakenivat Suomenlahden ja Laatokan jääkenttien kautta tai niiden myrskyisiä selkiä soutaen. Tällaiselta pakomatkalta kiinni joutunut tiesi rangaistuksen olevan ankaran.

Toinen maailmansota aukaisi tien oikealle kansan vaellukselle. Länsi- ja Keski-Inkeri joutuivat Saksan sotavoimien jalkoihin.

24. 02. -77. Matti.

Nää merkit allakassa
taas ovat esillä.
— Kai muistat, kuinka käytiin
varisten pesillä,
mitenkä oksa petti
ja käsi katkes! Juu:
se oli sitä aikaa, se oli suuri puu.
Ja »viilekkeeskin» muistat —
sen Villasin ämmältä hait
Se oli kova oppi,
minkä variksenpesiltä sait!
muistelee 92 vuotiasta veljeänsä onnitellen

veli Aapo.

Parhainta onnea toivottaa myös Inkeriläisten Viesti

Saksalaisten mukana tuli hätä ja nälkä. Suomenlahden tällä puolella nähtiin heimolaisten epätoivoinen tila. Käännyttiin heille apua anoen Suomen hallituksen puoleen. Suomen ja Saksan hallituksen välillä ryhdyttiinkin neuvotteluihin inkeriläisten siirtämisestä Suomeen. Neuvottelut johtivat myönteiseen tulokseen.

Miten tämän Saksan valtaamalla alueella olleen suomalaisen väestön, jonka lukumäärä sitten nousi yli 60.000 hengen, evakuointi suoritettiin, siitä Inkerin suomalaisten historia kertoo m.m. näin:

»Siirron sai johtaakseen kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöön perustettu väestönsiirtoasiain keskustoimisto, jonka johtajaksi määrättiin professori Pentti Kaitera ja toimistopäälliköksi varatuomari Erkki Tuuli...»

»Käytännön siirron sai organisoidakseen merivoimien esikunta, joka määräsi ensimmäisessä vaiheessa kuljetukset suoritettavaksi hl. Arandalla, jonka avuksi myöhemmin siirrettiin höyrylaivat Suomi ja Seagul...»

Tämän evakuoinnin esivalmisteluihin ja toimeenpanoon varsinkin karanteenileiritoiminnan aikana osallistui useita inkeriläissyntyisiä henkilöitä sekä Inkerin ystäviä.

Inkerinmaa tyhjentyi Suomalaisesta väestöstä. Jo ennen toista maailmansotaa heitä oli Suomeen siirtyneiden lisäksi jopa kymmeniin tuhansiin arvioitu määrä joutunut pois kotimaastaan Siperiaan, Kuollan niemimaalle ja Tsherepovetsin piiriin. Toisen maailmansodan alkaessa heitä siirtyi paljon vapaaehtoisesti kauemmaksi Neuvostoliittoon.

Kun toinen maailmansota päättyi, oli Inkerinmaa tyhjä suomalaisesta väestöstä. Inkerin suomalaiset olivat näytelleet osansa loppuun siellä, missä heidän kaukaiset esiisänsä olivat uskoneet löytäneensä hyvän elintilan itselleen sekä jälkeläisilleen määräämättömään tulevaisuuteen.

Voidaan sanoa, että ensimmäisen maailmansodan loppuajoista alkaen toisen maailmansodan loppuun mennessä oli noin puolet inkeriläisistä tullut Suomeen maanpakolaisen ominaisuudessa. Tuon ajan kuluessa yli puolisataatuhatta heistä palasi takaisin Neuvostoliittoon. Ei kuitenkaan entisille kotikonnuilleen. Ruotsiin heitä siirtyi Suomesta arviolta puolikymmentä tuhatta. Suomeen jäi pysyväisesti lähes kymmenentuhatta.

RUOTSIN PUOLELTA

Afrikanlähetystyötä Boråsissa jo yli 20 vuotta

Teksti ja kuvat pastori Vilho Kurujoki

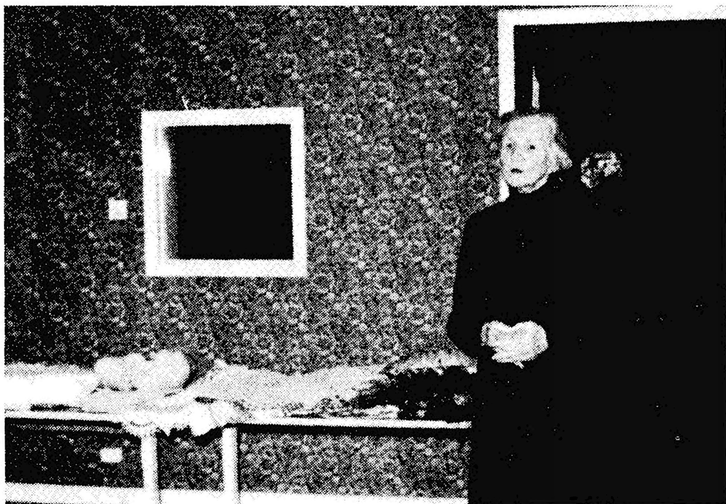

Marraskuun 27 päivänä 1976 järjesti Afrikanlähetyspiiri pikkujoulujuhlan, jossa tarjottiin riisipuuroa ja kahvia. Kuvassa on osa juhlassa mukana olleista. Emilia Pyykkönen tarjoaa riisipuuroa. Emilia Pyykkönen ja Elsa Kurujoki tarjosivat riisipuuron ja kahvit.

Boråsissa toimii Afrikanlähetyspiiri. Se on vanhimpia, jos ei peräti vanhin hengellinen piiri, joka on toiminut pitkälti yli 20 vuotta. Afrikanlähetyspiiri kokoontuu joka toinen lauantai Carolin seurakunnan talossa. Joku lähetyspiirin ystävistä tarjoaa kahvit. Emilia Pyykkönen on toiminut muutamia vuosia sitten kahvinkeittäjänä ja kassanhoitajana. Sitä ennen teki samaa työtä Hilda Pyykkönen. Myös toiset lähetyspiirin ystävät ovat hyvin ahkerasti auttaneet kahvitarjoilussa ja tiskissä. Afrikanlähetyspiirin uskollinen soittaja on rouva Hilda Kähäri. Helmikuun 12—13 p:nä 1977 pidettiin afrikanlähetysjuhla Boråsissa. Afrikanlähetyspiirissä käy noin 25—35 henkeä. Joulukuussa pidetään myyjäiset Afrikanlähetyksen hyväksi. Myös Mölnlycken, Mölndalin ja Göteborgin ystävät, jotka kuuluvat Rådan suomenkieliseen seurakuntapiiriin, ovat ottaneet aktiivisesti osaa afrikanlähetystyöhön. Niinpä vuonna 1976 afrikanlähetysmyyjäisten yhteydessä Rådan suomenkielinen seurakuntapiiri lahjoitti 600 kr Afrikanlähetykselle Pekka Miinan kautta. Pyydän lausua Teille, Te Rådan suomenkielisen seurakuntapiirin jäsenet, sydämelliset kiitokseni Afrikanlähetyspiirin puolesta. Lähetän myös muutamia valokuvia Inkeriläisten Viestiin.

Joulukuussa 11 päivänä 1976 pidettiin Boråsissa Afrikanlähetyspiirin myyjäiset, joissa oli mukana pitkäaikainen ja uskollinen Afrikanlähetyspiirin- ja lähetystyön ystävä, rouva Anna Parkkinen.

Mitä olisivat myyjäiset ilman innokkaita ja uhrautuvaisia lähetystyön ystäviä? Siksi ei saa heitäkään unohtaa, vaan iloita heistä ja heidän rakkaudestaan lähetystyöhön. Liitän mukaan kaksi kuvaa lähetysmyyjäisten osanottajista.

Anna Parkkinen puhuu afrikanlähetysmyyjäisissä.

Hilda Pyykkönen, samoin ahkera ja uskollinen afrikanlähetystyön ystävä, seisoo hyvin »katetun» pöydän takana, lähetyssaarnaajan Annikka Parviaisen Taiwanilta tuoma tunika yllään. Hilda Pyykkönen on toiminut tavaroiden esittelijänä myyjäisissä. Tulot myyjäisissä Afrikanlähetykselle 11/12 -76 oli 4.003 kr.

Kuten kuvasta näkyy, oli myös nuorempaa sukupolvea mukana myyjäisissä. Annika on saanut isänsä ostamaan hartiahuivin itselleen.

Kuvassa vasemmalta oikeaan istuu Tyyne Ikonen, Sofia Sihvonen, Anna Sykiäinen, Maria Jaarinen ja edessä Siikonen.

Kuten jo alussa mainitsin, että Afrikanlähetyspiiri kokoontuu joka toinen lauantai Carolin seurakuntatalossa klo 15. Pyydän vieläkin lausua Teille kaikille afrikanlähetystyön ystäville vilpittömän kiitoksen tehdystä työstä Afrikanlähetyksen hyväksi. Tervetuloa mukaan Afrikanlähetyspiiriin. Tervetuloa mukaan vaivannäköön ja yhteiseen iloon.

INKERIN KERHO, BORÅS

Vuosikokous sunnuntaina 6/3 1977 klo 15 Gustaf Adolfin seurakuntatalolla. Kaikki tervetulleita. Päiväjärjestys sääntöjen mukaisesti. Kokouksen yhteydessä kerrotaan myös tulevien kesäjuhlien valmisteluista.

Johtokunta

KESÄJUHLAT JUHANNUKSENA BORÅSISSA

Kaikkia, jotka haluavat osallistua jollain tavalla kesäjuhlien ohjelmaan, pyydetään viimeistään 31/3 1977 ottamaan yhteys allekirjoittaneeseen. Tämä ilmoitus ei tietenkään koske niitä joita juhlien järjestäjät jo ovat kutsuneet. Boråsin Inkerin Kerhon puolesta

Armas Paakkonen

INKERILÄISIÄ TAIDENÄYTTELYSSÄ

Boråsin Kulttuuritalolle taidemuseossa oli 24. 1.—6. 2. 1977 välisenä aikana järjestetty Boråsin Suomi-Seuran toimesta taidenäyttely. Mukana oli kaikkiaan 7 vapaa-aika taiteilijaa ja yhteensä 56 teosta. Näyttelijöiden joukossa oli 2 inkeriläistä harrastajaa: Arvo Häyhänen ja Alexander Kondrell. Motiivina oli enimmäkseen erilaiset asetelmat. Koska en itse ole asiantuntija tällä alalla, en uskalla lausua minkäänlaista taiteellista arvosanaa teoksista. Minulle kuitenkin »meidän poikien» taulut olivat hyvin mieluisat. Jokainen saa itse arvostella ko. henkilöiden teoksia kesäjuhlilla Boråsissa juhannuksena. Silloin on Boråsin Inkerin Kerholla tarkoitus järjestää näyttely mitä kaikkea kaunista inkeriläiset pystyvät saamaan aikaan sekä ammatikseen että lystikseen. Halukkaat ottamaan osaa pyydetään ilmoittamaan allekirjoittaneelle.

Armas Paakkonen

»Minä johdatan heitä...»

Ajan näyttäjän koneisto tikutti kiireisesti, sen viisarit osoittivat vuoden viimeisten minuuttien, sekunttien kiitävän, siirtyvän nopeasti menneisyyteen, palaamattomuuteen. Tuskin lienemme silloin tajunneet uutta vuotta odottaessamme, että tuon tikittävän, aikaa osoittavan keksinnön osoittimet tavallaan mittasivat meidän oman elämämmekin ajan, sen pituuden lyhenemistä jokaisella liikkeellään. Näin kuitenkin silloin tapahtui. Ja niin tapahtuu tälläkin hetkellä. Aika pakenee, jättää meitä..

Muistamme elävästi vielä monia tapahtumia, hetkiä viime vuoden varrelta, aina sen mukaan, kuinka läheisesti ne hipaisivat, koskettivat omaa tai läheistemme elämää, kun sensijaan useammat, mielestämme toisarvoiset elämyksemme ovat jo unohtuneet tai parhaillaan katoavat muististamme. Uutta vuotta lähestyessämme, siihen astuessamme, toivottelimme toisillemme kaikkea mahdollista hyvää: Terveyttä, menestystä, onnea ja — Jumalan siunaustakin, tietenkin sen mukaan, mitä kukin meistä näkee, pitää tavoittelemisen, omistamisen arvoisena elämässä.

Näin olemme tehneet monasti ennenkin. Ajattelemme nyt lähinnä niitä monia ulkonaisesti rauhallisia ja hyvinvoinnin täyttämiä menneitä vuosia, joita olemme täällä Ruotsissa miespolven ajan saaneet viettää, elää. Jumala on kuullut toivotuksemme. Ulkonainen rauha ja ajallinen hyvyys on seuraamusta Hänen siunauksestaan. Siunausta on sekin, että me menneiden vuosikymmenien aikana jo 29 eri kertaa olemme kesäisin saaneet kokoontua ja tavata toisiamme yhteisillä Juhannus- tai kesäjuhlillamme. Niillä on ollut aina mieluista käydä, varsinkin kun niitä järjestetään eri paikkakunnilla. Vetovoimana niille on sekin, että juhlakansan joukosta aina löytyy entisiä naapureita, ystäviä vuosien varrelta ja — sukulaisiakin. Asummehan rauhattomien vuosien seuraamuksena ja uudenaikaisen elämäntyylin vaikutuksesta pitkienkin välimatkojen päässä toisistamme, eri maissakin. Ja eikös vain liene niin, varsinkin ensimmäisiä juhliamme muistellessamme, että usein palasimme niiltä koteihimme uusia tuttavuuksia, ystävyyssuhteita rikkaampina, saimme ystäviä, joista vielä tänäänkin iloitsemme.

On vielä eräs tärkeämpikin aihe tai syy juhlissa käymisellemme, vaikka emme sitä aina tunnusta tai siitä julkisesti puhu, kuin sukulaisten tapaaminen ja ystävien näkeminen. Olemme olleet Jumalan itsensä kutsumia. Hänen kutsunsa on usein saavuttanut meidät oudolla tavalla, jota emme osanneet Hänen kutsunaan pitää, kun se on joskus tullut ystävän kirjeen muodossa, sukulaisen tai omaisen puhelinsoiton välityksellä tai tämä Viestimme on ollut sen perille tuojana. Juhlamme on aina Jumala siunannut. Ja silloinkin kun olemme olleet niillä mukana, emme ole koskaan lähteneet niiltä koteihimme, tehtäviimme vain toisiamme tavanneina, uusia muisteloja saaneina, vaan Kristukselta yhdessä anteeksiannon ja siunauksen saaneina, rohkaistuina ja uusin voimin varustettuina arkielämämme vaihteleviin suruihin ja iloihin, vastoinkäymisiin ja voittoihin.

Kuten eri yhteyksistä on käynyt jo ilmi, tullaan 30. kesäjuhlaamme viettämään ensi juhannuksena Boråsissa. Juhlavalmistelut ovatkin jo päässeet hyvän matkaa eteenpäin. Boråsilaiset alkavatkin valmistautua vieraitansa vastaanottamaan parhaiden kykyjensä mukaan. Toivomuksemme on, että 30. juhlamme muodostuisi kaikkien inkeriläisten, koko heimomme jäsenten ja heidän ystäviensä yhteiseksi virkistäväksi kesä- ja juhannusjuhlaksi.

Juhlapuhujistakin on jo tietoa, mainitsemme tässä vain kaukaisempien nimet: Hiippakuntamme (Skaran) uusi tuomiorovasti Karl-Gunnar Grape on lupautunut saarnaamaan juhannuspäivän juhlajuma-

För ingermanländare i Sverige

Ett gammalt talesätt säger — man kan handla klokt på tre sätt: genom eftertanke, det är ädlaste sättet — genom att efterapa, det är det lättaste och genom erfarenhet, det är det bittraste sättet.

I december numret 1976 förespråkade Armas Paakkonen för varaktigt spalt som språkrör på svenska i Inkeriläisten Viesti avsett för ingermanländska ättlingar i Sverige. Mycket klokt förslag! för inom nämnda områden har vi pendlat från den ädlaste kännslan till det djupaste vanmakt — inte minnst genom våra egna egocentriska tankegångar av icke ringa mått. Vi har verkligen försummat våra ungdomar.

Jag ville dock föreslå ett försiktigt komplettering till Paakkonens förslag: I stället för att vädja till ungdomarnas önskan, vi måste själva mobilisera alla tillgänliga resurser till uppsökande verksamhet. Alla, som tror sig någonluda behärska språket — även de som göra felstavningar — måste gripa tag i pennan och utrycka för sina färdigheter. Det skulle tjäna som »Smakprov» för vårt tidskrift, första etappen för att fästa våra ungdomars uppmärksamhet — huru bristfälliga vi egentligen äro. I detta sammanhang må ej förbigås att för moderna ungdomen idrotten är allt i alla.

För den andra etappen vi skulle göra så att redan i samband med midsommar fästligheterna i Borås, vi skulle starta siffermässig undersökning — hur många som har läst tidskriften, vad har dom poengterat för dess värdering och samtidigt göra en prenumerations insamling.

Det vore av en utomordentlig vikt väcka ungdomarnas uppmärksamhet för vårt eget språkrör att den är i behov av egna medarbetare.

»OHi-n»

---

lanpalveluksessa ja muutenkin olemaan mukana joukossamme. Iloksemme hän puhuu suomeakin. Suomesta saamme vieraiksemme ja puhujiksi inkeriläissyntyisiä ystäväpappeja, rovastit J. Jääskeläisen, A. Kuortin ja M. Vironmäen. Ja tietenkin odotamme heidän mukanaan suuren joukon muitakin juhlavieraita Suomesta saapuvan.

»Minä johdatan heitä», sanoo Herra profeetta Jeremian kautta, »kun he kulkevat rukoillen». Ystävät! Valmistakaamme juhlaamme rukoillen. Tervetuloa Boråsiin! Tulkaa rukoillen!

Juhlatoimikunnan puolesta Jussi Jänis

LAHJOITUKSIA INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEMISEKSI:

Helena Ukkonen, Nordberg 15 kr.

Boråsilainen 10 kr.

Vilho Kurujoki, Borås 100 kr.

Olga Raikkerus, Vaasa 25 mk.

Viesti kiittää

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Maria Kouhia, synt. 23/2 1902, kuoli 24/12 1976 Boråsissa.

Juho Kuortti, synt. 22/10 1914, kuoli Boråsissa 24/12 1976.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Osastomme vuosikokous on Inkerikodissa 27. 2. 1977 klo 14.00.

Maaliskuussa osallistumme Inkeriläisten Yhdistyksen vuosikokoukseen sunnuntaina, 27 pnä klo 14 Inkerikodissa (ks. s. 7), joten varsinaista kuukausitilaisuutta ei silloin ole. Kuukausitilaisuuden ohjelma siirtyy huhtikuuhun. Siitä tarkemmin maaliskuun numerossa.

Lauantaina, *huhtikuun* 2 pä klo 13 teemme vierailun Lähetystalolle, Tähtitornink. 18. Kts. tarkemmin vierailuun liittyvästä ohjelmasta yms. tämän lehden maaliskuun numerosta!

Ilmoittautumisia ottavat vastaan rva Ruth Hämeen-Anttila, puh. 335 035 ja Yrjö Korkkinen, puh. 835 556.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

SEUKKOSEURA

kokoontuu Inkerikodissa *maaliskuun* seuraavina torstaina klo 13:

3 pv. Irene Airas kertoo itävaltalaisen alppikylän elämästä papin rouvan näkökulmasta.

17 pv. vierailevat opettajasisarukset Kirsti ja Kaija Brummer. Aihe: Jumalan koulussa.

Huom! Huhtikuun ensimmäisellä viikolla ei Seukkoseuralla ole ohjelmaa Inkerikodissa. Osallistumme H:gin Paikallisosaston tekemään vierailuun Lähetystalolle 2. 4. -77 klo 13—15.

Varatkaa ajat ja tulkaa mukaan!

ARVOISAT TILAAJAMME

Maksaessanne Inkeriläisten Viestin tilausmaksua olkaa hyvä ja merkitkää nimenne ja osoitteenne sille varatulle kohdalle maksulomakkeeseen. Siten säästytte siltä harmilta, että Viesti ei osaisikaan oikeaan osoitteeseen.

MÖLNLYCKELÄINEN

Joku entinen tilaaja Mölnlyckestä on unohtanut kirjoittaa nimensä maksukorttiin kun hän uusi tilauksensa postissa. Maksu on suoritettu Mölnlyckessä 31. 12. 1976. Ota yhteys asiamieheen Armas Paakkoseen.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet ovat 6. 3., 24. 4. ja 22. 5.

Johtokunta

Hesperian puistossa olevalle

LARIN PARASKEN PATSAALLE

kokoonnumme vanhan tavan mukaan Kalevalanpäivänä 28. helmikuuta klo 11.00 laskemaan kukkavihkon.

Tervetuloa mukaan.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,—

Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkaian eiämäkerta 21,—

Aapo Iho
Hietajyvä, vaiitut runot 15,—

Helli Suominen
Mooses Putron eiämäkerta 5,—

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,—
Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,—

Inkerin vaakunoita 6,—
Inkerin iippuja 4,—
Inkerin postimerkkejä sarja 40,—
Adresseja 10,—
Inkeriiäisten Viesti vuodeksi 1977 olisi syytä tilata. Hinta 25,—.

Hinnat kruunuissa vallitsevan kurssin mukaan.

Pääasiamiehet:
Ruotsissa Armas Paakkonen
Suomessa Hannu Vironmäki
osoitteet sivulla 2.

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17—19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla Inkeriläisten Sivistyssäätiötä. Testamenttiasioissa voi kysyä neuvoja päätoimittajalta, kirkkoherra Matti Vironmäeltä, puh. 631 285.

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 3 maaliskuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	**Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62** Päätoimittaja: **Matti Vironmäki, puh. 631 285** Toimitussihteeri: **Anja Luoma, puh. 892 460**
KONTTORI:	**Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61** **Puh. 793 796** Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	mk. 25,— vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	**1/1 sivu mk 200,—** 1/2 » » 120,— **1/4 » » 70,—** **Kuolinilmoitukset 30,—** **Kiitos- ym. ilm. 20,—** **Kuva ilmoituksessa 30,—**
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen **Tingsgatan 4 B** 50253 BORÅS. **Puh. 033/101 850** Postisiirtotiii n:o **626047-5**
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki **Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14** **Puh. 662 668** **Postisiirtotili n:o 416608-9**

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Inkerin harrastustoiminnasta kertoo tämänkertainen kansikuvamme. Venjoen Luukkasin kylän soittokunnan ja **laulu**kuoron jäseniä. Laulukuoro perustettiin 1898 ja soittokunta 1911.

Hyvää huomenta, Armo

Erzsebet Turmezei, Unkari

Suomentanut Anna-Maija Raittila-Nieminen

(Julkaistu suomentajan luvalla)

Eilinen taakka oli eilinen,
huomisen varjo vasta huomisen.
Ja joka aamu uudestaan
ikuista matkakumppania tervehtiä saan:
Hyvää huomenta, Herrani Jeesus
Hyvää huomenta, Ilo
Hyvää huomenta, Rauha
Hyvää huomenta, Armo!

Seukko-seura kertoo

Ellet vielä tiedä, mikä on Seukko-seura, niin hengähä jo tok' ja laula kanssamme:

(säv. »Sä kasvoit neito...»)

On Seukko-seura oiva tää,
se meidät yhdistää.
Sä tule tänne kanssamme,
äl' yksin kotiin jää!

Tääll' laulellaan ja riemuitaan,
osansa kaikki saa.
Voi surut murheet unhoittaa,
ne jäävät oven taa.

Me ollaan kaikki nuoria,
sen näkee päältä päin.
Kun katsot silmän sinehen,
niin miettimähän jäät.

Se silmä sielun peili,
se sieltä kuvastaa,
ett' sydän nuori rinnass' on,
siks' laulu kajahtaa.

On laulu kaikkein rakkahin,
se meidät nuorentaa,
ja antaa meille voimia
elämää rakastaa.

Tekijä tuntematon

Tämä on Seukko-seuran ikioma laulu, ja sitä on laulettu miltei joka kerta, kun ollaan koolla oltu.

Itse ohjelman kulku on ollut suunnilleen näin: Alkuun on aina veisattu virsi ja on luettu Raamattua, Psalmin kirjaa. Ennen jatko-ohjelmaa on juotu pullakahvit. Se on ollut omiaan kirvoittamaan kieliä ja antamaan sanalle vauhtia. Ohjelman jatko-osassa on laulettu kansanlauluja, kerrottu muistelmia tai muita asioita. Milloin on vierailija ollut mukana, on ohjelmajakson tässä vaiheessa ollut hänen puheenvuoronsa. Vierailijoiden mukanaolo on koettu aina kaikin puolin virkistäväksi. Heidän kauttaan on saatu kuulla erilaisia uusia asioita. Ortodoksisen kirkon elämä on käynyt tummaksi. Lähetysalan asioista on kerrottu, ja asioita on havainnollistettu diakuvien avulla. Ulkomailta on tuotu valokuvien kera matkaterveisiä. Poliisi on vieraillut, aivan oikeana kutsuvieraana, ja antanut puolestaan turvallisen elämän ohjeita. Onpa lukkarikin käynyt ja laulattanut kurkut käheiksi jne. Esitysten jälkeen on usein vielä keskusteltu yhdessä päivän aiheesta. S-seuratilaisuus on päättynyt jonkun hartauskirjan lukemiseen ja yhdessä veisattuun virteen. Milloin pappi on ollut mukana, kuten niin onnellisesti on joinakin kertoina ollut, on hän huolehtinut loppuhartauden pidosta. — Hengellinen osuus ohjelmissa on ollut yleensäkin selvästi hallitsevana.

Kokoontumiset ovat olleet aina päiväsaikaan ja muutamaa poikkeusta lukuunottamatta aina kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina. Milloin on oltu pienemmällä joukolla koolla, milloin suuremmalla. Useimmiten ehkä on ollut n. parikymmentä kerrallaan. — S-seura on kuin muurahaispesä, jossa on jokaiselle löytynyt tehtäviä. Sen organisaatiota on kaikki yhdessä synnytetty.

No, keitä sitten ovat nämä — seukot, lukija jo ehkä kysynee. He ovat ryhmä siskoja ja veikkoja, kuomia ja kaimoja, jotka S-seuran puitteissa elävät herttaisen iättömässä olotilassa. Joku on tainnut kerran todella aivan yllättää kertomalla merkittävän uutisen: »Minä täytän kesällä 80 vuotta». Joku siskoista on paljastanut vaatimattomat 65 vuotensa. Mutta vähät vuosien määrästä, »Me ollaan kaikki nuoria, sen näkee päältä päin...»

Vuoden aikana olemme yhdessä vierailleet Suomen Raamattuopistolla, Kauniaisissa. Huhtikuun alussa menemme Lähetystalolle. Tulevaisuudessakin tahdomme tehdä itse myös vierailuja ja kutsua edelleen vieraita Inkerikotiin.

Seukko-seura täytti marraskuussa -76 yhden vuoden. Matti Vironmäki kävi 1-vuotispäivillä ja totesi, että yhteisen

Helmikuu

Pakkaset on meillä kovat
tämä talvi »velat maksaa».
Hitsarit sai talvilomat
kuka kamppailla näin jaksaa.
Katos, saumat pakkasessa
liian pian kiristyy.
Luonto estää töitä tässä
eikä ole miesten syy.
Ei nyt kannata pahaa tykätä,
hiihtokisat täytyi lykätä.
Eihän ilmat sitä kysy
mittari vaan alhaall' pysyy.
Talven taatto kiristää,
talonmiehii piristää.

Järvisaaren Einari

---

ikämme perusteella olemme oppineet kävelemään, ja tulevaisuudessa seuraa kehittyminen ryhmänä uusia vaiheita kohti. Varmemmin ja itsenäisemmin pysyvät jo jalat allamme, niin ainakin tunnemme.

— — —

Kerrotaan erään S. Lähetysseuran lähetin, joka lähti ensimmäiselle työkentälleen lähetysmaille joskus tämän vuosisadan alussa, lähtöpuheessaan sanoneen: »Olen juhlatuulella, kun tiedän saavani lähteä sinne, jossa on tila minulle.» Seukot tulevat Inkerikotiin, josseivät aina niin juhlatuulella, kuitenkin hyväntuulisen näköisinä, koska tietävät: Täällä on tila minulle.

Olemme iloisia kaikista vieraista, hyvinkin kaukaa tulleista, jotka Helsingin käynnillään ovat käyneet meitä S-seurassa tervehtimässä. Tulkaa aina Inkerikotiin, myös sen muihinkin tilaisuuksiin! — Täällä on tila myös sinulle.

H.H.

Kiitos hyvästä sanomasta

Olen kovin kiitollinen Inkeriläisten Viestin kirjoittajalle kaipaamastani ja muistikuviini jääneestä Hengellisestä lehdestä Hyvästä Sanomasta. Tämä kristillinen lehti ilmestyi meillä Inkerissä minun vielä ollessani melkein lapsi, joten en tiennyt sen toimittajista mitään, vaan luulin että se tulee täältä Suomesta kuten kaikki hengellinen muukin kirjallisuus siihen aikaan. Rakas uskovainen isäni luki meille perheelleen iltapuhteillaan oikein ääneen, ja muistan kuinka hyviä kirjoituksia siinä aina oli, joita me lapsetkin kovin hartaasti ja innolla kuuntelimme. Isäni aina sanoikin, että Hyvä Sanoma on nimensä veroinen.

Kun 33 vuotta sitten pääsimme Suomeen, aloin kysellä, että tunnetaankos täällä sen nimistä hengellistä aikakauslehteä kuin »Hyvä Sanoma»?

Ei ne, joilta kyselin, tienneet sellaista lehteä lainkaan, mutta minun serkkuni Liisa Virolainen on babtisti-uskossa, ja hän toi kerran minulle Hyvän Sanoman. Ei serkkuni antama lehti ollut minun mielikuvaani jäänyt Hyvä Sanoma. Sain aikojen kuluttua muistaakseni lukea Isien Uskosta kaipaamastani Hyvä Sanomasta ja sen kirjoittajista ja toimittajasta. Hän, Eevert Pärnänen, oli nyt täällä Janakkalan kirkkoherrana. Kirjoitin hänelle heti tiedon saatuani kiitoskirjeen, mutta en kumminkaan rohjennyt sitä lähettää, mitä vieläkin suuresti kadun.

Me ihmiset olemme niin hitaita ajoissa kiittämään kuten minäkin. Kun nyt kenellä on vielä tallessaan Hyvä Sanoma, niin antakaa toki Inkeriläisten Viestiin painettavaksi siitä otteita. Hyvän Sanoman kansilehti on hyvin himmeästi minun muistissani. Siinä oli muistini mukaan aurinko säteineen ja keskellä aurinkoa risti ja nimi *Hyvä Sanoma*. Olivat niin mieluisia lukemisia nuo otteet julkaistuna aikoinaan kaipaamassani Hyvässä Sanomassa. Niitä odotan lisää.

Liisa Makara

Helsingin inkeriläisten kyykkä 1976

Pelipaikkanamme on etupäässä ollut Helsingin Seurasaari, Karjalan Sivistysseuran kyykkäkerhon pelikentät.

Maassamme tänä päivänä pelattava kyykkä, inkeriläisillekin läheinen peli, on karjalainen, ja sitä vaalii Karjalan Liitto arvokkaana kulttuuriperinteenään. Kyykkätoiminta koko maata käsittävänä on laaja. Erikoisesti kyykän juhlaa vietetään kesäkuussa Karjalan Liiton kesäjuhlien yhteydessä. Näille juhlille meillä Helsingin inkeriläisilläkin on ollut tilaisuus osallistua jo useana vuonna. Helsingin inkeriläinen kyykkä kaipaa lisää harrastajia. Olemme kuitenkln »kuvassa» mukana, maan laajaan ohjelmaan verrattuna tosin ei pisaran vertaa meressä. Vaikka ryhmämme onkin pieni, ja toimintamme siten rajoittunutta, erikoisen kiitoksen ansaitsevat Jussi Toivokainen, Toivo Halonen ja Yrjö Korkkinen.

Kun alkaa harrastaa kyykkää, tempaantuu ikäänkuin itsestään mukaan sen pelitapoihin. Kisailu ja kilpailu kuuluvat olennaisesti kyykkään ja ne motivoivat sitä varsin paljon määrätyllä tasolla. Ja kyykkään todella innostuu, se sopii kaikenikäisille.

Kyykkäterveisin

Oskari Toivokainen

Tapahtumakatsaus:

— 8. 2. ja 14. 3. 76 Hki Taivallahti, talvipelisarja, joukkuepelit.

— 9. 6. 76 vierailu- ja ystävyysottelut Tikkurilan karjalaisia vastaan Tikkurilassa.

— 14. 6. 76 Hki, Taivallahti, harjoituskilpailut piirin joukkueille.

— 19. 6. 76 Pori, Karjalan Liiton kesäjuhlat.

— 17. 7. 76 Turku, Inkeriläisten kesäjuhlat.

— 12. 8. 76 Hki, Taivallahti, piirin mest.kilp. henkilökohtaiset pelit.

— 22. 8. 76 Jyväskylä SM-kilp. henkilökohtaiset pelit.

— 12. 9. 76 Seurasaari, piirin mest.kilp. joukkuepelit.

— 26. 9. 76 Seurasaari, kyykkäkerhon kunniasauvakilpailut, joukkuepelit.

— 17. 10. 76 Seurasaari, Karjalan Siv.seuran 70-vuotisjuhlaottelut, joukkuepelit.

— 24. 10. 76 Seurasaari, kellokilpailu, henkilökohtainen peli tasoituskilpailuna.

Pori 19. 6. 76 Karjalan Liiton kesäjuhlat. Kyykän SM-kilp. Karjalan Siv. Seuran pronssijoukkue B-sarjassa. Vas. Aaltonen, Hirsso, Junnola ja Karppela.

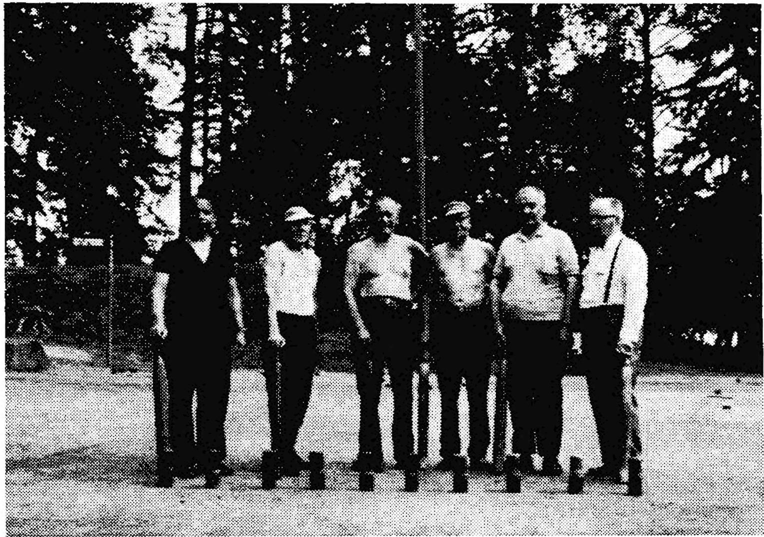

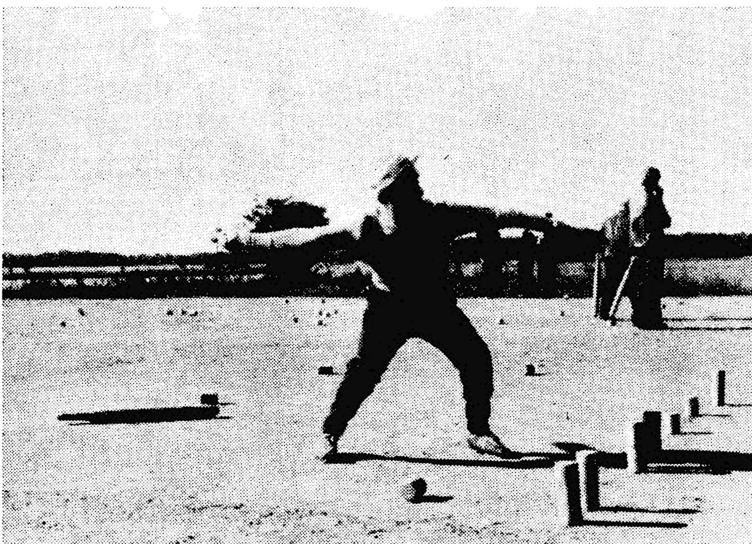
Pori 19. 6. 76 SM-kilp. joukkuepelit. A-sarja. Oik. 1. Kylmäkosken Karj. 2. Jyväskylän Karj. 3. Pielaveden Karj.

Karjalan Siv. Seuran kyykkäkerhon nykyinen puh.joht. Niilo Prähkyn tyylinäyte. Kuva on Turun inkeril. kesäjuhlilta 1971. Niilo Prähkyn taito ja meriitti kyykkääjänä on legendaarinen.

Seurasaari, KSS:n kyykkäkerhon pelikenttä. Vas. Toivo Halonen, Jussi Toivokainen, Antti Hirvas, Tuomas Keränen, A. Nuutinen ja Pekka Mirola viimeksimainitun 60-vuotisjuhlaotteluun valmistumassa.

Helsingin inkeriläisten paikallisosaston puh.joht. Yrjö Korkkinen Helsingin Taivallahden kyykkäkentällä presid. Kekkosen maljakilpailuissa syysk. 1976. Mukana oli 16 maan eri piirin mestarijoukkuetta. Korkkinen pelasi tällöin Vantaan kyykkäjoukkueessa.

Lähetystalolla meitä odotetaan

Helsingin paikallisosasto vierailee Lähetystalolla, os. Tähtitornink. 18 lauantaina, huhtikuun 2. pnä klo 13.

Kokoonnutaan klo 13 (5:tä vaille) ko. talon alasalissa. Opastusta tarvitsevat kokoontuvat rautatieaseman kellotornin juurella, bussi 17 pysäkin kohdalla klo 12.30. Antti Talolahti tuo perille.

— — —

1800-luvulla elettiin Suomessa voimakkaan uskonnollisen herätyksen aikaa. Mielet olivat tällöin niin valmiita herätykselle, että ei tarvittu kuin pieni sytyttävä kipinä, kun jo syttyi valtava liekki. Yhtenä tuon aikakauden ilmiönä syntyi Suomen Lähetysseura v. 1859.

Rakennus, jossa S. Lähetysseura toimii, valmistui v. 1906. Sen suojissa on kirkko, lähetysopisto- ja koti, kirjasto sekä muita toimitiloja. On myös museo, jolla on Pohjoismaiden laajin lähetysalaa esittävä välinekokoelma.

Vierailuohjelma: Meille kerrotaan kuulumisia S. Lähetysseuran toiminnasta ja oppaan johdolla tutustutaan museoon. Lähetysmuseon eräänä huomionarvoisena kohteena mainittakoon lähetti Martti Rautasen työhuone Ambomaalta. Kuten muistettaneen, tämä Ambomaan apostoli, myös Ambomaan Agricolaksi kutsuttu syntyi Länsi-Inkerissä, Novansolkassa v. 1845 ja kuoli työnsä ääreen v. 1926. — Museossa on vielä kiinalaisittain kalustettu huone ja ambolainen yhden perheen taloyhteisö pienoiskoossa, peräisin v. 1800—1900 luvun vaihteesta, ym. mielenkiintoista. Saamme katsella filmiä: »Kirkko Namibiassa». Lähetyskirkossa pidettävässä hartaushetkessä puhuu leht. Leena Hukka. Kahvitarjoilua. Vierailu päättyy n. klo 15. — Museon pääsymaksu on 1 mk. Kahvi: kupillinen leivän kanssa 3 mk, ilman 1:50. Rahat kerätään vierailun aikana.

Ilmoittautumisia ottavat vastaan Ruth Hämeen-Anttila, puh. 335 035 ja Yrjö Korkkinen, puh. 835 556. Ilmoittauduttava viimeistään tiistaina, maaliskuun 29 pnä. Mainitse samalla, juotko vierailulla kahvia.

Lähdetään kaikki, läheltä ja kaukaakin tulevat Lähetystalolle näkemään ja kuulemaan Jumalan töistä Lähetysseuran työkentillä!

H.H.

Toivotaan, toivotaan

Ehdotan, että I. Viestin lukijat, missä kaukana asunettekin, kirjoittaisitte kuulumisia yhdessäoloistanne. Jos on puolin tai toisin kyseltävää, niin kysellään pois ja vastaillaan myös tämän lehden palstoilla. Kerrotaan esim. ehdotuksista, oivalluksista ryhmässä jne. Täten syntyisi lehdessä vähitellen palsta: »Ryhmäuutisia».

Lukemisiin!

H.H.

KIITOS

Lämmin kiitos kaikille, jotka kunnioittivat isäni

MATTI VIROLAISEN muistoa.

Maria Virolainen

Heikki Kontala 70 vuotta

Maaliskuun 15 p-nä Heikki Kontala täytti 70 vuotta. Hän asuu Ruotsissa, Örebron kaupungissa. Päivänsankari on syntynyt Inkerissä, Soikkolan pitäjän Kolkanpään kylässä. Jo nuorena poikamiehenä Heikki joutui pakko-olosuhteissa jättämään rakkaan synnyinseudun. Titteliä »Kulakki», jota kollektivisoinnin kaudella siroteltiin maaseudun ympäristössä, Heikki ei koskaan suostunut hyväksymään. Vuonna 1931 hän hakeutui Suomeen, esi-isien maahan. Kuten kaikkialla tähän aikaan Euroopassa, niin myös Suomessa, vallitsi suurtyöttömyys. Mutta Heikki on periaatteeltaan tinkimätön mies. Hän asetti vaikeuksille vastalauseen:

— »Ei kahta hyvää ihastua, ei yhtä pahaa pelästyä».

Suomessa sittemmin Heikki löysi rinnalleen Marian (Maija), joka oli myös entinen kulakin tyttö, Inkeristä syntyisin. Nyt mitä loogillisesti seurasi, ei olisi paremmin voinut toivoakaan: — romanttinen avioliitto ja Maija synnytti Heikille kaksi reipasta poikalasta. Elämä tuntui onnelliselta!

Mutta taivaalle kohosivat uudet uhkapilvet. Talvisota syttyi. Heikki oli ensimmäisiä lähtemään vapaaehtoisesti puolustamaan esi-isien maata. Tuntui haikealta jättää nuori vaimo kahden pienen lapsen kanssa yksin kotiin. Eikä tiennyt — jos koskaan palaa vaaralliselta reissulta takaisin. Mutta velvollisuus kutsui sinne, missä miestä tarvittiin.

Sodat päättyivät aikanansa. Rauha tuli maahan. Mutta Heikin osalle sattui vielä kerran katkera muukalaisuuden malja juoda tyhjäksi. Tällä kertaa edessä oli Svean maa, vierasperäisine tapoineen ja kielineen. Nyt oli Heikillä vain yksi lääkeresepti käytettävissä: — Aika parantaa haavat. Me olemme maahan lyödyt, mutta emme tuhotut.

Nuoret sopeutuivat vanhempia paremmin uuteen yhteiskuntaan. Kun Heikin pojilla alkoi koulunkäynti, uhkasi perheessä ruotsi tulla hallitsevaksi kieleksi. Heikki ohjasi poikia tällöin isällisellä tavalla: — Ulkona saa puhua kuka mitä osaa, kotiperheessä puhutaan Suomea.

Heikin vanhin poika on tällä kertaa Helsingin virkatoimistossa työssä ja on lausunut isälle toistuvia kiitoksia, että isä kehoitti säilyttämään myös suomen kielen.

Heikki on ollut kaikissa inkeriläisten riennoissa mukana ja innokas Viesti-lehden lukija, joten suuri joukko ystäviä osallistuu onnittelemaan päivänsankaria.

»OHi-n»

Olga Kämärä 50 vuotta

4. päivä tammikuuta 1977 rva Olga Kämärä täytti 50 vuotta. Hän on syntyisin Skuoritsan seurakunnan Kiurulan kylästä. Nykyinen asuinpaikka on Kumlan kaupunki, Ruotsi.

Päivän sankari on tunnettu pulskana aktiiviemäntänä Örebron Inkerin Kerhon toiminnassa. Myös muuhun toimintaan inkeriläisten parissa Olga Kämärä on ottanut aktiivisesti osaa. Parhaiten muistanemme hänet Eskilstunan kesäjuhlilla Kansallisillassa esittävän kauniissa kansallispuvussa »Inkerin paimenen emäntää».

Merkkipäivänä, muitten ystävien ohella, koko Inkerin Kerhon toimikunta osallistuu sydämellisiin onnitteluihin.

»OHi-n»

Kuka Ruotsissa?

Joku entinen tilaaja on unohtanut kirjoittaa nimensä postgiro-korttiin kun hän uusi tilauksensa 1977. Henkilöllä on oma postisiirtotili Ruotsissa ja siirto on leimattu 28. 1. 77. Paikkakunta ei ilmene. Ota yhteys asiamies Armas Paakkoseen, mieluummin puhelimitse.

INKERILÄISTEN SEURAKUNTAKOTISÄÄTIÖN

sääntömääräinen yleinen kokous pidettiin sunnuntaina 30/1 1977 omalla talolla Bockasjögatan 9:ssä Boråsissa. Paikalle oli saapunut 22 henkeä. Kun kahvit oli juotu, käsiteltiin Toivo Parrin puheen johdolla esityslistassa mainitut asiat.

Johtokunta valittiin uudelleen paitsi eroa pyytänyttä varajäsentä Aleksanteri Halttusta Örebrosta. Vakinaisiksi tulivat nyt Toivo Parri, Mikko Närhi, Iisakki Sigenstam ja Arvi Haikonen ja varalle Juho Steenari, Emilia Pyykkönen, Juhani Rantanen ja Viktor Hytti uutena Jönköpingistä. Tilintarkastajiksi vuodelle 1977 valittiin varakamreeri Felix Tukia, uudelleen ja ammattimiehen ominaisuudessa, ja yhdistyksen jäsen Eino Steenari.

Kokous hyväksyi ja vahvisti myös johtokunnan laatiman tulo- ja menoarvion, joka päätyy summaan 15 530 kruunua. Varsinainen vuosikokous, jossa päätetään vuoden 1976 toiminnasta ja tileistä, pidetään juhannuksena Inkerinsuomalaisten Keskusliiton järjestämän kesäjuhlan yhteydessä. (Juhlien aikana pidetään talo auki juhlayleisöä varten, joten jokainen voi käydä tutustumassa siihen.)

Borås Tidningin mukaan 6/2 1977

Anna Sipari on syntynyt Inkerinmaalla Inkeren pitäjässä.

Vår kära Mor
Mormor och Farmor

Anna Sipari

* 6 dec 1898

har i dag stilla insomnat i tron på sin Frälsare. I vår sorg och saknad deltager övrig släkt och vänner samt Filadelfiaförsamlingen.

Kumla den 11 jan 1977.

LIILI och NIILO
PEKKA och LILJA
Barnbarnen

Kärä lilla Mamma, nu är
Din strävan slut
All smärta den är borta och
Du får vila ut
För allt vi vill Dig tacka för
kärlek rik och stor
För omsorg och all möda,
tack kära lilla Mor.

Flyktingar till Sverige efter andra världskriget

Nedanstående artikel är ett sammandrag ur en artikel skriven av Arne Järtelius i Ny i Sverige nr 5, december 1976, utgiven av Statens Invandrarverk (Box 6113, 600 06 Norrköping, tel. 011-108 800).

Att det till Sverige kommit flyktingar, att det varit från vissa länder och vid vissa tidpunkter och att det varit förhållandevis många, det är besked de flesta kan ge. Men när det kommer till mer precisa frågor om vilka som kommit, när och, speciellt svårt, i vilken omfattning på drar de flesta på målet.

Litteraturen om flyktingar har ett visst omfång, men för den som söker efter statistiska uppgifter blir resultatet magert. De titlar jag haft någon användning för är »Flygtingskap» SOU 1972:84 och »Nya vägar för invandringen» av Göran Melander och Ingrid Segerstedt-Wiberg (1976).

Den offentliga av Statistiska Centralbyrån framtagna statistiken talar enbart om »immigranter» utan att göra någon skillnad på status och inte heller på invandrarverket har man, på gott och ont, öronmärkt de olika invandrargrupperna i de personmappar som finns arkiverade.

Återstod att via diverse osäkra krokvägar och med hjälp av diverse gissningar leta sig fram till uppgifter som kan ge en ungefärlig bild av vilka flyktingar som kommit när, av vilken orsak och från vilka nationer.

Metodens största svaghet är att de tal som anges i den offentliga statistiken omfattar såväl flyktingar som »vanliga» invandrare. Det gör att siffrorna som kalendariet upptar lämpar sig att användas som approximationer — ungefär så här har det gått till och ser det ut. Det bör som en avslutande reservation framhållas att de siffror som anges saknar det exakta intryck de eventuellt ger.

Totalt har enligt vad som framgår av de statistiska tabellerna nedan mellan åren 1945—1975 kommit 99 170 flyktingar. Hur många av dessa, som idag befinner sig i landet, är inte möjligt att säga.

I det statistiska materialet står »nation» omväxlande för medborgarskap och utflyttningsland.

År	Nation och antal	
1945	Estland	10 392
	Lettland	1 167
	Litauen	63
	Sovjet	164
1946	Estland	9 453
	Lettland	1 906
	Litauen	179
	Sovjet	525
1947	Estland	3 418
	Lettland	927
	Litauen	84
	Sovjet	356
1948	Estland	687
	Lettland	221
	Litauen	28
	Sovjet	249
1949	Estland	195
	Lettland	62
	Litauen	8
	Sovjet	79
1950	Estland	77
	Lettland	25
	Litauen	2
	Sovjet	30
1951	Estland	32
	Lettland	23
	Litauen	—
	Sovjet	26
1952	Estland	31
	Lettland	31
	Litauen	2
	Sovjet	20

Sammanlagt åren 1945—1952:

Estland	24 285
Lettland	4 362
Litauen	366
Sovjet	1 449

För åren 1953—1959 är den sammanlagda siffran för Estland, Lettland och Litauen 264. För tiden 1959—1975 är sammanlagda siffran för Sovjet 793.

Artikeln i sin helhet tar upp även andra nationer, där politiska skäl spelet en avgörande roll för invandringen till Sverige.

Armas Paakkonen

Helsingfors-dokumentet

Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa, ESK (på finska ETYK) avslutades efter nära tre års förhandlingar i Helsingfors i augusti 1975. I det s.k. Helsingforsdokumentet har resultatet av denna konferens fått en samlad utformning. De 35 deltagarstaterna åtog sig i Helsingfors att ge en så vid spridning som möjligt åt slutdokumentet. Med hänsyn till det intresse som visats ESK-frågorna, bl.a. inför det möte om uppföljningen av konferensen som skall äga rum i Belgrad 1977, beslöt Utrikesdepartmentet (UD) i somras att även utge ett särtryck av slutdokumentet i svensk översättning. Exemplar av slutdokumentet kan gratis erhållas från UD:s press- och informationsenhet, Box 16 121, 103 23 Stockholm 16.

A.P.

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Arvi Sipari, synt. 20.10.1923 Venjoella, kuoli 10. 1. 1977 Mölnlyckessä.

Pekka Tulendal (Talonpoika), synt. 4. 3. 1903, kuoli 2. 2. 1977 Boråsissa.

Nuorten palsta

Ne viisaitten keksinnöt

Kimpeläisen Oskari — seitsemättäkymmentään käyvä ukonkäppyrä — astui Poikolaisen tupaan ja istahti puulaatikon kannelle.

— Se kuuluu kirjastoauto tulevan meidän kulmille tänään ensi kertaa, hän vlrkkoi sylkäisten lattialle.

— Jotta mikä?

— Kirjastoauto, etkö sinä onneton ymmärrä.

— Ymmärrätkö itsekkään, tuhahti kolmas mies, Anttoo Kekäläinen.

— Kirjastoauto, Oskari aloitti rauhallisena, kaivaen piippuvehkeitään esille. — On semmoinen kuin linja-auto, mutta ilman penkkejä. Paljon siellä on kirjoja, voi ystävät paljon! Mutta ei siellä ole mitä hyvänsä kirjoja, ehei. Raamattuja siellä on, pitkä komea rivi Raamattuja eri kielillä ja Raamatunselityskirjoja kanssa. Eikä sinne autoon kuka hyvänsä pääse asioimaan, pappeja varten se on. Siellä ne papit suuri musta hattu päässä kävelevät ja selaavat Raamattuja. Kovin arvokkaan näköisiä ne ovat tuossa puuhassaan. Ne ihan haisevatkin kellastuneelle paperille.

— Jopa, Oskari, puhut asiaa, jopa puhut. En minä tuota uskoisi ellen noin rehellisen miehen suusta kuulisi. Puhuja oli itse Poikolainen.

Oskarin poltellessa tietävän näkölsenä puuttui keskusteluun neljäs äijä, joka oli tähän asti ollut vaiti: — Vaan minä en usko tuon Oskarin puhetta, en.

— Ka, mikset?

— Minulla on parempi tieto. Minä olen käynyt kirjastoautossa. Topias jäi odottelemaan sanojensa vaikutusta. Kun kukaan ei puhunut, jatkoi Topias: — Se on linja-auton näköinen kuten Oskari sanoi, mutta siinä ei ole ikkunoita. Ja kirjoja siellä on paljon, mutta on muitakin kuin Raamattuja. Paljon muita. Siellä on jokainen kirja, jota Suomessa on painettu.

— Tokko nuo sopisivat?

— Kyllä sopivat. Niin suuri auto se on. Mutta ei niitä kirjoja lukea saa, ei suinkaan. Rikkihän ne kuluisivat, hyvät veljet rikki. Siksi ne siellä ovat, että ihmiset saavat käydä niitä katsomassa. Ja kyllä niitä kelpaa katsella!

— Väärässä olette molemmat, tuumi Kekäläisen Antoo. — Ei ole kirjastoauto yhtään tuollainen.

— No, millainen sitten?

— Niin, sanopa millainen!

— Ette usko kuitenkaan, jos kerron?

— Toki uskomme, kerro.

— No, minä kerron. Yhdeltä Helsingin viisaalta mlnä sen kuulin. Nuori mies tuo oli, mutta kovin viisaasti se puhui. Taisi olla peräti yliopistossa opiskeleva. Ja se sanoi, että kirjastoauto on sellainen auto, että siinä on iso säiliö — niin kuin öljytynnyri — mutta sata kertaa suurempi, ja sitä vetää vahva auto. Ja tiedättekö, tiedättekö mitä on tynnyrin sisällä? Siellä on kirjaimia! Valtavat määrät kirjaimia, ja kun säiliön hoitaja avaa hanan, niin jo taitavat kirjaimet ulos juosta. Jos sinä Oskari haluat itsellesi vaikka virsikirjan, niin sinulla pitää olla kannet itselläsi. Sitten vaan menet kirjastoautolle ja käsket säiliönhoitajan kääntää virsikirjahanaa. Sinä panet kannet alle ja niin juoksevat klrjaimet oikeille paikoilleen ja sinä saat virsikirjan.

— Jo on, jo vain!

— On se!

— Ovatpa keksineet, mutlsi Oskari. — Mutta ei se meitä hyödytä, kun ei meillä ole kansia. Kannet pitäisi olla ennen kuin mitään tulee, eikä meillä ole.

— Oikeassa olet. Ei se viisaltten keksintö meitä köyhiä hyödytä.

— Ei hyödytä ei, mutta oli se Anttoo viisas, kun tiesi noin kertoa.

Anttoo tunsi ylpeyttä, kun näin oli osannut asian selittää. Tässäpä oli mies, jota ei niin vain puijattukaan, Anttoo Kekäläinen.

Ilkka E. Pyysiäinen

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Huhtikuun kuukausitilaisuus Inkerikodissa sunnuntaina 24. huhtikuuta 1977 klo 14.00. **Ohjelma:** rovasti Aatami Kuortti puhuu ja opettaja Siina Taulamo kertoo ortodoksisesta kirkosta musiikkinäyttein. — Olethan jo muistanut ilmoittautua lähtemään Lähetystalolle huhtikuun 2. päivänä. Ks. kirjoitusta tässä numerossa sivulla 9.

SEUKKO-SEURA

Huhtikuu:

Lauantaina, 2 pnä klo 13 osallistumme Helsingin paikallisyhdistyksen järjestämään vierailuun Lähetystalolle. Kts. kirjoitusta: »Lähetystalolla meitä odotetaan» toisaalla lehdessämme!

Torstaina, 21 pnä klo 13 Inkerikodissa vierailee prof. L. Pinomaa, joka kertoo: Pyhä maa puhuu? »Mitä»

Huom! Huhtikuun ensimmäisellä viikolla ei Seukkoseuralla ole ohjelmaa Inkerikodissa. Osallistumme H:gin Paikallisosaston tekemään vierailuun Lähetystalolle 2. 4. -77 klo 13—15.

Varatkaa ajat ja tulkaa mukaan!

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet ovat 24. 4. ja 22. 5.

Johtokunta

Inkeriläisten Yhdistys ry:n

VUOSIKOKOUS

pidetään Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylänkuja 1 Helsinki sunnuntaina 27. 3. 1977 klo 14.00. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

JOHTOKUNTA

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,— (70 kr)

Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 21,— (25 kr)

Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 15,— (20 kr)

Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 5,— (10 kr)

Isien Usko, muistojulkaisu 10 kr

Postikortti, Haaparannan muistolaatta 2 kr

Postikortti, Örebron muistokivi 2 kr

Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja 5 kr

Kemppi: Ristiltä ripille 10 kr

Kemppi: Ingeris dödskamp 10 kr

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,— (15 kr)

Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,— (15 kr)

Inkerin vaakunoita 6,—

Inkerin lippuja 4,—

Inkerin postimerkkejä sarja 40,—

Adresseja 10,—

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1977 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

---

inkeriläisten viesti

OSOITEOSASTO
INKERIKOTI
KÄPYLÄNKUJA 1
00610 HELSINKI 61
PUH. 793 796, MAANANTAISIN
KLO 17—19.

MUUTATTEKO?

KIINNITTÄKÄÄ TÄHÄN OSOITE VIIMEKSI SAAMASTANNE INKERILÄISTEN VIESTISTÄ KIRJOITTAKAA ALLE UUSI OSOITTEENNE JA POSTITTAKAA MEILLE ENSI TILASSA.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla Inkeriläisten Sivistyssäätiötä. Testamenttiasioissa voi kysyä neuvoja päätoimittajalta, kirkkoherra Matti Vironmäeltä, puh. 631 285.

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 4 huhtikuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9
	Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,— (70 kr)
Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 21,— (25 kr)
Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 15,— (20 kr)
Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 5,— (10 kr)
Isien Usko, muistojulkaisu 10 kr
Postikortti, Haaparannan muistolaatta 2 kr
Postikortti, Örebron muistokivi 2 kr
Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja 5 kr
Kemppi: Ristiltä ripille 10 kr
Kemppi: Ingeris dödskamp 10 kr

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,— (15 kr)
Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,— (15 kr)

Inkerin postimerkkejä sarja 40,—
Adresseja 10,—

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1977 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

KANSIKUVA: Ks. takakannen sisäsivu (sivu 15).

Inkeriläisiä häätapoja

Tutustumisesta häihin — häistä läksiäisiin ja jälkijuomille

Näin kertoi inkeriläisistä häistä jo vuosikymmen sitten edesmennyt vanhaemäntä Eeva Savolainen, os. Romppainen. Hänen vanhempansa olivat Kontiolahdesta kotoisin olevia pohjoiskarjalaisia. Hän itse oli syntynyt ja kasvanut Inkerisäs. Enimmän osan elämästään hän oli elänyt Muja-nimisessä kylässä, jonne oli avioliiton kautta joutunut. Viime sodan aikana tästä edellämainitusta rauhallisesta ja kauniista kylästä tuli taistelutanner, minkä tuloksena alkoi hänellekin evakkoretki. Se päättyi Savoon, jossa hän vietti vanhuutensa ja pääsi siunattuun haudan lepoon.

Kun nuoret tutustuivat ja tutustuminen oli molemminpuolista mieltymystä, niin tyttö antoi silkkihuivin pantiksi pojalle. Kun pojan vanhemmat tai kummit saivat tiedon pantista, he valmistautuivat kosimaan pojan puolesta. Kosimiseen saattoi tyttö vastata kieltävästikin, jolloin sulhasehdokas repi pantin, mutta ei hävittänyt riekaleita, vaan sitoi ne hevosen luokin koristeeksi mennessään vihille toisen tytön kanssa. Mikäli vastaus oli myönteinen, tuli tytöstä morsian, jonka ensimmäisenä tehtävänä oli naispuolisen kaason kanssa käydä katsomassa sulhasen taloa. Siellä sudhanen antoi morsiamelle rahan lahjojen ostoa varten sulhasen lähisuvulle. Morsian osti sulhasen isälle ja äidille paidat, veljille kaulaliinat sekä siskoille esiliinat.

Nyt tuli sulhanen puhemiehen kera morsiamen kotia tupakoille. Mitä rikkaampi sulhanen, sitä monipuolisempi oli tupakkatarjous. Sitä tarjottiin kaikille, keskenkasvuisillekin, niin pojille kuin tytöillekin, sillä tupakansavua piti olla paljon.

Toisen kerran sulhanen tuli »liitoille» ja toi tullessaan morsiamelle silkkisen kolmikulmaisen päähuivin, joka piti kääriä morsiamen pään peitoksi aamulla hääyön jälkeen.

Vihkipäivän aamulla ajoi sulhanen ajajan kera omalla hevosellaan kirkkoon. Ajopelit oli koristeltu monivärisin nauhoin. Samoin tuotiin morsian kirkolle, omalla hevosella oman ajajan kera.

Vihkitoimituksen jälkeen sulhanen ajoi kotiinsa omalla hevosellaan, samoin morsian.

Kotonaan sulhanen, puhemiehet ja muut lähtijät järjestäytyivät pitkäksi hevospelijonoksi ja komeasti ajettiin morsiamen kotia »läksijäisiin».

Siellä morsiamen »nuotemiehet», sukulaiset ja häävieraat jo odottelivat katettujen pitopöytien kera. Sulhanen söi hääateriaa oman sukunsa joukossa, ja samoin teki morsian. Mutta kun päästiin jälkiruokiin, sulhasen puhemiehet kuuluttivat kolme kertaa:

»Meidän nuori kuningas ei voi syödä eikä juoda, ellei saa katsella valittuaan». Tämän kuultuaan veivät kaasot morsiamen sulhasen viereen istumaan.

Aterian päätyttyä kantoivat sulhasen puhemiehet morsiamen myötäjäiset kärreihin (tai rekiin riippuen vuodenajasta, mutta yleensä oli tapana viettää häitä kesäiseen aikaan). Sulhanen nosti morsiamen viereensä kärriin. Lähdettiin ajamaan lujaa vauhtia, mutta kylän päässä tuli äkkipysähdys, sillä morsiamen kylän pojat olivat sulkeneet tien pitkällä riu'ulla, eivätkä antaneet ajolupaa, ennenkuin sulhanen oli maksanut lunnaat siitä hyvästä, että vei heidän kylän tytön omaan kyläänsä.

Sulhasen kotona oli portaille levitetty turkki, jolle nuoripari polvistui saadakseen vanhempien siunauksen. Sisällä odotti illallinen ja valmiiksi petattu morsiusvuode, jonka kunnon ja lujuuden olivat nuotemiehet tarkistaneet. Illallisen jälkeen saateltiin joukolla nuoripari yöunille.

Muulla hääväellä riitti touhuja koko yön ajaksi. Kaasot menivät levittelemään morsiamen myötäjäisiä aitan orsille. Sitä tehdessään he valittelivat sormiaan palelevan (kesälläkin). Lämmikkeeksi tarvittiin viiniä tai viinaa, jota muu hääväki auliisti heille tarjoilikn.

Aamulla nuoripari heräsi siihen, että morsiamen sukulaiset (naispuoliset) tulivat pukemaan morsianta »nuorikoksi». Siihen tarvittiin sulhasen ostama silkkihuivi ja erikoinen päähine nimeltään »kitshka». Tukka kammattiin nutturalle, jonka päälle tämä kitshka ja huivi asetettiin. Nyt nuorikko vietiin häätupaan aamiaiselle. Ruokapöydät olivat pitkin tuvan seinustoja, ja nuoripari istuutui pöytien kulmaukseen eli ts. tuvan nurkkaan. Alkoi »kertajuonti».

Sulhasen äiti tai isä toi nuorenparin eteen kauniilla liinalla peitetyn suuren jauhoseulan. Tuoja pani ensimmäisenä seulaan ruplan rahan. Jokainen rahalahjan antaja sai kiitokseksi joko viinaryypyn, olutta tai mesivettä oman halunsa mukaan.

Seurasi lahjojen jako sulhasen vanhemmille ja suvulle. Lahjansaajat esittivät kiitokseksi yksintanssia. Toimitus kesti koko päivän. Vasta illalla hääväki hajaantui.

Häitä seuraavana sunnuntaina sulhasen vanhemmat menivät morsiamen kotiin vieraskäynnille eli »jälkijuomille». Sitä seuraavana sunnuntaina tulivat morsiamen vanhemmat vastakäynnille. Sitten olivatkin jo häät päätöksessään.

Tietenkin oli tärkeätä pukeutua häihin perinteellisellä tavalla. Sulhasen puku oli musta, solmiota ei käytetty, mutta paita oli runsain koruompelein kirjailtu. Morsiamen puku eli »pari» sai olla mitä väriä tahansa. Siihen kuului erillinen laaja poimutettu hame, jonka helma oli koristeltu värillisin nauhoin ja pitsein. Hameen etupuolella oli halkio. Halkion peitteenä oli esiliina. Pusero oli samaa väriä kuin hamekin. Se oli edesta napitettu ja tiukasti vartaloa myötäilevä. Huntua ja kukkia ei käytetty.

Edellä kerrottu on kirjoitettu yli 20 vuotta sitten tehtyjen muistiinpanojen mukaan, ja itse muistiinpanolehtiö ehtinyt kulua käyttökelvottomaksi samoin kuin muistiinkirjoittajan muistikin, joten virheellisyyksiäkin voi löytyä.

M. S- - n

Häälaulu

Inkerissä (ainakin Pohjois-Inkerissä) ja Suomen puolella Karjalan Kannaksella oli tapana laulaa morsiamelle ja erityisesti sulhaselle ja tämän äidille, kun morsian tuotiin sulhasen kotiin. Laulut olivat toisinaan melko raisuja ja niitä esitti kylän nuoriso, etupäässä morsiamen ystävät ja sukulaiset. Niissä kehuttiin morsianta ja neuvottiin anoppia ja sulhasta kärkevin sanankääntein. Näytteen tällaisesta häälaulusta on esittänyt nimimerkki »Vuoleen tyttö», jonka muistelema »liekkulaulu» julkaistiin Viestissä pari vuotta sitten. Laulut esitettiin suoraan ulkomuistista. Minkäänlaisia kirjallisia muistiinpanoja ei haastateltavalla ollut. AL

Mis se on se anop'ämmä?
Tuokaa häntä tähä.
Sit myö häntä virsissämme
neuvottaisii vähä.

Tähä tuotiin meijän Mari,
tänne heitetääki.
Vielä meille kottii lähtiis
kohvi keitetääki.

Hätäsarvisaarikin (luultavasti myötäjäislehmä)
meijän Mari tuopi.
Ei se Marrii hirvitä
et Heikki viinaa juopi.

Sie ko Heikki Marin sait,
ni sie oo kiitolline.
Markan maksaa kolmatta
se Marin liitolline.

Heikki kävel viime kessää
meijän kylän kattuu.
Sielt se hänel meijän Mari
morsiammeks sattu.

Ei ois maksant meijän Marrii
tälle Heikil antaa,
ko ei se jaksant yksinääsä
vaatepussii kantaa.

Kuule, anop', kui siun pittää
Marrii yllää ajjaa:
älä huuvva nii kovast,
jot kuuluu ympär kyllää.

Eemil Sunin kuorolaulu

Tuntematon ystäväni Gävlestä kirjoittaa: »Toivomuksenne johdosta Viestissä julkaistuun Sunin kuorolauluun hieman selvitystä. Tämä laulu löytyy Hengellisestä laulukirjasta N:o 260. Siinä mainitaan sanojen sepittäjäksi saksal. V. Krag, suomentajaksi Ilta Koskimies. Ja Sunin kuoro esitti sitä Erkki Melartin, op. 13 N:o I sävelellä. Niin olivat monet muutkin Sunin sepittämiksi sanotut laulut toisten käsialoja. Kaikki kunnia E. Sunille kuoron johtajana!»

Niinhän ne ovat Herralta lahjaksi saadut taidot erilaisia: Joku sepittää sanoja, ts. runoilee, niinkuin on tavattu sitä tolmitusta nimittää, toiset säveltävät, aivankuin pukevat runon juhlavarusteisiin ja toisilla on ihmeellinen kyky koota samalla kertaa monet ihmiset yhteisvoimin näitä hengen tuotteita tulkitsemaan laulaen. Kiitoksia ja reippaita terveisiä sinne Gävleen!

Aapo Iho

Sie ko Heikki Marin sait
ni sie pie häntä hyväst:
Sie pie kohvit kotonais,
jot ei huol' etsii kyläst.

Kun se Heikki naimaa käi,
ni tahto pösölöitä (rikkaita).
Heä ei tahtont oma kylä
tytö lömölöitä (lötköjä).

Anop'ämmä on ko käk,
mut heila on ko sorsa.
Anop'ämmä aina torruu,
Heikki ei toru konsaa.

(Kotiin tullessa morsiamen äidille)

Sin jäi ämmä tyttäreis,
älä sitä sure.
Siel on talo tavalline,
kyl siel toimeen tulee.

»Teält tulloo Simo Serra, Amerikan herra...»

Tähänkin, tuonnoin Viestissä julkaistuun tiedusteluun on tullut tällainen selvitys: — Veljeni, op. Fredrlk Vesterinen Porvoosta kirjoittaa: »...En muista varmasti, esitettiinkö leikki: 'Täält se tulloo Simos-herra...' TV:n kautta jouluaattona, vai joulupäivänä. Minulle selvisl tällöin, että sitä on leikitty Karjalassa Suomen puolellakln, koska leikin esittäjät osaslvat sekä leikin, että sanat. Koska tämä on siis otettu talteen ennen meidän yrityksiämme sen jäljillepääsemiseksi, on se tallessa. Minulle selvisi myös, että leiklssä saattavat sanat vaihdella. Mm. siinä voidaan sepltellä lisäkysymyksiä ja nliden mukalsla vastauksla. Sehän on kosintalelkki.»

Näin Vesterinen. TV:n olisl syytä tarjota näitä vanhoja leikkiaarteita vähän taajemminkin niiden jonninjoutavien amerikkalaisten ym. hassutusten sijaan.

Muinalset kotoiset leikklmme olisi meidänkin ajoissa talletettava jälklpolville, jotka saattavat aprikoida, että eihän ne esl-isät ja äidit osanneet muuta leikkiäkään kuin ratirltirallaa ja ruutuhyppelyä...

Tallettakaapa esim. se tyttöjen harrastama käppä, vai noppako se oli: Heti maan sen verran paljastuttua keväällä, että somerikosta saattoi löytyä pieniä kiviä, nlitä itsekukin leikin harrastaja valitsi 5 sileätä hyvännäköistä ja -muotoista kiveä, joita he sitten helskyttivät kaikki vapaa-aikansa. Niin, rakkaat Vlestin lukijat, pankaapa toimeksi!

Toivoo Aapo Iho

Terveisiä Aatami Vainikalta!

Sain äskettäin hänen Hilma-tyttärensä kirjoittaman kirjeen tällaisin murheellisin tiedoin: 07. 02. 1974 yllätti Aatamin aivoverenvuoto, josta aiheutui osittainen, edelleen jatkuva halvaus. Meni mieheltä puhekyky sekä oikeasta kädestä liikunta. Tytärkin, joka päivä häntä auttelemassa käyvä, vain vaivoin käsittää hänen epäselvän puheensa. Kirjoittamisesta ei tule mitään toistaiseksi, ei sanelunkaan avulla. Syömään toki on hän oppinut vasemmalla kädellä. Ystävät Ruotsissa: toimittakaapa Aatamille kirjoituskone; ehkä hän vasemmalla kädellänsä harjaantuisi sitä käyttämään!

Toistaiseksi hän on asunut yksinään. Käykääpä tervehtimässä ja pitämässä ajan tasalla vuoteeseen joutunutta veljeä! Tytär todistaa, että kyllä hän päänsä puolesta on vielä muuten kunnossa, kuulee, jos luetaan. Niinpä tytär on »Viestiä» lukenut hänelle uskollisesti. (Enpä puolestani tiedä, kuinka on näkökyvyn laita? Itselleni kun vasen silmä teki (ilman SAK:n lupaa) kertakaikkisen korpilakon jo ajat sitten... Tytär kertoo: »Tajunta on tallella ja hän kuulee sekä ymmärtää, mitä hänelle sanotaan. Olen lukenut aika paljon ääneen, etupäässä Inkeriläisten Viestiä. — Ja nyt siirrynkin varsinaiseen asiaan. 1976 marraskuun numerossa on sinun kertomuksesi Kotoisia kuvia, Koulutieni, jossa sivulla 12 mainitaan, että mitään näkyvää merkkiä ei tutkinnosta mukaan annettu ('ja tästä meidänkään kolmiosastoisesta koulustamme ei ainakaan minun aikanani jaettu minkäänlaisia todistuksia', vakuuttaa Hilmatytär). »Isäni halusi näyttää oman kansakoulutodistuksensa, jos se kiinnostaisi jollakin tavalla sinua. — Oliko niin, että eri kouluissa oli eri säännöt? Jos haluat käyttää näitä isän todistuksia vaikka Viestissä, niin se käy kyllä päinsä. Isä kyllä haluaisi hyvin mielellään itse kirjoittaa, mutta tässä vaiheessa se ei milloin käy. Jos hän vaikka voisi sanella minulle, mutta ei mitenkään saa sanotuksi niin paljoa. Hänhän on nähnyt hyvin paljon kaikenlaista pitkän elämänsä aikana. Olisi niin paljon kertomista. Hänhän täyttää jo (vanhaa lukua) 27. 02. 77 88 vuotta. Sehän on jo aika korkea ikä.»

Ylikersantti Aatami Vainikka. Valokuvattu Pihkovassa 1913.

Niinpähän on: Onnitellaan, vaikka onniteltavaa on jo niin paljon riisuttu... Perässä tullaan!

Ja sitten se Aatami Vainikan todistus. Lehti saanee siitä valokopion julkaistuksi. Suomennan sen tähän. Otsikkona isoilla kirjaimilla: Todistus.

СВИДѢТЕЛЬСТВО.

Царскосельскій Уѣздный Училищный Совѣтъ симъ удостовѣряетъ, что Вайникка Адамъ Петровъ, сынъ крестьянина С.Петербургской губер. Царскосельскаго уѣзда, Дудергофской вол. 2-го Дудергофскаго сельск. общества, лютеранскаго вѣроиспов., род. 27 Февраля 1889 г. успѣшно окончилъ курсъ ученія въ 1-мъ Дудергофскомъ училищѣ, а потому имѣетъ право на льготу, установленную пунктомъ 4 ст. 56 Уст. о воин. повинности.

Выдано 7-го Августа 1903 года.

Предсѣдатель Совѣта

Члены Совѣта:

№ Училищнаго Совѣта 320

CONSULAT GÉNÉRAL IMPÉRIAL DE RUSSIE

№ 1450

Visto al R. Consolato Generale d'Italia ... per recarsi in Russia

Le Consulat Général Impérial de Russie à Gênes certifie ... que le porteur de la présente ... Adam Wainik est sujet Russe et qu'il se rend en Russie par la voie de Salonique.

Le Gérant du Consulat Général

TODISTUS

Tsarskojeselon Piirin Kouluneuvosto täten vakuuttaa, että Vainikka Aatami Pietarinp., Pietarin läänin Tsarskojeselon Piirin Tuutarin kunnan toisen (2) kyläkunnan talollisen poika, ev.luterilaisen uskontokunnan jäsen, synt. 27 p. helmik. 1889, on hyvällä menestyksellä suorittanut Tuutarin I:sen koulun kurssin ja sen vuoksi on oikeutettu niihin etuisuuksiin, mitkä koskevat 4 pykälän kohtaa 56 asevelvollisuusasetukseen.

Annettu 7:nä elokuuta 1903.

Neuvoston esimies (Allekirjoitus)
Neuvoston jäsenet (Allekirjoitus)
(Allekirjoitus)
(Allekirjoitus)

Sinetti.

(Sinetissä teksti: Tsarskojeselon Piirin Aateliston johtaja.)

Marginaalissa, vasemmalla merkintä: N:o Kouluneuvoston 320 koulu.

Tästä ilmenee, että sana »neuvosto» ei ollutkaan vallankumouksen »lahja» venäläiselle kansalle, vaan oli se nähtävästi käytössä kouluhallintoelimissä.

Samassa yhteydessä lähetti Aatami-veli toisenkin todistuksen, mikä toivottavasti on valokopiona nähtävissä, ainakin tämä kyseessä oleva todistus on valokopio.

Tämä dokumentti on lähtöisin varsin arvokkaasta virallisesta paikasta, kuten seuraava käännökseni osoittaa:

»Keisarillisen Venäjän Kenraalikonsulin Virasto Genuassa. Tämä virasto valtakunnan sinetillä vahvistaa, että Adam Vainik, Venäjän alamainen lähtee paluumatkalle Venäjälle Salonikin kautta.

Kenraalikonsulin viraston Johtaja.

(Allekirjoitus)

Annettu Genuassa syyskuun 12 p:nä 1915.
N:o 1450 Sinettileimoja kaikkiaan 4.

Teksti on kreikankielinen. Arkin keskivaiheille vasempaan marginaaliin on liimattu Aatami Vainikan valokuva.

Niin. Näiden dokumenttien lisäksi seurasi kirjettä vielä lehtileikkeenä ylikersantti Aatami Vainikan valokuva. Otettu Pihkovassa (Pskov.) 1915.

Näin saavat Viestin lukijat tutustua Aatami Vainikan »sotaisaan nuoruuteen»:

Muisto opettaja Mikko Sudesta, etevästä laulunopettajasta ja kuoronjohtajasta

Mikä kaunis, kaunis muisto jäi minuiie nuoruuden ajaita kun kävin kaksi vuotta Hatsinan seminaaria. Se muisto oii se, että sieiiä oii iauiunopettaja ja kuoronjohtaja, Inkerin poika, Mikko Susi. Oien aina ja useasti muisteiiut sitä, kun hän johti kuoroa: hän eii täydeiiä sydämeiiä ja uhrasi kaikkensa. Hän ohjasi kuoroa niin, että kaikki iauiajat ja yieisö oiivat yhdessä mukana. Hänessä oii niin paiava voima; hän ikäänkuin ammensi itseiiensä tarmoa, kun hän johti kuoroa. Hän rakasti kaikesta sydämestään Inkerin kansaa. Häneiiä oii tapana sanoa, että me oiemme iauiava kansa. Ja iisäksi hän tapasi sanoa, että me oiemme nuoria; meidän pitäisi avata suumme ja rintamme, että ääni tuiee vapaasti. Ja jos hän sai iauiun harjoitetuksi kuntoon, hän oii iioinen eikä häneiiä näkynyt hermon merkkiä otsaiia. Hän eii iauiusta. Käydessäni jäikeenpäin kesäjuhliiia miiioin missäkin niitä pidettiin, niin kyiiä sitä kansaa oii paijon. Aina kuulin puheita itse juhliiia sekä jälkeenpäin, että kyllä siiiä miehellä ja opettajaiia on tarmoa ja voimaa johtaa kuoroa. Hän todella eii. Hän ammensi iaulusta voimaa. Muistan monasti, kun ensimmäinen iauiu oli iauiettu, niin voi sitä suosionosoitusta johtajalle ja kuoroiie kansaita, siliä aina kun juhiat oiivat kesäiiä ja kun saatiin tietää, että Mikko Susi johtaa iauiukuoroa, kyiiä sitä kansaa kerääntyi iäheitä ja kaukaa; nuoria, keski-ikäisiä ja vanhempiakin tuli kuunteiemaan kuoron esitystä. Siiiä kuoro iauioi tavaiiisesti 25—30 iauiua juhiiiia. Osa oii hänen omia säveitämiään ja sovittamiaan ja iisäksi Putron iauiuja. Inkerissä oii paijon Inkerin naisia ja miehiä, jotka säveisivät, sepittivät tai kirjoittivat iauluja ja runoja.

Tässä iässä, jota vähän kuin sanotaan miehen iäksi, on muisti heikko, mutta yksi hänen kuoroiauluistaan on seuraava: Isänmaaiiekos miekkoses nostettais. Tämä iauiu oii opettaja Mikko Sudeiie rakas.

Toinen muistamani iaulu oii muisto hänen ensimmäiseiie vaimoiieen, joka kuoii nuorena:

Sinuiie mä aina iauleien,
Sinua varten iauluni heikkyy.
Sinuile sanat soimeiien . . .

Oiisin mieieiiäni kirjoittanut iauluja, mutta kun ovat kaikki entiset kirjat kadonneet. Heisingissä on kuitenkin hänen tyttärensä; sieiiä oiisi varmaan muistoja enemmän.

Terveisin

Tuomas Raikkerus,
Vanamokatu 5 A 18
96500 Rovanlemi 50

Tuo matka Genuasta oli paiuumatka sotavankeudesta . . . Näistä asioistahan Aatami on tuonnoin jatkokertomuksessa Viestin paistoilla yhtä ja toista kertoeiiutkin jo enemmin.

Tuntuu, kuin se oiisi oiiut vasta äskettäin, kun Aatamin viimeksi niissä yhteisissä kesäjuhiissa tapasin — oiiko se nyt Turussa, Tampereeiia vai Heisingissä, sitäpä en muista. Leskimiehenä hän siiioin jo liikkui, mutta terveenä, vaikka vaikeapäisenä jo. Pianpa nuo vuodet vierähtävät . . .

Aatami Vainikan osoite:

Fiemminggatan 35 B,
80221 Gävie, Sverige

On mulstettava, että nuo syntymä- ym. todistuksissa mainitut ajat ovat ns. vanhaa iukua.

Räyringissä 26. 02. 77

Aapo Iho

Shrapnellisorvarina

Ensimmäinen maailmansota jatkui jo toista vuotta. Se vaati yhä uusia ja uusia miehiä. Normaalikutsuntojen kokoamat joukot eivät riittäneet. Sotilasviranomaisten toimesta ryhdyttiin jälkitarkastuksiin niiden piirissä, jotka syystä taikka toisesta oli asepalveluksesta vapautettu. Varsinaiset reserviläisethän olivat jo tulikasteensa saaneet ja suurimmalta osalta jo tuhottu...

Kutsuntasyynissä olin saanut vapautuksen jo lapsena saamani kehon rakennevian johdosta. Mutta yhä uusiutuvat lisätarkastukset näyttivät hiljalleen tasottavan minunkin tietäni tappotantereille, vaikka itselläni ei ollut vähäisintäkään halua sellaiseen kunniaan... — Tällainen oli tilanne syksyllä 1915. Huhu tiesi kertoa, että kuormastoon kelpuutettiin kaikki ennen palveluksesta vapautetut.

Toinen huhu taas tiesi, että pietarilaiset asetehtaat tarvitsevat työväkeä ja ketkä sinne pääsevät, ne vapautuvat rintamalle menosta. — Harkitsin itsetykönäni, miten olla, kuin eleä? — Teenkö oikein, jos lähden paikkaan, jossa valmistetaan aseita toisten pään menoksi, vai teenkö oikeammin, jos menen sinne miestensyöjille sijoille? Vai onko juuri minun pelastettava pääni? Ja vielä: minkä vuoksi minun olisi elämäni uhrattava?

Käännyin itseäni viisaampien puoleen näissä kysymyksissä ja viisaammat sanoivat, että mikäli sellainen pään pelastamismahdollisuus vain on, niin sitä keinoa on käytettävä. »Sinua tarvitaan toisissa tehtävissä!» sanoivat. Näin neuvoi mm. kaimamieheni, Nevan toimittaja Aappo Vesikko. »Se sota ei kansallisesti intresseeraa meitä yhtään! Sinne on väkisten viety ja siellä tuhottu jo toinenkin meikäläinen!»

Näin hän arveli ja muisti tuttavistansa miehen, jonka puoleen kehoitti kääntymään, kirjoittipa vielä suosituslappusenkin hänelle annettavaksi, kun tavoittamaan lähden. Tämä mies oli mestari Anselmi Immonen. Päivällislomalla löysinkin hänet annetusta osoitteesta. Aivan tietämättäni tapasin siinä samalla myöskin ikäihmisen, jonka henkilöllisyys selvisi vasta myöhemmin: siinä kun mestaria kysyessäni sanoin hyvän päivän tulevan appiukkoni anopille, jonka vuokralaisena mestari Immonen asui.

Suositukseni luettuansa neuvoi mestari minua tulemaan huomeneltain tehtaalle lääkärin tarkastukseen, antaen samalla puolestansa sitä varten lapun. Jos lääkärin tarkastuksessa hyväksytään, niin selvä on. Saa tulla seuraavana aamuna hänen ryhmäänsä kuuluvana miehenä tulen saamaan työtä hänen määräyksensä mukaan. Ja niin sitten tapahtui. Lääkärin tarkastuksessa todettiin työkykyiseksi. Kävin konttorissa antamassa nimeni kirjoihin, sain oman työnumeroni ja seuravaana sitten klo 7 töihin. Yövuorolaiset juuri poistuivat. Oli meikäläiselle melkoinen elämys ensi kerran astuessa tehdassaliin, jossa oli leveyttä monia kymmeniä metrejä sekä pituutta satakunta metriä. Koneita monessa rivissä, sähkömoottorien hurina, pauke ja mäike...

Olin vähällä alkaa työni luutapoikana, mutta kysäisi sitten mestari, että olenko sorvannut koskaan? — Kyllä minä puuta olin sorvannut. — Sepä hyvä: eihän raudan sorvaaminen ole sen kummempaa. Työnjohtajapa neuvoo. — Tuli sellainen Juhansson työnjohtajan haalareissa opastamaan minua sitten sorvin ääreen. Enhän ollut sellaista rautasorvia nähnytkään, jossa työ on pitkälle automatisoitu, niin ettei muuta kuin hoitelee vaan veivejä suuntaan sekä toiseen. Ensi kosketus oli kyllä väärä. Tein kuten puuta käsitellessä. Mutta murtuneen terän tilalle sain toisen ja olin kohta sisällä

— jatkuu s. 12

RUOTSIN PUOLELTA

ISK:N TILIKERTOMUS AJALTA 1. 5. 75—30. 4. 76

Tulot:

Jäännös edelliseltä vuodelta	10.543:90
Pankkikorkoa	448:05
Jäsenmaksuja	552
Kesä- ja muistokivijuhlasta	1.661:50
Kulttuurirahastolta	3.500
Kirjojen ja postikorttien myynnistä	1.075:35
Keräys Väinö Pietari Kekin muistolle	3.773
Lahjoituksia yksityisiltä	698
Lahjoituksia Järjestöiltä	2.135:07
Avustus Invandrarverkeniltä [projektbidrag]	5.000
Avustus Invandrarverkeniltä Inkeriläisten Viestille	5.000
Yhteensä tuloja kr	34.386:87

Menot:

Mölnlycken laulukuorelle	500
Boråsin mökin vuokra	500
Kurssileirimaksuja	150
Palkkioita toimihenkilöille	300
Matka ja edustuskuluja	1.425
Uusien kerhojen perustamiseen	197
Toimisto, posti ja puhelin	458:90
Seppele	125
Inkeriläisten Viestille	5.000
Ostettu kirjoja	474:30
Ostettu magnetofoni ja nauhoja	495
Sekalaista	201:05
Yhteensä menoja kr	9.827:15
Kassajäännös kr	24.559:72
kr	34.486:87
ISK:n rahastonhoitaja:	N. R.

INKERINSUOMALAISTEN KESÄJUHLATILITYS ÖREBRO V. 1976

Tulot:

Avustus Invandrarverkeniltä	3.250
Avustus Örebron kunnalta	3.250
Keittiötulot	3.598
Juhlamerkit ja ohj.	1.595
Kansallisilta	3.060
Kirkossa kolehtit	2.064
kr	16.817

Menot:

Juhlamerkit ja ohj.............	2.071
Urheilupalkinnot	538:75
Matkakuluja ohjelman esittäjille	1.700
Matkakuluja ja ylöspito kutsuvieraille	1.170
Seppele	130
Ruokatarpeet	3.405
Konserttitalon vuokra	871
Teatterin vuokra	600
Vaasa-koulun vuokra	1.314
Sekalaista	618:75
kr	12.418:50
Nettovoitto	4.398:50
kr	16.817

Inkeriläiset Ruotsissa!

Näytäthän meidän lehteämme nuoremmille inkeriläisille ainakin silloin, kun siinä on ruotsinkielistä lukemista.

Näit ennen emoni lauloi . . .

Matti Kähäri Storforsista Ruotsista kirjoittaa: »Järvisaaren lukkarin tytär Liisa Rister oli minun kotikylässäni opettajana vuosina 1926—1930. Hän yritti kylän tytöille yhteislauluksi opettaa lauluja, joita hän sanoi isänsä usein laulaneen, ja hän ne isältään perineensä. (Miten paljon niissä oli Antti Risterin sormenjälkiä, sitä ei Liisa kertonut.) Muistan pari pätkää, ja ne ovat tässä. Säveletkin jokseenkin muistan, vaan niitä en kykene merkkiämään.»

Näin siis Matti Kähäri. Jälkimmäinen lauluista ainakin on meillä Suomessa hyvin tuttu, lienee kansansävelmä.

Aaltojen keskellä,
Aaltojen päällä
mun purteni pieni kiikkuu.
:,: Enkä minä muillen ilmoita,
enkä ilmoita,
mitä sydämeni pohjassa liikkuu. :,:

Kun kävelin kesäillalla
minä lehdossa yksinäin,
niin lintujen äänen hiljaa
kuulin metsässä visertävän
:,: Suta sumppati rallallallei,
suta sumppati rallallallei,
niin lintujen äänen hiljaa
kuulin metsässä visertävän :,:

Ne onnesta mulle muistutti,
jonka muinoin omistin,
kun lehdossa kahden kesken
kera kultani kuljeskelin.
:,: Suta sumppati rallallallei,
suta sumppati rallallallei,
kun lehdossa kahden kesken
kera kultani kuljeskelin :,:

KILPAILU RATKAISTU

Joulu- ja tammikuun lehdessämme julkaistu kilpailu »Miten saamme Inkeriläisten Viestin tilaajamäärän nousemaan?» »Miten saamme Inkeriläisten Viestin sisällön vieläkin paremmaksi?» on nyt ratkennut. Tuloksista ja voittajista kerromme enemmän toukokuun numerossamme.

TILAA MAJOITUS BORÅSISSA

Boråsin Inkerin Kerho on varannut seuraavanlaiset yöpymismahdollisuudet kesäjuhlien ajaksi juhannuksena. Hinnat ovat per sänky ja yö.

a) Matkustajakoti, 30 sänkypaikkaa, omat lakanat. 18 kr.
b) Camping-mökki, 2:n sängyn mökkejä, 6 mökkiä. Omat lakanat ja peitot. 18 kr/mökki.
c) Hotell City ja Hotell Vävaren, yhteensä noin 160 sänkypaikkaa, 2—3 hengen huoneet. Hinta 40—45 kr, johon sisältyy myös aamiainen. Lähellä juhlapaikkaa.

Ilmoita viimeistään 20/5 1977 millaisen yöpymispaikan haluat varata itsellesi osoitteella Aleksi Jämsä, Måsvägen 5, Ekås, 502 63 BORÅS, puh. 033-43251.

✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦

»Vuoleen tyttö» on säilyttänyt mielessään säkeitä, jotka kelpasivat vaikka liekkulauluksi.

Nuku nuku nurmilintu
väsy väsy västäräkki.
Nuku nurmelle hyvälle,
väsy maalle valkealle.

Tehhään myö kivinen kirkko
lavialle lammenjäälle,
selvälle veen selälle,
jonne ei soua Suomen sulhot
viere ei sulhot Venäjän.

sivulta 10

siinä tekniikassa. Detaljityönä se siirtyi koneesta toiseen. Tehtävänäni oli shrapnellin kuoren pohjan ulkopuolinen käsittely. Syrjä pyöristettiin ja pohja tasattiin. Sitten »kappale» siirtyi toiseen detaljiin, jossa uurrettiin messinkivöiden syvennykset jne. jne.

Työ tehtiin kappalepalkalla. Normaalimäärä, minkä päivän mittaan joutui käsittelemään, oli 300—350 kpl. Siihen detaljiin kuului 4 vaiko 5 konetta.

Näin alkoi elämä tehtaan varjossa. Niin Immosen kuin monen muunkin mestarin työryhmään kuului suomalaisia. Tapasinpa entisiä Kanneljärven Kansanopiston tovereitanikin, Kannaksen poikia 2 veikkoa — Jussi ja Vilho Suden Kannakselta. Sitten sattui lystikäs kohtaus: satuimme silmäkkäin ja tuntui niin tutun-omaiselta näkymä, että täytyi kysäistä, että onkos se se? Aivan oikein: Poika oli joku vuosi sitten ollut kotikylässäni karjanpaimenena kesäkauden, sellainen mukiinmenevä Aukusti!

Niihin alkuvaikeuksiin kuului asunnon hankkiminen. Ensimmäisen ja vissiin toisenkin yöni vietin »Nevan» konttorissa, mutta eihän se pitemmän päälle käynyt päinsä. Ensin asuin jonkun viikon suutari Liimataisen »nurkassa». Samassa talossa asui »virkaveli» Yrjö Aantaa, johon tutustuin tehtaassa joutilaina hetkinä. Ystävystyimme lähinnä kirjallisilla linjoilla liikkuessamme.

Hän kuului niihin Pietarin suomalaisiin, joilla oli tavoitteena muutakin, kuin hyvä työpaikka ja korkea palkka: he harrastivat keskuudessaan vapaata valistustyötä, julkaisivat käsinkirjoitettua lehteä, toimeenpanivat juhlatilaisuuksia rikkaine ohjelmineen, näyttelivät, keskustelivat, väittelivät jne.

Y. Aantaa venäjänkielentaitoisena pääsi sisälle myöskin venäläisen kirjallisuuden aarteisiin. Muistan, kuinka yhteistyönä suomensimme erään Nikitin-nimisen tekijän runotuotteen, jonka ensimmäisen säkeen muistan varmasti: »Lapioin kaivettu hauta jo syvä on...» Aantaa sen lähetti tuttavallensa Helsinkiin ja tämä sai tekeleemme sijoitetuksi silloiseen Suomen Kuvalehteen. Se oli siis joko 1915 syystalvella taikka 1916 kevättalvella, en muista sitä enää.

Erikoislaatuinen oli ensiyövuoro tehtaassa. Työpäivä oli 10 tuntinen, vai olisiko se ollut täys puolivuorokautta, en ole varma. Työaikaan kuului puolen tunnin ruokailutauko työajan puolivälissä niin päivä-, kuin yövuoroissakin. Se oli varsin niukka, sillä lähimpään kahvilaankaan ei oikein ennättänyt kiiruhtaa. Monet varasivatkin evään mukaansa ja söivät työpaikalla. Päiväaikaan oli tehtaan portilla tuollaisia ruokakauppiaita, joilta sai ostaa kananmunia, makkaraa tms. Yleensä tämä puoli oli varsin heikosti järjestetty.

Kaikki tehtaan kirjoissa olevat kuuluivat automaattisesti sairaskassaan, jonka tarpeisiin pidätettiin prosentin verran viikossa. Sairaustapauksissa potilas sai sairaskassasta sitten vuorollaan nostaa sääntöjen määräämän summan sairastamaltaan ajalta. Tehtaan omalla lääkärillä oli päivittäinen vastaanottonsa.

Kaikki tällainen oli meikäläiselle, metsässä kasvaneelle uutta ja outoa, mutta jouduin kohdaltani kyllä kokemaan sen tarpeellisuuden.

Kun oli päästy v. 1916 syystalveen, alkoi tehtaan piirissä ilmetä salakähmäistä toimintaa. Käymälöissä oli salaisten julkaisujen — ulkomailla painettujen lentolehtisten — jakelupisteitä. Sotahan jatkui ja aseita valmistettiin yhä enemmän ja enemmän. Ammusten kulutus oli suuri. Mieliala alkoi painua suurien tappioiden vuoksi, mitä rintamilla oli koettu. Ja ne maanalaiset lentolehdet satuttivat kipeisiin kohtiin.

Päivävuorojen päätyttyä tapahtui tehtaan suurimmilla piha-aukeilla miitingien pitoa. Ulkoa tuli sinne puhujia, jotka tiesivät ennustella tapahtumia, joista ei ennen tiedetty...

Jopa kerran — kahdestikin liikahti tällainen kokous mielenosoituskulkueeksi. Mutta tämä ei tapahtunut illalla, vaan aamupäivällä. Olin mukana, kuinkas muuten: kokenuthan se kaikki tietää ja vaivainen kaikki kokee! Ensimmäisellä kerralla oli santarmiosasto kätkeytynyt kulkueen ohittaman talon pihaan ja kun kulkue oli talon jo sivuuttanut, alkoi sieltä avatusta portista valua ratsastavia santarmeja kulkueen hännille alkaen käyttää pamppuja. Tietenkin sekaantui siinä kulkueen marssitahti, jos sitä

olikaan, alkoi sellainen hullun mylly... Jokainen yritti jalkakäytäville ja avonaisten porttien suojaan tai baareihin ja ravintoloihin. Olin jo astumassa ravintolan ovesta, kun sain ratsunsa hylänneen jalkamiessantarmin nyrkin iskun takaapäin päähäni, että jymähti, mutta sittenpä olinkin jo ravintolasas ja sisälle eivät ahdistajat tulleet.

Se mielenosoitus kuivui siihen. Näin ennen suojaan pääsemistäni, kuinka armottomasti santarmit pamppujansa käyttelivät: päähän suunnattuna se kaatoi katuun kenet tahansa... Lyhyenä hetkenä katu tyhjeni, jäljelle jäivät vain santarmien uhrit...

Jonain toisena päivänä pääsi samanlaatuinen, samasta paikasta lähtenyt kulkue kauemmas. Nyt eivät olleet santarmit vaanimassa, vaan nähtiin vastaan ajanut kasakkakomppania. Nämä olivat inhimillisempiä. Mutta niillepä joukko arvasi hurrata! Niille jäi keskikatu avoimeksi ja kulkue jakaantui kahdenpuolen. Mutta matkan jatkaminen tyrehtyi kuitenkin siihen.

Näihin samoihin liikehtimisiin liittyi sitten kahden viikon pituinen lakko, jonka tavoitteena oli työpäivän lyhentäminen. En jaksa muistaa, lyhenikö se jo silloin, mutta myöhemminhän se ainakin muuttui 8 tuntiseksi. Nämä tapahtumat enteilivät jatkoa ja sitä tulikin sitten. Mullistavien tapahtumien edellä kulki n ä l k ä! Elintarvehuolto heikkeni heikkenemistään.

Kun siirryttiin v. 1917 aikoihin, alkoi meteli. Naisten päivänä tuollaisessa raivostuneessa ruokajonossa — r u o k a j o n o i s s a se pantiin alkuun. Tehtaissa oli kiihotuskokouksia pidetty melkein joka päivä, ainakin joka viikko. Ja kun tuollaiseen ruokajonolle jo jonon alkupäässä valkeni, että jakamista ei ole, niin ei tarvinnut kiihhotusääniä paljonkaan kuulua, kun meteli oli valmis.

Itselleni kävi niin, että aamulla lähdin käymään kotonani Hietamäellä. Ylittäessäni Liteinin sillan, oli sillan molemmissa päissä sotilaspartio tarkastamassa sillan ylittäjien henkilöllisyystodistukset. Sain jatkaa matkaani. Sitä en muista, olivatko raitiovaunut liikkeessä, vai meninkö jalan Baltian asemalle.

Iltajunalla palasin ja sain todeta historian lehden kääntyneeksi: Väliaikaisen hallituksen julistusta levittäviä autoja risteili kaduilla, jotka olivat täynnänsä väkeä. Siellä täällä kuului vielä yksinäisiä kiväärin laukauksia, mutta muuten olivat kaikki yllättyneen riemuissaan, punaista vilahti melkein jokaisen rintapielessä: Vallankumous suosii punaista väriä...

Tsaarin valta oli kukistunut. Seuraavan päivän lehdet olivat revetä uutisista. Tehtaat olivat pysähdyksissä jonkun päivän, kun vallankumouksen edistymistä seurattiin niin pontevasti. Kaupungilla liikkuessaan näki, kuinka tsarismin symboleja — kaksipäisiä kotkia revittiin alas ja potkittiin kadulla... Siellä täällä oli vielä valolittamattomia pesäkkeitä ja konekivääarituli kajahteli niiltä tienoin.

Ne tämän myllerryksen enteet, joiden merkkivaloiksi voisi sanoa enemmän yön, kun päivän tapahtumia tehdasmaailmassa — ne eivät pettäneet. Nimittäin jo useamman kuukauden aikana oli havaittu, kuinka miehet — eilen vielä töissä, eivät enää huomenna ilmestyneet koneittensa ääreen, ja kuiskeena kerrottiin, että ne on viety jonnekin, ne ovat kadonneet. Tällaisia havaintoja tehtiin aina niiden miitinkien jälkeen tehtaitten pihoilla taikka saleissa. Kaikkialla oli silloinkin urkkijoita, kantelijoita...

Nyt tapahtumien vyöryn vaiheilla ilmestyi näitä joskus öisin kadonneita miehiä taas näkyviin. Entiset pidättäjät väistyivät paikoiltaan, uudet asutuivat ennenpitkää heidän paikalleen. Tosin Piirioikeuspalatsi paloi arkistoineen kaikkineen. Sen savuavia raunoita saattoi katsella viikkokaupalla. Mutta sen tilalle löytyi uusia paikkoja. Oikeuskäsitteet pyörähtivät varsin pian ylösalaisin!

Tehtaat käynnistyivät, elämä jatkui, mutta nälkä pysytteli edelleen asemissaan, sillä liikenne »leipämaille» jatkui sekasortoisena. Tehdastyöväestö alkoi vaatia uusia oikeuksia, uusia menetelmiä töiden tuloksiin nähden. Voiton jako oli kysymyksessä... Työväen keskuudesta valittiin määräsuhteessa työläisneuvostot, nimi oli vaatimattomampi alkuun: Vanhinten neuvostoksi nimitettiin järjestöjä, jotka ryhtyivät tehtaassa työaikana, itse töistä irroittautuen nämä muodostivat sellaisen jokapäiväisen

kokouksen, jossa päätettiin tilapäistarpeessa oleville myönnettävistä avustuksista — tätä varten mudostettiin rahasto tuollaisella itseverotuksella. Tehdas luovutti siihen rahastoon saman verran, kuin työläisetkin. Varat sijoitettiin pankkiin ja sieltä niitä kasööri nosti tarpeen mukaan. Kirjanpito kuitenkin oli varsin alkeellinen.

Tämä tällainen neuvosto muodostui varsin alkeellisin demokraattisin muodoin. Tuollaisessa pihakokouksessa vaan esitettiin, kuinka monta henkeä — tietyn suhdeluvun perusteella on valittava ja huutoäänestyksellä sitten ne saatiin kokoon. Koska tehtaassa oli suomalaisia ainakin kolmen sadan paikkeilla, oli oikein ja kohtuullista, että hekin saivat edustajansa tähän elimeen. Monet suomalaisista olivat todenneet minut venäjänkielen taitoiseksi, ja kun entinen Aukusti-paimenemme suositteli minua henkilökohtaisen tuntemuksensa perusteella, niin valintani oli yksimielinen.

Oli lysti panna merkille, miten tuollaiseen arvoasemaan valitut miehet »herrastuivat» heti! Yhteiseksi päätökseksi tuli heti ensimmäisenä päivänä, että kokoonnutaan vasta klo 10:ksi, kuten konttoriherratkin. Kuljetaan konttorihenkilökunnan käyntiovesta eikä tavallisesta läpikulkukonttorin kautta... Niistä miitingeistä oli puhetartunta saastuttanut melkein jokaisen: kaikki olivat sellaisia huuliveikkoja, että pois tieltä! Ja herrat alkoivat pelata herrojen tavalla: ensimmäiseksi oli tyhjennettävä valtavan iso samovaari yhteisen teenjuonnin merkeissä. Sitten vasta herrat istuivat pitkän pöydän kahta puolta huulen heittoon.

Mistäpä lienee hoksanneet käyttää meikäläistä yhteisesti hyväksensä: Sain paikan erään oven pielessä, sain pöydän ja paperia sekä kynän ja tehtävän: Kaikki, joilla oli asiaa starostojen neuvostolle, esittivät asiansa minulle, jonka oli asia pistettävä lyhyesti paperille ja asianomainen meni sltten eteenpäin, antoi paperin toveri puheenjohtajalle, joka esitti sen kokoukselle ja kokous päätti mitä päätti. Tavallisesti nämä olivat avustuspyyntöjä. Myöskin tämän avustuskassan hoito lykättiin vastuulleni. Koska edustin suomalaisia, halusivat he kuulla, miten asiat makaavat. Kahdesti viikossa tein selkoa sitten tästä touhusta eikä sitä mielenkiintoa pitkälle riittänyt.

Palkka näille uusille herroille määräytyi itsekunkin saaman palkan keskiarvon mukaan. Koska jouduin rahan kanssa liikkumaan kaupungilla, annettiin minulle aseenkantolupa ja aseeksi nagaani.

Vaikka vaaralliset paikat oli suojattu, sattui kuitenkin joskus pahakin vahinko. Kerran tempasi remmi — voima-akselista siirrettiin teho remmillä koneeseen — miehen ylös voima-akseliin ja ennenkuin ehdittiin kone pysähdyttää, oli mies valmis pois vietäväksi. Syynä oma varomattomuus.

Otin tehtaasta lopputilin v. 1917 syksyllä. Siirryin »Nevan» maaseutuosaston toimittajaksi. Lehti lakkautettiin ennenpitkää. Siitä alkoi urani kansakoulunopettajana.

Palaan tässä vielä vallankumousta edeltäneisiin aikoihin, jolloin hiljainen kiihotustyö oli käynnissä ei todellakaan ainoastaan siinä Parviaisen tehtaassa, jonka tunsin, vaan kaikissa muissakin. Kuten edellä on mainittu, miehiä katosi eikä tietty, minne.

Muistan erään dramaattisen miitingin keskeytyksen. Kokous oli järjestetty meidän tehdassalimme viereiseen, ns. torpeedo-osastoon. Pino ammuslaatikoita oli ovenpielessä ja jotkut pojanhöliköt olivat kiivenneet sen laatikkopinon päälle eivätkä nähtävästi »seuranneet opetusta» pysyen paikoillaan, vaan jotenkin kahisivat siellä herättääkseen tyttöjen huomiota, tietäähän sen... No, kesken korkealentoisen puheen alkoikin se laatikkopino hajota ja alkoi kuulua teräksen kovaa kalinaa, kun paljaat ammukset sattuivat toisiinsa. Kaikki säikähtivät pahanpäiväisesti peläten räjähdystä! Alkoi syöksähtely ulos lyhintä tietä. Jotkut hyppivät ikkunoista pokat kaulassa, suurin osa juoksi ovien suuntaan ja niin minäkin, vanha hyvä juoksija yritin parastani, mutta niitä oli tyhjiä ammuksen kuoria siinä käytävälle vyörähtänyt ja minä kompastuin niihin, lentäen vatsalleni siitä ja yskskaks olin sellaisen ihmisrykelmän alla! Jotenkin siitä punnersin ulos, mutta vioitin oikean kyynärpääni. Pakokauhu sellaisessa tilanteessa on arvaamattoman vaarallinen. Siitä pitäen on tuo oikea »koukkuni» ollut heikompi kestämään. En arvannut silloin mennä tutkituttamaan.

Ei siinä kuitenkaan tapahtunut mitään räjähdystä, kun ammukset olivat kuorina

vasta lataamista odottamassa. Ne olivat kyllä isompaa kokoa kuin shrapnellin kuoret.

Itse työssä onnistuin kerran yövuorossa pyörittelemään ennätyksen. Keskimääräinen saavutus oli 350 kpl, harvoin joitakin kymmeniä enemmän. Mutta onnistuin itse karkaisemaan terän, mikä kesti murtumatta sekä tylsymättä ja tein kuin teinkin ennätyksen: 500 kpl. Kaverit ihmettelivät ja kadehtivat. Heistä oli jokainen ollut pitempään työssä.

Vallankumouksen jälkeen olivat tehtaan insinöörit saaneet varotuksen, että saksalaiset räjäyttävät taivaan tuuliin koko tehtaan. Silloinkos tuli kiire! Insinöörit toimittivat staarostoille tämän tiedon ja pantiin toimeen perinpohjainen tarkastus koko alueella aina rakennusten ullakoita myöten. Mitään ei löytynyt kylläkään eikä mitään räjähdystä tapahtunut. Kaiketi joku kiusallaan hirvitteli...

18. 3. 68

Aapo Iho

Toivotaan, toivotaan

Ehdotan, että I. Viestin lukijat, missä kaukana asunettekin, kirjoittaisitte kuulumisia yhdessäoloistanne. Jos on puolin tai toisin kyseltävää, niin kysellään pois ja vastaillaan myös tämän lehden palstoilla. Kerrotaan esim. ehdotuksista, oivalluksista ryhmässä jne. Täten syntyisi lehdessä vähitellen palsta: »Ryhmäuutisia».

Lukemisiin!

H.H.

UINTIA

MINÄ HALUAN KUNTOILLA

Mä nautintoa voin nyt saada,
kun löysin hyvän uimalan.
Sen hallin nimi — Impivaara!
Siell pääsee myöskin saunomaan.
On siitä heti kaksi hyötyy:
saat uida sekä löylyt lyötyy...
Ja kunhan nouset kahvilaan,
niin kuumat kahvit tarjotaan.
Myös pullat, keksit, ostaa voipi.
Viel kaiken lisäks levyt soipi!
Voi, kuinka tuo on ihanaa!
Ei talven tuiskut sulle saa
millään lailla kiusaa tehdä.
Ja kehosi on terve, ehjä...
Kun kuntoilet, niin silloin voikin
töitä kovin painella.
Muu olkoon, vaikka pitkin-poikin,
Ei omaatuntoo kaivella
nyt tartte niinkuin kaljan jälkeen.
Ma poliisia joskus pelkään...
Se laulusta voi sakottaa.
Ja silloin mieltä pakottaa.
On parempaa tää hallin seura,
kuin jonkun ahtaan kapakan.
Ma täällä kilpailuja seuraan...
Ma heitän kaljan, tupakan.
Ja ehkä viimein kuriin saisin
nuo liiat rasvat. Haluaisin
nyt liiat kilot saada pois.
Mikä ihanampaa ois?

Turun Uimahallissa
Järvisaaren Einari

KANSIKUVA KERTOO: Tämän numeromme sivulla 8 Tuomas Raikkerus kertoo Mikko Sudesta, laulunopettajasta ja kuoronjohtajasta. Toimituksen kokoelmista löytyi kuva ilmeisesti samasta miehestä vuosisadan alkukymmeneltä. Keski-Inkerin opettajain kuoro 2. 9. 1905. Istuvat: Juho Marttinen, Aappo Hämäläinen, J. Puolakkainen, Juho Susi (johtaja), **Mikko Susi;** seisovat: tuntematon, Kaapre Tynni, Juhana Tikka, tuntematon, Juho Pentikäinen, Tuomas Hirvonen.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Toukokuu. Kuukausitilaisuus **22. 5. 1977 klo 14.00.** Tavanomainen toukokuun kevätretki jää tänä vuonna pois ohjelmasta, joten kokoonnumme viettämään yhteistä hetkeä Inkerikotiin normaalin kuukausitilaisuuden merkeissä. TERVETULOA KAIKKI MUKAAN!

SEUKKO-SEURA

Toukokuu

S-seura kokoontuu Inkerikodissa seuraavina torstaina klo 13.00.

5. 5. 77. Professori E. A. Jamalainen kertoo muistelmiaan Inkeristä.

19. 5. 77. Kahvi- ja tarinahetki. Turistaan kesästä ja vähän syksystäkin.

Seuraavan kerran Seukkoseura kookontuu syyskuun 1. pnä. Paikka sama.

LAHJOITUKSIA

Inkeriläisen työn tukemiseksi on ISK saanut lahjoituksia arpajaisiin kesä- ja muistokivijuhlissa. Lahjoittajina olivat: Essi Himiläinen, Olga Kämärä, Eeva Kemppi ja Hilja Kähäri. Arpajaisten tulos oli 800 kr.

Samaan tarkoitukseen on saatu lahjoitus »Kerho 22 Helsinki» 1.148 kr.

Kiitos kaikille lahjoittajille.

ISK

Inkeriläisten Viestin tukemiseksi

Venna, Antti, Kotka 25 mk.
Viesti kiittää

TURUN PAIKALLISOSASTO

Äitienpäiväjuhla Ruissalon Birkassa 8. toukokuuta 1977 klo 14.00

Helluntaijuhla 29. toukokuuta 1977 klo 14.00 Karjalaisten Talossa Itäpellontie 2.

Kesä-, heinä- ja **elokuun** tilaisuudet pidetään Ruissalon Birkassa. Aika tarkemmin seuraavissa numeroissamme.

TERVETULOA!

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet 24. 4. ja 22. 5. 1977.

JOHTOKUNTA

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 5

toukokuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

inkeriläisten viesti

Osoiteosasto, Inkerikoti, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61. Puh. 793 796, maanantaisin klo 16.30—18.30.

MUUTATTEKO?

Kiinnittäkää tähän osoite viimeksi saamastanne Inkeriläisten Viestistä. Kirjoittakaa alle uusi osoitteenne ja postittakaa meille ensi tilassa.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla Inkeriläisten Sivistyssäätiötä. Testamenttiasioissa voi kysyä neuvoja päätoimittajalta, kirkkoherra Matti Vironmäeltä, puh. 631 285.

Inkeriläisten Yhdistys ry:n vuosikokous Helsingissä

Tänä vuonna kokoonnuttiin pitämään Inkeriläisten Yhdistyksen vuosikokousta 27. 3. klo 14. jo kolmannen kerran Inkerikotiin. Osanottajia oli kertynyt pienen Inkerikodin täydeltä. Yhdistyksen puheenjohtajan Matti Vironmäen toivotettua osanottajat tervetulleiksi valittiin kokouksen puheenjohtajaksi professori Eino Jamalainen, joka valitsi sihteerikseen Anja Luoman.

Pöytäkirjantarkastajiksi tulivat Yrjö Korkkinen Vantaalta ja Toivo Kajava Helsingistä.

Kun kokous oli todettu laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, Matti Vironmäki luki Yhdistyksen vuosikertomuksen. Sen johdosta syntyi vilkasta keskustelua. Todettiin, että kulunut toimintavuosi oli ollut antoisa ja että toiminnassa oli havaittavissa aktivoitumista. Oli vietetty uuden »solun», Seukkoseuran 1-vuotispäiviä. Lahteen oli saatu uusi Inkerikerho, jonka innokkaana puheenjohtajana toimi rovasti Juhani Jääskeläinen. Oli vietetty virkistäviä kesäjuhlia sekä Suomessa että Ruotsissa. Toiminta oli ollut vilkasta ja tulevaisuuttakin ajatellen rohkaisevaa, josta kiitos kaikille toiminnassa mukanaolleille. Vuosikertomuksen liitteinä olivat paikallisosastojen sekä Heljä Huttusen Seukkoseuran vuosikertomukset. Toimintakertomus hyväksyttiin.

Erovuoroisten johtokunnanjäsenten tilalle valittiin uudet jäsenet. Erovuorossa tänä vuonna olivat:

a) vakinaiset jäsenet: Kauko Mustonen, päätoimittaja, Helsinki, Vilho Mustonen, pastori, Turku, Anneli Tuohimäki, merkonomi, Helsinki

b) varajäsenet: Iida Riipinen, rouva, Helsinki.

Erovuoroiset jäsenet valittiin yksimielisesti uudelleen. Eroa pyytäneen Väinö Tainan tilalle valittiin Yrjö Korkkinen Vantaalta.

V:n 1976 tilikertomuksen luki Hertta Allanmaa. Sen jälkeen kuultiin tilintarkastajien lausunto ja ehdotettiin tili- ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille. Ehdotus hyväksyttiin.

Johtokunnan jäsenten palkkioissa päätettiin noudattaa entistä käytäntöä: matkakorvaus pitkämatkaisille maksettaisiin laskun mukaan.

Valittiin tilintarkastajat, joiksi tulivat entiset eli Seppo Kekki ja Eino Rännäli, varalle Toivo Iho.

Jäsenmaksu ehdotettiin pidettäväksi tämän vuoden ennallaan ja nostettavaksi 6 mk:aan/v vuonna 1978.

Yhdistyksen puheenjohtaja luki kuusi kohtaa sisältävän toimintasuunnitelman kuluvalle vuodelle. Siinä kosketeltiin julkaisutoimintaa, Yhdistyksen uusia sääntöjä, tulevia kesäjuhlia sekä Suomessa että Ruotsissa. Päätettiin pitää entistä tiiviimmin yhteyttä ISK:n ja muiden järjestöjen kanssa, joiden kanssa tähänkin saakka oli oltu kosketuksissa, ja tukea paikallisosastojen toimintaa. Toimintasuunnitelma herätti vilkasta keskustelua. Ehdotettiin, että julkaisutoimintaan kiinnitettäisiin entistä enemmän huomiota. Puheenvuoroissa ehdotettiin uusien Inkeri-kerhojen perustamisajatuksen virittämistä eri paikkakunnilla.

Esitettiin talousarvio vuodelle 1977, joka hyväksyttiin samoin kuin toimintakertomuskin.

Vuoden 1977 vuosikokouspaikaksi valittiin Helsingin Inkerikoti, kokouksesta ilmoitettaisiin Inkeriläisten Viestissä vanhan tavan mukaan.

Johtokunta ehdotti tänä vuonna valittavaksi vain yhden kunniajäsenen, maisteri Anna-Liisa Heikinheimon Tampereelta. Maisteri Heikinheimo on toiminut vuosikymmenet aktiivisesti heimotyön hyväksi ja on ollut ahkerasti mukana inkeriläisten riennoissa. Hän on Tampereen Kalevalaisten Naisten puheenjohtaja. Ehdotusta kannatettiin lämpimästi. Uusi kunniajäsen

Kesäjuhlat Helsingissä

heinäkuun 9.—10. päivinä 1977

Inkeriläisten yhdistys ry:n järjestämät inkeriläisten kesäjuhlat pidetään tulevana kesänä jälleen Helsingissä. Juhlapaikkana on Karjalatalo, osoite Käpylänkuja 1. Juhlakanslian paikkana on oma Inkerikoti ja juhlapaikkana sekä lauantaina että sunnuntaina Karjalatalon suuri juhlasali. Ohjelman pääkohdat ovat seuraavat:

Lauantai 9. 7. klo 11.00 juhlakanslian avaus Inkerikodissa

klo 12.00 urheilukilpailut Käpylän urheilukentällä

klo 15.00 ruokailu

klo 17.00 Inkeri-ilta Karjalatalon juhlasalissa

klo 20.00 iltapalan jälkeen nuorten »ilkamat»

Sunnuntaina 10. 7. klo 10.00 juhlajumalanpalvelus Agricolan kirkossa Tehtaankatu 23 (raitiovaunu 3). Sitä ennen kokoonnutaan n. klo 9.00 *Larin Parasken* patsaalle Hesperian puistoon.

klo 12.00 ruokailu

klo 14.00 alkaa päiväjuhla Karjalatalolla

Yhteismajoitus on järjestetty Kalliolan vapaaopistolle, os. Sturenkatu 11, Helsinki. Majoituksen hinta lakanoiden kera 16 mk/vrk, ilman lakanoita 11 mk. Majoitusta koskevat tiedustelut ja tilaukset Hertta Allanmaa, puh. 284961, Kellokoski. Hotellimajoitusta haluavat hoitanevat huonevarauksensa itse.

Juhlatoimikunta toivoo, että mahdollisimman monet voisivat saapua perinteisille kesäjuhlillemme. Sydämellisesti tervetuloa.

kiitti liikuttuneena osakseen tulleesta huomaavaisuudesta: »En olisi koskaan uskonut saavani osakseni näin suurta kunniaa. Aivan kuin olisin taivaaseen päässyt», lausui maisteri Heikinheimo, joka ei itse ole inkeriläinen, mutta sanoi aina tunteneensa olevansa inkeriläisten »ottotyttö» ja kokeneensa heimotyön suurta iloa tuottavana harrastuksena eikä työnä, josta odottaisi kiitosta.

Ennen kokouksen päättymistä pastori Mustonen Turusta luovutti Turun paikallisosaston puolesta Inkeriläisten Sivistyssäätiölle 3000 mk:n lahjašekin, joka oli osa niistä varoista jotka Anna Mustonen testamentissaan määräsi Turun paikallisosastolle. Professori Leo Yllö otti Sivistyssäätiön puolesta lahjoituksen vastaan.

Kokous päättyi n. klo 16, jolloin uusi johtokunta lähti järjestäytymään.

Yhteistyötoimikunta

Inkerin Suomalaisten Keskusliitto Ruotsissa ja Inkeriläisten Sivistyssäätiö Suomessa ovat perustaneet yhteistyötoimikunnan. Toimikunnan tarkoituksena on etsiä uusia teitä, miten voisi edistää heimotyötä yli rajojen. Miten voisimme käytännössä paremmin saada Suomen ja Ruotsin nuoret inkeriläiset tiiviimpään kosketukseen? Mitä tehtäviä voisimme tehdä yhteisvoimin molempien maitten kesken? Mitkä tehtävät on laiminlyöty ja miten ne voisi korjata? Pommittakaa meitä ehdotuksilla! Toimikuntaan kuuluvat Ruotsista Alfred Saklantti, Armas Paakkonen ja Viktor Suomalainen ja Suomesta Leo Yllö, Hannu Vironmäki ja Hertta Allanmaa.

Inkerin Suomalaisten historia

Onko sinun paikkakuntasi ruotsalaisessa kirjastossa tämä kirja? Jos ei niin mene ja esitä tämä teos ja pyydä kirjastoa ostamaan se. Hinta on 70 kr + postikulut. Esitä samalla ne muut Inkeri-aiheiset kirjat joita myymme ISK:n hyväksi.

Armas Paakkonen

Kiitos

Kiitän Inkeriläisten Yhdistystä siitä, että minut viime vuosikokouksessa vaiittiin yhdistyksen kunniajäseneksi. Yllätyin suuresti siitä ja tunsin ja tunnen vieläkin, että se oii ansiotonta arvonnousua. Onhan osaiiistumiseni inkeriiäisten rientoihin ja työ niissä oiiut itseiieni suurta eiämänrikkautta ja Jumaian antama kutsumus.

Rakkaudeiia
Anna-Liisa Heikinheimo

Sana

Sana haavoittaa, sana parantaa,
sana pahankin hyväksi rakentaa,
sana aikojen alussa oli jo,
kun luotiin ihmisen kohtalo.
Sana kaunis on lohdutus korkehin,
sana kuului huulilta Mestarin,
kun tyynsi Hän aallot merien,
näin lohdutti sydäntä ihmisten.
Ken sanan kauneimman omistaa voi,
hän hyvälle henkensä aateloi.

Aini Helakaltio

Oikein hyvää kevättä ja kesää kaikille lukijoilleen toivottaa

Inkeriläisten Viesti

Nykyhetken mietteet

Juhlat on juhlittu. Heräsin arkeen,
päälleni vyöryivät huolet.
Mikäpä konsti nyt olisi tarpeen
että vois säästellä puolet?
Kun saisi tulevaisuuteen vilkaista,
onko se yhtä harmaa?
Työttömyys, lakkoilu, vai onko kirkasta?
Kauanko pelkoni kalvaa?
Milloinka oman mökkini laitan
järvimaisemaan somaan?
Onhan ammatti, kieliä taidan,
miks pelkään pakkolomaa?
Se voi kaikki kääntää nurin,
suunnittelut pieleen.
Tarvitsenko toisen kurin —
tulee mulle mieleen —
kaljat täytyy jättää pois,
että markat pankiss ois.
Kunhan työtä kovin teen,
täytän joskus ihanteen.

Telakan työläinen — Einari Savolainen

KOTOISIA HENKILÖKUVIA

Maatalousmiehen muistiinpanoja Inkeristä

Maanviljelijä Aatami Jamalainen. Synt. Hietamäen Jamalaisissa 25. 12. 1875. Vanhemmat: talollinen Jooseppi Jamalainen ja Eeva (o.s.) Hirvonen. Tuli seminaariin kansakouluvalmistuksella 1892. Oppikurssia ei päättänyt. Käynyt Kurkijoen maanviljelysopiston. Naimisissa v:sta 1901 Hertta Tiisniekan kanssa.

Nämä henkilötiedot löytyvät Kolppanan seminaarin 50 v.-juhlajulkaisusta, joka ilmestyi v. 1913.

Syynä siihen, miksi Aatami Jamalainen ei oppikurssia päättänyt, oli se, että seminaarissa ei laisinkaan kiinnitetty huomiota maatalousopetukseen. »Jos Kolppanan seminaarin johtaja olisi sattunut olemaan talousasioihin perehtynyt henkilö, olisi seminaarissa varmaan ollut pari kertaa viikossa maatalousopetusta, joka olisi koitunut suureksi hyödyksi Inkerin suomalaisen väestön pääelinkeinolle», sanoo Jamalainen muistelmissaan. Tästä sopiikin lähteä seurailemaan tapahtumia hänen muistiinpanojensa mukaan.

Asepalveluksessa sain eron aliupseerina ja tulin sen jälkeen kotitalon isännäksi. Kaikki tuntui ensi aluksi oudolta ja vastusmaiselta, koska minulla ei ollut kokemusta talonpidossa, etenkin niin suuren talon, kuin kotitaloni oli. Siihen kuului vielä lisäksi toinen talo Sameraisin kylässä. Talon hoitoon kuuluvien asioiden lisäksi jouduin vielä kyläkunnan luottamusmiehenä Rospeekan kyläkunnan (obsestvon) asioita hoitelemaan. Lisäksi minut valittiin kunnan (volostin) tilintarkastajaksi. Myöhemmin tulin staršinaksi (kunnanvanhimmaksi), jota tehtävää hoidin useampia vuosia ja joka antoi niin paljon työtä, että usein viikoittain neljänä päivänä piti käydä kunnan hallintotoimistossa Sunkuralla.

Ensimmäinen maanviljelysseura alkol Sunkuralla toimintansa 1905. Se oli toiminta-alueeltaan kovin laaja, koska käsitti koko Sunkuran kunnan. Heti maataloustöihin ryhdyttyäni jouduin tämän Maanviljelysseuran esimieheksi. Alussa oli toiminta varsin vilkasta. Pantiin mm. toimeen maanviljelysnäyttely, ensimmäinen paikkakunnalla. Osanotto näyttelyyn oli erittäin runsas. Ja tästä alkoi kiinnostukseni osuustoimintaan.

Niinpä avattiin paikkakunnan ensimmäinen osuuskauppa nimeltä Toivo, meidän talossa. Tämä tapahtui 1908. Jouduin tämänkin osuuskaupan esimieheksi. Liikkeellämme oli alunperin hyvä menestys. Uutena yrityksenä perustettiin maidonmyyntiyhdistys, venäläiseltä nimeltään »Jamalaiskoje molostnoje tovarisestvo», jota kutsuttiin lyhyesti maitokaupaksi. Tässäkin toimin esimiehenä. Liike aloitti toimintansa 1910 Väänsin Junnin Antin talossa Jamalaisissa.

Maidon kuljetuksen suorittivat jäsenet vuorollaan Pietariin Gruben liikkeelle, jolla oli Pietarissa monta jakelupistettä. Tämäkin kauppayritys menestyi alkuun päästyään hyvin. Tietysti alussa oli hankaluuksiakin. Puuttui ammattikokemusta, oli pula toimihenkilöistä, joten minä jouduin yksin hoitamaan sekä osuuskaupan että maitokaupan, jonka toimintapiiriin kuului 15 kylää.

Maito otettiin vastaan iltaisin ja joka ilta, myös pyhäisin, satoi tai paistoi, vietiin maito kaupunkiin. Kuljetus oli hyvin vaivalloista työtä, kun kylätiet olivat syksyin keväin sellaisessa kunnossa, että oli tehtävä mutka Rospeekan kautta valtatielle, josta kertyi lisämatkaa 10 km.

Keväisin ei Pietarissa voinut liikkua reellä ja meillä kylässä taas ei ollut vielä kärrykeliä.

Maidon vastaanottajaksi onnistuimme saamaan Juhani Puumalaisen (Tanskasen), joka oli erittäin sopiva toimeensa. Hän osasi pitää kurissa ja Herran nuhteessa sen suuren lauman akkoja, joka kantoi maitoa kauppaan. Kyllä kuri oli erittäin tarpeen maito-osastolla, sillä maito on erittäin herkkä pilaantumaan, ja siitä syystä maitoa vastaanotettaessa käytetään monenlaisia mittareita, »gradusniekkoja». Maito ei saanut olla määrättyä astetta lämpimämpää ja maidon puhtaudesta otettiin kokeita, samaten rasvapitoisuudesta. Tämä rasvaprosentin tutkiminen oli erittäin tärkeä asia, sillä aina löytyi jäseniä, jotka pyrkivät kuorimaan kerman maidosta.

Kaikista näistä vastuksista huolimatta sekä osuus- että maitokauppa menestyivät hyvin. Siitäpä heräsi kysymys oman liiketalon hankkimisesta näille osuuskunnille. Ostettiin Strelnan Volhonkalta suuri talo, purettiin se talkoovoimin sekä näin hajoitetut rakennusainekset samoin talkoovoimin ajettiin kankaalle, joka kuului Kankaan Aatin viljelysmaihin ja jonka vaihdoin neljänneshehtaarin alaan metsää. Tämä tapahtui syyskaudella, jolloin talo piti laittaa osuuskuntien käyttöön. Mutta ne vallankumousmullistukset, joita silloin koettiin, tekivät aikeemme tyhjiksi. Alkoi bednjakkien (köyhälistön) aika.

Eräänä päivänä sain Pietarhovin neuvostosta ankaran käskyn toimittaa maitokauppamme omistuksessa olevan kuljetusastiaston Pietarhovin neuvostoon. Ehdin kuitenkin joitakin kappaleita niistä pelastaa antaen luotettavien jäsenten haltuun ja pyytäen, etteivät kellekään asiasta puhuisi. Jamalaisin koululla oli silloin opettajana Aatami Haltsonen. Menin hänen puheilleen ja kerroin, miten asiat olivat osuuskunnassa. Pyysin, että astiat saisi tuoda säilöön koulun vinnille, ehkä tulee vielä sellainenkin aika, että ne olisivat tarpeen. Hän suostui tähän esitykseeni ja niinpä eräänä yönä toimitin 10 neljän ämpärin vetoista tonkkaa sekä muutamia muita kaupan käytössä olleita astioita piiloon. Eikä siitä kukaan tullut tietämään mitään. Loput astioista vein sitten Pietarhovin neuvostoon, ja niin oli sillä kertaa tehty loppu osuustoimintaliikkeistämme.

Syksyllä Strelnasta talkoovoimin tuotu talo loikoi lumen alla koko talven, mutta kevään tultua Haltsonen tuli eräänä päivänä meille ja sanoi: »Mitä sinä, kaimamies, ajattelet siitä, että minä olen nuorison kanssa päättänyt rakentaa kansantalon niistä rakennustarpeista, jotka siellä kankaalla loikovat, koska siitä osuusliikkeen talosuunnitelmasta ei tule mitään tällä kertaa?» Tähän vastasin, etten minä ole mikään isäntä niille ja että minun puolestani saatte tehdä, mitä haluatte.

Ja niin Haltsosen johdolla alkoi nuoriso kyhätä kokoon kansantaloa. Näkyi siellä olevan muutamia iäkkäämpiäkin paikkakunnan kirvesmiehiä. Melko iso rakennus siitä tulikin. Toiseen päähän oli rakennettu lava. Ja opettaja Haltsonen alkoi sen suojissa toimintansa nuorison parissa.

Eräänä päivänä sain Strelnan ispolkomilta (toimeenpanokomitealta) virallisen paperin, jossa minua pyydettiin saapumaan Strelnan neuvoston yleiseen kokoukseen. Olin kovin ihmeissäni tuon paperin saatuani; minkä tähden meikäläistä pyydetään neuvoston kokoukseen? Noudatin kutsua. Tapasin siellä kokouksessa entisen Rospeekan staarostan, Kosti Hamusen, jonka kanssa olin aikoinani toiminut niin paljon kunnallisissa asioissa. Hän kertoi saaneensa samanlaisen kutsun. Kokouksen alussa esitettiin nimilista, jossa mainituita miehiä pyydettiin siirtymään etualalle puhemiesneuvostoon. Ja mekin Kostin kanssa olimme sekä luettelossa että puhemiehistössä.

Kokouksen avasi Leningradista saapunut hallituksen edustaja, joka sanoi seuraavaan tapaan. Nyt on Lenin alkanut toteuttaa uutta järjestelmää, mille on annettu nimeksi Novaja ekonomitseskaja politika (uusi talouspolitiikka) ja josta alettiin käyttää lyhennystä NEP. Tämän avulla meidän on nyt ruvettava rakentamaan uutta Neuvostovaltiota. Tähän rakentavaan työhön eivät bednjakit kykene. Sitä varten me tarvitsemme maaseudulta kaikki tunnetut talonpojat.

Nyt vasta meille Hamusen kanssa valkeni, miksi meidät oli tähän kokoukseen kutsuttu. Meistä tuli neuvoston ispolkomin (toimeenpanevan komitean) jäseniä. Tämän jälkeen pidettiin valituksi tulleen ispolkomin järjestäytymiskokous. Minusta tuli »komtru-

sivulle 14

Kilpailun satoa

Kilpailuvastaukset yhteenvedettynä viime joulu- ja tammikuun Inkeriläisten Viestissä 1977 julkaistusta kilpailusta »Miten saamme parhaiten Inkeriläisten Viestin tilaajamäärän nousemaan? Miten saamme Inkeriläisten Viestin sisällön vieläkin paremmaksi?» Vastaukset on selvitetty aikajärjestyksessä niinkuin ne ovat tulleet minulle. Henkilöt ovat vain minun tiedossa.

Armas Paakkonen

Henkilö A, Suomesta:

Vaihtaa toimittaja Matti Vironmäki koska hän ei julkaise Viestissä hänelle lähetettyjä kirjoituksia.

Henkilö B, Suomesta:

1. Tilauksia varten pitäisi luoda asiamiesverkosto. Asiamiehet tarkistetaan vuosittain että he ovat toimineet tai vaihdetaan uusiin. Asiamiehen pitäisi saada prosentit (esim. 5 mk vuosikerta), ilmainen oma vuosikerta, asiamiesilta, lahjakortti tilausmäärän mukaan (joka voidaan kerjätä liikemiehiltä) tms.
2. Lehteä pitäisi syöttää Inkeristä tulleitten omaisten lapsille, jotka varsin usein jättävät itse lehden tilaamatta (monista eri syistä).
3. Lehteä pitää tilauttaa Ruotsissa asuville Suomen suomalaisille, koska siellä oleva lehtikanta on suhteellisen vaatimaton, tarkoitan tietysti suomenkielistä lehdistöä.
4. Osastojen/kerhojen pitää tilata lehti sellaisille inkeriläisille ja vanhuksille, jotka ovat jo poissa varsinaisesta työelämästä ja asuvat esim. vanhainkodeissa/sairaaloissa.
5. Viestiä pitää jatkuvasti parantaa mm. seuraavasti:
   — sivut 2 ja 16 yhdistettävä, jolloin tulee kokonainen sivu lisää tekstiä varten
   — vähemmän runoja
   — vähemmän samojen henkilöitten tekstejä.

Henkilö C, Ruotsista:

1. Henkilökohtainen muistutus niille jotka eivät ole maksaneet.
2. »Pikkuasiamiehiä» eri paikkakunnille jotka keräävät tilausmaksut ja samalla kertovat paikkakunnan uutisia lehdessä.
3. Postisiirtokortti jo marraskuun numeron mukana.
4. Enemmän ruotsinkielistä tekstiä.

Henkilö D, Suomesta:

1. Muuttaa lehden nimi, esim. »Viesti».
2. Eri asioille omat nimetyt palstat, esim. Ruotsin puolelta, Muistelmien palsta, Kentän kuulumisia, Uutisia, Nuorten osasto (joku teini toimittaisi).
3. Henkilöhaastatteluja.
4. Lehden pääkirjoitus saisi pysytellä nykyhetkessä.
5. Lehden tilausmäärän lisäämiseksi:
   a) Nimikilpailu.
   b) Tehokas informaatio mm. lähettämällä näytenumeroita sovittuihin toimintapisteisiin esim. Karjalan liitolle, khran virastoille jne.
6. Lehti olisi yksikielinen. Jos on välttämätöntä julkaista ruotsin kielellä tekstiä, niin voisiko olla perään Suomenkie-

Vanha valokuva kertoo

Ryhmä Lempaalan Maasekkin kylän nuoria poikia n. 50 vuoden takaa eli v. 1927 otettu. Henkilöt: 1. vasemmalla takana: Juhana Lipiäinen, 3. vas. takana Matti Huhtanen. Edessä vasemmalla Paavo Karhu, keskellä Matti Lipiäinen. Hänen vieressään oikealla 2. Matti Lipiäinen. Kuvan lähetti Liisa Makara, Lohja.

---

linen versio. Tai sitten että teksti olisi käännetty ennen painatusvaihetta suomenkielelle. Tämä estäisi se puutteen että sanoma ei menisikään perille kaikille ymmärrettävässä muodossa.

Henkilö E, Suomesta:

1. Enemmän pyhänviettotapoja, pyhäruokia ja valmistustapoja, käsitöitä.
2. Sitten toivoisin tai en tiedä oikeastaan onko Ink. Viesti oikeistolainen. Ainakin vaikuttaa. Olisi kirjoitettava Viestissä että olisi mahdollisuus ilmaista erilaisiakin mielipiteitä.

Henkilö F, Ruotsista:

Ennen kesäjuhlia tilata ylimääräinen painos Viestiä ja myydä juhlien yhteydessä irtonumeroina. Näin saada uusia tilaajia. Ylimääräiseen painotuotteeseen yrittää saada enemmän luettavaa ruotsin kielellä — meidän jälkeläisiä silmällä pitäen.

Kilpailutulos ja vähän mietteitä

Joulukuussa 1976 oli julkaistu kilpailu »Miten saamme parhaiten Inkeriläisten Viestin tilaajamäärän nousemaan? Miten saamme Inkeriläisten Viestin sisällön vieläkin paremmaksi?» Inkerin Suomalaisten Keskusliiton (ISK) Länsi-Ruotsin jäsenet johtokunnassa ratkaisivat kilpailun niin että voittajaksi tulivat Eero Rautajoki, Tampere ja Viktor Suomalainen, Västra Frölunda. Molemmat saavat lahjakortin: Inkeriläisten Viestin tilaus vuodelle 1978. Onnittelemme voittajia.

Kaikkiaan osallistui 6 henkilöä kilpailuun, 4 Suomesta ja 2 Ruotsista. Merkittävää on, että molemmat Ruotsissa asuvat ehdottavat enemmän ruotsalaista tekstiä. Tämä on todellisuus Ruotsissa asuvien inkeriläisten perheissä: lapset tulevat ruotsinkielisiksi. Pulma on mitenkä saada tämä sukupolvi ymmärtämään ja omaksumaan inkeriläisten kulttuuri ja kansanperinne. Ei heiltä ole koskaan kysytty, jos he haluavat asua Ruotsissa. Heidät on asetettu tänne vaan. Kuitenkin yritetään heille tyrkyttää (heille) vierasta kieltä ja kulttuuria. Ja monet (vanhemmat) paheksuvat ja valittavat, kun nuoret eivät tule mukaan inkeriläisten yhteisiin, suomenkielisiin rientoihin Ruotsissa. Ovatko he vähemmän inkeriläisiä tai »huonompia» inkeriläisiä, jos he eivät osaa suomea, mikä taas puolestaan johtuu siitä, että he ovat kasvaneet ruotsinkielisessä ympäristössä? Onko inkeriläinen kulttuuri riippuvainen suomen kielestä vai voiko se olla kieltä ylempänäkin? Voiko ajatella että inkeriläisyys voi säilyä ruotsinkielisenä toimintana Ruotsissa?

Olen asettanut kysymyksiä. Otan mielihyvin vastaan mielipiteitä, millä kielellä tahansa. Toivon että asiasta viriäisi vilkas keskustelu tämän lehden palstoilla.

Armas Paakkonen

Tävlingsresultat och lite tankar

I decembernumret 1976 fanns det utlyst en tävling »Hur kan vi öka prenumeranternas antal för Inkeriläisten Viestl? Hur kan vi göra innehållet i Inkeriläisten Viesti ännu bättre?» Västra Sveriges ledamöter i styrelsen för Finsk-Ingermanländarnas Centralförbund avgjorde tävlingen. Till segrare utsågs Eero Rautajoki, Tammerfors och Viktor Suomalainen, Västra Frölunda. Båda får ett presentkort: Inkeriläisten Viesti 1978. Vi gratulerar segrarna.

Allt som allt deltog 6 personer i tävlingen, 4 från Finland och 2 från Sverige. Anmärkningsvärt är att båda från Sverige föreslår mera svensk text. Faktum är bland ingermanländska familjer i Sverige att barnen blir svenskspråkiga. Problemet är hur man skall få denna generation att visa förståelse för och acceptera den ingermanländska kulturen och folktraditionen. Ingen har någonsin frågat dem om de vill bosätta sig i Sverige. De har bara hamnat här. Likväl vill man erbjuda dem ett för dem främmande språk och en främmande kultur. Och många äldre beklagar sig då de unga inte vill deltaga i ingermanländarnas gemensamma, finskspråkiga aktiviteter i Sverige. Är de mindre ingermanländare eller »sämre» ingermanländare om de inte kan tala finska? Detta beror ju helt och hållet på att de vuxit upp i svenskspråkig omgivning. Måste den ingermanländska kulturen kopplas ihop med det finska språket eller kan den rent av höja sig ovanför språkgränserna? Kan man tänka sig att den ingermanländska kulturen kan fortleva även om aktiviteterna bedrives på svenska i Sverige.

Jag har framlagt några frågor. Jag tar gärna emot synpunkter på vilket språk som helst. Min förhoppning är att det måste uppstå en livlig debatt om dessa frågor i denna tidning.

Armas Paakkonen

YHDESSÄ OLO

Eskilstunalaiset viettivät örebrolaisten kanssa lauantai-iltaa 26 päivä maaliskuuta Örebrossa. Tilaisuus alkoi kl. 18.00 Drottninggatan 34 huoneistossa ja koolle oli saapunut — tarkkaan laskettuna — 49 henkeä. Ilta muodostui runsaanpuoleiseksi kulttuuritilaisuudeksi.

Ohjelman osuudesta vastasivat seuraavat henkilöt: Juho Kemppi järjesti kilpailut »Inkeriaiheen tietoudesta». Vastaajapenkillä istuivat Antti Kupri Eskilstunasta ja Aleksi Salefors Örebrosta. Joku koiranleuka mörnähti: »Jos vua örebrulaist sua pienemmät pisteet, Kempil kiäyp ko Napoleonin kenralil — piätä lyhemmäks». Uhkauksella nähtävästi oli tehoa. Pisteet jaettiin tasan. Vai mitä arvelee itse Kemppi?

Aino Kemppi luki Jyväskylän lehdestä »Kalevalan mainostuksen» taiteilija Terttu Pajunen-Kivikkäästä. T. Pajunen-Kivikäs on meille tunnettu henkilö. Hän esitti kansallisillassa Eskilstunan juhlilla runonlaulajaa, Larin Paraskea.

Kansanlauluja säesti musiikkitaitoon perehtynyt Väinö Kemppi. Välillä juotiin Örebron Kerhon tarjoamaa kahvia tortun kera, jonka ympärillä häärivät taitavat emännät Olga Kämärä, Ilmi Rokka ja Essi Himiläinen. Muonaisännän vastuussa oli Juho Hirvonen. Pienen näytösvälähdyksen esittivät Antti Kupri, Ilmi Kemppi ja Juho Kemppi. Nikolai Rokka esitti filmiä menneiltä kesäjuhlilta. Päätteeksi Matti Randefelt kiitti osanottajia Örebron Kerhon puolesta. Tässä yhteydessä ei ole liikaa huomauttaa »Purnaille ja Ahdasmielisille»: Sopu rakentaa, riita hajottaa. Yhteistyö on voimaa! »OHi-n.»

Joukostamme poistuneita

Mikko Pekonen, synt. 25/7 1910 Venjoella, kuoli 12/2 1977 Nackassa.

Paavo Norkko, kuoli 20/9 1976 Uumajassa (Umeå).

Kondrell utställer igen

Aleksander Kondrell från Borås har varit flitig med konstnärligt skapande sistlidna vinter. I januari 1977 var han representerad på Borås Finska Förenings utställning i det ståtliga kulturhuset i Borås. 26—31 mars hade han en egen utställning i Svenljunga kommunalhus. Han hade hängt upp inte mindre än 61 tavlor, de flesta från tiden 1975—77. Några enstaka var från tidigare år. Dessvärre är jag ingen förstå-sig-påare på detta område och därför måste jag avstå från konstnärlig kritik. Men visst tilltalade flera av tavlorna mig. De flesta motiven var stilleben och landskapsmotiv. Av alla tavlorna var det bara två som innehöll männlskor och endast en av dem föreställde arbetande människor. Kondrell bekände för mig att han inte finner något nöje att måla människor i arbete. Han vill hellre uttrycka sig med färger. Blommande frukttråd och mogna frukter är uttryck för hans skapande. Vld en utfrågning kröp det fram att han väger noga de olika materlalens egenskaper och försöker leta fram just sådana som passar hans lynne.

Aleksander Kondrell arbetar på heltid i en textilindustri l Borås. Dessutom sköter han vicevärdssysslorna i ett hyreshus vilket också tar sin tid. På fritiden är han med i Inkerin Kerhos styrelse som kassör och den övriga fritlden ägnas åt bl.a. måleri. Vi önskar honom framgång l hans hobby. Intresserade får tillfälle att se några av hans alster i samband med midsommarfesten i Borås.

Armas

Aleksander Kondrell

on Inkerin poikia. Ansiotyönsä ja monien muiden harrastustensa lisäksi häneltä on kuluneenakin talvena liiennyt aikaa maalaamiseen. Hänen töitään on ollut näytteillä pariin otteeseen, viimeksi maaliskuussa: silloin hänellä oli oma näyttely, jossa oli peräti 61 työtä näytteillä, useimmat vuosilta 1975—77. Tulevana kesänä meillä on tilaisuus nähdä hänen teoksiaan Boråsin kesäjuhlien yhteydessä.

Ruotsiksi Inkeriläisten Viestissä?

Oletko ajatellut että Inkeriläisten Viesti on sopiva näyttää myös heimomme nuoremmille? Yritämme silloin tällöin saada lehteen myös ruotsinkielistä lukemista. Tällä tavalla luulemme että inkeriläinen kulttuuriperinne jatkuu.

Ylläolevat rivit kommentoi Toivo Folkesten Västeråsista seuraavasti: On tärkeä että ruotsin kielen osa lisääntyy sen mukaan kun nuoret polvet tulevat vanhojen tilalle!

A.P.

Kulturprogram inom föreningslivet

Är du verksam i en ideell förening? Vill din förening satsa mer på kulturaktiviteter i form av t.ex. teater, föreläsning, sång, musik, filmvisning, utställningsverksamhet? Då kan din förening få ekonomiskt stöd genom statsbidrag. Bidrag utgår till kostnaderna för arvoden. traktamenten och reseersättningar till de medverkande, anlitande av teknisk personal, utställningshyror, filmhyror, studiemateriel, transporter. Utförliga upplysningar får du från Förmedlingsbyrån för kulturprogram, Box 1518, 111 85 Stockholm, tel. 08-141820.

Armas Paakkonen

Gräsrötter!!!

Inkeriläisten Viestis läsare är mycket intresserade av att få höra hur landsmännen har det på olika håll. Varför inte fatta pennan och skriva till mig och berätta något. Vaddå? Berätta? Jag kan väl inte berätta något! Säg inte det! Skriv gärna på svenska. Eller ring mig så hjälps vi åt att författa ihop det hela. Vad ska man skriva om? Berätta om senaste fest, sammankomst eller sammanträde bland ingermanländarna. Gärna lite familjenyheter såsom födelsedagar, vigda, döda, examina, avancemang i arbetet osv. Eller berätta om ingermanländare som nått framgångar i idrott, konstnärligt skapande eller på annat sätt höjt sig över mängden och som kan tjäna som föredömen åt oss andra. Berätta om de unga ingermanländarna. Vi ska försöka täcka dina portokostnader och kanske lite till.

Armas Paakkonen

Tähdenvälejä

Jos jokainen meistä hankkisi **vain yhden uuden** Inkeriläisten Viestin tilaajan niin . . .

Se joka ei tilaa Inkeriläisten Viestiä itselleen voi tuskin kehua itseään inkeriläiseksi tai inkeriläisten ystäväksi!

Suunnittelethan matkasi niin että olet mukana inkeriläisten yhteisillä juhlilla.

ANNA RYTKÖNEN POISSA

Siunaustilaisuus Örebrossa

Anna Rytkönen, o.s. Halttunen.
Syntynyt 6. 12. 1906.
Kuoli 24. 11. 1976.

Joulukuun kolmantena päivänä kerääntyi suuri sukulaisten, ystävien ja kohtalotovereitten joukko Örebrossa siunauskappeliin kunnioittamaan Anna Rytkösen muistoa.

Siunauksen toimitti Vilho Kurujoki. Runsaasti kukitetun hautakummun äärellä tuntui siltä, aivan kuin Anna Rytkösen mukana olisi kätketty osa entistä Inkeriä maan poveen.

Hautakummulta siirryttiin muistotilaisuuteen, inkeriläiseen tapaan, runsaasti katettujen pöytien ääreen. Tilaisuudessa veisattiin virsiä sekä puhuttiin vainajan muistolle.

Anna Rytkönen oli tunnettu vieraanvaraisena ja palvelevana ihmisenä. Suuri on se ystävien joukko joka on vieraillut Rytkösillä Ruotsissa oloaikana. Mainittakoon, että monet suomalaiset papit saarnamatkoillaan yöpyivät Rytkösillä Örebrossa käydessään.

Anna Rytkönen oli syntynyt Inkerissä Kupanitsan seurakunnassa Luumitsankylässä. Hän solmi avioliiton vuonna 1935 Oseritsankylästä kotoisin olevan Pekka Rytkösen kanssa. He asuivat Oseritsassa toiseen maailmansotaan asti. Sodan aikana v. 1943 he muuttivat Suomeen ja v. 1945 Ruotsiin. Vainajaa jäivät kaipaamaan puoliso ja sukulaiset Ruotsissa, Suomessa ja Neuvostoliitossa. — AJ

Eläkeläisten leirillä Boråsissa

Sain viime heinäkuussa kirjeen pastori Vilho Kurujoelta Boråsista Ruotsista. Kirjeessä hän esitti minulle pyynnön tulla johtamaan eläkeläisten leiriä Inkerin kerhon vanhalle mökille. Olin kansanopiston opettajana toimiessani tottunut vetämään monia eläkeläisleirejä Kainuussa, joten uskalsin vastata myöntävästi. Sitäpaitsi olinhan oikeastaan vanha »boråsare», sillä olin viettänyt eräässä elämäni vaiheessa muutaman kuukauden tekstiilityöläisenä tuossa kaupungissa, ja tuolta ajalta oli kaupungissa muutamia tuttujakin. Lähdimme siis vaimoni kanssa heinäkuun lopulla Pohjanlahden taa ja saavuimme hyvissä ajoin leiripaikalle, joka sijaitsee rauhallisella paikalla kaupungin ulkopuolella. Perille meidät toi pastori Kurujoki, jonka kodissa yövyimme ensimmäisen yön. Taitaa muuten olla monen muunkin vierailijan yöpymispaikka. Sää oli hieman sateinen, mutta tultuamme leiripaikalle alkoi aurinkokin pilkistellä, ja mökin seinustalle kokoontuneet ensimmäiset leiriläiset olivat jo aloittaneet leirin — he veisasivat virttä. Samoihin aikoihin kanssamme saapuivat myös kaukaisimmat leiriläiset, Lempi ja Iisakki Hangasmaa Jönköpingistä. Vanhempiaan leirille tuonut poika sanoikin poislähtiessään, että oli turvallista jättää veisaavaan seuraan.

Vähitellen saapuivat kaikki; tuli koprinalainen Maria Jaarinen Mölnlyckestä, skuoritsalainen Anna Sykiäinen, Makrovan Sofia Sihvonen, Maria ja Iisakki Paakkonen Skuoritsasta, kosemkinalainen Maria Koivunen, valkeasaarelainen Simo Höylä, nykyisin Boråsissa asuva Katri Himanen ja monia muita, joiden nimet ovat valitettavasti muistista pudonneet. Päivittäin kävi oma pappi, pastori Vilho Kurujoki, virkistämässä Sanalla ja samaa evästä toi myös

teologian opiskelija Jussi Jänis, joka vaimoineen taisi viettää kaiken vapaa-aikansa seurassamme. Ohjelman kanssa ei ollut vaikeuksia, sillä mukana oli erinomaisia veisaajia ja sanataitureja. Eikä pöydästä puuttunut ruumiin ravintoa, siitä pitivät huolen herrasväki Kondrellit Boråsista. Leiripäivät kuluivat kuitenkin nopeasti ja erota piti, mutta luulen, että kaikilla mukana olleilla on ollut näkymätön hengen yhteys. Luvattiin, että ensi kesänä tavataan taas samoissa merkeissä, jos Herra suo elonpäiviä. Leirin osanottajat olivat kiitollisia siitä, että saivat kokoontua virkistymään yhdessäolosta, yhteisestä uskosta ja Jumalan sanasta. Kunpa ei vaivoissa koeteltu usko menisi maan rakoon näiden kilvoittelijoiden myötä, vaan lapset ja lastenlapsetkin osaisivat turvata yhtä nöyrinä Jumalan apuun kuin nämä vanhukset. Olkaamme toivossa iloiset. Mukanaolleita tervehtien.

Eeva ja Heikki Kyyrönen

Kotoisia henkilökuvia

jatkoa s. 7

din» esimies ja Kostista maatalousosaston johtaja. »Komtrudin» työ oli varsin laaja, sillä kaikkien neuvoston piirissä asuvien, useiden tuhansien henkilöiden oli anottava ja saatava passin veroinen asiakirja, josta mm. ilmeni hänen ikänsä, ammattinsa ja asuinpaikkansa. Tämän lisäksi oli kaikilla neuvoston alueella olevilla hevosilla myöskin »komtrudin» todistus, jossa piti olla merkittynä, missä töissä hevonen oli, sillä kaikki hevoset löytyivät neuvoston luetteloista, ts. ne olivat kiinnitetyt virastoon. Tästä voin esimerkkinä mainita, että minun hallussani »komtrudin» johtajana oli kolme hevosta, joista yksi oli omani.

Siihen aikaan kun olin Strelnan neuvostossa, tapahtui Kronstatin merimiesten kapina. Meidät kummatkin, Kosti ja minut, erotettiin tehtävistämme ja sijalle pantiin kommunistit. Monille meikäläisille aukenivat silloin vankilan ovat, kuten opettaja Haltsoselle, joka karkoitettiin vankileirille ja jossa hänen matkansa päättyi.

Muistelmista lyhennellen kokoonpannut

Aapo Iho

Juhannuksena Ruotsiin

Tänä vuonna Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlat, järjestyksessään 30:nnet, ovat *Boråsissa* juhannuksena.

Suomesta järjestetään yhteinen bussimatka (jos tulee tarpeeksi lähtijöitä niin kahdella bussilla) seuravasti:

LÄHTÖ torstaina 23. 6. klo 17.00 Helsingistä Aurorankatu 7 edestä. Menemme Turun kautta Tukholmaan. Matkalle voi liittyä myös Turusta, jossa olemme linja-autoasemalla n. klo 20.15. Laiva (Fennia) lähtee 21.30.

PALUUMATKALLE lähdemme sunnuntaina 26. 6. heti juhlien jälkeen ja Suomessa olemme seuraavana aamuna n. klo 8 ja Helsingissä n. klo 12. Jos pääsemme lähtemään kahdella bussilla niin on mahdollista, että toinen bussi lähtisi takaisin Suomeen vasta 29. 6. ja näin ollen jäisi aikaa vierailla Boråsin inkeriläisten kesänviettopaikalla tai käydä sukuloimassa.

HYTTEJÄ laivalla on saatavissa. Hinta 115 mk hengeltä.

ILMOITTAUTUMISIA ottavat vastaan Iida Riipinen, Linnankoskenkatu 8 B 53 Helsinki 25, puh. 445701 ja Yrjö Korkkinen, Vehkatie 15 Vantaa 30, puh. 835556. Ilmoittautumisten tulee tapahtua 15. 6. mennessä ja ne katsotaan sitoviksi.

HINTA. Paluumatkalle välittömästi juhlien jälkeen lähdettäessä matkan hinta on 240 mk. Ne jotka jäävät 29. 6. tapahtuvaan lähtöön, saavat maksaa 35 mk enemmän eli 275 mk.

Ruotsin Inkerinsuomalaisten

30. kesäjuhla

Boråsissa 24—26. 6. 1977

Juhla on keskitetty Gustaf Adolfin kirkon läheisyyteen. Tarkemmat tiedot saat juhlaohjelmasta, jota myydään juhlakansliasta. Se sisältää paljon muutakin mielenkiintoista lukemista. Kaikki tilaisuudet alkavat täsmälleen. Tule ajoissa.

24/6 klo	16.00	Inkerin Suomalaisten Keskusliiton (ISK) vuosikokous, Kulturhuset, konstmuséet.
	18.00	Avajaistilaisuus, Kulturhuset, stadsteatern.
	21.00	Nuorten kokkoilta, Inkerin Kerhon kesämökki, Kråkered.
25/6 klo	8.00	Juhlajumalanpalvelus, Gustaf Adolfin kirkko.
	11.30	Kenttähartaus ja urheilukisat, Ramnavallen.
	16.00	Juhlaseurat, Bäckängskolan.
	20.00	Kansallinen juhla, Bäckängskolan.
26/6 klo	8.00	Ehtoollisjumalanpalvelus, Gustaf Adolfin kirkko.
	10.30	Päättäjäistilaisuus, Gustaf Adolfin seurakuntakoti.

Taidenäyttely taidemuseossa, Kulturhuset. Inkeriläiset taiteilijat ja taidetta harrastavat näyttelevät teoksiaan juhlayleisölle. Mukana ovat mm. Juho Suni, Gävle, Robert Jäppinen, Munkfors, Alina Kekkonen, Olofstorp, Väinö Lätti, Kuopio, Iikka Väisänen, Kanada, Adina Näppi, Örebro, Aleksander Kondrell, Arvo Häyhänen, Henrik Kotsalainen, Mirja Jääskeläinen, Yrjö Häkkinen, Borås. Lue tarkemmin juhlaohjelmasta.

Valokuvanäyttely juhlakansliassa, Kulturhuset. Valokuvia entisiltä juhlilta.

Juhlakanslia: Kulturhuset. Uusi valkoinen rakennus aivan Gustaf Adolfin kirkon vieressä.

Juhlapuhujat ja esiintyjät Karl-Gunnar Grape, Matti Vironmäki, Juhani Jääskeläinen, Aatami Kuortti, Aadolf Varkki, Oskar Björklund, Nanna Sevelius, Egon Åhman, Karl-Gustaf Hallgren, Vilho Kurujoki, Juhani Rantanen, Aino Metijäinen, Sulo Korpelainen, Toivo Halonen, Gävlen kuoro, Rådan suomenkielinen kirkkokuoro, Boråsin evankeliumiyhdistyksen kuoro, Kulttuuri 75 y.m.

Majoitus Hotell City, Allègatan 32 ja Hotell Vävaren, Allègatan 21 aivan juhlapaikan läheisyydessä. Maksaa 40—45 kr/henkilö/yö, johon sisältyy myös aamiainen ja lakanat. Rauhalliset huoneet, hyvät pesumahdollisuudet. Tilauksia ottaa vastaan Aleksi Jämsä, Måsvägen 5, Ekås, 502 63 Borås, puh. 033-43251.

Ruokailu Juhlan järjestäjät eivät ole järjestäneet ruokailua itse juhlapaikalle. Aamiainen hotelleissa. Kahvitarjoilua juhlapaikalla kahvila »Röda rummet», Kulturhuset. Kokkotilaisuudessa virvokkeita ja nakkeja. Päivällistä varten suosittelemme yleisiä ravintoloita. Aukioloajat ja tarkemmat tiedot juhlaohjelmasta ja kansliasta.

Urheilu Yleisurheilua 100 m, 1.500 m, pituushyppy, korkeushyppy, kuula miehet, veteraanit, naiset, pojat, tytöt eri ikäluokissa. Viesti 4 × 100 m, kyykkää, leikkejä, jalkapallo. Yksityislajeissa täytyy olla vähintään 3 osanottajaa ennen kuin laji viedään läpi. Urheiluun osallistujat eivät ole vakuutettuja juhlan järjestäjien taholta. Ilmoittautumiset urheiluun (laji ja syntymävuosi) osoitteella Armas Paakkonen, Tingsg 4 B, 502 53 Borås, puh. 033-101850. Mahdollisuus ilmoittautua välittömästi ennen kilpailujen alkua urheilukentällä.

Suomenkielisiä Boråsin oppaita, joissa on myös kartta, on saatavana juhlakansliasta, josta myydään myös inkeriaiheista kirjallisuutta. Juhlille on sopivaa ottaa mukaan myös pienimmätkin lapset, sillä täällä on m.m. maailmankuuluisa eläintarha.
Kaikki tervetulleita juhlamielellä!

BORÅSIN INKERIN KERHO

KANSIKUVA KERTOO: 30-luvulla kuuluivat vuotuiset kesäjuhlat inkeriläisten toiminnan kohokohtiin niin kuin tänäänkin. Kuvassa inkeriläisiä naisia Valkjärven kesäjuhlilla v. 1939.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

kokoontuu seuraavan kerran syksyllä.

Hyvää kesää

LAHJOITUKSIA

Lahjoitus Inkeriläisten Viestin hyväksi
Katriina Eerola, Örebro 10:— kr.

Inkeri Nuorimaa, Lahti, 25 mk.

Viesti kiittää

SEUKKO-SEURA

Seukkoseura kokoontuu seuraavan kerran syyskuun 1. pnä. Paikka Inkerikoti.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Mikkelinpäiväjuhla	2. pnä lokakuuta
Pyhäinpäiväjuhla	5. pnä marraskuuta
Joulujuhla	26. pnä joulukuuta

Ruissalon Birkassa

Hengelliset tilaisuudet:
26. pnä kesäkuuta
31. pnä heinäkuuta
28. pnä elokuuta

Kaikki tilaisuudet alkavat kello 14.00 Tervetuloa.

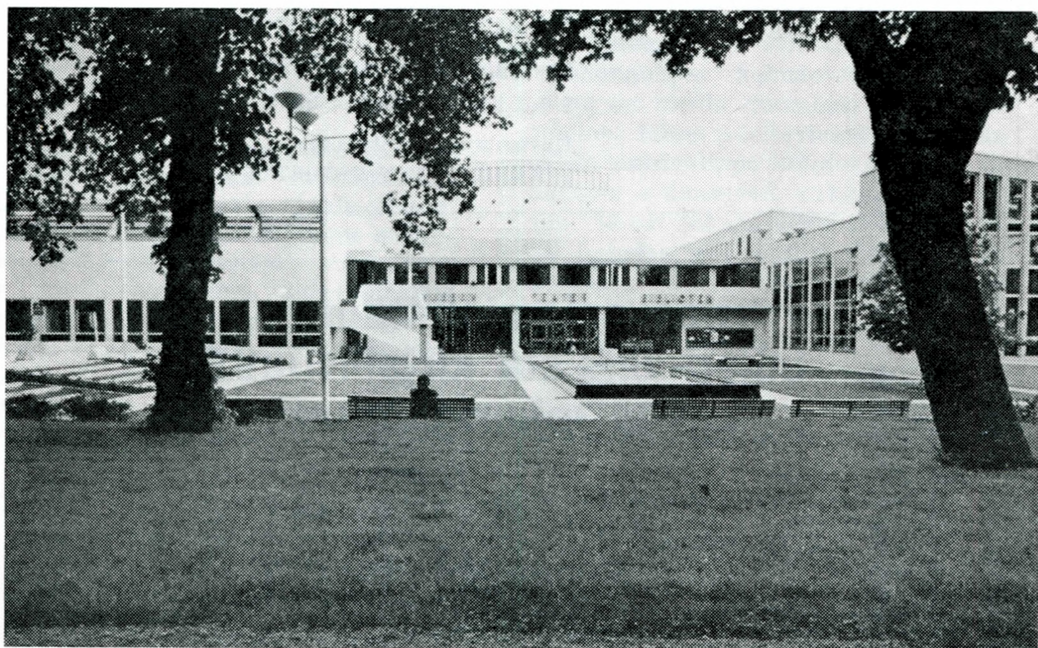
TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tampereen paikallisosaston tilaisuus 22. 5. 1977.

JOHTOKUNTA

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 6 **kesäkuu 1977**

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,— (70 kr)
Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 21,— (25 kr)
Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 15,— (20 kr)
Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 5,— (10 kr)
Isien Usko, muistojulkaisu 10 kr
Postikortti, Haaparannan muistolaatta 2 kr
Postikortti, Örebron muistokivi 2 kr
Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja 5 kr
Kemppi: Ristiltä ripille 10 kr
Kemppi: Ingeris dödskamp 10 kr

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,— (15 kr)
Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,— (15 kr)

Inkerin postimerkkejä
Adresseja 10,— (15 kr)
sarja 40,— (50 kr)

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1977 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

KANSIKUVA: Ks. takakannen sisäsivu (sivu 15).

Matti Vironmäki:

Juhannuksena

Juhannus on valon ja ilon juhla. Silloin on todella *»armas aika ja suvi suloinen»*, kuten tutussa suvivirressä laulamme. Koko luonto on kukoistuksessaan ja varsinkin Pohjolassa on valoa ylenmäärin. Tuhansilla rannoilla poltetaan juhannuskokkoja, ja niiden ympärillä kaikuvat iloiset laulut ja leikit. Toivotaan, että ilonpito tänä juhannuksena ei missään saisi ikäviä muotoja, kuten valitettavasti usein on tapahtunut.

Keskisuven valosta ja luonnon kauneudesta iloitessamme muistanemme Juhannuksen muitakin juhla-aiheita. Vanhin niistä on Vapahtajamme edelläkävijän Johannes Kastajan muisto. Hän oli, kuten tiedämme, tienvalmistaja Jeesukselle, sankarillisen uskon ja totuuden mies. Mikään yli-ihminen Johannes ei ollut, vaan hänessä oli tavallisen ihmisen piirteitä. Ne tekevätkin hänet meille läheiseksi ja rakkaaksi. Muuan niistä on, että hänenkin piti kysellä, epäillä ja taistella, ennenkuin uskon asiat selvisivät. Myöskin vaikeat ajat olivat Johannekselle tuttuja. Vaikeuksien tarkoitusta hän tuskin aina ymmärsi, mutta silti hän näyttää riippuneen kiinni Kristuksessa. Jeesukseen viitaten hän opetti: *»Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä»* (Joh. 3: 30).

Juhannuksen kolmantena juhla-aiheena on meillä Suomessa siniristilippumme. Miten mieltäylentävää onkaan nähdä siniristilippu hulmuamassa kesätuulessa sydänsuven kirkkaan taivaan alla! Miten onkaan syytä iloita ja kiittää Jumalaa, että ristiliput Suomessa ja Ruotsissa liehuvat länsimaista vapautta puolustavien valtakuntien symboleina. Toivottavasti ristilippumme saavat rohkaista jokaista tekemään entistä uskollisemmin työtä vapaan kansan hyväksi oikean isänmaallisuuden hengessä.

»Kaikki, mitä maailmassa
kaunista on ja ihanaa,
ompi Luojan rakkauden
ihmisille antamaa.
Lapsukainen, kiitä, kiitä,
taivaallista Isää siitä,
laulus toisten lauluun liitä
ylistämään Jumalaa!»

Kesäjuhlat Helsingissä

heinäkuun 9.—10. päivinä 1977

Inkeriläisten yhdistys ry:n järjestämät inkeriläisten kesäjuhlat pidetään tulevana kesänä jälleen Helsingissä. Juhlapaikkana on Karjalatalo, osoite Käpylänkuja 1. Juhlakanslian paikkana on oma Inkerikoti ja juhlapaikkana sekä lauantaina että sunnuntaina Karjalatalon suuri juhlasali. Ohjelman pääkohdat ovat seuraavat:

Lauantai 9. 7. klo 11.00 juhlakanslian avaus Inkerikodissa
klo 12.00 urheilukilpailut Käpylän urheilukentällä
klo 15.00 ruokailu
klo 17.00 Inkeri-ilta Karjalatalon juhlasalissa
klo 20.00 iltapalan jälkeen nuorten »ilkamat»

Sunnuntaina 10. 7. klo 10.00 juhlajumalanpalvelus Agricolan kirkossa Tehtaankatu 23 (raitiovaunu 3). Sitä ennen kokoonnutaan n. klo 9.00 *Larin Parasken* patsaalle Hesperian puistoon.
klo 12.00 ruokailu
klo 14.00 alkaa päiväjuhla Karjalatalolla

Juhlapuhujina mm. professori Pentti Kaitera, pääjohtaja, varatuomari Erkki Tuuli, opettaja Fredrik Vesterinen, rovasti Aatami Kuortti sekä kirkkoherra Matti Vironmäki. Muista esiintyjistä mainittakoon taiteilijat Erkki Nikkilä (lausunta) sekä Hillevi Harju ja Eeva Tuominen (laulu). Tarkempi ohjelma juhlakansliasta saatavassa ohjelmaesitteessä.

Yhteismajoitus on järjestetty Kalliolan vapaaopistolle, os. Sturenkatu 11, Helsinki. Majoituksen hinta lakanoiden kera 16 mk/vrk, ilman lakanoita 11 mk. Majoitusta koskevat tiedustelut ja tilaukset Hertta Allanmaa, puh. 284961, Kellokoski. Hotellimajoitusta haluavat hoitanevat huonevarauksensa itse.

Toivotamme kaikki sydämellisesti tervetulleiksi.

KESÄJUHLIEN URHEILUKILPAILUT 9.7.77 KÄPYLÄN RAVIRADAN URHEILUKENTÄLLÄ ALK. KLO 12

Ohjelma:

— Yleinen 3-ottelu (100 m, kuula, pituus)
— Naiset 60 m
— Tytöt alle 14 v. 60 m
Tytöt alle 12 v. 60 m
Tytöt alle 10 v. 60 m
Tytöt alle 8 v. 60 m
— Pojat alle 14 v. 100 m
Pojat alle 12 v. 60 m
Pojat alle 10 v. 60 m
Pojat alle 8 v. 60 m
— 400 m:n juoksu
— Kyykkä, miehet, joukkuepelit
— Kyykkä, naiset, joukkuepelit
— Johtokuntien välinen viestinjuoksu 4 x 100 m

Ilmoittautumiset hyvissä ajoin ennen kilpailuja paikan päällä urheilukentällä.

Professori Eino Jamalainen 75 vuotta

Tunnettu kasvipatologi, kasvitautien tutkija, professori Eino Jamalainen (Helsinki) täyttää 17. 7. 1977 75 vuotta. Hän on syntynyt Inkerissä, Hietamäen Jamalaisin kylässä, jossa hän on saanut myös peruskoulutuksensa. Opintojaan hän jatkoi Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa ja väitteli tohtoriksi v. 1935. Professorin arvon hän sai v. 1944, jolloin hänestä tuli Maatalouden tutkimuskeskuksen johtaja. Tässä virassa hän toimi eläkeikäänsä (v:een 1969) saakka.

Professori Jamalainen on antanut lehdellemme haastattelun, jossa hän kertoo, Inkerin kouluoloista, omasta koulutuksestaan ja työstään kasvitautien tutkijana. Onnittelemme sydämellisesti pitkän ja ansiokkaan päivätyön tehnyttä Inkerin poikaa ja toivotamme hänelle vireitä eläkevuosia edelleen.

Inkerin kouluista

Minulla on ollut tilaisuus opiskella kolmessa Inkerin alueella ja Pietarissa toimineessa suomalaisessa koulussa, nim. kansakoulussa, Pietarin suomalaisessa yhteiskoulussa ja Kolppanan opettajaseminaarissa. Kävin kaksi ensimmäistä luokkaa kotikyläni Jamalaisin kansakoulussa Hietamäellä. Opettajanamme oli Kolppanan seminaarin kasvatti Juho Marttinen. Hän oli kelpo opettaja, joka piti meidät kovassa kurissa päntätessään päähämme opin alkeita. Opetustoimintansa ohella Marttisella oli moninaisia harrastuksia: hän oli taitava mehiläisten hoitaja, hän opetti oppilaansa sitomaan kirjoja ja kätevänä miehenä hän mm. korjasi paikkakuntalaisten rikki menneet kellot. Kuten kaikki opettajat Inkerissä Marttinen käytti runsaasti aikaansa kansanvalistustyöhön ja osallistui paikkakunnan rientoihin. Monet olivat ne illat, jolloin hän piti koulussaan varjokuvin valaistuja esitelmiä yleissivistävistä aiheista ja joihin tilaisuuksiin kerääntyi tuvan täydeltä väkeä ympäristön kylistä. Suurin oli tungos hartaasti odotetussa joulujuhlassa. Luokkahuonetta valaisivat useat katossa riippuvat öljylamput, ja kun huoneen keskellä oli suuri kuusi kynttilöineen, oli joulutunnelma harras ja täydellinen. Opettaja piti kauniin puheen ja muutakin ohjelmaa oli runsaasti. Minäkin jouduin lausumaan runon, jolloin olin niin hermostunut, että polveni vapisivat ja hiki nousi päähän ennen kuin sain änkytetyksi runon loppuun.

Inkerissä toimi ennen ensimmäistä maailmansotaa 230 kansakoulua, joissa annettiin suomenkielistä opetusta, ja niissä oli n. 8 000 oppilasta. Kansakouluissa oli viralllsesti lupa opettaa suomeksi vain uskontoa, mutta tätä määräystä ei niissä kouluissa noudatettu, joissa oli suomalaisia opettajia. Kansakoulujen tarkastajat, jotka olivat venäläisiä, katsoivat asiaa useimmiten sormiensä läpi tietäen hyvin, etteivät opettajat noudattaneet määräyksiä, eikä se olisi ollut mahdollistakaan, koska me lapset emme

osanneet venäjän kieltä. Kansakouluissa opimme äidinkielellä lukemaan ja kirjoittamaan, suomen kielellä opimme laskennon sekä luonnontieteen, maantiedon ja historian alkeet.

Päästäkseni Pietarin suomalaiseen yhteiskouluun oli suoritettava pääsytutkinto. Tätä varten olin yhden talven enoni Toivo Tiisniekan opettamana Tyrössä, jossa hän oli lukkarina. Enoni opetuksen ansiosta pääsinkin yhteiskoulun ensimmäiselle luokalle 1911. Pietarin suomalainen 7-luokkainen yhteiskoulu toimi luterilaisen seurakunnan kirkkokartanossa Suurella Tallikadulla lähellä Nevski prospektia. Koulussa oli yli 250 oppilasta, pääasiassa Pietarin suomalalsten perheiden lapsia, mutta siellä oli runsaasti oppilaita myös eri puolilta Inkeriä. Koulun opetusohjelma oli sama kuin Suomessa, ja opettajina toimivat Suomesta kotoisin olevat yliopistotutkinnon suorittaneet pedagogit. Yhteiskoulun johtajana oli maisteri Juhana Peräläinen. Hän oli kotoisin Kolppanasta, suorittanut siellä seminaarin opettajatutkinnon. Asuin kaksi viimeistä kouluvuottani Pietarissa Peräläisen luona kirkkokartanossa. Peräläinen oli hyvin uuttera mies. Hän istui kaiket illat, usein aamutunneille saakka kirjoitustensa parissa.

Yhteiskoulun juhlasali oli Pietarin suomalaisten tärkein kerääntymispaikka. Siellä pidettiin monet juhlat ja kokoukset sekä voimistelutilaisuudet. Yhteiskoulu toimi menestyksellä suomalaisena opinahjona ja suomalaisen kulttuurin vaalijana monimiljoonaisessa kaupungissa. Pietari on kaunis kaupunki, sen ovat monet siellä käyneet turistit todenneet. Minä opin sen vasta jälkeenpäin nähtyäni muita suurkaupunkeja, opin arvostamaan tämän leveän Nevan rannalle rakennetun kaupungin uljaita piirteitä.

Vallankumous puhkesi Pietarissa 1917. Siellä käytiin katutaisteluja eri puolilla kaupunkia, myös lähellä kirkkokartanoa niin, että kuulat rapisivat katoilla, kun hurjapäiset matruusit jahtasivat tsaarinvaltaa kannattavia poliiseja. Kun sitten tsaari oli kukistunut, kuljimme kaikki punaiset nauhat rintapielessä.

Vallankumouksen jälkeen yhteiskoulu, jota olin käynyt viisi luokkaa, ei enää voinut jatkaa toimintaansa. Syksyllä 1917 pääsin oppilaaksi Kolppanan seminaariin, sen kolmannelle luokalle. V. 1863 perustettu Kolppanan seminaari oli Inkerin kansan korkein oppilaitos, jota on joskus nimitetty, eikä syyttä, Inkerin korkeakouluksi. Siellä valmistui suurin osa Inkerin koulujen opettajista. Monet opettajatodistuksen saaneista olivat suorittaneet myös lukkari-urkuritutkinnon. Seminaarin tarmokkaana johtajana toimi maisteri Kaapre Tynni. Hän oli aikoinaan valmistunut kansakoulunopettajaksi Kolppanan seminaarista. Muista opettajista olivat useat Inkeristä kotoisin. Vaikka ensimmäinen maailmansota oli parhaillaan menossa ja vallankumouksen jälkeiset levottomat ajat jatkuivat, kului meillä aika seminaarissa, jossa nyt oli myös naisoppilaita, ahkerassa lukutouhussa rattoisasti seminaarin perinnerikkailla tanhuvilla.

Opiskelumme keskeytyi, kun Judenitsin valkoiset joukot valloittivat Hatsinan kaupungin, jonka läheisyydessä Kolppana sijaitsi. Kun Judenits joutui tappiolle ja alkoi perääntyä, tuli luokkamme oppilaiden kohtaloksi siirtyä Viron kautta Suomeen. Täällä järjestyi Helsingissä valtion varoilla n. puoli vuotta kestävä erikoiskurssi, jonka perusteella saimme kansakoulunopettajan todistuksen ja joka oikeutti toimimaan vähäisen lisäopiskelun jälkeen opettajana Suomessa. Kurssin päättäneet hajaantuivat eri puolille maata, ja he ovat toimineet menestyksellä opettajina ja osallistuneet ahkerasti kansanvalistustehtäviin ja muihin rientoihin paikkakunnillaan.

Opinnot Suomessa

Olin 17-vuotias päättäessäni seminaarin, mikä johtui siitä, että pääsin yhteiskoulusta suoraan sen viimeiselle luokalle. Tunsin silloin olevani liian nuori opettajaksi enkä muutenkaan pitänyt opettaja-alaa omanani. Tiedustelin tästä syystä Pietari-sedältäni, olisiko minulla mahdollisuuksia vielä jatkaa koulunkäyntiäni. Pietari-setä asui Helsingissä eläkeläisenä oltuaan aikaisemmin Suomen pääpostitirehtööri. Hän suostui pyyntööni ja pääsin oppilaaksi Helsingin maanviljelyslyseoon sen kuudennelle luokalle, josta tulin ylioppilaaksi 1923. Vielä tämän jälkeenkin asuin setäni luona opiskellessani yliopistossa, ja olen suuresti kiitollinen siitä, että sain setäni avulla jatkaa opinnoitani.

Opintosuunnan valinnassa yliopistossa ei minulla ollut vaikeuksia, sillä olin jo oppikouluvuosista lähtien toivonut pääseväni maatalousalalle. Ehkä tähän oli vaikuttamassa isäni innostus maatalousasioihin. Hän oli käynyt Suomessa Kurkijoen kaksivuotisen maanviljelysopiston ja tullut sen jälkeen kotitilamme omistajaksi Hietamäellä saattaen tilamme hyvään kuntoon. Isäni oli perustanut paikkakunnalle maanviljelysseuran ja kotitilallemme osuuskaupan sekä Pietariin maitoa kuljettavan osuuskunnan. Isäni harjoitti kotitilallamme myös koetoimintaa. Meillä oli väkilannoituskokeita sekä kokeita uusilla vilja-, peruna- ja vihanneskasvilajikkeilla, joihin minäkin isäni opastuksella sain tutustua.

Kirjoittauduin oppilaaksi Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteelliseen tiedekuntaan. Suoritettuani maat. ja metsät. kandidaatti- ja agronomitutkinnon väittelin tohtoriksi 1935. Pari vuotta opiskeltuani sain kesäassistentin paikan Maatalouskoelaitoksen kasvitautiosastolla Tikkurilassa, jossa sen jälkeen toimin, ensin assistenttina ja v:sta 1944 Kasvitautien tutkimuslaitoksen johtajana ja professorina eläkeikääni saakka 1969.

Kasvitautien tutkijana

Väitöskirjani aiheena oli boorin puutteesta johtuva tauti, jolle annoin nimeksi lantun ruskotauti. Hivenaineet, joihin boori kuuluu, olivat tällöin vielä verraten vähän tutkittuja. Nykyisin on paljon kirjoitettu hivenaineiden tarpeellisuudesta myös ihmisten ravinnossa.

Tullessani Kasvitautien tutkimuslaitoksen palvelukseen olivat kasvitautien aiheuttamat vahingot ja niiden torjuminen vielä verraten vähäisen huomion kohteena viljelijöiden keskuudessa. Laitoksemme johtajan professori Liron innoittamina läksimme selvittämään kasvitautien merkitystä, esiintymistapoja ja torjuntakeinoja käytettävissä olevin keinoin. Jouduimme työskentelemään kaikkien viljelykasvien parissa. Tärkeimpiä tutkimuskohteita olivat viljojen, apilan, perunan, sipulin ja muiden vihanneskasvien taudit sekä marjojen ja hedelmäpuiden sieni- ja virustaudit. Jouduimme järjestämään jopa koristekasvien tautien torjuntakokeita. Maanviljelijät ja puutarhurit alkoivat kiinnittää yhä enemmän huomiota kasvitautien torjuntakysymyksiin. Viljakasvien tautien torjumiseksi toimin kahtena kesänä Maatalousseurojen keskusliiton »nokikonsulenttina». Viljan nokitaudit aiheuttivat suuria vahinkoja ja niiden torjumiseksi on siemenvilja peitattava. Omalla kohdallani on ollut selvittää kasvien huonon talvehtimisen syitä maamme kasveille ilmastollisesti ankarissa olosuhteissa. Suurimpia vahinkoja aiheuttavat syysviljoissa, apilassa ja nurmiheinissä talvituhosienet, jotka pystyvät tuhoamaan kasveja lumen alla. Lisäksi aiheutuu talvehtimisen aikana vaurioita kaikissa viljelykasveissa pakkasen, roudan ja liiallisen veden vuoksi.

Kasvitautien tutkimiseksi on mentävä luontoon paikan päällä suorittamaan havaintoja ja kokeita. Tästä syystä jouduimmekin kasvukauden aikana paljon matkustelemaan eri puolilla maata. Jo opiskeluaikana teimme prof. Liron johdolla, joka oli kansainvälisesti tunnettu sienitieteilijä, kesäisin pitkiä matkoja varsinkin Karjalan Kannakselle ja Laatokan rantamille, jossa keräilimme näytteitä ja tietoja sekä viljellyissä että luonnonvaraisissa kasveissa esiintyvistä kasvitaudeista. Myöhemmin alkaessani tutkimukset kasvien talvehtimisesta teimme joka kevät reissuja Etelä-Suomesta lähtien aina Lappiin saakka ulottaen matkamme muutaman kerran myös Pohjois-Ruotsiin ja Pohjois-Norjaan. Näillä matkoilla saimme tilaisuuden ihailla keväisen Suomen hehkeitä maisemia.

Tutkimustyössä on välttämätöntä olla kanssakäymisissä eri maiden tutkimuslaitosten ja niiden työntekijöiden kanssa. Laitoksellamme on ollut kiinteät suhteet varsinkin muihin Pohjoismaihin. Sitä varten pidettiin vuosittain useitakin kokouksia ja neuvotteluja Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa, jopa pari kertaa Islannissakin. Pisin matkani ulottui Pohjois-Amerikkaan, jossa olin puolen vuoden aikana Kanadassa ja Yhdysvalloissa tutustumassa alani tutkimuslaitoksiin. Tämä matka oli hyvin antoisa, sillä Yhdysvallat on kärkimaa kasvitautien tutkimuksen alalla. Euroopan ja Välimeren maita varten toimii yhteinen kasvinsuojelujärjestö Ranskassa. Tämän järjestön tehtävänä on valvoa, ettei maasta toi-

Jatkuu s. 13

Seukkoseura kertoo

Kevätkauden päätöstilaisuudessa eli 19 pv. toukokuuta Inkerikodissa seukot pohtivat keskinäisiä asioitaan. Mietittiin näet yhdessä toimintasuunnitelmaa tulevaksi syys- ja talvikaudeksi. Muutettiin osin entistä, kun ei vielä tahdota pysähtyä seisovaan tilaan. »Me ollaan vielä nuoria», sitähän se on.

Kullakin kokoontumiskerralla tulemme yhdessä suunnittelemaan seuraavaa ohjelmaa, ja paikan päältä tarvittaessa ottamaan yhteyttä toivomaamme kutsuvieraaseen. Lehti julkaissee edellisessä numerossaan aina seuraavan kuukauden Seukkopäivät. Jotta nekin, jotka eivät ole läsnä tilaisuudessa, saisivat tietää tulevista suunnitelmista, on valittu yhdysjäsen. Hän on Sanni Kössi (puh. 335058), joka vastaa Seukkoseuran ohjelmaa ym. sen toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

Seukkoseuralla on näitä roolihahmoja muitakin. On isäntä, joka huolellisesti keräilee korkotuloja osallistujien kahvimarkoista seuran omissa nimissä olevaan pankkikirjaan. »Mie pesen astiat, vaikk joka kerta, jos naiset ei käy», näin Aatami-isäntä. Miten tuolit kulloinkin seisovat ja miten pöydät, — siinäkin on Aatami ollut asialla. Pari henkilöä emännöi aina vuorollaan tarjoilun eli pullakahvin järjestäjinä. Ja kaikki on vapaaehtoista toimintaa.

Mukana olemattomille rohkeneeko kertoakaan, miten ihanilta maistuivat ne Alinan tekemät piiraat ja ne Ruthin kakut. Mitä kalliimpaa on kahvi, sitä makoisammalta se meille maistuu.

Miten sanookaan sananlaskumme: »Uudet luudat lakaisevat hyvin». Entinen Seukkoseuran varavetäjä Ruth Hämeen-Anttila jatkaa vast' edes varsinaisena vetäjänä.

Luimme päätteeksi H. E. Wislöffin kirjoitusta: »Ota päivä kerrallaan! Sen voiman, jonka tarvitset huomenna, saat huomenna. Tänään saat voimaa elää tämän päivän.» Näin kesän jo ollessa täydessä kukkeudessaan tervehdämme toinen toisiamme, missä maalaismaisemassa lienemmekin: **»Ota päivä kerrallaan!»**

H.H.

Tervehdys Inkerikerholaisille Orimattilassa

18. 4. 1977 (lyhennelmä).

Lausumme kaikille: tervetuloa,
vaikk' lumen alta näkyy vain kuloa.
Kunhan lumi sulaa ja kevät koittaa,
silloin vihreys koko luonnon voittaa.

On hyvä, kun asiamme ovat näin,
eivätkä koskaan kääntyisi toisin päin.
Kuka nyt haluaisi nälänhätää!
Silloin aivoissa olisi jotain mätää.

Hoetaan koko maailman lamaa,
vaikk' jokaisella on kaikkea kamaa.
Minne kuljet, sä, kelpo Suomen kansa?
Onko lakko kuin viritetty ansa?

Ken kaiken saa, mitä mieleen välähtää,
se toiste usein pahasti älähtää.
Jos työnantaja ei voi antaa työtä,
mitä me silloin alamme syödä?

Vapaana kansana et sä olla saa,
jos orjuutettuna on tämä maa.
Jos liian myöhään huomaat vapaat kunnaat,
puuttuman jäävät laulujen lunnaat.

Olkaamme edes me nyt samaa mieltä
päästyämme pois kärsimysten tieltä.
Jos meiltä kaikki jo unhoon jäänyt on,
silloin sä, ystävä, olet onneton.

Eikö me voitaisi jostain tinkiä
keväntääksemme verojen rinkiä?
Sillä näin ei voi pitkälle jatkua,
vaan levitetään saastetta, katkua.
Lausun vielä teille: Tervetuloa,
ja täällä nyt oikein hyvää oloa.
Täss' oli pelkkiä varjopuolia,
kun lakot tuo meille paljon huolia.

Turha tätä runoa enää jatkaa.
Kun ilta päättyy, hauskaa kotimatkaa!
Jos Orimattilass' syksyll' tavataan,
mennyttä kesää ilolla kuvataan.

Helmi Leppänen

Miehittäjänä Suomessa — vastavakoilukeskus Tampereella

Artikkelin tiedot perustuvat Venjoen seurakunnassa vuonna 1897 syntyneen Mikko Kolomaisen muistelmiin. — Eero Rautajoki.

Palveltuaan toukokuun puolivälistä 1916 tsaarin armeijassa vannoivat sotilaat valan 24. 10. 1916 Pietarissa. 2. 5. 1917 3. Baltialainen ratsuväkirykmentti sai 215 miehen täydennyksen Turun kasarmeille. Joukossa oli myöskin inkeriläisiä poikia, jotka olivat suomalaisia, suomea kotikielenään puhuvia ja luterilaisia.

»Toukokuun viimeisenä päivänä 1917 3. Baltialaisen ratsuväkirykmentin oli muutettava eräälle tehdaspaikkakunnalle, jonka nimi oli Forssa. Se oli mieluinen paikka, vaikka se ei ollut kaupunki eikä kauppala. Minua harmittaa nyt vain se seikka, että kun Forssa 1964 vietti suuria juhlia kaupungiksi tulemisen johdosta, Forssan isät eivät suoneet minulle kunniaa olla kuokkavieraana. Minä taidan olla ainoa mies jäljellä koko siitä Forssan varuskunnasta, mikä siellä kolme kuukautta piti järjestystä kesällä 1917, erikoisesti Forssan tyttärien keskuudessa, vaikka Forssan poikien kanssa joskus pieniä erimielisyyksiä tulikin.

Forssassa olimme majoitetut eri paikkoihin. Yksi eskadroona oli tupattu Viksbergin kartanoon, yksi oli Jokioisissa ja yksi oli jossain Forssan laitamilla. Meidän rykmentti oli vajaa. Yksi eskadroona siitä puuttui, mutta sen neljänneksen eskadroonan vastasi kuularuiskuosasto. Siinä oli noin 80 ratsumiestä ja kolme maxim-kuularuiskua, niinkuin konekivääriä siihen aikaan nimitettiin. Kuularuiskuosasto oli Forssan tuntumassa.

Meidän viestiosastomme, jossa minäkin majailin, oli sijoitettu kouluun vastapäätä puhelinkeskusta (sentraalia). Pankki oli keskuksen viereisessä talossa ja rykmentin esikunta oli koulussa meidän naapurissa. Koulu oli puiston keskellä ja vieläkin rakennus on samanlaisessa kunnossa.

Meillä oli rykmentin soittokunta hyväkuntoinen ja se oli myös siinä lähellä. Kesä-, heinä- ja elokuu menivät Forssan rintamalla aika mukavasti, ja erikoisen hyvä puoli oli palkan korotus. Pyytämättä ja ilman lakkoa se meille annettiin. Kun ratsumiehen palkka oli 75 kopekkaa kuussa keisarinaikuisessa armeijassa, väliaikaisen hallituksen pää- ja puolustusministeri Kerenski nosti sen 5 ruplaan kuukaudessa. Kun meidät tuotiin Suomeen, maksettiin meille täällä Suomen pankin seteleillä palkka kultakurssin mukaan. Venäjän ruplan kultakurssi oli joskus ollut 4 markkaa ja me saimme sen mukaan palkan. Nyt se teki 20 Suomen markkaa kuukaudessa.

Siihen aikaan oli venäläisillä joukoilla Suomessa loisto-olot. Vaikka annoksia pienennettiin sokerin ja saippuan osalta ja tupakkaa ei saatu ollenkaan, maksettiin niistä hyvitys rahassa. Kaikkiin palkka- ja muonamaksuihin tuli vielä 50 % korotus. Se kuului kaikille rintamajoukoille ja niin saimme mekin nauttia rintamahyvityksistä täällä suloisessa Suomessa. Aina kuukauden ensimmäisenä päivänä tuupattiin 60 Suomen markkaa kouraan. Eivät Suomen rengit siihen aikaan sellaista palkkaa saaneet, torppareista puhumattakaan. Meillä oli talon puolesta vielä vaatteetkin.

Univormu oli sellainen, mikä ei antanut Forssan tyttärille yöunta ja päivät he olivat Finlayson—Forssan tehtaissa kehräämässä ja kutomassa. Mutta kun meidän rykmentin torvisoittokunta puhalteli tustepit, krakovjakit, valssit, vingerkat ja polkat, kyllä Forssan tyttöjen jalat keveästi nousivat. Yöllä ei paljon nukuttu siitä huolimatta, että maata mentiin ja päivät he olivat tehtaan pölyä nielemässä. Tanssiaisia oli joka lauantai ja joskus viikollakin. Niissä tilaisuuksissa oli hyvä yhteisymmärrys ja avunantosopimus ja se kesti siihen asti, kunnes Forssasta lähdettiin. Forssan rintaman

tapahtumia muisteltiin kovasti kaihomielin.

Kerran oli yhteenotto Forssan poikien kanssa puistossa heinäkuun loppupäivinä. Illat olivat jo pimeät, kun meidän poikia oli puistossa kävelemässä. Suomalaiset Forssan pojat olivat hyökänneet meidän poikien kimppuun ja koululle tuli tieto yhteenotosta. Meidän miehet juoksivat puistoon sapelit mukanaan, mutta turhaan meni sekin hyökkäys. Suomalaiset olivat perääntyneet ilman tappioita. Yhdellä meidän pojista oli puukonhaava selässä.

Heinäkuun loppupuolella esikuntaamme tuli tieto, että meidän prikaati lähetetään Saksan rintamalle. Prikaatiin kuului toinen rykmentti Donin kasakoita, jotka majailivat jossakin Salon puolessa. Mutta meidän rykmentin miehet järjestivät kokouksen. Siinä päätettiin, että ei lähdetä minnekään Saksan rintamalle. Samaan kokoukseen oli kutsuttu myös kasakkarykmentin edustajia. Päätös tuli äänestyksen jälkeen enemmistön voitoksi. Vapaaehtoiset saivat lähteä, jos halusivat tapella.

Meidän rykmentin kolmas eskadroona päätti yksimielisesti lähteä puolustamaan synnyinmaata, mutta kasakoista ei kukaan lähtenyt. Rintamalle lähtevällä eskadroonalla oli oikeus ottaa parhaat hevoset rykmentistä. Lähtövalmistelun aikana siihen liittyi toisistakin eskadroonista jonkin verran miehiä lisää. Koko vahvuus oli 160 ratsumiestä ja nimeksi tuli kuoleman eskadroona (Eskadron Smertti). Kuularuiskuosastosta läksi yksi ryhmä 'ruiskuineen'.

Viikon valmistelujen jälkeen kuoleman eskadroona oli valmis lähtöön. Se sai tunnuksikseen pääkallon ja sääriluut. Torvisoittokunnan saattamana eskadroona lähti Forssasta kohti Humppilan asemaa. Matkan päämäärä oli Riian kaupunki. Forssaan jäi vain 55 sotilasta päällystöineen. Viestiosaston päällikkö oli yliluutnantti Kaalikman, virolainen poika. Hänestä on sanottu, että hän oli parhaita miehiä, joita ensimmäisen vallankumouksen jälkeen jäi omiin joukko-osastoihinsa. Ruokapuoli oli aikaan verraten moitteeton. Lihaa keitettiin kaksi kertaa viikossa, mutta kalaa oli sitä runsaammin. Maitokeittoa oli lauantaisin ja sunnuntaisin.»

Forssan Ronttismäessä asui siihen aikaan Hycklin-niminen pariskunta. Kolomainen vieraili Kolmannella linjalla kuuron Hycklinin ja hänen vaimonsa luona. Heillä oli lehmä ja joka päivä vaihtui maitolitra sokeriannokseen. Molemmin puolin oltiin tyytyväisiä vaihtokauppaan. Vanhat hyvät Hycklinit saivat sokeria kahvinsa mausteeksi ja Kolomainen sai maitoa. Kerran saivat sotilaat hirvenlihaa jostain varastoonsa ja Hycklinit saivat siitä osansa. Ronttismäessä oli sotilailla muitakin tuttuja paikkoja. Nuoren puoleinen naisväki tuli sotilaiden kanssa tutuiksi. Kesä 1917 oli kaunis ja lämmin. Sotilaat olivat kuin lepokodissa, sillä mitään harjoituksia ei pidetty. Aikaa tapettiin kortinpeluulla ja jokainen odotti sodan päättymistä ja kotiin pääsyä.

Heinäkuussa oli Pietarissa ollut yhteenottoja. Forssankin sotilaat saivat käskyn olla hälytysvalmiina ja patruunoita jaettiin 40 kappaletta mieheen. Kaksi suomea puhuvaa sotilasta määrättiin Forssan puhelinkeskukseen päivystäjiksi ja kummallekin annettiin venäläinen kaveri. Forssan keskuksesta oli vedetty suora linja rykmentin keskukseen, mutta kun kuuluvuus ei ollut hyvä, annettiin sotilaille oma luuri keskukseen.

Pitkäpartainen kenraali Stahovits oli viimeinen Suomen kenraalikuvernööri. Hän määräsi myöskin armeijan majoituksesta. Syyskuun 1. päivänä tuli lähtö Forssasta. Stahovitsilta tuli käsky muuttaa rykmentti Vaasaan. Kukaan miehistä ei tiennyt missä ja millainen paikka Vaasan kaupunki oli. Suurin syy lähtöön oli koulujen alkaminen ja se, ettei koululla ollut hevosille talleja talveksi.

»Marssi Humppilaan alkoi 2. päivä syyskuuta. Tytöt olivat meitä saattamassa. Lastasimme Humppilan asemalla kaapelirullat, telefonit ja keskusvehkeet rautatievaunuihin. Sotilaat saivat vaihtaa puiston keskellä olevan Forssan asuntonsa rautatievaunuihin. Kuten tavallista silloinkin sotilaat harjoittivat evakuointimenetelmää, joka parhaiten takaa huoltovarastot. Humppilassa he verottivat perunamaita lähtiäisiksi ja sivuraiteilla olevista vaunuista löytyi nauloja ja jauhoja. Tavaroista ei kuitenkaan ollut mitään hyötyä evakuoitsijoille, sillä väärän huhun johdosta sotilaat joutuivat luopu-

maan tavaroista. Matka kohti Vaasaa alkoi puolen yön jälkeen.

Vaasan kasarmit olivat samanlaiset kuin Turussakin. Rajavartioston ratsuosasto oli lähtenyt jonnekin pohjoiseen pois tieltämme. Vaasan varuskunnassa oli venäläisiä sotilaita melko runsaasti. Matruuseita ja jalkaväkeä oli majoitettu meidänkin lisäksemme kaupunkiin. Kaksi miinanhävittäjää oli ankkuroitu Vaasan kaupungin rantaan ja kevyt risteilijä Bajan oli Vaskiluodon redillä. Hevosten tallitkin olivat samanlaiset, laudoista kyhätyt väliaikaiset, ja etäisyyskin oli kasarmien ja tallien välillä sama, noin 300 metriä. Armeijassa oli kuri pudonnut olemattomiin. Hevosista ei pidetty juuri minkäänlaista huolta. Heiniä saatiin vähän ja hevoset kärsivät nälkää. Vanhemmat miehet olivat niin uskollisia, että huolehtivat toistenkin hevosista. Hevoset söivät nälkäänsä talleista seinät jokainen kohdaltaan niin pitkälti kuin ylettyivät. Siitä oli seurauksena, että joka viikko kuoli 3—4 hevosta. Hevosten nahat oli määrä luovuttaa 42 armeijakunnan varastoon. Varastot olivat Hämeenlinnassa asemaa vastapäätä. Niistä on vieläkin yksi jäljellä.

Hämeenlinnassa oli muonavarasto. Sieltä otettiin täydennystä sotilaitten viikon muona-annos kerrallaan. Sain tehtäväkseni huolehtia muonituksesta ja jouduin matkustelemaan Vaasan Hämeenlinnan väliä muonamikkona. Olin saanut viran luultavasti sen vuoksi, että puhuin kahta kieltä. Kuolleitten hevosten nahat tulivat rahtitavarana tavarajunassa ja minä olin pari tuntia ennen tavarajunan saapumista Hämeenlinnassa. Luovutin nahat varastoon ja otin kaikki muonat, mitä sotilaille kuului, ja toimitin ne Vaasaan. Matkoillani poikkesin joskus Tampereellakin. Viinikankatu 9:n ja Kyttälänkadun kulmassa on nykyään Tuomiokirkonkatu 9:n talo. Se on samanlaisessa kunnossa kuin 60 vuotta sitten. Juuri siinä talossa toimi venäläinen vastavakoiluosasto. Osastoja oli muuallakin Suomessa pitkin länsirannikkoa. Osastoissa oli enemmistö inkeriläisiä poikia, jotka oli komennettu joukko-osastoista vastavakoiluosastoihin. He eivät olleet santarmeja, niinkuin eräissä tiedoissa on heistä sanottu. Osastoissa oli lisäksi virolaisia ja mm. saksalaisia, sekä tietysti venäläisiä. Olipa joku sellainenkin, joka osasi suomen, ruotsin, saksan ja venäjän kielen.

Lokakuun puolivälissä em. laivat jättivät Vaasan kaupungin rannat. Meidän rykmentin torvisoittokunta oli rannalla puhaltelemassa marsseja, kun laivat lähtivät. Ne ottivat suunnan kohti Kronstadtin satamaa. Pojilla oli kiire lokakuun 25. päivän vallankumoukseen ja Talvipalatsin valtaukseen.

Olin välillä hautajaislomalla kotiseudullani. 8. päivä marraskuuta alkoi matkani Venjoelta kohti Vaasaa. Tällä välillä oli tapahtunut paljon kaikenlaista. Vaasassa oli kahden viikon aikana kerääntynyt iso kasa yhteensä toistakymmentä hevosennahkaa, jotka oli saatava Hämeenlinnaan varastoon. Vietyäni nahat Hämeenlinnaan poikkesin Tampereella ja meinasin vielä tavata Tampereen vastavakoiluosaston poikiakin. Mutta pojat olivat hävinneet, osaston päällikkökin, eikä kukaan tiennyt mihin miehet olivat kadonneet. Minun mieleeni tuli heti ajatus, että nyt oli päästävä suloisesta Suomesta sinne syntymämaalle Inkeriin hinnalla millä hyvänsä.

Vaasaan palattuani sattui seuraavana päivänä pieni välikohtaus. Matruusit tulivat repimään meidän pojilta olkalappuja. Kulki sellainen huhupuhe, että olkalaput oli kaikilta poistettava. Pojat eivät pitäneet sitä tarpeellisena ja kävelivät iltaisin Vaasan kaduilla valkoiset laput olkapäillään. Matruusit eivät kuitenkaan mahtaneet meille mitään.

Seuraavana päivänä tuli käsky rykmentin sotilaskomitealta poistaa olkalaput ja kaikki keisarinaikaiset merkit. Vaikka Venäjän armeijaa ei silloin vielä julistettu punaiseksi armeijaksi, oli kuitenkin vanhan armeijan merkit poistettava kahden päivän sisällä.

Jouduin sitten vanhan jalkavikani vuoksi sairaaloihin ja matkani Riihimäen kautta Lahteen alkoi. Joulukuun 3. päivänä 1917 kokoontui Lahden kaupungissa Venäjän romutettavan armeijan sotasairaalan lääkäreiden komissio. Sen muodostivat kolme lääkäriä ja kirjuri. Potilaita ei siellä enää tarkastettu, vaan koko seremonia tapahtui läpihuutona. Mitä lääkäri oli papereihin merkinnyt, sen komission jäsenet tarkastivat ja tekivät päätöksensä. Sinä päivänä oli yli 40 potilasta komission edessä. Kaikki

Jatkuu s. 13

Museovirasto tiedottaa

Museoviraston järjestämä 23. kansanperinteen keruukilpailu ratkaistu

Museoviraston kansatieteen toimisto julisti viime joulukuussa kansanperinteen keruukilpailun, jossa aiheina olivat työvoiman käyttö maataloudessa, tuhoeläimet pellolla ja puutarhassa, leppäkertut, moottorivene, sähkökäyttöiset kodinkoneet ja Karjalan pukuperinne.

Kilpailuaika päättyi helmikuun lopussa. Vastauksia saatiin 945 tiedonantajalta yhteensä 22 101 arkkia, 466 valokuvaa sekä lisäksi mm. negatiiveja, tekstiilinäytteitä, postikortteja ja lehtileikkeitä. Uusia vastaajia saatiin tiedonantajaverkoston piiriin yhteensä 149, joista ruotsinkielisiä on 16.

Kiitämme lämpimästi kaikkia kilpailun osanottajia.

Palkinnot jakaantuivat seuraavasti (suluissa vastauspitäjä):

Suurkerääjien sarja

I palkinto: Antti Rinta-Paavola (Kurikka); II palkinto: Veera Lohi (Oulun ymp.); III palkinto: Paavo Kytökorpi (Liminka); IV palkinto: Aino Hanhisalo (Alajärvi); V palkinto: Liina Pulliainen (Kivennapa); VI palkinto: Seidi Ylimäki (Töysä); VII palkinto: Lempi Vanhanen (Heinjoki).

Yleinen sarja

I palkinto: Juho Leskinen (Pälkjärvi), Kyllikki Tiainen (Sysmä); II palkinto: Matti Hyvönen (Sotkamo), Helka-Helena Talvitieva (Sysmä); III palkinto: Juuso Koivisto (Orivesi), Viktor Rontu (Kivennapa), Hellen Välimäki (Ylistaro); IV palkinto: Matti Halminen (Kiikoinen), Helmi Laiho (Kiikala), Armas Numminen (Kuru), Martti Saaristo (Kerava); V palkinto: Eero Eskelinen (Sonkajärvi), Vihtori Kareinen (Ilomantsi), Senja Mäkinen (Koivisto), Väinö Tapanila (Vampula), Paavo Terveilä (Kuhmoinen); VI palkinto: Tyyne Leskinen (Jämijärvi), Kaarle V. Luoto (Lahden ymp.), Kaisa Martikainen (Lapinlahti), Algot Sundquist (Kemiö), Väinö Waris (Ilomantsi), Risto Virtanen (Jämsä); VII palkinto: Jarl von Essen (Loimaa), Georg Faggbacka (Ylimarkku), Terttu Guttorm (Utsjoki), Martta Kuikka (Suojärvi), Raija Lappalainen (Iisalmen mlk.), Edla Mattinen (Sulkava), Saimi Mutikainen (Liperi), Mauno Peippo (Kauhajoki), Viljo Purontaa (Sakkola), Pekka Vuoljärvi (Inkeri).

Ansiomerkit

Palkintolautakunta on myöntänyt *hopeisen ansiomerkin* seuraaville kansanperinteen tallentajille:

Aaltonen, Otto (Parikkala), Ahvisto, Kerttu (Taivassalo), Arponen, Hilja (Kaukola), Asikainen, Tauno (Kiuruvesi), Bodbacka, Axel (Ylimarkku), Eklund, Hilma (Iniö), Eriksson, Astrid (Sottunga), Haiko, Meeri (Lemi), Hakkarainen, Antti (Kaavi), Harjanne, Tilda (Leppävirta), Heikkilä, Eino (Kangasala), Häggblom, Signe (Oravainen), Ingo, Elin (Vöyri), Jansson, Manne (Houtskari), Jauhiainen, Jaakko (Vesanto), Karhu, Martta (Nummi), Karjalainen, Mauno (Mäntyharju), Keinänen, Fredrik (Varpaisjärvi), Keränen, Hemmi (Paltamo), Kesälä, Anna-Kaisa (Aura), Kolkka, Eino (Kymi), Korhonen, Bertta (Vehmersalmi), Korhonen, Eino (Paltamo), Kukkonen, Ina (Karttula), Kurikka, Johannes (Sakkola), Kurkiniemi, Martta (Kangasala), Kässi, Tyyne (Uurainen), Lager, Evald (Oravainen), Lahtinen, Aune (Jalasjärvi), Laitinen, Elin (Viipuri), Lappalainen, Raija (Iisalmen mlk.), Lehtinen, Eeva-Liisa (Karstula), Lehtola, Leevi (Inari), Leisti, Alli (Luumäki), Lindblad, K.-E. (Mänttä), Lindqvist, Mildred (Lemland), Liuski, Eino (Sotkamo), Lohva, Heikki (Ol. Pyhäjärvi), Lumme, Irja (Pertteli), Lundström, Emma (Pietarsaaren mlk.), Luukas, Hilja (Elimäki), Mansikka, Eeva-Liisa

sivulta 7
seen kulkeudu kasvituotteiden mukana vaarallisia kasvitauteja ja tuhoeläimiä. Sitä varten on olemassa laaja kansainvälinen lakitoiminta, joka säätää millä ehdoilla vientimaa saa viedä tuotteitaan muihin maihin; tavaran pitää olla puhdasta vahingollisista tuhonaiheuttajista. Järjestön kokouksissa neuvoteltiin myös muista kasvinsuojelualan kysymyksistä. Järjestöön kuuluu yli kolmekymmentä maata, Suomi niiden joukossa. Olen osallistunut puolentoistakymmentä kertaa järjestön Pariisissa pidettyihin neuvotteluihin. Kokouksissa ja niiden yhteydessä Ranskan maatalousministeriön järjestämillä retkeilyillä eri tahoille maata vallitsi useimmin hyvä yhteisymmärrys ja melkoinen kielten sekoitus. Retkillä totesimme, ettei Ranska ole vain viiniä viljelevä maa, vaan myös sen maatalous on kukoistava ja tehokas tuottamaan elintarvikkeet monikymmenmiljoonaiselle kansalle.

(Ruokolahti), Maukonen, Pirkko (Vesanto), Mikkonen, Eino (Sääminki), Muhojoki, Olka (Ii), Musikka, Juho (Kitee), Mäkinen, Antti (Metsämaa), Niemi, Svante (Kankaanpää), Nissinen, Tyyne (Pielisjärvi), Nissinen, Tyyne J. (Kuopio), Paasonen, Toini (Mäntyharju), Parma, Antti (Juuka), Pensikkala, Paavo (Lokalahti), Pesonen, Erkki (Heinävesi), Pesu, Pirjo (Viipurin mlk.), Pihlajamaa, Kauno A. (Veteli), Pinomäki, Olga (Ylöjärvi), Rahko, Selma (Rovaniemi), Raudaskoski, Emmi (Ylivieska), Rautio, Kosti (Haapavesi), Ruponen, Aili (Vuoksenranta), Rytkönen, Niilo (Suonenjoki), Sallinen, Aino (Sortavalan mlk.), Salo, Laina (Kälviä), Seppälä, Unto (Sippola), Siivola, Jenni (Sodankylä), Silvennoinen, Pekka (Kerimäki), Simons, Alfred (Oravainen), Sinikallio, Kerttu (Vaasa), Skomars, Gunnar (Närpiö), Suoyrjö, Aale (Jaakkima), Södergrann, Edith (Närpiö), Talasoja, Elli (Kuru), Talvitie, Kerttu (Kauhajoki), Terveilä, Paavo (Kuhmoinen), Toivonen, Toini (Sysmä), Tuominen, Olavi (Längelmäki), Vanhakylä, Kirsti (Askainen), Vehanen, Aili (Karinainen), Vester, Jalmari (Konnevesi), Wikström, Harald (Tenhola), Virtakangas, Kyllikki (Alahärmä), Virtanen, Pirkko (Laihia).

Tähdellistä

Osta Inkeri-aiheinen kirja lahjaksi ystävällesi!

Säästä asiamiesten työtaakkaa uusimalla tilauksesi heti kun maksukortti tulee.

Uusi tilauksesi heti kun maksukortti tulee. Tällöin ei asia unohdu ja toiseksi autat asiamiehiä, jotka tekevät ilmaista työtä meidän kaikkien hyväksi.

Ilmoita osoitemuutokset lehden toimitukselle.

Miehittäjänä..., sivulta 11
muut pääsivät vapaaksi sotapalveluksesta paitsi kolme nuorta matruusia. Heidät lähetettiin Venäjän armeijan sukupuolitautisairaalaan Novgorodiin. Minut vapautettiin ja sain parin päivän kuluttua paperit, joissa luki: vapautettu ainiaaksi. Luovutettuani tavarani ja paperini Vaasassa rykmentin talouspäällikölle sain paperini ja matkalitterani. Vaasassa olin saanut pitää kortteeria kolme kuukautta. Seinäjoella vaihdoin junaa Pietariin menevään. Ylälavitsalla ajattelin, etten enää koskaa tule Vaasaan. Kuitenkin 32 vuotta myöhemmin (1949) kävin katsomassa Vaasaa ja vanhaa kortteeria.

Vaikka minut vapautettiin ainiaaksi, jouduin myöhemmin uudestaan sisään puna-armeijaan ja monenlaiset seikkailut muilla tantereilla alkoivat. Näin jouduin palvelemaan kolmessa armeijassa: tsaarin, Kerenskin ja puna-armeijassa.

Ennätin palvella tsaarin armeijassa 10 kuukautta, Kerenskin armeijassa 8 kuukautta ja puna-armeijassa lähes 3 vuotta. Haavoituin Kertsenkovin hovin maastossa 1919 useaan paikkaan. Hovi sijaitsi Tervon kylän (nykyään kaupunki) lähellä ja Tervo on 43 kilometriä Valgan kaupungista. Vapauduin aikanani armeijasta. Maailmansodissa jouduin monenlaisiin seikkailuihin ja tapahtumiin. Tuhansiin nousi nälkään, viluun ja tauteihin kuolleitten määrä inkeriläisten keskuudessa 2. maailmansodan aikana. Mutta se olisi kokonaan oma tarinansa.»

RUOTSIN PUOLELTA

KIRJAVIHJE

Allekirjoittanut toivoo, tahtomatta esiintyä kirjallisuusarvostelijan vaatimuksin, saavansa käyttää myös tämän lehden palstatilaa välittääkseen silloin tällöin kiinnostuneille lukijoille tietoa jostakin tutustumisen arvoiseksi katsomastaan kirjasta. Arviointi on luonnollisesti subjektiivinen eli ilman yleispätevyyttä. Jotkut aihepiirit kuitenkin jo sellaisinaan saattavat olla erityisiä »lempiaiheita» kuten allekirjoittaneelle esimerkiksi siirtolaisuus, juutalaisten historia ja Inkerin heimon vaiheet. Näiltä alueilta luen mahdollisuuksien mukaan kaiken silmään sattuvan. Tätä sattumista puolestaan helpottaa suurimpien lehtien kirjallisuuspalstojen silmäileminen.

Tällä tavalla sain tiedon siitä, että täällä Ruotsissa Norstedtin kustantamana on ilmestynyt Inkerinsuomalaisen I r j a H i i v a n kirja *Hemifrån*, suomeksi *'Kotoa'* ja venäjäksi, jolla kielellä teos alkuaan on kirjoitettu, »Iz domu». Irja Hiiva, joka on syntynyt Inkerinmaalla 1931, kertoo pienen tytön näkökulmasta, millaista oli elämä 30-luvun Venäjällä kielelliseen, kansalliseen ja uskonnolliseen vähemmistöön kuuluvilla. Saksalaisten tulo ja Kloogan kautta Suomeen siirtyminen ja sitten lähtö takaisin Venäjälle Tampereelta toivein päästä kotiin, kuten oli luvattu. Kuvaus päättyy tähän mutta tulee jatkumaan seuraavassa kirjassa. Jo nyt saamme kuitenkin tietää, että Irja vasta vuosia myöhemmin sai palata Keski-Venäjältä kotiseudullensa. Hän avioitui juutalaisen miehen kanssa ja pääsi muuttamaan Israeliin. Kirjan kirjoittamisen hetkellä hän kuitenkin asuu Amerikassa.

Ruotsiin tuli samanaikaisesti, kun Irja palasi Venäjälle, nelisentuhatta Inkerinsuomalaista. Lukuisia heistä olen tavannut vuosien varrella ja saanut todeta toisesta sukupolvesta »etteivät he Joosefista mitään tiedä». Ovatpa joskus peräti kyllästyneet kuulemaan vanhoista ajoista. Heitäkin on syytä ymmärtää mutta myös muistaa, että halu tietämiseen voi iän varttuessa ilmestyä. Monet toisen siirtolaispolven tutkimukset tämän todistavat. Toivottavasti tällöin ei esteeksi muodostu vanhempien kielen so. suomenkielen unohtuminen. Jos näin olisi tapahtunut, on hyvä että samoista asioista voi lukea ruotsiksikin. Käännöstyön tehnyt ja jälkikirjoituksen kirjoittanut Annika Bäckström ansaitsee tästä tunnustuksen. Myös monet niistä, jotka ovat Irja Hiivan ikätovereita tulevat varmaan kirjan sivuilta ns. löytämään itsensä. Uskonkin, että tämä halpa, 42 kruunua maksava kirja löytää tiensä moneen Ruotsin suomalaiskotiin.

Yllemerkityistä mieliaiheitteni luettelosta puuttuu ainakin yksi, joka kirjoittaessani tuli mieleen, nimittäin suomen kielen asema Ruotsissa. Tämä asema eli status ei historian kuluessa ole ollut kovinkaan korkea. Siitä on todistus tornionjokilaaksolaisen *Gunnar Kierin kirja Av dig blir det ingenting = Sinusta ei tule mitään.* Tämäkin kirja on ensimmäinen aiotusta omaelämäkerrallisesta sarjasta. Kirjoittajansa ensimmäinen julkaistu teos se sen sijaan ei ole. Gunnar Kieri sai tähänastisista kirjallisista ansioistaan tunnustuksena hiljattain Ruotsin ja Suomen kulttuurirahaston apurahan.

Kun olen jossakin julkisestikin sanonut, että suomalaisina tämän hetken Ruotsissa on meidän taistelumme (tulikohan liian sotainen sana) eräs painopiste uuden statuksen luominen suomenkielelle, niin suosittelen kaikille, jotka ovat valmiit tämän lipun alla marssimaan, (taas tuli sotainen sana, taidan olla täynnä vähemmistöagressioita) tutustumista yllä mainitun tapaisiin kirjoihin. Marssi suuntautuu siinä tapauksessa luonnollisesti ensiksi kirjakauppaan, kustantaja on hyvä tietää kirjaa kysyessä, se on Arbetarkultur, ja kirja maksaa vain 19 kruunua.

Luottaen Finn Sanomien toimituksen hyväntahtoisuuteen jatkossakin uskallan toivottaa lukijoille

Kirjakuulumiin: Jussi Rantanen

Ruotsin Inkerinsuomalaisten
30. kesäjuhla
Boråsissa 24—26. 6. 1977

Juhla on keskitetty Gustaf Adolfin kirkon läheisyyteen. Tarkemmat tiedot saat juhlaohjelmasta, jota myydään juhlakansliasta. Se sisältää paljon muutakin mielenkiintoista lukemista. Kaikki tilaisuudet alkavat täsmälleen. Tule ajoissa.

24/6 klo 16.00 Inkerin Suomalaisten Keskusliiton (ISK) vuosikokous. Kulturhuset, konstmuséet.
18.00 Avajaistilaisuus, Kulturhuset, stadsteatern.
21.00 Nuorten kokkoilta, Inkerin Kerhon kesämökki, Kråkered.
25/6 klo 8.00 Juhlajumalanpalvelus, Gustaf Adolfin kirkko.
11.30 Kenttähartaus ja urheilukisat, Ryavallen (toukok. num. virhe).
16.00 Juhlaseurat, Bäckängskolan.
20.00 Kansallinen juhla, Bäckängskolan.
26/6 klo 8.00 Ehtoollisjumalanpalvelus, Gustaf Adolfin kirkko.
10.30 Päättäjäistilaisuus, Gustaf Adolfin seurakuntakoti.

Ohjelmasta ym. tarkemmin ks. toukokuun numerosta. Kilpailijoitten oltava kentällä klo 11.00. Urheilukenttä on siis **Ryavallen** eikä Ramnavallen, kuten toukokuun numerossa oli ilmoitettu.

KESÄLEIRIT BORÅSISSA

Inkerin Kerho Boråsissa yhteistyössä Suomalaisen seurakuntajaoston kanssa järjestää perinteelliset kesäleirit vanhuksille ja lapsille.

Vanhustenleiri alkaa *keskiviikkona 27. pvä heinäkuuta ja päättyy sunnuntaina 31. pvä heinäkuuta.*

Leirinohjaaja ei ole vielä tiedossa, mutta se järjestyy kyllä.

Tiedustelut past. Vilho Kurujoki, Tursagatan 43, Borås 033/10 69 08.

Lastenleiri alkaa *sunnuntaina 31. pvä heinäkuuta ja päättyy lauantaina 6. pvä elokuuta.*

Leirinohjaajana toimii meidän entinen leiriläinen Wirve Korpelainen, mistä olemme iloisia, sekä siitä että nuoressa polvessamme on toiminnanhaluisia.

Ruokailusta huolehtii meidän mainio emäntämme Alida Kondrell, ja hänen puolisonsa Alexander on leirien isäntä.

Tiedustelut lasten leiristä: Alexander Kondrell, Torgilsgatan 10 E, Borås. Puh. 033/10 48 00.

Ja missä nämä leirit pidetään? Inkerin-Kerhon mökillä tietenkin ja Kerhon mökki on Kråkeredissa Boråsissa.

Ilmoittautukaa ajoissa!

TERVETULOA LEIREILLEMME!

INKERIN-KERHO, BORÅS
Viki

»TIISTAITREFFIT»

Kerhon mökillä Kråkeredissa vietämme joka tiistai-ilta ns. »tiistaitreffejä». Pelataan palloa, juostaan kuntolenkki, ym. ym.

Meille tarjotaan myös iltakahvit.

Ja ennen kaikkea meillä on H a u s k a a.

TERVETULOA tiistaisin klo 18.00.

INKERIN-KERHO, BORÅS
Viki

KOKOUSKUTSU

Inkeriläisten seurakuntakotisäätiön sääntömääräinen yleinen kokous pidetään kesäjuhlien yhteydessä Boråsissa juhannuspäivänä 25. 6. 1977 klo 15.00 huoneessa 2:10. Päätetään vuoden 1976 toiminnasta ja tileistä.

Johtokunta/Toivo Parri (puh.joht.)

KANSIKUVA KERTOO: Ruotsin kesäjuhlien keskeinen paikka on Kulturhuset, jossa on myös kesäjuhlien juhlakanslia.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

kokoontuu seuraavan kerran syksyllä.

Hyvää kesää

ETSITÄÄN

Anna-Maria Iho, o.s. Hannolainen, s. 1915—1917 Inkerissä Villankourun kylässä. Sinua etsii veljesi Pekka. Vastaukset Otto Heinonen, Linjatie 4, 06100 Porvoo 10.

SEUKKO-SEURA

Seukkoseura kokoontuu seuraavan kerran syyskuun 1. pnä. Paikka Inkerikoti.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Mikkelinpäiväjuhla	2. pnä lokakuuta
Pyhäinpäiväjuhla	5. pnä marraskuuta
Joulujuhla	26. pnä joulukuuta

Ruissalon Birkassa

Hengelliset tilaisuudet:
26. pnä kesäkuuta
31. pnä heinäkuuta
28. pnä elokuuta

Kaikki tilaisuudet alkavat kello 14.00. Tervetuloa.

LAHDEN SEUDUN INKERI-KERHO

kokoontuu seuraavan kerran syyskuun toisena maanantaina eli *syyskuun 12 pnä klo 18.30* Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa. Heinäkuussa käydään Helsingissä Inkerijuhlassa. — Suositellaan myös Ruotsissa Boråsissa juhannuksena pidettäviä Inkerijuhlia. Ruotsiin lähtijät, ottakaa yhteys puh.johtajaan.

Puheenjohtaja

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 7–8

heinä–elokuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9
	Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

Arvoisat lukijamme, hyvät ystävät

Valitamme, että lehtemme on kesälomien ym. seikkojen vuoksi hieman myöhässä, mutta palaamme päiväjärjestykseen taas, kun lomat ovat loppuneet. Lähettäkääpä siis kirjoituksianne uudistunein voimin. — Toimitus.

KANSI: Vauhdikasta menoa. Kulttuuri 75:n tanhuryhmä Boråsin kesäjuhlien »Kansallisessa illassa». Tämä numeromme on lähes kokonaan omistettu Boråsin kesäjuhlille. Syyskuun numerossa Helsingin kesäjuhlat.

Matti Vironmäki:

Kesäjuhlilla opittua

Vuotuiset kesäjuhlat ovat kohokohtia toiminnassamme. Ilman niitä elämän ankarat arkiset huolet ja puuhat painaisivat mielen kovin matalaksi, jolloin vaelluksemme olisi jatkuvaa »harmaiden päivien» kokemista. On sen vuoksi todella hyvä, että silloin tällöin voimme viettää hetkiä juhlapäivien auringon alla.

Kuluneena kesänä monet meistä ovat saaneet olla kesäjuhlillamme sekä Helsingissä että myöskin Ruotsin inkerinsuomalaisten keskuspaikassa Boråsissa. Molemmissa juhlissa, jotka onnistuivat hyvin, saimme eväitä elämän taipaleelle ja opimme jälleen paljon sellaista, mitä tarvitsemme pyrkiessämme työssämme eteenpäin.

Boråsin juhannusjuhlilla oltiin koolla inkerinsuomalaisten 30-vuotisen toiminnan merkeissä. Oli rohkaisevaa todeta, että juhlien järjestäjinä olivat elämänsä parhaissa voimissa olevat miehet ja naiset. Heidän innokasta toimintaansa katsellessa varmaan jokaisen heimoihmisen mieli virkistyi ja heräsi »uusi toivo sydämissä», kuten meille rakkaassa laulussa »Nouse Inkeri» sanotaan. Boråsin juhlien yhteydessä järjestetty taidenäyttely, jossa oli esillä melkoinen määrä meikäläisten nuorten taiteilijoiden erilaisia teoksia, sai ainakin tämän kirjoittajan onnellisena toteamaan, että Inkerinmaalta lähteneen lahjakkaan kansanheimon elinvoima ei ole kadonnut. Näitä eri taiteiden harrastajia meidän tulisi järjestötyössämme tukea mahdollisimman paljon, kuten aikoinaan ennen sotia inkerinsuomalaiset järjestöt rohkaisivat opintiellä ponnistelevia yksilöitään.

Helsingin kesäjuhlilta jäi mieleeni pyörimään varsinkin kaksi ajatusta. Toisen esitti Kalevalaisten Naisten Liiton puheenjohtaja, ystävämme Elsa Vuorjoki tervehdyksessään Inkeri-illassa. Hän katsoi meihin kuulijoihin hertaisesti ja sanoi sydämellisesti: »Älkää antako niiden juurien katketa, jotka teitä inkeriläisiä yhdistävät.» Miten onkaan tärkeätä juurien hoitaminen! Me kaikki tiedämme, mikä merkitys juurilla on esim. puille ja kukille. Jos kesäasunnollasi turmelet juurakon, josta ihastuttavat valkovuokot kasvavat, niin seuraavana kesänä et saa iloita kukkien loistosta. Mutta jos juuret pysyvät ehjinä, silloin on odotettavissa myöhemminkin iloa ja hyvää mieltä. Siksi emme anna meitä yhdistävien juurien turmeltua, vaan hoidamme juuria, joista olemme kasvaneet.

Toinen Karjala-talolla lausuttu ajatus, jota on syytä jokaisen paljon miettiä, sisältyi pääjohtaja Erkki Tuulen puheeseen, johon palaamme lehdessämme myöhemmin. Nyt tässä yhteydessä vain muistamme, miten hän kehoitti työskentelemään kansallisen yhtenäisyyden ja kauniin kielemme säilyttämisen puolesta samalla huomauttaen, että toimintamuotomme eivät ehkä ole riittävän aktiivisia ja oikein suunnattuja, minkä vuoksi tulisi kysellä ja etsiä entistä parempia toimintamuotoja. Erkki Tuulen toteamus, että ehkä emme ole keskuudestamme löytäneet riittävästi innokkaita henkilöitä tekemään työtä, on myöskin miettimisen arvoinen asia.

Kesäjuhlilla saadusta monenlaisesta hyvästä olen henkilökohtaisesti erittäin kiitollinen. Ajattelen, että kesäjuhlilla opittu on omiaan rohkaisemaan meitä sekä täällä Suomessa että Ruotsissa jatkuvasti työskentelemään yhteisen jalon asian hyväksi.

Ruotsin inkerinsuomalaisten 30. kesäjuhla Boråsissa

Yhteenkuuluvuus, lähimmäisenrakkaus ja yhteisvoimin eteenpäin pyrkiminen olivat juhlapuheiden keskeisinä aiheina Ruotsin inkerinsuomalaisten kesäjuhlilla Boråsissa. Useaan kertaan toistuivat sanat samaan Jumalan perheväkeen kuulumisesta rajoista ja kansallisuuksista riippumatta.

Tuomiorovasti Karl-Gunnar Grape toi Boråsin seurakuntien tervehdyksen. Hän osoitti pöydällä edessään olevaa Inkerin lippua ja sanoi: »Minulla on ollut ilo ja kunnia olla tällaisilla juhlilla ennenkin. Minulla on myös tämä lippu kotonani.» Mieliinpainuvassa puheessaan hän kosketteli niitä asioita, jotka yhdistävät inkeriläisiä Suomessa ja Ruotsissa sekä myös suomalaisia ja ruotsalaisia; niitä siteitä, jotka jo vuosisatojen, vuosituhansienkin ajan ovat liittäneet Ruotsin ja Suomen kansojen kohtalot yhteen.

Sama aihe, yhteenkuuluvuus, toistui lehtori Pirjo Lehtosenkin puheessa urheilukilpailujen avajaisissa Ryavallenin urheilukentällä: »Ihmiselle on tärkeää tuntea kuuluvansa johonkin.» Jumalan perheväkeen kuulumme kaikki kansallisuuksista ja rajoista välittämättä.

Erityisen mieltäiämmittävä ja juhlatunnelmaa kohottava oli ISK:n kunniapuheenjohtajan kapteeni Uuno Hammarströmin puhe juhlaseuroissa. Hän kertoi joutuneensa kosketuksiin inkeriläisten kanssa ensi kertaa jo v. 1948 ja muisteli niitä aikoja sanoen mm.: »Voitte olla iloisia siitä, että äidinkielenänne oli suomen kieli. Teitä ei havaittu liian paljon. Olen iloinen, että teillä on siitä lähtien kaikki mennyt niin hyvin, jos vertaan teitä siihen joukkoon, joka silloin oli täällä. Olette päässeet eteenpäin työnne ansiosta. Kunniapuheenjohtajananne tunnustan avoimesti olevani ylpeä teistä. Uskon, että teille on käynyt niin hyvin siksi, että olette olleet jumalaapelkääväisiä, kunnioittaneet Ruotsin lakeja ja seuranneet kymmentä käskyä ette vain koulussa vaan myös elämässä. Te olette terve oksa vanhassa puussa. Toivon, että jätätte vastuuntuntonne perinnöksi myös lapsillenne täällä.»

Kapteeni Hammarströmin puhe johdatteli ajatukset kieliongelmaan ja kenties juuri siitä johtuvaan sukupolvien väliseen ristiriitaan. Aihetta käsittelivät puheessaan sekä pastori Rantanen että Nanna Sevelius. Edellinen kehoitti nuoria ja vanhempia tekemään kaiken mitä tehtävissä on yhteisen asian hyväksi. Nanna Sevelius vertasi puheessaan nuoria ja vanhempia uuteen ja vanhaan rinnakkain seisovaan kirkkoon. »Uskon, että molemmilla on sama tehtävä: julistaa evankeliumia. Niin myös eri sukupolvilla on täällä sama tehtävä, Jumalan rakkauden julistaminen. Molempia tarvitaan yrittämään eteenpäin yhteisvoimin.»

Yhteisvoimin eteenpäin oli myös kirkkoherra Matti Vironmäen puheen perusajatus. Hänen sanansa saivat kuulijan vakuuttuneeksi siitä, että vain yhteisvoimin, rakkauden voimin voimme jatkaa tästäkin eteenpäin. Hän lopetti puheensa sanoihin: »Erityisesti meidän inkerinsuomalaisten on syytä iloita osaksemme tulleesta rakkaudesta. Siksi juuri meidän tulisi olla rakkauden kantajia ja eteenpäinviejiä; meidän tulisi lähteä liikkeelle rakkauden voimin. Meidän tulisi pyrkiä siihen, että rakkaus voittaisi yhä enemmän alaa täällä maailmassa, jossa on niin paljon eripuraisuutta puoluemielessä ja uskonnollisessakin mielessä. Sillä Topeliuksen legendan sanoma: 'me ihmiset elämme rakkaudesta' on yhä tosi.»

Monia muita arvokkaita ja mieleenpainuvia puheita — mm. rovasti Jääskeläisen juhlaesitelmä kansallisessa illassa — saatiin kolmipäiväisten juhlien aikana kuulla. Merkkipäiväjuhlien arvoa lisäsi inkerinsuomalaisten taiteilijoiden töiden näyttely Kulturhusetin taidemuseossa. Juhlista ja näyttelystä kerrotaan tässä numerossamme myös Matti Vironmäen pääkirjoituksessa sekä rovasti Jääskeläinen juhlamuistelmissa jne. Näyttelyyn osallistuneita taiteilijoita tulemme syksyn ja talven kuluessa esittelemään eri numeroissa.

Arvokkuutta tämänkertaisille kesäjuhlille oli omiaan antamaan myös Boråsin kaupungin juhlien kutsuvieraille tarjoama lounas. Se vakuutti jälleen kerran: meidät huomataan, meitä arvostetaan ja meihin luotetaan. Tämä arvostus ja luottamus tuli useasti esille kaupungin edustajien ja Ruotsin kirkonmiesten lounaalla pitämissä puheissa. Se antoi voimaa uskoa: — Me emme ole vielä unohdettu ja olemattomiin pyyhkäisty kansansirpale. Meidän tulee rakkaudella vaalia perinteitämme ja väsymättä yrittää eteenpäin — yhteisvoimin. — A.L.

Kaksi vanhaa ystävää, Liisa Kiisseli (kesk.) ja Anna Virolainen, ovat tavannut toisensa pitkästä aikaa. Tapaamisessa on erityistä juhlan tuntua, sillä on juhannusaatto ja ollaan matkalla kohti Boråsia, jossa Ruotsin inkerinsuomalaiset viettävät 30. kesäjuhliaan. Kaiken lisäksi ystävyksistä toinen, Liisa Kiisseli viettää tänään 83-vuotissyntymäpäiviään. Liisa Kiisseli on syntyisin Miikkulaisten Alakylästä (o.s. Nässi), mutta muutti avioiduttuaan Yläkylään. Kuvassa mukana rovasti Juhani Jääskeläinen Lahdesta. — Valok. A. Luoma.

On taakse jääneet jo juhlahetket... Eron hetki on kyynelten aikaa. Kirkkoherra Matti Vironmäki lausuu jäähyväiset lähtövalmiina odottavan bussin ovella. — Valok. Viktor Tiikku.

Rovastit Juhani Jääskeläinen ja Aatami Kuortti skuoritsalaisten ympäröiminä. Vas. sisarukset Aino Hämäläinen (Kontupohja), Amalia Tiikku (Filipstad) sekä Antti ja Aino Tervo (Mölndal) — Valok. Viktor Tiikku.

Ajankulku ja kiitos

On ihana juhannusaatto, sinikirkas taivas. Aamuauringon noustessa kastehelmi pisaransa pudottaa. Sinä, Inkerin ystävä, heräsit jo varhain. Matkasi oli tänne Boråsiin päin. On Siunattu hetki... ja —

On aika kulunut nopeasti siitä, kun ensiaskel tähän maahan astuttiin. Päämäärä oli — vapautta kohti. Kiitos Ruotsille, kun meidät suojasit.

Mutta ensiavun ansiosta haluaisin lausua Suuren Kiitokseni Suomen kansalle! Siellä ensin meidät heimoveljet -siskot vastaan otti. Herran siunaus Heille ikuinen!

Neljä meillä ompi ilmansuuntaa: itä, etelä, länsi sekä pohjoinen. Viides suunta tuo taivahan suunta. Uskon, että sieltä saimme Herran siunauksen, kun kolmenkymmenenkin vuoden takaa me toisiaamme täällä tavataan. Ei olis ollut kevyt matka meille lainkaan, jos ei ylhäältä ois saatu apua.

Huomaan, että ollaan sidottu me yhteen elämänlankaa pitemmäksi kutomaan. Huomaan, että ystävyys on suuri, kun kaikki saimme samaa tietä kulkea.

Moni meistä oli vallan nuori, usea isä, äiti pieni lapsi sylissään. Monta oli yksinäiseks jäänyt, ei tavannutkaan koskaan perhettään.

Vaikka tiemme onkin ollut kovin pitkä ja kannettava sodan taakka suurikin. Silti aatoksemme kaipaa synnyinmaalle — kotipaikkaan — vanhaan Inkeriin.

Usein ajattelin, miksi Herra antoi ristin suuren meidän inkeriläisten vaivaloiseen elämään, ja huomasin, jos Herra ristin antaa, hän antaa voimaa myös sitä kantamaan.

Nyt on kannettu nuo vaivat, suuret huolet, on päästy hyvin eteenpäin. Oma ahkera into ja tarmokas oli tahto, antoi Inkeriläisen elonarvan näin.

Nyt on aika meillä melko huoletonta, kun noin monta vuosikautta on jo kulunut, ja elämäntarinakin syntyi, rikas meille, eikä yhteistyömme ole sammunut.

Monasti säälien muistan sodan särkemää aikaa, saan usein päiväni jatkumaan iltaan. Kunnioittaen Inkeriläisten urhoollisuutta laittaisin ruususen kaikille rintaan!

Lempi Sjöberg
Gävle

Kirjoitettu Boråsin juhlaa varten 10. 6. 1977.

ISK:n diplomi

heimotyössä ansioituneille on tapana luovuttaa Ruotsin kesäjuhlien yhteydessä. Tähän mennessä ovat seuraavat henkilöt saaneet diplomin:

1969: Uno Hammarström, Sulo Korpelainen.

1970: Johannes Saklantti, Aatami Vainikka, Antti Juvonen, Toivo Jääskeläinen, Antti Rokka.

1971: Väinö Kekki, Eino Vironseppä, Aappo Björn, Aino Kekkonen, Aleksanteri Parkkinen.

1972: Anna Parkkinen, Väinö Häyhänen.

1973: Oskari Himiläinen, Matti Vironmäki.

1974: Viktor Minfors, Matti Randefelt, Eero Rautajoki, Juhani Jääskeläinen, Reino Ylönen, Gustaf Dahlbäck.

1975: Vilho Mustonen, Pirkko Huurto, Antti Tervo, Folke Dahlbäck, Juho Hirvonen, Juho Kemppi (Eskilstuna), Eero Pitkänen.

1976: Sven Danell, Kaisu Leitzinger, Hannu Vironmäki.

1977: Juhani Rantanen, Henrik Toikka, Albert Kuortti, Hertta Allanmaa, Iida Riipinen, Aatami Kuortti, Leo Yllö.

Yksi kuva puhuu enemmän kuin...

Niin paljon puhutaan sukupolvien välisestä kuilusta, että tuskin tuosta joukosta löytyy pelitoveria...

Mutta yrittänyttä ei laiteta. Laita »laittaa» on eestiä ja merkitsee suomeksi 'moittia, nuhdella, soimata'.

Taitaa olla pötyä koko puhe sukupolvien välisestä kuilusta, sillä hyvinhän tämä sujuu. — Kuvat nuorten kokkoillasta Inkerin Kerhon kesämökiltä Kråkeredista juhannusaattona 1977. — Sivun kuvat A. Luoma.

 Lämmin muisto Boråsin Inkeri-juhlilta

Tarkoitetaan juhlaa 24—26. 6. 1977. Jo juhlan ohjelmalehtinen käsitti 16 sivua. Siinä olivat alussa Boråsin kaupunkiseurakunnan kirkkoherran Egon Åhmanin ja juhlatoimikunnan puheenjohtajan Jussi Jäniksen sydämelliset tervehdykset. Oli lueteltu kolmen juhlapäivän 8 erl tilaisuutta ynnä Ruotsissa olevan Inkerin Suomalaisten Keskusliiton (ISK) vuosikokous. Samoin siinä oli paljon vieraiden tarvitsemaa opastusta. Mieluista huomiota herätti taidenäyttelyn johdosta julkaistu luettelo valokuvineen niistä taiteilijoista, joiden töitä maalattuina, piirrettyinä tai muovailtuina oli näyttelyssä esillä. Näistä taiteilijoista lienee huomattavin taidemaalari Juho Suni, syntyisin Tuutarista. Mutta Inkerissä syntyneitä oli niin runsaasti kuin 8 muuta taiteilijaa, joilla usein oli hyvin huomattavat taide- ja muut opinnot takanaan. Olivatpa 2 nuorinta, Mirja Jääskeläinen ja Inkeri Kotsalainen jo syntyneet Ruotsissakin Inkerin suomalaisten vanhempien tyttärinä. — Skuoritsassa syntyneen Iikka Väisäsen kotipaikaksi mainittiin Kanada. — Joukkoon liittyivät mukavasti myös 2 Suomen taiteilijaa, Yrjö Häkkinen ja Väinö Lätti.

Juhlan ohjelmassa mainittiin, että 30:n vuoden aikana on näitä suuria Inkeri-juhlia pidetty eri puolilla Ruotsia eri vuosina kahdeksassa eri kaupungissa, mutta useimmiten Boråsissa. Simo Höylä kirjoittaa siinä ohjelmassa ensimmäisestä suuresta kesäjuhlasta v:lta 1948 tuoden mm. erikoisen tunnustuksen Ruotsin kirkolle, joka »on alusta asti ojentanut meille auttavan kätensä... aina on ollut tarjolla, mitä olemme tarvinneet... Suomenkieliset ruotsalaiset papit ja piispat ovat olleet juhlissa julistamassa Jumalan sanaa juhlakansalle».

Juhlien pitopaikat olivat erinomaiset, kuten jumalanpalvelusten pitopaikkana Kustaa Aadolfin kirkko ja muina paikkoina Kulttuuritalo monine huoneineen ja teattereineen sekä Bäckäng-koulu. Kenttähartauteen ja urheilukisoihin käytettiin Ryvallenin urheilukenttää laajoine porrastettuine penkkeineen. Olipa nuorten kokkoiltakin Boråsin Inkeri-Kerhon omalla mökillä.

Ruotsalaisten jumalanpalvelusten takia oli kesäjuhlan jumalanpalvelukset juhannuksena ja seuraavana päivänä (sunnuntaina) alettava jo klo 8 aamulla, mutta se ei suinkaan estänyt Inkerin suomalaisen väen runsasta kokoontumista. Ensin mainitussa jumalanpalveluksessa saarnasi rovastl Aatami Kuortti ja jälkimmäisessä tuomiorovasti Karl-Gunnar Grape. Tämän saarnan tulkitsi sujuvasti suomeksi teologian opiskelija Jussi Jänis. Tässä oli myös ehtoollisen vietto.

Ilolla saadaan todeta, että juhliin oli kutsuttu ja saatu esiintymään monet Inkerissä syntyneet pappismiehet: mainittu Kuortti, Oskar Björklund, Matti Vironmäki, Aadolf Varkki ja allekirjoittanut. Samoin olivat mukana ohjelmien suorittamisessa Ruotsissa toimivat pappismiehet Vilho Kurujoki ja Juhani Rantanen. Lämmin Inkerin ystävä kirkkoherranrouva Nanna Sevelius oli myös kutsuttu juhlaan puhujaksi. Samoin inkeriläisten ystävä kapteeni Hammarström esitti meikäläisille liikuttavan tervehdyksensä.

Tilaisuuksissa oli erittäin paljon lauluohjelmaa. Esiintyivät Gävlen suomalainen kuoro, Rådan suomenkielinen kirkkokuoro, Boråsin evankeliumiyhdistyksen kuoro ja kuoro Kulttuuri 75. Yksinlaulua esitti mm. Aino Metiäinen. Näitä lauluesityksiä oli melkein kaikissa tilaisuuksissa, mm. juhlaseuroiksi mainitussa päiväjuhlassa. — Tässä piti juhlapuheen rovasti Matti Vironmäki. — Jumalanpalveluksissa toimi kanttoriurkurina Inkerin oma mies.

Urheilukisat olivat hyvin monipuoliset. Eri lajeja oli miehille ja naisille sekä eri-ikäisille pojille ja tytöille. Oli jalkapalloa ja pualikkaa.

K I I T O S

KIITÄMME KAIKKIA KARJALATALOLLA HELSINGISSÄ 9.—10. 7. 1977 PIDETTYJEN KESÄJUHLIEN JUHLAPUHUJIA, OHJELMANSUORITTAJIA, TOIMIHENKILÖITÄ SEKÄ KAIKKIA JUHLIEN OSANOTTAJIA.

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.
MATTI VIRONMÄKI

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO
YRJÖ KORKKINEN

Juhlien ohjelman vetäjinä näyttivät olleen väsymättömät Jussi Jäins ja Armas Paakkonen.

Todettakoon vielä erikseen, että kansallisillassa oli laadultaan hyvin monipuolinen ohjelma: opettaja Armas Paakkosen tervehdys, runsaasti kuoro- ja yksinlaulua, murrejuttu, taikatemppuja, tanhuja, allekirjoittaneen Inkeriä koskenut juhlaesitelmä, lausuttiin omia Inkeri-aiheisia runoja, suoritettiin taulujen huutokauppa, jaettiin ISK:n diplomeja ja laulettiin »Nouse Inkeri».

Lukuunottamatta toista Suomeen lähtenyttä autoa yleisö pysyi koossa päättäjäistilaisuuden loppuun saakka kuullen monia lauluohjelmia ja puheita. Päätöspuheessa korostettiin voimakkaasti niiden sukulaistemme muistamista, joita olosuhteet uhkaavat sekä muukalaistumisella että pakanallistamisella. Todettiin, että tämä asia oli pistimenä Ruotsissa ja Suomessa olevien inkerinsuomalaisten lihassa ja etteivät he saata tätä tosiasiaa unohtaa. Tilanteen parantamiseksi olisi jotain pyrittävä tekemään!

Tämä kesäjuhla kokonaisuudessaan oli erittäin antoisa. Kiitos siitä Jumalallemme sekä myös juhlan järjestäjille.

Juhani Jääskeläinen

Boråsin kesäjuhlilta lähetetty ja saatu sähkösanomia ja onnitteluja

Till Hans Majestät Konungen

Finsk-Ingermanländarna samlade i Borås till midsommarfest för 30:e gången i Sverige skickar Sveriges Konung sin hälsning och ber att få framföra sitt vördsamma tack för den fristad som Sverige och dess Konung erbjöd oss.

Finsk-Ingermanländarnas Centralförbund

'Hänen Majesteetilleen Kuninkaalle

Ruotsin inkerinsuomalaiset, jotka kokoontuvat Boråsiin viettämään juhannusjuhliaan 30. kerran, lähettävät Ruotsin Kuninkaalle tervehdyksensä ja pyytävät saada esittää kunnioittavan kiitoksensa siitä turvapaikasta, jonka Ruotsi ja sen Kuningas meille tarjosivat.' ISK

Ruotsin kuningas lähetti edellisen sähkösanoman johdosta tervehdyksen juhlille:

Jag tackar varmt för er hälsning

'Kiitän lämpimästi tervehdyksestänne'
Carl Gustaf

Boråsin Suomi-Seuran lämpimät onnittelut inkerinsuomalaisten 30. kesäjuhlille Boråsissa 24—26. 6. 1977.

Unto-Einar Suhonen
puheenjohtaja

Olavi Järvinen
sihteeri

Vid Ingermanländarnas jubileum vill jag uttrycka Caroli församlings lyckönskan. Må Guds välsignelse följa Er nu och alltid. Er tillgivne

'Lausun juhliville inkeriläisille Carolin seurakunnan onnentoivotukset. Seuratkoon Jumalan siunaus Teitä nyt ja aina. Teidän'

Ragnar Lundell
Kykoherde
Kirkkoherra

Ruotsin kesäjuhlien urheilukilpailujen tulokset

Miehet 100 m: 1. Juha Montonen, Mölnlycke 12,1, 2. Pauli Mentu, Borås 12,9, 3. Immo Rinne, Borås 13,0, 4. Paavo Rampa, Göteborg 13,0, 5. Alex Ruotsalainen, Mölnlycke 13,2.

Miehet 400 m: 1. Immo Rinne, Borås 58,1, 2. Pauli Mentu, Borås 59,0, 3. Eino Paakkonen, Partille 68,3.

Miehet 1.500 m: 1. Immo Rinne Borås 4.56,2, 2. Pauli Mentu, Borås 4.56,3.

Miehet pituus: 1. Viktor Tilkku, Göteborg 544, 2. Paavo Rampa, Göteborg 488, 3. Juhani Montonen, Mölnlycke 455 4. Alex Ruotsalainen, Mölnlycke 429.

Miehet kuula: 1. Paavo Rampa, Göteborg 10,13, 2. Juha Montonen, Mölnlycke 9,08, 3. Alex Ruotsalainen, Mölnlycke 8,24, 4. Eino Paakkonen, Partille 6,93.

Ikämiehet 100 m: 1. Alex Ruotsalainen, Mölnlycke 13,0, 2. Eino Paakkonen, Partille 13,2, 3. Ilmari Rinne, Borås 15,2.

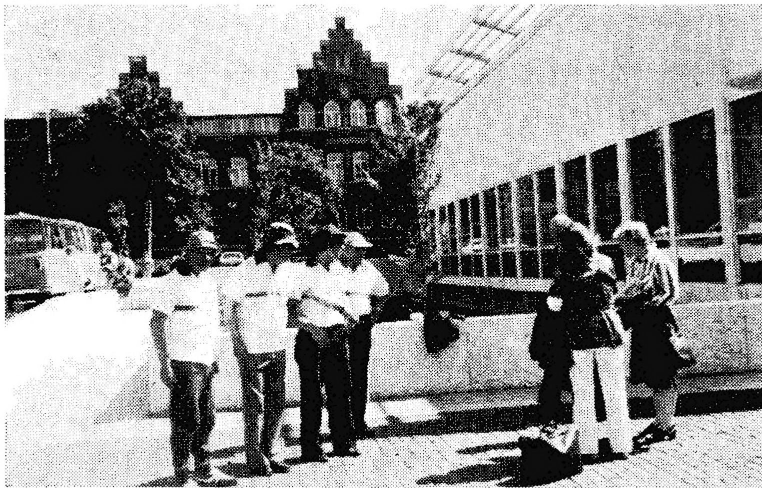
Ikämiehet 1.500 m: 1. Viktor Tilkku, Göteborg 4.46,0, 2. Kalevi Myyryläinen, Borås 4.58,6, 3. Eino Paakkonen, Partille 5.18,0, 4. Ilmari Rinne, Borås, 5. Oskar Björklund, Skövde.

B-pojat 100 m: 1. Immo Rinne, Borås 13,1, 2. Jarmo Savolainen, Borås 13,2.

B-pojat pituus: 1. Jarmo Savolainen, Borås 475, 2. Rolf Valkiainen, Dalsjöfors 397.

B-pojat korkeus: 1. Kari Soittu, Mölndal 155, 2. Jarmo Savolainen, Borås 130, 3. Christian Hihnala 125.

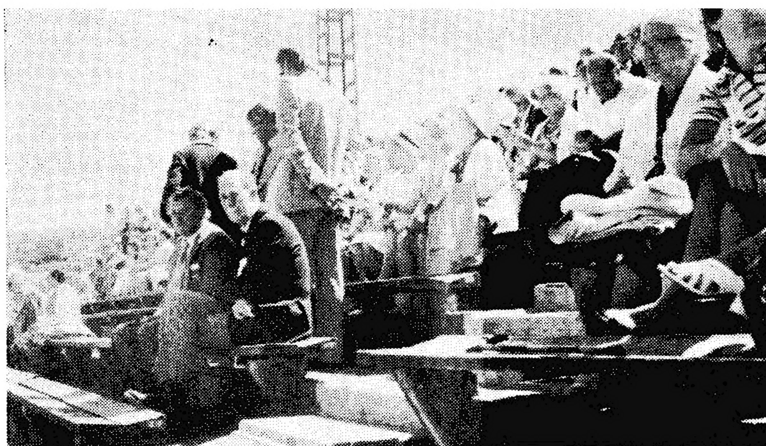
B-pojat kuula: 1. Christer Kekkonen, Olofstorp 11,61, 2. Kari Soittu, Mölndal, 11,54, 3. Jarmo Savolainen, Borås 11,47, 4. Petri Koistinen, Flemingsberg 6,29.

Suomen voittoisa kyykäjoukkue lähdössä Ryavallenin pelikentälle. Oikealla Boråsin kesäjuhlien keskuspaikka Kulturhuset. Kyykkäjät oikealta vasemmalle: Yrjö Korkkienen, Oskar Toivokainen, Toivo Halonen ja kuvanottajalle tuntematon. — Valok. A. Luoma.

Naiset 100 m: 1. Christina Jämsä, Borås 15,9, 2. Eija Paakkonen, Partille 16,6, 3. Leena Paakkonen, Partille 16,6.

C-pojat 100 m: 1. Anders Paakkonen, Borås 14,7, 2. Petri Koistinen, Flemingsberg 15,8.

Kentän laidalta. Urheilu on olennainen osa kesäjuhlien ohjelmaa; se kuuluu perinteisiin, joita vaalitaan. Katsomossa seurataan silmä kovana nuorten saavutuksia, mutta mikä estää vaihtamasta kuulumisia harvoin tavatun ystävän kanssa. — Kameran silmä on tavoittanut ISK:n kunniapuheenjohtajan Uuno Hammarströmin ja Viktor Minforsin rattoisasti rupattelemassa »penkkiurheilun» lomassa. — Valok. A. Luoma.

INKERI-ILLAT BORÅSISSA

Inkeriläisten seurakuntakodilla Bockasjögatan 9 järjestetään syksyn aikana kerran kuukaudessa ns. Inkeri-ilta. Ohjelma tulee olemaan vaihtelevaa kuten esitelmiä, musiikkia, keskustelua, filmiesityksiä jne. Tähän mennessä on ajateltu että kokoonnumme seuraavina sunnuntaina kello 17.00: 11/9, 2/10, 13/11 ja 4/12. Tee merkinnät almanakkaasi näiden päivien kohdalle. Ensimmäisen Inkeri-illan ohjelmasta tiedämme, että Armas Paakkonen tulee näyttämään dia-kuvia inkeriläisestä toiminnasta. Hän kertoo tällä kertaa suomeksi, mutta joku ilta on tarkoitus pitää ruotsiksi, joten pyydämme lehden lukijoita Ruotsissa ilmoittamaan asiasta heimomme nuoremmille. Tulevien Inkeri-iltojen ohjelmasta tulee tarkempi ilmoitus Inkeriläisten Viestissä. Kaikki ovat tervetulleita, niin vanhat kuin nuoret! — A.P.

C-pojat pituus: 1. Anders Paakkonen, Borås 399, 2. Iiris Pylsy, Mölndal (tyttö!) 351, 3. Petri Koistinen, Flemingsberg 259.

D-pojat 60 m: 1. Christian Hihnala 9,0, 2. Kent Paakkonen, Partille, Jorma Vuorenmaa, Kållered 9,2, 4. Mikael Konontsuk, Borås 9,4, 5. Ulf Kekkonen, Olofstorp 9,5, 6. Rainer Paakkonen, Partille 9,8, 7. Jari Lehto, Borås 10,1, 8. Erik Ruotsalainen, Mölnlycke 11,0.

D-pojat pituus: 1. Kent Paakkonen, Partille 368, 2. Jorma Vuorenmaa, Kållered 359, 3. Ulf Kekkonen, Olofstorp 349, 4. Mikael Konontsuk, Borås 346, 5. Erik Ruotsalainen, Mölnlycke 290.

D-pojat kuula: 1. Mikael Konontsuk, Borås 6,59, 2. Rainer Paakkonen, Partille 6,46, 3. Ulf Kekkonen, Olofstorp 5,67.

E-pojat 60 m: 1. Christer Paakkonen, Mölnlycke 10,5, 2. Anders Pylsy, Mölndal 11,9, 3. Mikael Kakko, Mölnlycke 12,9.

C-tytöt 100 m: 1. Iris Pylsy, Mölndal 15,3, 2. Leena Paakkonen, Partille 16,0, 3. Ilona Rinne, Borås 17,1.

E-tytöt 60 m: 1. Christina Hihnala, Borås 10,2, 2. Tuija Laitinen, Borås 10,3, 3. Elisabeth Aitman, Landvetter 10,6, 4. Anna Nänni, Örebro 10,9, 5. Anneli Suomalainen, Göteborg 11,1.

F-tytöt 60 m: 1. Lisbeth Hihnala, Borås 11,8, 2. Pia Harjula, Suomi 12,2, 3. Jaana Laitinen, Borås 12,4, 4. Christina Paukkonen, Borås 12,6.

Kyykkä: 1. Helsingin inkeriläiset (17 pisteen ero), 2. Kalevan Kansa Kerho, Borås.

Jalkapallo: Borås—Mölndal 1—8.

Kuulumisia Jönköpingistä

Jönköpingin Inkeri-kerho on yksi pienimmistä järjestöistä, jotka toimivat ISK:n alajärjestöinä Ruotsissa. Siinä on vain 13 jäsentä. Kuitenkin toiminta on säännöllistä ympäri vuoden.

30. päivä toukokuuta oli ohjelmassa perheretki. Sää oli epävakaa, harvinaisen kylmä pohjatuuli muistutti vielä menneen talven läheisyydestä. Lumisadekuuro yllätti myös matkan varrella.

Paikan päälle kerääntyi 21 asiasta kiinnostunutta. Matkan päämääräksi olivat järjestäjät valikoineet Boråsin eläintarhan, jossa aika kului nopeasti ja nähtävyyksiä oli tarpeeksi. Ja näin rasittavan kävelyn jälkeen oli hyvä levähtää aivan omassa seurakuntakodissa. Täällä otti meidät ystävällisesti vastaan Mikko Närhi lausuen tervetulleiksi.

Aika taas vierähti iltaa kohti taloa katsellessa ja ajatuksia vaihtaen kahvipöydässä. Tuli jälleen aika ohjata autot kotia kohti. Olimme kiitollisia vieraanvaraisuudesta ja yhtä elämän kokemusta rikkaampia.

Alfred S.

ISK:n kunniadiplomi piispa Sven Danellille

Länsi-Götan rajamailla — Tivedenissä — asuu nykyään entinen Skaran hiippakunnan piispa Sven Danell. Monelle meikäläiselle hyvin tuttu henkilö, ja niille, jotka eivät häntä tunne, haluan lyhyesti esitellä hänet.

Nuorena pappina vv. 1930—37 hän toimi Eestin ruotsalaisten keskuudessa, siis vastaavassa tehtävässä kuin suomalaiset virkaveljet aikoinaan Inkerissä. Näiltä ajoilta hän jatkuvasti hallitsee eestin kielen.

Sodanjälkeisinä vuosina hän oli aktiivisesti mukana pakolaisten asioitten hoidossa, mm. oli monina vuosina Ruotsin kirkon asettaman pakolaiskomitean puheenjohtajana ja näin ollen myös vastuunalainen »Isien Uskosta».

Tuli sitten aikoinaan myös meille elintärkeä kysymys esille. Meidän olemisemme Ruotsissa ei ollut ollenkaan itsestään selvä asia. Oli aikoja, jolloin satoja meikäläisiä laitettiin maasta pois.

Silloin ryhmä ruotsalaisia, ja niitten joukossa Sven Danell, puuttui asioiden kulkuun hyvällä menestyksellä.

Meillä on aihetta muistaa näitä henkilöitä, jotka ovat meidän parastamme tarkoittaneet, ainoastaan ihmisrakkauden kannustamina. Ja siksi lauantaina 7. 5. kokoontui pieni joukko meikäläisiä piispan kotiin lausumaan kiitokset ja luovuttamaan ISK:n kunniadiplomin tunnustuksena siitä korvaamattomasta työstä, jonka hän on suorittanut meidän hyväksemme.

Alfred Saklantti

Örebron kuulumisia

Örebron Inkerin Kerho on viime aikoina osoittanut elpymisen merkkejä. Iloitsemme siitä, että kaupungin ulkopuolellakin (jossa ei ole omaa kerhoa) asuvat heimolaisemme liittyvät tukemaan kerhoamme.

Boråsilaiset ystävämme ovat tehneet retkiä. Uppsalan matkan yhteydessä 15. 5. 77 40-henkinen joukko pysähtyi O. P.:n seurakuntatalolle levähtämään. Yhteistyössä paikallisen suomenkielisen seurakuntapiirin kanssa järjestyivät virkistävät lauluseurat. Voimakkaan virrenveisuun välissä puhuivat leht. Katriina Eerola sekä matkan johtajana toiminut past. V. Kurujoki. Vallitsi kiitollinen mieli. Muistettiin Afrikan lähetystyötä kolehdilla 70 250 Rkr:lla. Kiitettiin yhdessä Taivaan Herraa.

Helluntaiaattona Örebrolaiset saivat kuulla Olaus Petrin kirkossa harvinaisen korkeatasoisen ja juhlavan kirkkokonsertin. Sen antoi Lappeenrannan (Örebron kummikaupunki) Ev.Lut. seurakuntien nuoriso-orkesteri joht. kapellimestari Rauno Vante. Konsertin väliaikana past. Kari Luumi piti puheen, jonka leht. Katriina Eerola tulkitsi ruotsiksi. Lappeenrannan nuorten moitteetonta käyttäytymistä saivat ihailla Örebrolaiset.

Kultahäitä juhlittiin toisena Helluntaipäivänä tuvan täydellä joukolla Juho Honkasella Örebrossa. Pyydämme saada kiittää »morsiusparia» viaraanvaraisuudesta ja toivoa: Onnea matkaan!

A.H.

Angående medlemskap

Svenska staten och kommunerna stöder ekonomiskt olika slag av föreningar. Storleken av detta stöd beror på hur stor föreningen är. Med »stor» menas hur många medlemmar föreningen har och med medlem menas en person som betalat sin medlemsavgift för året. ISK som centralorganisation har av Statens Invandrarverk blivit ansedd som en för liten organisation med för få medlemmar i de lokala föreningarna och av den anledningen fick vi inget verksamhetsbidrag 1976. Som exempel kan nämnas att följande organisationer fick följande **belopp:**

Riksförbundet finska föreningar i Sverige	730 000 kr
Jugoslaviska riksförbundet	285 000 kr
Grekiska riksförbundet	260 000 kr
Italienska riksförbundet	110 000 kr
Finlandssvenskarnas riksförbundet i Sverige	110 000 kr
Estniska kommittén	135 000 kr
Esternas representation	45 000 kr
Lettiska centralrådet och hjälpkommittén	125 000 kr

Som synes är det fråga om stora pengar. ISK redovisade 1976 sammanlagt 248 medlemmar. Jag vet att många ingermanländare anser att »vi är ju många fler än vad som kommer fram i medlemsstatistiken». Jo visst! Men här räknas endast **medlemmar** som betalat medlemsavgiften! Hur ska du kunna råda bot på detta? Jo: **Gå med i närmaste ingermanländska förenlng.** Kontakta mig så ska jag vid behov hjälpa dig till närmaste förening. Min adress och mitt telefonnummer hittar du på sidan 2. Sätt fart.

Armas Paakkonen

Puhutaanpa jäsenyydestä

Ruotsin valtio ja kunnat tukevat taloudellisesti erilaisia yhdistyksiä. Avustuksen suuruus riippuu siitä, miten suuri yhdistys on. Toisin sanoen sen jäsenmäärästä; jäsen tarkoittaa henkilöä, joka vuosittain maksaa säännöllisesti jäsenmaksun yhdistykselle. ISK:ta keskusjärjestönä on Maahanmuuttovirasto pitänyt jäsenmäärältään liian pienenä. Se katsoo, että myös sen paikallisosastojen jäsenmäärä on liian vähäinen, eikä sen vuoksi tukenut taloudellisesti sen toimintaa v. 1976. Seuraavassa esimerkkejä järjestöistä, jotka saivat allamainitun suuruisen summan avustuksena:

Riksförbundet finska föreningar i Sverige	730 000 kr
Jugoslaviska riksförbundet	285 000 kr
Grekiska riksförbundet	260 000 kr
Italienska riksförbundet	110 000 kr
Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige	110 000 kr
Estniska kommittén	135 000 kr
Esternas representation	45 000 kr
Lettiska centralrådet och hjälpkommittén	125 000 kr

Niin kuin näkyy, on kysymys suurista rahamääristä. ISK:n yhteenlaskettu jäsenmäärä 1976 oli 248. Tiedän, että monet inkeriläiset ovat sitä mieltä, että »meitähän on toki paljon enemmän, kuin jäsenluetteloista käy ilmi». Varmasti! Mutta tässä on kyse ainoastaan niistä jäsenistä, jotka ovat maksanet jäsenmaksunsa. Voisiko asiaa jotenkin parantaa? Kyllä! **Liity lähimpään inkerinsuomalaisten yhdistykseen.** Ota yhteys minuun, niin voin tarvittaessa auttaa löytämään Sinua lähinnä olevan yhdistyksen. Osoitteeni ja puhelinnumeroni löydät Viestin sivulta 2. Pidä kiirettä!

Armas Paakkonen

Inkeriläisten seurakuntakotisäätiön toimintakertomus 1976

Hallinto

Säätiön johtokuntaan ovat kertomusvuonna 1976 kuuluneet Toivo Parri, puheenjohtaja, Juhani Rantanen, sihteeri, Mikko Närhi, rahastonhoitaja sekä Aleksanteri Halttunen, Arvi Haikonen, Iisakki Sigenstam, Emilia Pyykkönen ja Juho Steenari. Johtokunta kokoontui seitsemän kertaa. Vuoden aikana pidettiin kaksi sääntömääräistä yleistä kokousta, joista ensimmäinen myös oli seurakuntakodin 15-vuotisjuhla. Kunnia- ja kutsuvieraana juhlassa oli rovasti Juhani Jääskeläinen Suomesta.

Työvaliokunnan ovat muodostaneet Toivo Parri, Iisakki Sigenstam ja Arvi Haikonen.

Tilintarkastajat ovat pankkikamreeri Felix Tukia ja tekstiilityöntekijä Eino Steenari.

Toiminta

Toiminta seurakuntakodilla on jatkunut entiseen tapaan, joskin vilkastuen. Säännöllisesti on kokoontunut kaksi lähetyspiiriä, diakoniapiiri ja vanhustenkerho. Lähetyspiirit ovat Evankeliumiyhdistyksen Japanin- ja Kenianlähetyspiiri ja niitä on johtanut Eino Steenari, diakoniapiiriä ja vanhustenkerhoa on johtanut Tuula Davidsson. Seurakuntakodilla on myös toimitettu lukuisia kastetoimituksia, pidetty vapaaehtoisten seurakuntatyöntekijöitten koulutustilaisuuksia jne. Kaiken kaikkiaan on näitä kokoontumisia ollut 138 ja niissä on ollut läsnä 3209 henkeä. Tässä luvussa eivät ole mukana ne seurakuntalaiset, jotka ovat olleet tapaamassa diakonissa Tuula Davidssonia hänen vastaanotollaan, joka on ollut neljänä päivänä viikossa.

Talous

Kodin menot kertomusvuonna ovat olleet 12 233:60 kruunua. Nämä on peitetty mm. paikallisen seurakunnan myöntämällä 5000 kruunun avustuksella, vuokratuloilla 4110 kruunua, lahjoituksilla ja kolehdeilla, 2886 kruunua, jne. Kodin varat kertomusvuoden päättyessä ovat 66 046:76 kruunua ja velka Borås Sparbankille 15 550 kruunua. Korjausten suhteen on koti elänyt ns. säästöliekillä kodin kunnon siitä kuitenkaan kärsimättä.

Tulevaisuus

Kertomusvuonna on nostettu esiin kysymys seurakuntakodin puheenjohtajasta, joka sääntöjen mukaan on paikallinen suomenkielinen »pakolaisia varten palkattu» pappi. Tällaista henkilöä ei enää tässä vaiheessa Ruotsin kirkossa ole, ja paikallinen suomenkieliseen työhön palkattu pappi ei enää katsonut voivansa toimia säätiön puheenjohtajana. Tuomiokapituli, jolla sääntöjen mukaan on oikeus määrätä tässä tilanteessa puheenjohtajasta, katsoi, että nykyisen varapuheenjohtajan Toivo Parrin toimikausi saa jatkua toistaiseksi.

Toinen seurakuntakodin tulevaisuuteen vaikuttava seikka on ehdotus kaiken siinä tapahtuvan toiminnan siirtäminen ruotsalaisen seurakunnan tiloihin. Keskusteluissa näiden ja seurakuntakodin johtokunnan välillä on johtokunta ilmaissut periaatteellisena kantanaan, ettei sillä ole mitään tätä siirtämistä vastaan edellyttäen, että toiminta tilan ja ajan suhteen saa samanarvoiset puitteet. Sikäli kuin tässä asiassa muutoksia tapahtuu, jää lopullinen ratkaisuvalta säätiön yleiselle kokoukselle.

Yhteenveto

Kuudennentoista toimintavuotensa päättänyt koti ja sen johtokunta lausuu kiitoksensa Boråsin seurakunnille ja diakoniapiirille, joitten taloudellinen tuki on ollut ratkaiseva. Tämä kiitos kohdistetaan myös niille monille yksityisille, jotka uskovat yhteisen kotimme asiaan ja tämän uskonsa ovat käytännöllisillä toimenpiteillä ilmaisseet.

Boråsissa 25 pnä kesäkuuta 1977
Johtokunta/Toivo Parri

ISK:n tilikertomus ajalta 1. 5. 1976—30. 4. 1977

Tulot:

Jäännös edelliseltä vuodelta ..	24.559:72
Pankkikorkoa	566:80
Jäsenmaksuja	1.535
Kesä ja muistokivijuhlasta	917
Kirjojen ja postikorttien myynnistä	1.529:50
Lahjoituksia yksityisiltä	800
Lahjoituksia järjestöiltä	1.148:11
Tuki Invandrarverkeniltä	7.000
Inkeriläisten Viestiltä takaisin	2.000
Yhteensä tuloja kr	40.056:13

Menot:

Kulttuurirahastosta kerhotoimintakurssille	900
Palkkioita toimihenkilöille	400
Matka ja edustus	2.616
Invadrarverkeniltä kerhotoiminnalle	4.803
Toimisto, posti ja puhelin	1.627:40
Väinö Pietari Kekin muotokuva	2.545
Sekalaista	723:70
	13.615:10
Yhteensä menoja kr	26.441:03
Kassajäännös	40.056:13

ISK:n rahastonhoitaja: N.R.

Inkeriläisten Yhdistys ry.

OMAISUUSTASE 31. 12. 1976

Vastaavaa

Rahaa		820,99
Talletuksia		
	Postipankki	1.663,46
	Kansallispankki	340,77
	Osuuspankki	175,—
Tavaravarasto		3.013,33
Saatavia		710,—
Alijäämä		5.581,04
		mk 12.304,59

Vastattavaa

Viestin tilausmaks. v. 77	3.648,—
Kirkkorahasto	687,39
Säästö edell. vuosilta	7.959,20
Velkoja	10,—
	mk 12.304,59

TULOSTASE 31. 12. 1976

Tulot

Inkeriläisten Viestin tulot:		
	til.maks.	18.928,18
	ilm.maks.	220,—
	Ruotsin valtio	2.530,05
	Yksit. lahjoittajat	335,37
		22.013,60
Jäsenmaksut		1.167,50
Tuloja tavaran myynnistä		90,84
Korkotulot		738,75
Alijäämä		5.581,04
		mk 29.591,73

Menot:

Inkeriläisten Viestin menot:		
	painatus	20.348,88
	kuvat	2.222,64
	palkat	2.800,—
	matkat	416,—
	Stm.	245,20
	postikul.	2.333,59
	posti ja p.	749,29
		29.115,60
Toimistotarvikkeet		219,93
Puhelinkulut		186,20
Sekalaiset kulut		70,—
		mk 29.591,73

Matti Vironmäki Hertta Allanmaa

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisyhdistyksen syyskausi alkaa jälleen. Syyskuun tilaisuus on Inkerikodissa 25. 9. 1977. Lokakuun tilaisuus 23. 10. Aika sama kuin ennenkin eli 14.00. Tervetuloa.

LAHJOITUKSIA

Helsingin paikallisosasto on vuosikokouksessaan päättänyt lahjoittaa Inkeriläisten Viestin tukemiseksi 4 000 mk, Sivistyssäätiölle 2 000 mk.

TIEDUSTELU

Juho Matinpoika Multia Pihkovitsan kylästä Inkeristä, nykyinen asuinpaikka jossain Ruotsissa. Sisaresi Karjalasta haluaisi osoitteesi. Kuka tietää jotain Multiasta? Kirjoittakoon osoitteella Maria Björklund, Box 2555, 502 63 Borås.

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Pekka Rähmönen, synt. 7/3 1904 Skuoritsassa, kuoli 29/4 1977 Boråsissa.

Anna Tatti, synt. 23/3 1900, kuoli Boråsissa 24/5 1977.

Katri Nikrus, synt. 10/2 1887 Hietamäellä, kuoli Boråsissa 22/5 1977.

Viljo Kuokkanen, synt. 30/4 1926, kuoli Mölndalissa 4/6 1977.

SEUKKOSEURA

kokoontuu Inkerikodissa torstaina, syyskuun 1. ja 15 pnä klo 13.

Tervetuloa!

Yhdysjäsen Sanni Kössi, puh. 335 058 vastaa Seukkoseuran ohjelmaa ym. sen toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Mikkelinpäiväjuhla	2. pnä lokakuuta
Pyhäinpäiväjuhla	5. pnä marraskuuta
Joulujuhla	26. pnä joulukuuta

Ruissalon Birkassa

Hengelliset tilaisuudet:
28. pnä elokuuta

Kaikki tilaisuudet alkavat kello 14.00. Tervetuloa.

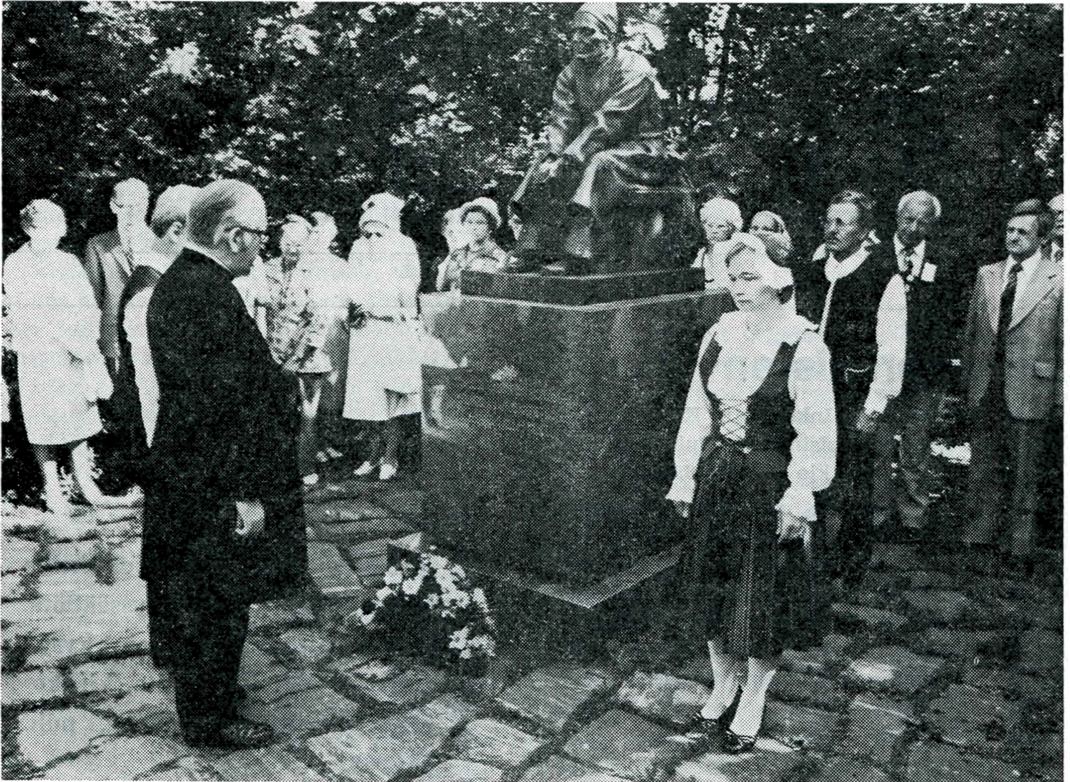
LAHDEN SEUDUN INKERI-KERHO

kokoontuu seuraavan kerran syyskuun toisena maanantaina eli *syyskuun 12 pnä klo 18.30* Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa.

Puheenjohtaja

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 9 syyskuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

inkeriläisten viesti

Osoiteosasto, Inkerikoti, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61. Puh. 793 796, maanantaisin klo 16.30—18.30.

MUUTATTEKO?

Kiinnittäkää tähän osoite viimeksi saamastanne Inkeriläisten Viestistä. Kirjoittakaa alle uusi osoitteenne ja postittakaa meille ensi tilassa.

NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

MUISTAKAA

testamenteilla ja lahjoituksilla Inkeriläisten Sivistyssäätiötä. Testamenttiasioissa voi kysyä neuvoja päätoimittajalta, kirkkoherra Matti Viroamäeltä, puh. 631 285.

KANSI: Ks. takakannen sisäsivu.

Matti Vironmäki:

Hyviä uutisia

Helsingin kesäjuhlien yhteydessä tiedettiin kertoa, että Leningradin luterilainen seurakunta on parhaillaan kunnostamassa vanhaa luterilaista kirkkorakennusta omaan käyttöönsä. Kertomusta kuunneltiin luonnollisesti tyytyväisin, jopa iloisin mielin. Luterilaisesta seurakuntaelämästä Petroskoissa, jonka ympäristössä ent. inkerinsuomalaisia tiedetään asuvan varsin runsaasti, on myös saatu viestejä, jotka ilahduttavat jokaista, jolle uskonnonharjoittamisen vapaus on kallis asia.

Myöskin muita iloisia uutisia on kuulunut maamme itäisen rajan takaa. Monet lukijoistamme ovat varmaan huomanneet »Kotimaa»-lehden pääkirjoituksen 12. 7. 1977, jossa kerrottiin Raamattujen viemisestä Neuvostoliittoon. Artikkelissa todettiin:

»Luterilaisen maailmanliiton Dar es Salaamin yleiskokouksen merkittävin oheistieto oli uutinen, jonka mukaan maailmanliitto voi toimittaa raamattuja Neuvostoliitossa oleville saksankielisille seurakunnille. Samoihin aikoihin tuli tieto, että Suomen kirkko voi lahjoittaa Raamattuja ja virsikirjoja Leningradin ja Petroskoin suomalaisille seurakunnille.

Näistä viesteistä on meidän Suomen luterilaisten syytä iloita. Monilla saksankielisillä kristillisillä ryhmillä ja seurakunnilla, joita on sadoittain pitkin laajaa Neuvostoliittoa, on ollut huutava puute Raamatuista. Nyt tätä puutetta voidaan helpottaa. Erityisen suuri on ilomme siksi, että Petroskoin suomalainen seurakunta ja parhaillaan vakiintuva Leningradin suomalainen seurakunta saavat asianmukaista kirjallista täydennystä.

On toivottavaa, että yhteydet Petroskoin ja Leningradin seurakuntiin tulisivat yhtä läheisiksi kuin mitä ovat yhteytemme Eestin luterilaiseen kirkkoon. Toivottavaa niinikään on, että Suomestakin käsin voitaisiin olla yhteydessä myös saksankielisiin uskonveljiimme.

Raamattujen vieminen normaalia tietä Neuvostoliiton kristityille on myös poistamassa tarvetta salakuljetukseen, jota jotkut kristilliset ryhmät ovat harjoittaneet. Oman kirkkomme toiminnan pääperiaatteena tulee olla, että toimitaan avoimesti. Nyt saatu lupa osoittaa, kuinka hyviin tuloksiin tällä tiellä voidaan päästä.»

Yllämainitut uutiset ovat omiaan tukemaan ajatustamme, että Helsingissä kaksi vuotta sitten pidetyn Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin päätökset eivät ole jääneet vain paperille vaan vaikuttavat myöskin käytännössä inhimillisen toiminnan eri aloilla. Noiden historiallisten päätösten tarkoitus todella on — kuten asiakirjassa todetaan — »edistää rauhan lujittumista, kansojen välistä ymmärtämystä sekä ihmisen persoonallisuuden henkistä rikastuttamista rotuun, sukupuoleen, kieleen ja uskontoon katsomatta». Juhlallisen asiakirjan sanoja lukiessamme voimme helposti jäädä ajattelemaan, miten tarkoitus käytännössä toteutunee. Edellämainitut hyvät uutiset rohkaisevat uskomaan, että asiat järjestyvät ja olot kehittyvät suotuisasti, kunhan vain jaksamme olla kärsivällisiä.

Mitä on inkeriläisyys?

Tämän yllättävän kysymyksen heitän Viestin palstoille erityisesti keski-ikäisten ja nuorten inkeriläisten pohdittavaksi. Myös vanhempien sopii lukea ja pysähtyä ajattelemaan, jotta he ymmärtäisivät, miksi heimotoimintaamme aktiivisesti osallistuvien nuorten joukko pyrkii jäämään liian pieneksi.

Lähtökohtana on todettava, että perusjuuriltaan inkeriläisyys on ollut ja on yhä suomalaisuutta. Näin voimme syystä sanoa historian tosiasioihin pitäytyen. Tämä on selvää kaikille. Läheisenä esimerkkinä kerron, että siirtoseurakuntien arkiston kirkonkirjojen mukaan oli äitini isoisä v. 1856 lähtenyt Karjalasta Jääsken pitäjästä silloiseen Pietariin. Olipa vielä v. 1914 vanhempieni avioliittokuulutuksessa äitini nimen kohdalla maininta: Suomen alamainen. Kertomansa mukaan äitini sai isoisänsä perintönä kantaa lapsena toisilta lapsilta haukkumanimeä nimityksen »tšuhna». — Olisi mielenkiintoista tarkistaa sukujuuriaan laajemmaltikin Järvisaaren kirkonkirjoista, missä ne sitten lienevätkin.

Vanhemmalle väelle Inkeri ja menneet vuosikymmenet siellä ovat täynnä monia muistoja, joita rakkaina vaalitaan. Se eli Inkerissä nuoruutensa ja parhaan miehuutensa, johon liittyivät elämän suuret tapahtumat: kodin perustaminen, tulevaisuudenuskon täyttämä ahkeroiminen oman perheen hyväksi ja sen tuloksena toimeentulon koheneminen. Oli innokasta kulttuuritoimintaa. Elämänkaari oli korkeimmillaan. Näitä rikkaita kokemuksia ja perinteitä pitäisi nyt meidän nuoremman polven tallettaa, sillä yhä uudelleen joudutaan toteamaan, että ne ovat vaarassa hävitä jo vanhempiemme ikäpolven mukana.

Kysyn vieläkin, ovatko nuoremmat inkeriläiset tiedostaneet, mitä on inkeriläisyys nykyisyydessä, nyt kun on »aika uus» ja me elämme parasta luovaa kautta, työn ja toiminnan aikaa.

Tosin me olemme sitä ikäluokkaa, joka yleensä ei ole saanut koulutusta, ei laajaa opillista sivistystä, vaan olemme olosuhteiden myötä jääneet »työn raskaan raatajiksi». Meillä ei ole paljoa muistelemisen arvoista menneisyydessä — selvimpinä muistoina, elämän matkakumppanina lapsuudessa, murros- tai nuoruusiässä koetut sodan kauhut. Sen jälkeen ovatkin vuosikymmenet olleet elämän rakentamista täällä isäimme maassa ja toisilla meistä Ruotsissa. Se on ollut omille jaloilleen yrittämistä, jokapäiväisen toimeentulon hankkimista, hyvinvoinnin kasvua.

Nuorempi polvi etsii juuriaan ja samalla tahtoo juurtua nykyisyyteen, löytää siinä tasapainoisen ja turvallisen muodon elämäänsä. Pitäisi kuitenkin tiedostaa, selvittää itselleen, mitä on olla inkeriläinen, inkeriläisistä vanhemmista syntynyt kantasuomalainen tai ruotsinsuomalainen. Mikä on meidän velvollisuutemme, mikä meidän osamme ja tehtävämme nykyisyydessä?

Velvollisuutemme on kunnioittaa isiemme historiaa, heidän elämäntyötänsä. Ovathan he jättäneet meille suomalaisuuden, isien uskon Jumalaan, antaneet meille elämän, jota meidän on jatkettava niine lahjoinemme ja perintötekijöinemme, jotka olemme heiltä saaneet. Siitä perinnöstä kaikkein merkityksellisin on ehkä luonne omine heimopiirteineen — aina hieman erilainen kuin esim. pohjalaisilla, savolaisilla, varsinaissuomalaisilla tai millä hyvänsä muulla Suomen heimolla. Inkeriläinen on varsin sopeutuva, herkkä; helposti säkenöi silmistä ilo, mutta sen kanssa vaihtelevat myös kaihon ja masennuksen ilmeet. Hän on uskollinen, avoin, tunnollinen, rehellinen, moraaliltaan vaativa, ahkera ja työteliäs, runon ja laulun rikkaudet tajuava ja hallitseva. Mutta hän on myös arka, pelokas, pidättyväinen, epävarma, mitkä luonteenpiirteet tuovat muukalaisuuden, siirtolaisuuden tuntua ja raskautta elämään, vaikka on jo vuosikymmeniä tätä maata rakennettu, kansaa rakastettu, niin kuin on myös saatu kokea, että meidät hyväksytään ja meitä rakastetaan. Meidän pitää siis hyväksyä itsemme

Sinä heitä annat

Erzsébet Túrmezei, Unkari
Suom. Anna-Maija Raittila-Nieminen

Jukaistu suomentajan luvalla

Kuivalle kukalle raikas vesi —
sisar tai veli, jonka saan Sinulta
iloihini ja huoliini, Jumala.
Heistä aavistan hellyytesi.

Sinua kiitän, Sinä heitä annat
rukoilijoiksi, kun masennun,
valoa tuomaan, kun hairahdun,
käsiksi, joilla nostat ja kannat.

Sinua kiitän, yksin en jää.
Sisarussydänten ihmeellinen
sateenkaari kimmeltää.

Sitä pitkin kulkee enkeleitä
lohduttaen ja rohkaisten.
Herrani, kiitos, kun annat heitä.

niine ominaisuuksinemme, jotka olemme perintönä saaneet, hyväksyä inkeriläisyytemme ja nähdä ja antaa inkeriläisinä oma osuutemme yhteisiin toimintoihin. Nuoremmille se voisi merkitä myös aktiivisuuden lisääntymistä! Ehkäpä meidän osuutenamme olisi lähinnä palvella ikääntyvää heimoamme, rakentua ja virkistäytyä yhdessä vanhempien kanssa, löytää uutta viihtyisyyttä, etsiä rikassisältöistä ohjelmaa, uskaltautua ohjelmansuorittamiseen; kokea iloa ja kiitollisuutta.

Saamme elää nykyisyyttä. Meidän ei tarvitse tuntea olevamme ulkopuolisia, vaan nähdä avoimina ja käyttää yhteiskuntamme meille suomat mahdollisuudet. Iloisin ja vapain sydämin saamme pitää ohjeenamme Jeremiaan sanaa: Harrastakaa sen kaupungin menestystä, johon Minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidän menestyksenne. Jer 29: 7 — L.A.

HUOM.! HUOM.!

Perintäkortti heinä—elokuun numerossamme ei luonnollisesti koske niitä yhdistyksen jäseniä, jotka jo ovat maksaneet vuoden 1977 jäsenmaksun yhteisissä tilaisuuksissamme tai muuten.

Helsingin kesäjuhlat Karjalatalolla 9. — 10. 7. 77

Terve tänne tultuanne
siskot, veikot, vierahamme,
juhlahetkemme iloksi
päivän kuulun kunniaksi.

Näin aloitti tervetuliaispuheensa Helsingin paikallisosaston puheenjohtaja Yrjö Korkkinen salintäydelle yleisölle *Inkeri-illassa* Karjalatalolla 9. 7. 1977. — Niin, tuskin olivat Ruotsin 30-vuotisjuhlatunnelmat haihtuneet, kun jo taas yhtehen yhyttiin, saatiin toinen toisihimme. Taas kaikuivat laulut ja kalevalaiset säkeet. Kauniisti todella soi Kristiina Koiviston esittämänä Laps' Karjalan — Karjalatalolla kun oltiin — Inkeri-illassa; lausuntataiteilija Erkki Nikkilä esitti Kalevala-aiheisia runoja kuten tunnelmaan sopikin, ja kansallispukuinen Inkeri-kuoro lisäsi juhlan tuntua.

Juhlapuhujana Inkeri-illassa kuultiin pääjohtaja Erkki Tuulta. Hän kosketteli puheessaan karjalaisten ja inkeriläisten yhteistä taustaa, yhteisiä kohtaloita sotien ja sodanjälkeisten tapahtumien myllerryksessä. Syntyperältään karjalaisena ja inkeriläisten sodanaikaisissa siirroissa toimimaan joutuneena hänestä oli tullut myös inkerinsuomalaisille läheinen ystävä. Inkeriläisten ja karjalaisten yhteisiä tavoitteita nykyajassa hän luonnehti mm. näin: »Tarkoitus molemmilla heimoliikkeillä on sama: heimouden ja heimositeiden säilyttäminen, heimokulttuurin vaaliminen ja ylläpitäminen.» Hänen puheensa johtoajatuksena oli huoli Suomen ja suomalaisuuden tulevaisuudesta. Uusi siirtolaisuuden kausi on meneillään maassamme. Täältä siirtyy valtavat määrät nuorta, työkykyistä väestöä Ruotsiin ja muihin maihin. Suomen kieli siirtolaisten keskuudessa unohtuu, heidän lapsensa sitä tuskin oppivatkaan. Kielen myötä häviää myös omaleimainen kulttuuriperintömme. Tämä ei liene ollut tarkoitus silloin, kun karjalaiset ja inkeriläiset siirrettiin Kanta-Suomen puolelle. Tarkoitus oli koota yhteen samaa kieltä puhuva ja saman kulttuuriperinnön omaava kansanosa muun Suomen yhteyteen, ei sen luovuttaminen ja sulautta-

Laps' olen köyhän, kauniin Karjalan, vaan perinnön sain kaikkein kalleimman. Sain soitot laulun lahjan sydämeen... Kristiina Koivisto laulamassa Inkeri-illassa.

minen muihin kansoihin ja kansallisuuksiin. Tällaiset ajatukset ilmenivät pääjohtaja Tuulen puheessa. Hän tähdensi voimakkaasti sitä merkitystä, mikä heimotyöllä ja tällaisilla heimojuhlilla on: se on, heimohengen ja samalla kansallishengen vaaliminen ja ylläpitäminen. Pääjohtaja Tuuli lausui puheensa lopussa mm.: »Meidän, karjalaisten ja inkeriläisten, kokemustemme valaisemina, pitäisi kaikin voimin työskennellä kansallisen yhtenäisyyden säilymisen puolesta. Ehkä jättämällä pois keskinäiset (poliittiset ja ideologiset) riitamme löydämme uudelleen kansallisen hengen, niin että kansamme jälleen alkaisi kasvaa. Ehkä täällä löytyisi se itu, jota seuraamalla löydämme Suomen kansalle yhteisen hengen.»

Kalevalaisten Naisten liiton puheenjohtaja Elsa Vuorjoki toi iltaan Kalevalaisten naisten tervehdyksen. Inkeriläisille lausumansa sanoman hän kiteytti yhteen virkkeeseen, jonka ajatuksella on yleismaailmallista ja yleisinhimillistäkin kantavuutta: »Älkää antako teitä yhdistävien juurien katketa.»

Tervehdyksiä Inkeri-illassa esittivät eri paikallisosastojen edustajat. ISK:n tervehdyksen Ruotsista toi opettaja Armas Paakkonen, joka puheessaan valotti kieliongelmaa myös »mitalin toiselta puolelta».

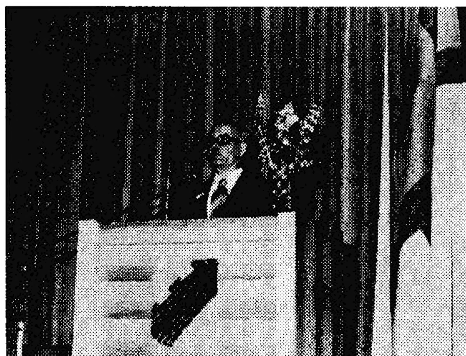
Urheilukilpailuja ei näilläkään kesäjuhlilla unohdettu, nehän kuuluvat vankasti perinteeseen. Päivällä pidettyjen kilpailujen palkinnot jaettiin Inkeri-illassa. Tulokset julkaisemme toisaalla tässä numerossa.

Sunnuntain juhlallisuudet aloitettiin kunniakäynnillä suuren inkeriläisen runontaitajan ja muistivirtuoosin Larin Parasken muistomerkillä Hesperian puistossa. Tilaisuudessa puhui yhdistyksen puheenjohtaja, kirkkoherra Matti Vironmäki kertoen mm. että Larin Parasken muistissa on säilynyt kertovaa runoutta, häälauluja, työlauluja jne. yhteensä n. 32 000 säettä. Hän oli muistinsa puolesta suurin kaikista maailman kansanrunouskirjallisuuden tunnetuista runonlaulajista. Tilaisuudesta julkaisi Uusi Suomi kuvan sekä kirjoituksen seuraavan päivän lehdessä.

Juhlajumalanpalvelus pidettiin Agricolan kirkossa. Päiväsaarnan piti rovasti Aatami Kuortti ja liturgina toimi seurakunnan oma kirkkoherra Matti Vironmäki.

Päiväjuhlassa Karjalatalolla piti tervetuliaispuheen Hannu Vironmäki kertoen raittiustoiminnasta Inkerissä. Professori Pentti Kaiteraa kuultiin juhlapuhujana. Hän käsitteli hiljentymisen ongelmaa ja viittasi puheessaan siihen, miten nykyaikana opetetaan ihmisiä harrastamaan mietiskelyä, joka kääntää ajatukset pois Jumalasta. Kuitenkin vain Jumalan sanassa löytyy vastaus niihin kysymyksiin, joita eteemme tulee. Ja vain rukouksessa ja Jumalan sanan tutkistelussa, hiljentymisessä Jumalan sanan ääressä, opimme etsimään yhteyttä Jumalaan.

Professori Pentti Kaitera puhuu sunnuntain päiväjuhlassa.

Päivän merkittävimpiin tapahtumiin kuului kaikkien inkeriläisten »heimopäällikön», edesmenneen johtaja Väinö Pietari Kekin muotokuvan paljastus. Tämän ISK:n hankkiman rintareliefin on tehnyt Inkerin Tuutarista syntyisin oleva taiteilija Alina Kekkonen, joka nykyisin asuu Ruotsissa. Paljastustilaisuudessa pyydettiin lavalle sekä Väinö Kekin puoliso Irja Kekki että taiteilija Alina Kekkonen, joka oli juhlassa mukana. Paljastuspuheessaan lausui ISK:n puheenjohtaja Alfred Saklantti mm. »Useimmiten on niin, että tajuamme ihmisen arvon vasta, kun hän jo on poistunut joukostamme. Arvokkain palkinto, jota Väinö Pietari oli koskaan voinut toivoa, oli Inkeriläisten historian päivänvaloon saaminen; siihen hänellä oli ollut suuri osuus, hän oli toiminut työn alkuunsaattajana. Toinen oli tämä Inkeri-

Arvovaltaista kutsuvierasjoukkoa sunnuntain päiväjuhlassa. Kuva ylhäällä: rovasti Aatami Kuortti (äär. vas.) ja professori Pentti Kaitera kansallispukuisine puolisoineen.

Kuva oikealla: Henkilöt edessä vasemmalta: ISK:n puheenjohtaja Alfred Saklantti, professori Leo Yllö, kapteeni Uuno Hammarström ja rouva Björn. — Sivun valok. Hannu Vironmäki.

koti. Väinö Pietari Kekillä on ollut myös suuri osuus Ruotsin inkerinsuomalaisten toimintaan, unohtamatta Inkeriläisten Viestiä, joka tänäkin päivänä toimii näkyvänä yhdyssiteenä Ruotsin ja Suomen inkerinsuomalaisten välillä. Tämä muotokuva on kiitollisuuden ilmaus siitä työstä, jonka hän on hyväksemme suorittanut.»

Inkeriläisten yhdistyksen puheenjohtaja Matti Vironmäki kiitti Yhdistyksen, Sivistyssäätiön sekä Inkerikodin puolesta lausuen: »Välillämme on ollut monia yhdistäviä siteitä, nyt myös tämä muotokuva tulee toimimaan tärkeänä yhdyssiteenä.»

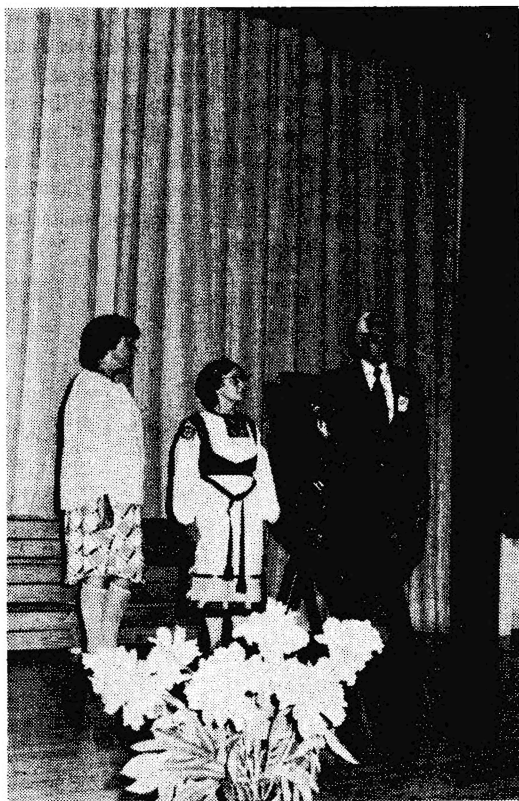
Päiväjuhlassa saatiin nähdä monen monta hyvää ohjelmansuoritusta niistä unohtamatta Hillevi Harjun laulua ja kanteleensoittoa tai Tikkurilan tanhujoukkueen esityksiä.

Kaksipäiväiset juhlat päättyivät niiden henkeen ja arvoon sopivalla tavalla, kun monisatapäinen yleisö lopuksi yhtyi seisaalleen nousten Nouse Inkeriin ja Maamme-lauluun. — AL.

HELSINGIN URHEILUKILPAILUJEN TULOKSET

Naiset 60 m: 1) Lilja Aitman 10,0, 2) Barbro Aitman 10,3, 3) Hilkka Nikkola 11,0.
Tytöt alle 8 v. 60 m: 1) Päivi Jämsä 14,0, 2) Marie Aitman 14,5, 3) Crista Lehtinen 15,0.
Tytöt alle 10 v. 60 m: 1) Eila Korkka 11,3.
Tytöt alle 12 v. 60 m: 1) Kirsti Korkka 10,0, 2) Tiina Kärkkäinen 11,6.
Tytöt alle 14 v. 60 m: 1) Sari Suojanen 10,1, 2) Anna Korkka 10,3.
Pojat alle 8 v. 60 m: 1) Tommi Liski 12,1, 2) Patrick Aitman 12,3.
Pojat alle 10 v. 60 m: 1) Ari Kärkkäinen 10,5, 2) Mats Aitman 10,8, 3) Kari-Pekka Mykkänen 11,0.
Pojat alle 12 v. 60 m: 1) Petri Kopponen 2) 9,7, 2) Rickhard Lundqvist 9,8, 3) Esa Toivokainen 9,9, 4) Ari-Pekka Hyytiäinen 10,0, 5) Jukka Jousimo 10,1.
Pojat alle 14 v. 60 m: 1) Ari Kopponen 8,9, 2) Thomas Lundqvist 10,2.
Yleinen 3-ottelu (100 m, pituus, kuula): 1) Esa Kelo 1159 pistettä, 2) Kari Jokinen 1152, 3) Valdemar Kärkkäinen 984, 4) Sture Larssen 909, 5) Tapio Lehtinen 857, 6) Viktor Aitman 756, 7) Pentti Lehtinen jun. 606, 8) Yrjö Kelo 582, 9) Pentti Lehtinen 534.
Köydenveto: 1) Helsinki, 2) Turku.
Kyykkä, naiset, joukkuepelit: 1) Turku, 2) Tikkurila.
Kyykkä, miehet, joukkuepelit: Juhlaottelu Karjalaiset—Inkeriläiset: 1) Karjalaiset, 2) Inkeriläiset.
Kyykkäturnee, 6 joukkuetta: 1) Turun Uusi Karjalaseura, 2) Turun Inkeriläiset, 3) Helsingin Inkeriläiset, 4) Tikkurilan Karjalaiset, 5) Karjalan Sivistysseura I, 6) Karjalan Sivistysseura II.

Kyykkäterveisin
O. Toivokainen

Kuva yllä oikealla. Alina Kekkonen (vas.), Irja Kekki ja Alfred Saklantti Väinö Pietari Kekin juuripaljastetun muotokuvan ääressä. Oikealla alhaalla: Pienet palkinnonsaajat poseeraavat tyytyväisinä. Taustalla »urheilutoimittajamme» Oskar Toivokainen.

Kanadasta saakka on ystävämme Juho Pakkanen lähettänyt lehdellemme hauskan runomuotoisen kertomuksen, jossa hän kuvallee väliin ilakolden, tolsinaan taas surunvolttolsln säkeln kaipuutaan ikulsesti menetetylle kotiseudulle Rakkaaseen Inkerlin, sen metslin ja hakamallle, siihen entiseen eloon, joka el koskaan enää palaa, mutta muistoissa elää sltäkin rikkaampana. Runo sisältää 19 pitkää säkeistöä väliin sijoitettuine suorasanaislne jaksoineen, nlin että sen kokonaan julkaiseminen yhdellä kertaa on mahdotonta, mutta julkaisemme siitä osla jokaisessa syksyn numerossamme. — Toimitus.

Tatti ja Matti

Juho Pakkanen, Toronto, Kanada

Seuraavassa runossa »Tatti ja Matti» en kerro hentokaisista »sateenvarjon» tapaisista sienistä, joita kasvaa syksyisessä kaalimaassa, enkä puun kyljessä kasvavasta kääpäsienestä. Ei kannata erikoista huomiota antaa syksyisestä perunamaasta löytyvistä multasienistä, niin herkullisia kuin ne ovatkin, mutta harvoin löydettävissä. Vaan sienien kevätsadosta ovat jo mainitsemisen ja poimimisen arvoisia huhtasieni ja korvasieni.

Sienien ja tattien syksyn sadosta onkin jo suuri valikoima. Huolellisella poimijalla ei tarvitse olla monivuotista kokemusta, kun jo tietää olla maasta nostamatta »madon syömää». Myrkyllisen kärpässienen tuntee punaisesta lakista, jossa on valkoisia täpliä. Sen kannassa on kettumainen rengas, joten ei millään voi erehtyä poimimaan sitä haapatattina. Toinen luonnossa kasvava ja helposti erottuva myrkyllinen sieni on kerman värinen, niin kanta kuin lakkikin on harmaanlikaisilla täplillä väritetty.

Koska ei näy tekijä K. E. Kivirikko Koulun kasvioppikirjassa antavan määritelmää, mikä on tatti ja mikä sieni, niin huomautan tässä kansan paljaan silmän määritelmällä, että tatilla tarkoitetaan sellaista lajia, jonka lakin alapuoli on melkein sileä. Kun taas sienilajeilla on lakin alla levyt eli heltat.

Samoin K. E. Kivirikko selostaa sienemme ja tattimme niin mädänsyöjiksi, niin tieteellisesti itiömäisiksi (mikroskoopilla 800 kert. suur.), että antaa ylenantavan vaikutuksen niitä nauttiessa. Tästä kai johtuukin, ettei Suomessa ole siirrytty niin yleisesti sienien ja tattien käyttöön huolimatta hyvistä olosuhteista, vaan niitten käyttö on entisestäänkin vähentynyt.

Runoilija Katri Vala sanoo runossansa »Sienet» niin sattuvasti etten voi olla tähän lainaamatta:

»Mutta tummanruskean, kiinteän herkkutatin
tahtoisi syödä juuri maasta poimittuna,
vielä mullalle tuoksuvana.»

Puraan mieltä eri syistä,
vaikka onkin yksityistä
ruokapuolen makuaisti.
Olkoon keitto taikka paisti,
jos sen rahan voimall' saamme
syyttäkäämme tuhmuuttamme,
jos ei antimet nuo Luojan,
jotka luovat meille suojan,
keipaa ruokavalioomme,
silloin tomppeleita oomme.

Tietää kaikkien ois hyvä
tämä pieni valon jyvä,
jonka tuon mä tässä julki,
sikäli kuin järki kulki
Matti-miehen yläpäässä,
joka talvella on jäässä.
Tämänkin talven tuiskulla
ja kuulakynä-»ruiskulla»
panen paperille tähän,
en niin paljon, enkä vähän,
ettei sanoisi näät Muosi:
»Pitkä on kuin nälkävuosi.»
Ei saa jäädä lyhveksikään,
siitä selvää ei saa mitään,
vaikka onkin teille tuttu:
tatti- sekä sienijuttu,
joka sydäntäni painaa,
josta lasken runon rainaa.

Rakas heimosisar, -veli,
kurja on tää elon peli.
Enkä valitakaan suotta.
Ajatelkaas, monta vuotta
jo onkaan kulunut siitä,
kun synnyinmetsiä niitä
samoelin ristiin rastiin,
pääsin ihan rikkain kastiin
myymällä sienet ja tatit,
kuten teki muutkin Matit,
Pietarin kauppatorilla
ja venäläisten ovilla.
Koska synnyin Inkerissä,
siellä kyllä, jos nyt missä,
tatit sienet arvon saivat,
ne kun korvasivat vaivat.

Sitäkään en sano suotta
ettei ollut katovuotta
niin sienelle kuin tatille,
vaan ahkeralle Matille
nousi hapanneesta maasta
sienet, tatit metsänhaasta.
Poroviekat kuusikosta,
sen kun korihesi nosta.
Näitten tuntemisen avun
antaa värit kahvipavun.
Tuntee Marit sekä Matit
punapäiset haapatatit
ruuaksi myös kelpaaviksi.
Löytääksesi tunne niksi:
haapatatit haapain luota,
sienipaljoutta tuota,
niitä löytyi joka puolta
maalta kuivalta ja suolta.

Aina tihkusateen jälkeen
riensin tattimiesten kärkeen.
Paras aika elokuussa,
linnut visertelee puussa
ja ilma raikas, puhdas on
mieli kevyt, vallaton.
Mut kyll' mä silti Luojani,
joka on aina suojani,
pidi nytkin mielessäni
huolimatta vaikka kävi
matkanriento eteenpäin,
hengessäni rukoilin näin:
Osoita Sä mulle kohta,
askeleeni sinne johda,
jonne tatit olet luonut,
jotka syötäväksi suonut.
Avaa silmät näkeviksi,
mutta sano myöskin miksi
loit Sä tänne myrkkysienet?
Epäilyni minun pienet:
— ehkä niis on lääkevoimaa —.
Mut en mä siitä Sua soimaa,
jos et vastaa mulle, tähän
lisään rukousta vähän:
Tee myös toiset onnellisiksi,
Sinä tunnet syyn ja miksi
läksivät he tattimetsään.
Kiitos Luojani, nyt jo nään
tuos kaksi herkkutattia,
ne ilahuttaa Mattia.
Mättään kyljes, kuusen alla,
niin kuivalla kankahalla.
Ja uskossani suuressa:
tuo home tatin juuressa
pitää koskematta jäädä,
etten kasvuvoimaa häädä,
jotta huomisen perästä
taaskin samasta »kerästä»
saan korjata uuden sadon,
jonka koriheni ladon.
Nytkään turhaan kävellyt en,
vaan sain jo korin täytehen.
Niin mä läksin kotiin päin
Luojalle kiitos mielessäin.

Kätevänä minun vaimo,
jonka nimi oli Aino,
rauhallinen luonteeltansa,
peittänyt ei iloansa.
Nyt hymyilivät silmät, suu
ja punaposket pullistuu,
sitten pihalle hän läksi
muuttuen taas emännäksi.
Haki tynnyrin ladosta

ja tapiolan sadosta
marinuisi taitavasti,
jota kesti siihen asti
kunnes keväin lumi suli,
uusi sato esiin tuli.

Ainolla ol' moni niksi —,
mitkä näki sopiviksi,
ne tatit rilloiksi pilkkoi,
sitten Matillensa virkkoi:
— Pujottele rihmaan tähän,
jätä aina rakoa vähän,
että kuivuvat ne hyvin
saamme arkena ja pyhin,
aina vain kun mieli tekee
syödä niin et vatsa repee.

Kyllä totta soppa maistui,
kun se oikein uunis paistui.
Sekä myöskin pöydäs Matin
kera marinoidun tatin
perunakin maistui voilta.
Sanon vielä ajoilt' noilta,
kun joutui uutisperunat
ja metsäntatit herkummat,
niist' kun Aino sopan laittoi,
vatsanahka silloin haittoi,
suu ois syönyt enemmänkin...
Kerron teille vielä täänkin:

Leningradin kesävieraat....
Venäläinen tuns' tattimaat.
Tunsi muutkin niksit elun —
tatinlaiton, herkuttelun.
Sattui tilaisuus mull' kerran,
kun kohtasin Juuzof herran.
Hyvin muistan vieläkin sen
Juuzofin mustasilmäisen.
Mies ol' paksu, lyhvenläntä,
minä kunnioitin häntä.
Enpä tiedä oikein miksi...
hän kun eli ihmisiksi
kera vaimon, nuoren nätin.
Minkä sanomatta jätin
sen jo sensuurikin estää,
ja ystävyytemme kestää,
kun ei kaikkea tuo julki
mi silloin suhteissa kulki.
Vaan mä vielä sanon tässä,
muistissani hämärässä:
Juuzof mua kunnioitti,
siksi ystävyyden voitti.
Niin, nytkin kuuli metsämaa
Juuzof sanoa uskaltaa:

Juho Väärä on poissa

Raskaan ja äkillisen sairauden murtamana Juho Väärä muutti ajasta iäisyyteen kotonaan Turussa 27. 6. 1977. Hän oli syntynyt 27. 9. 1905 Inkerissä Liissilän seurakunnan Hovinmäen kylässä maanviljelijän poikana. Avioliiton hän solmi Maria Kirpun kanssa v. 1934. Myöhemmin aika pakotti hänet, niinkuin monen muunkin, muuttamaan tehtaan työläiseksi Isoran asetehtaalle. Myöhemmin hän muutti kotinsakin sinne. Mutta sitäkään elämää ei kestänyt kauan, kun syttyi taas sota ja hän joutui v. 1943 muuttamaan Suomeen. Nämä vuodet hän työskenteli Turun kaupungin palveluksessa eläkkeelle siirtymiseensä saakka.

Juho Väärä ja hänen vaimonsa tunnettiin Jumalaa pelkääväisiksi uskovaisiksi ihmisiksi ja uskollisiksi kirkossa kävijöiksi. Harvoin nähtiin heidän paikkansa kirkonpenkissä tyhjänä.

Suremaan jäivät vaimo ja poika ja tytär perheineen.

— Matti hyvä, tule meille
monen kesän eläneille.
Kiire oli, ehdi en mä,
mut silti lupasin mennä.
Kiitin ja ajattelin mää:
»ei nätti näkemättä jää».

jatkuu seur. numerossa

Toimitussihteerin terveisiä

Kesälomat on jälleen pidetty ja kesäjuhlat juhlittu. Syksy on jälleen saapunut, ja pitäisi saada Viestimmekin virkistymään pitkien syys- ja talvi-iltojen iloksi. Ehkäpä se onnistuu — yhteisvoimin. Olemme iloksemme kesän aikana, juhlinnan lomassa, saaneet uusiakin ystäviä ja lehdellemme uusia avustajia — eivätkä vanhatkaan ole unohtaneet. Toimitukseen on tullut kirjeitä ja puhelinsoittoja. On kyselty sopivia kirjoitusten aiheita. Jotkut ovat kesäisillä matkoillaan löytäneet uusia heimoveljiä ja -sisaria, jotka eivät ole toiminnastamme mitään tienneet ja haluavat nyt liittyä joukkoomme Viestin lukijoina ja avustajinakin. Seuraavassa muutamia ehdotuksia aiheista, jotka ehkä kiinnostavat lehtemme lukijoita:

Inkerin murteella kirjoitettuja pakinoita on moni toivonut saavansa nähdä Viestin palstoilla. Lyhyehköt, ei-murteelliset pakinatkin tietysti piristäisivät pitempien muistelmien lomassa, mutta lehdellämme on lukijoita, jotka perinteen tutkijoina ovat erityisesti kiinnostuneita katoavasta murreperinteestämme.

Inkeriläinen keittiö, jos näin juhlallistt sanontaa voisi käyttää, on jo tunnettu vähän laajemmaltikin kuin omassa piirissämme. Inkerin emäntien keittotaito todettiin mainioksi jälleen Helsingin kesäjuhlilla, joilla saimme maistella ihania inkeriläisiä herkkuja. Näin syksyn tulleen lukijoita varmaan kiinnostaisi, miten valmistetaan esim. se oikea tattikeitto ja muut sieniherkut aitoon inkeriläiseen tapaan. Joulua lähestyttäessä tulevat mieleen jouluherkut, joten niiden reseptit olisivat tervetullutta luettavaa. Samoin selostukset ruokailuun liittyvistä ja muistakin joulunviettotavoista.

Inkeriläisistä käsitöistä olisi mielenkiintoista kuulla enemmänkin. Jo Tuutarin kansallispuvun runsas kirjonta kielii, että Inkerin naiset eivät ole syntyneet peukalo keskellä kämmentä ja että käsityöt ovat heille olleet mieluisa harrastus. Helsingin kesäjuhilla toimitussihteeriä kohtasi ainutlaatuinen onni ja ilo: voittaa ainoana palkintona 400 arvan joukosta kansallispukuinen nukke. Nuken puku on täydellinen pienoismalli Tuutarin puvusta. Sen oli valmistanut ja arpajaisiin lahjoittanut Helsingin paikallisosaston ahkera ja aktiivinen jäsen Sanni Kössi. Muitakin käsitöitä kuin kansallispukujen valmistusta on Inkerissä varmasti harrastettu (esim. ryijyt, raanut, pitsit jne.). Ehkäpä jollakulla on tallessa vanha pitsinmalli, valokuva ryijystä tai muista kudonnaisista.

*

On joskus ennenkin ollut puhetta toimitukseen tulevien kirjoitusten *aikataulusta*, mutta asian kertaaminen silloin tällöin ei liene vahingoksi. Koska kirjapainomme (Vammalan Kirjapaino Oy) sijaitsee n. 200 km:n päässä toimituksesta, vie käsikirjoitusten, ladottujen tekstien ja muun materiaalin edestakainen kulku aikaa viikkokausia. Siksi toivomme, että tiettyyn numeroon tarkoitetut käsikirjoituksenne (myös mahd. kuvat) olisivat toimituksessa mahdollisimman ajoissa eli *viimeistään edellisen kuukauden 15. päivä.* Toisin sanoen: jos esim. toivotte, että kirjoituksenne julkaistaan marraskuun numerossa, tulisi sen olla toimituksessa viimeistään 20. lokakuuta jne. Poikkeuksen tästä voimme tehdä vain aivan lyhyiden ja kiireellisten ilmoitusten kohdalla (kokouskutsut yms.). Erityisen pitkien kirjoitusten julkaiseminen tuottaa joskus vaikeuksia lehtemme vähäisen sivumäärän vuoksi: ne on pakko julkaista kahdessa, jopa kolmessakin osassa, sillä lukijamme tuskin ilahtuu, jos jokin numero sisältää vain yhden kirjoituksen.

*

Kilpailuvastauksista, jotka julkaistiin viime toukokuun numerossa, on toimitukseen tullut jälkikommentti. Alkukesästä soitti mies, joka sanoi nimekseen Aadam Makkonen. Hän valitti, ettei itse ole »kynämiehiä», mutta pyysi toimitussihteeriä välittämään sanottavansa. Se kuului tähän tapaan: »Me pyysimme aikoinaan hattu kädessä, paljain päin kirkkoherra Matti Vironmäkeä Inkeriläisten Yhdistyksen puheenjohtajaksi ja olimme sanomattoman kiitollisia, että hän suostui johtamaan tätä joukkoa. Hän on vuosikaudet työskennellyt hyväksemme vaivojaan säästämättä ja kiitosta pyytämättä, enkä voi ymmärtää, että joku haluaisi hänen eroavan Inkeriläisten Viestin päätoimittajan tehtävästä. Henkilökohtaisesti toivon hartaasti, että hänellä olisi voimia ja halua edelleenkin johtaa yhä pienemmäksi käyvää joukkoamme ja toimia myöskin Viestin päätoimittajana, sillä hänen tilalleen joukostamme tuskin löytyy sopivampaa miestä.»

Aurinkoisin syysterveisin

Toimitussihteeri

RUOTSIN PUOLELTA

Mina upplevelser i Boulognerskogen

Söndagen den 12 juni i år firades i Boulognerskogen i Gävle den Internationella Dagen. Just denna dag var det mycket varmt i Gävle. Kanske var det just därför som flera hundra människor av olika nationaliteter hade vandrat till denna vackra skog, där de fick fröjdas till omväxlande och bra underhållning. Solen blev liksom ännu varmare och himlen blåare när Ingermanländska kören började sjunga. Många lyssnade säkert med stolthet och varm känsla. Medan jag lyssnade på kören, vandrade min blick inåt skogen. Jag såg en skata skutta på marken. Små fåglar tystnade och liksom undrade varifrån tonerna kom. Någonstans i närheten kraxade en kråka missnöjt. Vattet i ån rann rytmiskt och kören fortsatte att sjunga. Den talrika publiken applåderade glatt och hjärtligt. Skatan blev skrämd och flög till en tallgren, där den tjurigt tittade ned på människorna. På marken vid tallen satt några ungdomar. De pratade och skrattade. Ett par meter därifrån låg sju övergivna ölburkar. Ibland blåste vinden till och grep tag i flickornas korta kjolar och blottade deras trosor. En hund skällde på en ekorre, som vågade springa över gräsmattan. Skatan syntes ej till längre.

Senare på eftermiddagen vandrade människorna ut ur skogen. Många diskuterade om sina upplevelser. Jag hörde Ingermanländska kören nämnas och jag tror, att jag då kände mig som studenten i Fänrik Ståls Sägner.

När jag närmade mig hemmet var solen redan vid horisonten. Luften var ännu mycket varm, nästan kvav. På avstånd såg jag mina avlägsna grannar Alex och Hertta. De åkte på vägen som ledde till deras villa. — Ja visst, ja, tänkte jag. Dom var ju med och sjöng i Ingermanländska kören. Ja, tänkte jag vidare, den 12 juni 1977 skulle snart vara slut. Men den kommer säkert att upplevas i mångas minnen.

Juho Lello, Gävle

TOIMITUKSEN OIKAISU

Tämän vuoden toukokuun numerossamme sivulla 9 kuvan alla olevassa tekstissä on painovirhepaholainen jälleen ollut asialla ja muuttanut Maaselkin kylän Maasekkin kyläksi. »Maaselkin» on murteellinen muoto. Itse asiassa on kyse Maaselän kylästä eli kylästä nimeltä Maaselkä.

BORÅS

Boråsin Inkerin Kerhon 30-vuotisjuhla

8. 10. 1977 klo 18.00 Juhlailta, Carolin seurakuntatalo. Vaihtelevaa arvokasta ohjelmaa. Esitelmiä, musiikkia.

9. 10. 1977 klo 13.30 Jumalanpalvelus, Carolin kirkko. Kahvitarjoilu ja seurat välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen Carolin seurakuntatalolla. Juhlavieraina ja puhujina mm. lääninrovasti Eero Saarinen Helsingistä, lääninrovasti Ragnar Lundell, teol. tohtori Gustaf Dahlbäck, pastori Vilho Kurujoki, pastori Juhani Rantanen, lehtori Pirjo Kuosmanen, insinööri Henrik Toikka.

On sopivaa suunnitella pieni yhteinen retki ja syysloma Boråsiin juhlan ajaksi. Jos olet jo aamupäivällä 8. 10. Boråsissa voit käyttää tilaisuutta hyväksesi ja käydä vaatetusostoksilla kaupungin monissa kaupoissa. Sillä se on tunnettu asia, että vaatteet ovat halvimmat Boråsissa. Toiseksi onhan se hauskaa tavata taasen monet ystävät ennen pitkää talvea. Tervetuloa Boråsiin!!

Inkerin kerhon puolesta
Armas Paakkonen

ISK:n johtokunnan syyskokous

pidetään Boråsin Inkerin Kerhon 30-vuotisjuhlan yhteydessä Inkerin Kerhon mökillä Kråkeredissa 8. 10. 1977 klo 13—17 ja jatketaan tarvittaessa 9. 10. klo 9—12. Allekirjoittanut puheenjohtaja ottaa vastaan yleisöltä eri toimintamuotojen ehdotuksia. Mitä toivot juuri sinä, että ISK tai paikallinen kerho järjestäisi tulevan pitkän talven aikana?

Armas Paakkonen

SOPPA

»Bortskämda människor äter inte soppa.
De tycker om fantasi rätter.
Rika människor äter alldrig soppor, de har mera rafinerade rätter.
Lata kvinnor kokar inte soppa, ty den kräver omsorg och uppmerksamhet.
Ambitiösa kokerskor kastar inte gärna bort tid på soppor, ty är inte dekorativa.
Goda, häderliga mödrar står däremot alltid på soppans sida.»

Denne beskrivning om soppor jag har läst i litteraturen för länge, länge sedan. Och än idag det klingar inom mig som ett avlägset eko av forna hederliga tider. Av detta referat framkommer tydligt att bortskemda människor avskydde soppor, men hederliga mödrar stod däremot alltid på soppans sida.

Het ångande soppa — särskilt under vinter dagar — räddade mångas hälsa. Soppa, i Ingermanland, var symbol för hemliv, stabilitet och värdighet. Vi åt soppor dagligen. Första rätten bestod alltid av soppa: kål soppa, syrkål soppa, potatis och kött soppa och s.v. alltid lagom smakfullt kryddade efter smakens behov. Daglig tort diet ersätter alldrig smakfull soppa. Men som sagt — god soppa kräver stort omsorg och uppmerksamhet.

Efterrätter i Ingermanland varierade väsentligt: från olika sorters gröt till alla möjliga sorters piroger. Man saknar med stor vemod de gamla häderliga goda tider!

»OHi-n»

Aleksander Olkkonen

Paavon poika, synt. 1918, kadonnut 1941. Sinua etsii Lyyli Olkkonen, Paavontytär, synt. 1919. Osoite: ENSV, Tallinn 200007 Luha 4—7.

KANSIKUVA KERTOO: Larin Parasken patsaalla sunnuntaiaamuna 10. 7. 1977. — Valok. Hannu Vironmäki.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisyhdistyksen syyskausi alkaa jälleen. Syyskuun tilaisuus on Inkerikodissa 25. 9. 1977. Lokakuun tilaisuus 23. 10. Aika sama kuin ennenkin eli 14.00. Tervetuloa.

TAMPERE

Tampereen paikallisosaston lokakuun tilaisuus 16. 10. Kalevan kirkon huoneessa n:o 9. Tervetuloa!

Johtokunta

SEUKKOSEURA

kokoontuu Inkerikodissa torstaina lokakuun 6. ja 20. pnä klo 13.

Tervetuloa!

Yhdysjäsen Sanni Kössi, puh. 335 058 vastaa Seukkoseuran ohjelmaa ym. sen toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Mikkelinpäiväjuhla	2. pnä lokakuuta
Pyhäinpäiväjuhla	5. pnä marraskuuta
Joulujuhla	26. pnä joulukuuta

BORÅS

Inkeri-ilta sunnuntaina 2. 10. 77 klo 17 Boråsissa Bockansjögatan 9.

JÖNKÖPINGIN INKERIKERHON 20-VUOTISJUHLA 23. 10.

Ilmoittautuminen viimeistään 9. 10. puh. 036/174993.

Tervetuloa!

Johtokunta

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 10 lokakuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS: Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 631 285
Toimitussihteeri:
Anja Luoma, puh. 892 460
Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62
(toimituksen osoite)

KONTTORI: Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 793 796
Postisiirtotili Hki 30636-4
Auki maanantaisin klo 16.30—18.30

TILAUSHINTA: 25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.

ILMOITUSHINNAT: 1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 20,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA: Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 Borås. Puh. 633/101 850
Postisiirtotili 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA: Hannu Vironmäki
Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14
Puh. 662 668
Postisiirtotili 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,— (70 kr)
Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 21,— (25 kr)
Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 15,— (20 kr)
Helli Suominen
Mooses Putron elämäkerta 5,— (10 kr)
Isien Usko, muistojulkaisu 10 kr
Postikortti, Haaparannan muistolaatta 2 kr
Postikortti, Örebron muistokivi 2 kr
Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja 5 kr
Kemppi: Ristiltä ripille 10 kr
Kemppi: Ingeris dödskamp 10 kr

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,— (15 kr)
Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,— (15 kr)

Inkerin postimerkkejä
sarja 40,— (50 kr)
Adresseja 10,— (15 kr)

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1977 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

KANSIKUVA KERTOO: Runonlaulajan pirtti. Vuonna 1964 valmistunut arkkitehti A. Kalman piirtämä nykyaikaistettu karjalantalo, joka on tarkoitettu karjalaisen rakennustyylin muistomerkiksi ja ilomantsilaisen kotiseututyön ja matkailun tukikohdaksi.

Matti Vironmäki:

Laulava Inkeri

Karjalan mailla ja varsinkin Itä-Karjalassa syntyneet ja kasvaneet heimoveljemme ja -sisaremme saattavat hyvällä syyllä laulaa, kuten Helsingin kesäjuhlilla yksinlaulaja Karjalatalon juhlasalissa:

*»Laps' olen köyhän, kauniin
Karjalan,
vaan perinnöks' sain kaikkein
kalleimman,
sain soitot, laulun lahjan sydämeen,
en niitä vaihtais onneen maalliseen.»*

Sama koskee myös meitä, jotka olemme syntyneet ja lähteneet liikkeelle Inkerinmaalla. Laulun lahjan perinnön olemme mekin luullakseni jokainen saaneet. Voidaanpa sanoa, että Inkeristä kerätyn vanhan kansanrunouden perusteella inkerinsuomalaiset esivanhempamme ovat laulaneet paljon enemmän kuin karjalaiset, joita on totuttu pitämään kalevalaisen laulun varsinaisina taitajina. Inkeristähän on saatu 15.000 muinaisrunoa, Karjalasta 4.600. Inkerin runot muodostavat yhdeksän suurikokoista nidettä, joissa on 6.500 sivua, karjalaiset runot neljä samanlaista osaa ja 3.100 sivua. Inkeriläisissä runoissa on 450.000 säettä, karjalaisissa 200.000.

Laulun merkitys Inkerinmaan kansan elämässä on ollut todella valtava. Laulu on antanut lohtua ja voimaa vaikeimpinakin aikoina. On tosiasia, mitä eräs Inkerin oloja muistellut Kolppanan seminaarin kasvatti kertoi. Hän sanoi: »Kun takavuosina kulki lauantai- ja pyhäiltoina pitkin inkeriläistä kylää, melkein jokaisesta talosta kuului laulua. Erittäin paljon laulettiin muinoin inkeriläisissä häissä, jotka olivat kuin monipäiväisiä laulunäytelmiä lauluineen, leikkeineen ja tansseineen. Kun inkeriläinen vanhus opasti lapsiaan maailmalle, hänen tapanaan oli sanoa: »Kun menette kylään, niin astukaa siihen mökkiin, josta kuulette laulua, siellä asuu hyviä ihmisiä».

Inkerinmaan laulajista ja heidän runoistaan kertoessaan tunnettu suomalainen kansanrunouden tutkija Väinö Salminen on eräässä yhteydessä arvellut, että Inkeristä kerättyjen runojen perusteella voidaan väittää, että suomalainen äiti lauloi lapsensa kehdon ääressä jo silloin, kun Neitsyt Maaria tuuditti polvellaan pyhää Poikaansa. Noista äitien kehtolauluista ym. runoista kehittyivät vähitellen kansanlaulut, jotka kaikuivat kisakentillä, kokkotulilla, liekuilla ja tuvissa, joissa pidettiin perhejuhlia.

Kansanlaulun alkaessa vähitellen unohtua tuli tilalle kuorolaulu. Se sai alkunsa Inkerissä v. 1865. Kuorolaulun syntymiseen vaikutti paljon Laatokan eteläpuolella sijainneen Markkova-Järvisaaren seurakunnan sielunpaimen A. J. Piispanen. Hänestä kerrotaan, että hän laulun voimalla pyrki herättämään seurakuntalaisia hengelliseen elämään. Virsikannel kainalossaan hän kuulemma kulki kylästä kylään opettamassa yksiäänisiä lauluja. Parhaiten laulamaan oppineista hän muodosti sekakuoron, jonka tiedetään olleen toiminnassa aina vuoteen 1929.

Laulavan Inkerin suuria hetkiä olivat yleiset laulu- ja soittojuhlat. Niistä ensimmäiset vietettiin v. 1899 Skuoritsassa ja viimeiset Kolppanassa v. 1913 seminaarin 50-vuotisjuhlien yhteydessä. Senjälkeen puhkesi I maailmansota, joka sai aikaan tässäkin suhteessa paljon tuhoa. Se pyyhkäisi hetkessä pois Inkerin laulut, kuten muutkin kulttuuriharrastukset ja -saavutukset.

Kauniit muistot laulavasta Inkeristä kuitenkin jäivät. Ne rohkaisevat ja velvoittavat jokaista meistä. Perinnöksi saatua emme saisi vaihtaa mihinkään »onneen maalliseen», vaan laulun lah-

Pyhäinpäivänä

Pyhäinpäivänä on tapana käydä haudoilla, viedä kukkia ja muutenkin kunnostaa rakkaittemme leposijoja. Muistellaan ja yhä uudelleen ja uudelleen kerrataan ajatuksissa heidän sanojaan — heitä itseään.

Kävelin kuluneen kesän yhtenä sen harvoista aurinkoisista päivistä Lapinlahden uudella hautausmaalla. Kysellen löytyi sieltä melko pitkä inkeriläisten hauta, leveydeltään n. puolitoista metriä. Se oli tasaisesti leikatun ruohon peittämä, ja haudan molemmissa päissä poikittain oli kolmessa rivissä annansilmiä. N. keskivälissä hautaa kasvoi nuori vaahtera. Samanlainen vaahtera kasvoi myös haudan ulkopuolella aivan sen tuntumassa. Paikka on erittäin kaunis. Erilaiset puut haudan ympärillä kuin kehystävät tätä rauhan tyyssijaa. »Rauhan saivat pyhät Herran», tuli välittömästl mieleen.

Tapasin seurakunnan suntion kirkkomaalla. Hän kertoi, että kyseinen hauta on ollut ja on jatkuvastikin seurakunnan hoidossa. Lienee siinä haudattuna useita kymmeniä. Edelleen suntio jatkoi kertomustaan: »Kun v. 1960 tulin tähän toimeen, oll tällä alueella useita puuristejä, jotka olivat jo niin lahonneita, toiset jopa maata viistivät, että ne oli pakko poistaa.» Hän mainitsi, että oli vinopuulla varustettuja ristejä, joiden juurella oli leipää. Sitä olivat seurakunnan ortodoksit kantaneet. Ajatus sinänsä liikutti. — Hautakiveä ei haudalla ollut. Seurakunnan kirkkoherra, vasta jonkun vuoden paikkakunnalla ollut, suhtautui myönteisesti ei vain kysymykseen, vaan myös mahdollisuuteen asian toteuttamiseksi.

Elin uudelleen ajatuksissani 33 vuotta taaksepäin. Myös silloin seisoin inkeriläisten hautojen äärellä tällä samalla, luonnonkauniilla kirkkomaalla. Kiinnitin huomiotani risteihin, joitten näkemisessä oli ltselleni jotain uutta, kuten esim. ristit, joissa poikkipuu oli vinossa. Joihinkin risteihin oli kiinnitetty kukkia, toisissa taas roikkui leveähköä valkoista pitsiä kiinnittyen poikkipuun molempiin päihin. Päiväkirja kertoo tuosta tilaisuudesta: »Miten voimakkaasti tunsinkaan inkeriläisten haudoilla viipyessäni, että en ollut siellä yksin. Mukanani olivat lukemattomat omaiset kaipaavine ajatuksineen. Hiljaisuus ei ollut äänetön. 'Taivaassa tavatuan', olivat erään kuolevan inkeriläisvanhuksen sanat allekirjoittaneelle. Niin, taivaassa tavataan. Miten väkevänä ne hyvästit kumpusivat sieltä haudan sisältä sille, joka sen äärellä viippyi; — sille, jonka oma vuoro on varmasti ja on ajallaan.» — Herra, opeta minua ajattelemaan, että minunkin pitää kuolla, että minä ymmärtäväiseksi tulisin...

On myös heitä, rakkaitamme, joiden leposijaa emme tunne. Askeleemme eivät milloinkaan pääse suuntautumaan sille kirkkomaalle, ei koskaan kukittamaan sitä hautaa. Emme tiedä kukkivatko siellä annansilmät, koristaako vaahtera sitä kumpua. Heitä on — tuntemattoman leposijan saaneita. Arkkipiispa M. Simojoki puhui heistä erään muistotilaisuudessa: »Tämä asia on tämän kodin suru, mutta myös tämän kodin rikkauksia. Minkä Jumala antaa meille menetyksenä, siihen Hän aina liittää omat lahjansa.» Edelleen arkkipiispa muistutti siitä, kuinka täällä alhaalla on taisteleva seurakunta ja siellä perillä riemuitseva seurakunta. Ja vielä M. Simojoki: »Mutta on paljon parempaa, rakkaampaa, vielä enemmän merkitsevää, vielä enemmän siunaavaa ja se on, että meidän ei tarvitse katsella vain sitä, mitä on nähtävänä Jumalan kansan keskellä, vaan että me saamme kat-

---

jan arvo olisi ymmärrettävä myös uusissa oloissa. Onneksi näin on tapahtunutkin. Kesäjuhlissamme ovat kuoroym. laulut kaikuneet, mutta eivät suinkaan liian paljon. Varaa enempään on yllin kyllin. Sen vuoksi on toivottavaa, että jokaisella paikkakunnalla sekä Suomen että Ruotsin puolella, missä on inkerinsuomalaisten toimintaa, yhtenä kokoontumisen virikkeenä olisi laulu ja erityisesti kuorolaulu. Vaikeuksia on tietenkin olemassa, esim. johtajia etsittäessä, mutta vaikeudethan ovat sitä varten, että ne voitetaan. Esivanhempiemme perintö velvoittaa.

Ulkomailla oleville sukulaisille

On saatu kuulla, että meikäläisiä, inkerinsuomalaisia, on Moskovan rauhan jälkeen siirtynyt kauas ympäri maailmaa: Australiaan, Amerikkaan ja Euroopan eri maihin, mm. Ruotsiin ja Länsi-Saksaan. Kovln hajallaan ollaan!

Jotteivät nämä kauas joutuneet tuntisi liian suurta orpoutta, niin voisitteko Te, heidän omaisensa, huolehtia, että he saisivat tiedon uuden valtakuntansa suomalaisista papeista, heidän osoitteistaan ja heidän suomalaisista tilaisuuksistaan? Sellaisen tietäminen saattaisi olla hyvln suureksi avuksi. Pyydän alla esittää sellaisia tietoja:

1. *Ruotsissa* on eri hilppakunnlssa ja kaupungeissa hyvin monta suomalalsta pappia. Muiden ohessa voi tiedustelun kirjoittaa seuraavalla osoitteella: Kirkon suomenkielinen seurakuntatyö, Box 5320, 102 46 Stockholm, Sverlge.

2. *Saksan Liittotasavalta eli Länsi-Saksa:* Täällä on useita suomalaisia pappeja, mutta Suomenkielisen kirkollisen työn keskuksen osoite on: Pastori Risto Marttunen, 5 Köln I, Schemmergasse 10, West-Deutschland.

3. *Sveitsi:* Täällä on ainakin 2 suomalaista pappia työssä, mm. pastori Risto Lehtonen, osoite: 2 av. des Amazonen, 1224 Chene Bourgeries, Schweltz.

4. *Australia:* Täällä on ainakin 8 suomalaista pappia ja 7 suomalaista seurakuntaa. Tiedustaa voi esim. seuraavalta: Pastori Voitto Pokela, osoite: 86 Gadstone Rd Prospect, SA 5082, Australia.

5. *Kanada:* Täällä on useita suomalaisia pappeja, mm. pastori Pentti Mentu, osoite: 83 White Oak Dr W, Sault Ste Marie, Ontario PHC 2 H 7, Canada.

6. *Amerikan Yhdysvallat (USA):* Useita suomalaisia pappeja, mm. pastori Penttl Palonen, osoite: 752-44th Dtreet, Brooklyn, N.Y. 11220, USA.

---

sella Jumalaa ja Vapahtajaa, Jeesusta Kristusta.» »Silmät luotuina Jeeesukseen!»

Nämä olivat terveiset meille, vielä tällä hetkellä eläville sieltä »hiljaiselta» kirkkomaalta. H.H.

Inkeriläisiä taiteilijoita

Viimekesälsten Boråsln 30-vuotisjuhllen yhteydessä oll arvokas osuus lnkerllälsten taiteilijolden järjestämällä näyttelyllä. Töitä oli esillä kaikkiaan 12 taitellljalta. Nlllle lukijolllemme, jotka elvät olleet mukana Ruotsin kesäjuhlilla, esittelemme heidät syksyn ja talven kuluessa. Ensimmäisenä on vuorossa A l i n a K e k k o n e n, jonka tekemä Väinö Pietari Kekin pronssinen rintareliefi paljastettiin Inkerikodissa Helsingin kesäjuhlien yhteydessä.

Alina Kekkonen on syntynyt Tuutarlssa 1937. Hänellä on takanaan usean vuoden taideopinnot: Hovedskous målarskola 1973, Gerlesborsskolan 1974—75, Konstlndustrlskolan 1974—77, Numana (Italla) 1976. Suurimmat näyttelyt: Göteborgs konsthall 1975, Numana 1976, Vendelsbergs Folkhögskola 1976. Hän harrastaa etupäässä öljymaalausta ja kuvanvelstoa. Ruotsin kesäjuhlanäyttelyssä hänellä oli sekä maisemia että asetelmia ja velstoksla, mm. em. Välnö Pietarin rintakorkokuva. Llsäksl hän on kuvittanut mm. Manghild Rasch Hansenin runokokoelman Tanker's karusell.

Kun tuhansien kilometrien päässä ympäri maailmaa suomalaisten keskuudessa on työssä suuri määrä suomalaisla pappeja, niin toivotaan, että plan pääsisi suomalaisia pappeja Suomesta slelunhoitotyöhön myös Inkeriin, Leningradiin, Itä-Karjalaan ja muualle Neuvostoliittoon, kun matka Suomen rajalta voi sinne olla hyvin lyhyt. Nyt heitä ei siellä ole vielä yhtään, vaikka vielä ennen viime sotiakin oli Inkerissä monta suomalaista pappia tai seurakunnanhoitajaa. Ainakin 3 heistä oli Suomen kansalaista.

Juhani Jääskeläinen

KUEKIVI

»Emme voisi koskaan niin hellästi rakastaa maaemoa ellemme olisi syntyneet maaseudulla, ellei se olisi juuri sama maa, josta joka kevät puhkesivat esiin samat kukat, joita lasten hennoilla sormilla poimimme loruillessamme ruohikossa, samat sinirintalinnut syksyisillä pensasaidoilla, joita pienenä sanoimme 'Jumalan linnuiksi', koska ne eivät vahingoittaneet kultaista laihoa».

Kun tarkastelemme Inkerin karttaa, Soikkolan niemekkeen kärjessä sijaitsee (sijaitsi) korkean mäen päällä Koikanpään kylä asukkaineen ja asuinrakennuksineen. Siinä oli kolmekymmentäseitsemän asuinrakennusta, ja noin sataviisikymmentä asukasta. Kauniisti kantautuivat paljaalla silmällä mäen päälle näkyviin Suomenlahden nähtävyydet: tyynellä säällä peilinkirkas merenpinta romanttisine seilialuksineen matkalla Laukaansuusta Pietariin päin. Tuulella ja myrskyllä vaahtopäiset laineet, jotka vyöryen syntyivät ja häipyivät aaltoilevan meren syvyyksiin. Hyvin kantautuivat myös paljaalla silmällä näkyviin toisella puolen lahden Suomen saaret: Seiskari, Tytärsaari, ja vähän kauempaa siniviivana Koivistonsaari. Seiskariin linnun tietä olikin meiltä matkaa vain vajaat kahdeksantoista kilometriä. Se oli lähin Suomen saari meille.

Koikanpään kylän olemassaolo katkesi surullisella tavalla ennenaikaisesti. Vuonna 1935 kolmasosa asukkaista (11 perhettä) deportoitiin Keski-Aasian aroille, Kasakstaniin. Myös allekirjoittanut joutui siihen siirtolaisjoukkoon. Vuotta myöhemmin loput asukkaista siirrettiin asuinpaikoilta. Tyhjät rakennukset jäivät kummitushahmoina seisomaan yksin. Asukkaat olivat poissa.

Sitten syttyi toinen maailmansota. Mainitulla alueella rintama toisteluineen riehui edes takaisin eikä säästynyt Koikanpään kyläkään surun kohtaloita. Se paloi poroksi.

Mutta Koikanpään kylän rantaan Luoja ihmeellisellä mahdillaan on pystyttänyt monumentaalisen muistomerkin. Sen nimi on K u e k i v i. Kiven korkeusmitta on noin seitsemän kahdeksan metriä vedenpinnan yläpuolella, noin puolitoista metriä vedenpinnan alapuolella, ja kuinka paljon on meren pohjassa maan alla — se on tuntematonta. Kun aikuinen ihminen menee kahlaten kiven luokse, veden pinta ulottuu hänelle leukaan saakka. Kiven muoto on ovali muistuttaen jättimäistä kananmunaa ja sijaintipaikka oli noin parisataa metriä niemen kärjestä itään päin, sekä noin sata metriä rannasta meren sisälle, josta avautui näköala yli Kaprionlahden Harjavaltaan saakka. Kiven koko on niin valtavan suuri, että se on merkitty merikarttaan. Voisi syystä sanoa, että Kuekiven monumentaalisuus on samalla tavalla leimaa antava Inkerille, kuin majesteettinen Äjiänmäki Tuutarissa, ellei se jalankulkijan näkyvyydeltä jäisi syrjään.

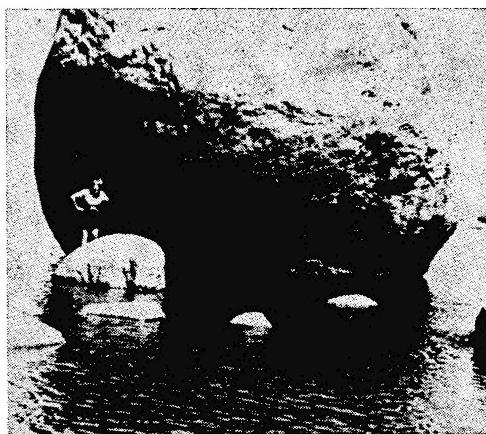
Laineitten säestyksellä Koikanpään Kuekivi tulee edelleen kertomaan historian surutarinaa Suomen suvun heimosta, Inkerikoista, jotka kerran omistusoikeuksineen asuttivat yllä mainittuja seutuja.

En tiedä selittää, milloin ja millä tavalla tuollainen kivimöhkäle sai kansan suussa nimen Kuekivi. Myös sen paikan rantaa nimitettiin Kuerannaksi. Kuerannasta Länteen päin kasvoivat ikivanhat paksut tammet ja sitä nimitettiin Tammisatamaksi. Niemen kärjessä ranta teki jyrkän mutkan Länteen päin, ja rantojen nimet oli seuraavasti lueteltu: Kirkkonenä, Katajanenä, Lautstaapeli, Rasikka, jossa kasvoivat paksut leppäpuut, Petäjänenä, Korkeanpalteenranta, Kivikko, jota myös nimitettiin Saimäenrannaksi, Pitkälliva jne, ja niin jne.

Mainitut rannat olivat lempi- leikkipaikkoja lapsille: kaislasta tehtiin laivoja, hiekkalinnoja rakennettiin, pikkukaloja pyydettiin paljain käsin ja vietiin kotiin kissalle herkkupalaksi, sekä uimassa hypittiin tuon

tuostakin. Valitettavaa, että meidän lapsuusikä oli niin lyhyt. Liian nuorena täytyi ruveta tekemään töitä. Valitettavampaa on, että lapsuusaikamme nähtävyydet otettiin meiltä pois äkkiarvaamatta, varoittamatta.

»OHi-n»

Kiven nimi on Kuekivi ja se sijaitsee Koikanpään rannassa. Se on muodoitaan ovaii muistuttaen jättiiäismäistä kananmunaa.

Noin puolitoista metriä kivestä on veden alla ja 5—6 metriä vedenpinnan yläpuolella. Kuvaajan taltamattomuudesta kolmasosa kiven yläosasta on jäänyt pois.

TURUN KUULUMISIA

Turun Inkeriläisten kesäkoti Birkan ns. viralliset tilaisuudet ovat tältä kesältä vietetyt. Osallistuminen hengellisiin tilaisuuksiin on ollut vaihtelevaa.

Oheiset valokuvat kertovat heinäkuun 31 p:nä vietetystä tilaisuudesta, jonka järjestelyistä vastasi Ompeluseura. Puhujaksi oli saatu teol.tri. Heljö Huotari.

Tässä tilaisuudessa mm. luovutettiin Matti Iholle Inker. Sivistyssäätiön myöntämä ansiomerkki. Koska M. Iho ei korkean ikänsä vuoksi jaksanut matkustaa Helsingin kesäjuhlille, tapahtui ansiomerkin luovutus Ruissalon Birkassa. Ennen merkin luovuttamista paikallisosaston varapuheenjohtaja Keijo Korkka puhui valaisevasti ansiomerkin tarkoituksesta.

Matti Iho pyysi välittämään terveiset myös Yhdistyksen johtokunnalle kiittäen osakseen tulleesta huomaavaisuudesta. — Birkassa sattui tällä kertaa olemaan vieraita myös Ruotsista sekä Neuvostoliitosta. Kuva oik. Keijo Korkka luovuttaa ansiomerkin. Kuva s. 8 Muistojen albumiin Birkan kesä v. 1977. Ohjelman suorittajia, emäntiä ja juhlakansaa kiittäen

Mukana ollut

POISNUKKUNEIDEN MUISTOJUHLA

sunnuntaina 6. pnä marraskuuta 1977 klo 15 Helsingissä Agricolan kirkossa Tehtaank. 23. Puhuvat: khra Matti Vironmäki ja ortodoksisen kirkon edustaja. Lausuntaa: Aino-Inkeri Notkola, kuorolaulua: Viipurin Lauluveikot, urkumusiikkia ym. Erityisesti inkerinsuomalaiset ja karjalaiset tervetulleita! Juhlan järjestävät Karjalan Liiton Hengellinen jaosto ja Agricolan seurakunta.

RETKI TURKUUN

Pyhäinpäivänä 5. 11. 1977 menemme joukolla Turkuun laskemaan seppeleen muistomerkille sekä viettämään tuokion Turun inkeriläisten parissa. Bussi lähtee Aurorankatu 7:n edestä klo 8.30. Ilmoittautumiset Iida Riipiselle puh. 445 701.

LAHJOITUKSIA

Toivo ja Leila Toivokainen, Ruotsl 20 kr.
Anna-Marl Junnlnen, Rilhimäki 100 mk.
Kiitämme lahjolttajia.

RETKI PYHÄRANTAAN

Turun inkeriläiset tekevät kirkkoretken ja suorittavat kunniakäynnin rovasti Jalmari Laurikkalan hautamuistomerkillä 20. 11. 1977. Linja-auto lähtee linja-autoaseman luota klo 8. Retkelle voi ilmoittautua Jooseppi Klemettilälle Uudenmaankatu 10 C, puh. 21052, jolloin voi samalla suorlttaa ilmoittautumismaksun 5 mk.

Tatti ja Matti

Juho Pakkanen, Toronto, Kanada

(Jatkoa edellisestä numerosta)

Menin niinkuin vanha tuttu,
päälläin huono tattinuttu.
Mä mietin: »ovensuuhun jään».
Tuli pyyntö: — Istu pöytään,
sanoi rouva kaksi sanaa.
»Onpa siinä nätti kana»,
kietoi synti ajatukset,
avaa helvettihen ukset
tietenkin tälle Matille,
mi arvon antaa tatille.
Viimein sain jo tasapainon.
Olin unohoittanut Ainon.
Piipun nysää hetken imen,
muistin myös jo rouvan nimen:
Liida, kaunis nimi kyllä,
kesän hepenet vain yllä.
Vartalo kuin liljan kukka,
kuparia loistaa tukka.
Niin, kaunis aina lumoaa...
— Olkaa hyvä, istukaa!
Liida pyyntönsä jo toisti,
ajatukset muusta poisti.
Jo teinkin niinkuin pyydettiin,
Juuzof tarttui karahviin.
Kolme pikaria täytti,
nosti yhden, merkin näytti
ja mekin Liidan kanssa niin
portviiniä maisteltiin.
Nyt Liida meni uunin luo
ja sieltä pöydälle hän tuo...
Nostaa kannen padan päältä,
minä siinä kysyn hältä:
— Saanko ottaa heti tuota,
ei nyt aikaa ole juoda.
Sitten hävetti kyll' mua.
taisin vähän punastua.

Pyyntööni Liida sanoo näin:
— Syödään paljon, paljain päin.
En muistanut siunausta sannoo,
ahmien söin, aloin vannoo:
— Tää on herkkua mainiota...
— Kuule Matti, lisää ota.
Pyytelevät herrasväki.
Kyllä varmasti he näki
miten otin ison kasan,
näin ei jako mennyt tasan.
Mut minkäs minä sille voin,
ett' itselleni aina soin,
näät enemmän kuin toisille
ja näille kesä »loisille»
oli aikaa sienes käydä.
— Onko tyhjä? Pohja näytä,
kysyin minä rohkeasti.
Punastui niin kamalasti
Liida pataa näyttäissään,
minä vielä pöytään jään.
Vatsaan mennyt ei ois muuta,
silti napsuttelin suuta,
päässä ajatus taas itää,
pitä kehuskella lisää:
— Maistui niinkuin sianläski,
hyvä että Juuzof käski
mun tulla aikaan oikeaan,
mut kuinkas tuota paistetaan?
Käännyin sitten nätin puoleen,
Liida sanoo siihen huoleen:
— Huuhtelin mä tatit, sienet,
kaikki, suuret sekä pienet.
Sienen, sekä tatin nätin
päät kokonaisiksi jätin,
kannon pitkän keskelt' poikki,
jos siin' eläviä loikki...
Niin..., jääköön tulematta ilmi...

Katsokaas, nääs ukkospilvi
hapatuttaa maankin liikaa... ,
Nyt saan siitä kiittää piikaa,
kun hän paikkaa multa anoi,
silloin Kaassa näin jo sanoi:
»Keitoistani hyvä takuu,
isomp' mato makjemp' maku».
Menin luo nyt Juuzof herran:
— Kaada portviiniä viell' kerran.
Juuzof kaatoi mulle kaksi,
olo muuttui paremmaksi.
Mietin siinä yhtä toista:
»Miksi matoja ei poista?
Miksi muulle tämä ansa...?
Liida jatkaa puhettansa:
— Padan pohjaan läskipala,
sitten sienet, tatit -salaa...,
kolme kerrollista pistä
ja läskiä ihmeellistä.
Näin se tehdään vuorotellen,
pitää muistaa sitä ennen,
kun panet uuniin hautumaan
ett' kansi ompi paikallaan.
Vieraanvaraisuudest' kiltin,
tulin kotiin, sanat liitin
oman Ainon kuultaviksi,
näin teet tatit herkummiksi.
Kerroin kaikki, mut en sitä,
että myöskin madot pitää...
Siisteyteen Ainon luotin,
herkullista näin mä tuotin.

Ei ollut käytössä ystävyysvierailut puolin eikä toisin venäläisten ja inkeriläisten kesken.

Asuntopula Inkerin maaseuduillakin oli jo huutava, joten venäläisiä kaupungin kesän lomailijoita näki enää harvoin ja näin ollen supistuivat heidän sienimatkansakin vähiin. Heidän oli tyydytettävä herkkujensa — sienien ja tattien — nautinto siitä vähästä mitä sattuivat kulloinkin torilta saamaan.

Ei kuulu tähän aiheeseen kertoa niitä vaiheita, kun ei edes sieniä ja tattiloita ollut, mutta jos lukijaystäväni jaksaa seurata runolukua pitemmälle niin käsittää millaisia tunteita nousi Matin sielussa, kun hän neljän tatittoman — ja muutenkin kovan koettelemuksen — vuoden jälkeen löytää herkkutatteja Suomesta, Rymättylän saarelta.

Vieri monta nälkävuotta,
enkä kerro tätä suotta,
en nyt valhettakaan lisää,
kerron niin kuin olla pitää.
Sodan myrskyt menneet ohi,
syödä tattia saa kai toki,
mietin minä, Suomen maassa,
kun tatteja hevoshaassa
näin saarella Rymättylän.
Teki oikein mielen hyvän
päivän vanhat herkkutatit,
hyvä ettei Suomen Matit
ennen mua noita huomanneet.
Oikein tulivat kyyneleet,
ilosta ne nyt tietenkin,
en jäänyt siihen mietteisiin.
Poimin tatit kaikki lakkiin,
pienet panin samaan sakkiin.
Hellin nostin lakin maasta,
otin hevosen myös haasta,
lähdin Santalan talolle
sanoin emäntä Salolle:
— Onni oli vallan suuri,
löysin tattiloita juuri.
Tulis ihan pieni pyhä,
jos nyt emäntä ois hyvä,
laittaisi niistä jotakin,
täys lakillinen oisi siin.
Emäntä tuskin katsoikaan,
kun ryhtyi siinä lausumaan:
— Piiat hei! Puuroa tuokaa,
renki haluaisi ruokaa.
Meill' on ruokaa vaikka mitä
metsä tattinsa saa pitää.
Niin seison eessä emännän,
tunteitani ei tunne hän.
Turha on suutani soittaa,
nälkä ihmisluonteen voittaa —.
Menin neljä vuotta taakse päin
muistikuvissa kaiken näin:
Oli sota, vieras valta,
silloin lumen, roudan alta,
paikasta erehtynyt en
— oli jo reikä repojen —
hevosraadon esille hain,
lihojakin nyt siitä sain
ja niissä oli — pojat hoi!
Ne madoiksi sanoa voi.
Oli lihavia äikeitä,
niin ettei lihansäikeitä
erottanut nääs ollenkaan,
minä leikkasin siitä vaan
takapotkan, niskapalan.
Turhia mä tässä salaan

jos en sanoisi myös sitä:
tämä liha keittää pitää.
Kiehautin kolmes veessä,
sama oli aina eessä,
kun nousi päälle vaatopää
jo näyttää ettei mitään jää,
jos mä päältä yhä kuorin...
Silloin veljeksistä nuorin
sanoi: — Anna mulle pala.
Itse söin jo ennen salaa.
Maistoi myöskin sisar Ellen,
sitten syötiin herkutellen,
niskapalaa sekä potkaa,
eikä ollut edes votkaa.
Muistelen mä vielä yhä:
Oli uuden vuoden pyhä.
Nälän ajatukset päässä,
ja ikkunaruudut jäässä.
Pihalla ol' lumimuuri,
siitä siunauskin suuri.
Kulkukoiralle kävi niin,
jäi pahus kiinni kinoksiin.
Siitä päästin hengen ulos,
nopeasti oli tulos
oivallinen lihapaisti,
totesi myös makuaisti,
ihmislasten nälkäiset suut,
jäljelle jäivät paljaat luut.
Näin se kesti henkiparka,
joka ompi hyvin arka.
Todisteeksi laskuluvun
inkeriläisheimosuvun
nälkä voitti monen uljaan,
jos niin sanoa tässä saan.
Ja aikaan vanhempaan mennen,
oli Suomessakin ennen
monta kertaa nälänhätä.
Mut nyt en ymmärrä tätä...
Ei olla nälälle velkaa,
kun ei herkkutatti kelpaa.
Enkä nyt nälkääni pyydä,
siihen oli toista syytä.
Olin tattien herkkusuu,
jos kelpasi koirankin luu.
Jaloissani pyörii Peni,
etsin hymyä kasvoilleni,
jotta emännän sydän sulaa,
selviääpi paha pula.
Katson emännän nenänpäätä,
siinä yhä ompi jäätä.
Sinisilmät säkenöivät,
kämmenet lanteita löivät.
Myrkky sisällä jo eli,
kun hän siinä pyörähteli.
Sanon täänkin salaisuuden:
keksin siinä keinon uuden.
Mull' ol' kämmenessä känsä,
sanon naista nimeltänsä;
— Oi kuule emäntä Hulda
lakis on maa-emon kulta.
Nyt suostumuksesi anna.
— Tunkiolle tatit kanna!
paukahti siin Huldan suusta.
Pidin kiinn' kuin koira luusta
omasta ehdotuksesta,
vaikka nyt ulos uksesta
tulisi lähtöni suin päin,
mut keinoa miettimään jäin.
Niin leimahti: entäs, mutta
jos käyttäisi viekkautta.
Koitin flirttailua pitää.
Hulda sanoo: — Vielä mitä.
Niin seison eessä emännän,
tunteitani ei tunne hän.
Poissa oli multa Aino,
jatkui edelleen myös vaino.
Harmia tul' harmin päälle,
sanoin sitten emännälle:
— Vaikka söisin nytten härän,
tuntisin mä tatin nälän.
Oisi edes pannu, hella,
että saisi herkutella.
Herkkutattia kun syöden
tuntis munaskuja myöden:
niis on vitamiini B:tä,
valkuaista niinkuin teetä.
Yksin aromien tähden...
Et käsitä..., minä lähden.
Pidin saarnan, puhuin kieltä,
emäntä ol' toista mieltä:
— Vitamiinit antaa nisu,
mull' jo kurkkuun nousee sisu.
Nyt jo punaista mä nään,
pyyrän isännän völjäämään,
jos et lähre vähemmällä
aivan minutilla tällä.
Hetken vielä siinä pysyin
anteeks' pyynnön näin mä kysyin:
— Kun en tiennyt ennen tuota,
hyvää toiselle ei suoda.
Emäntä mun mennä käski,
pyydän anteeks' nöyrimmästi.
Sitten lähdin, menin työhön,
tattihaaveet painui yöhön,
yöhön synkkään pimeään.

Jatkuu seur. numerossa

Toimitussihteerin terveisiä

Inkeriläisten toiminta on menneenä kesänä saanut harvinaisen paljon huomlota osakseen. Yhdistyksen toimihenkilöille ja lnkeriläisten Viestin toimitukseen on tullut kirjeltä ja puhelinsoittoja; on haluttu tietää enemmän toiminnastamme. Suuret päivälehdet ovat julkaisseet kuvia ja kirjoituksia juhlistamme ja harrastuksistamme. Jopa Hymy-lehden palstoilla on kerrottu inkeriläisistä ja heidän kohtaloistaan. Tällainen ulkoa päin tuleva kiinnostus rohkaisee jatkamaan arvokkaiden kulttuuriperinteittemme vaalimista.

✷

Yhdistyksen johtokunnan työvaliokunnan kokouksessa 25. 9. 77 todettiin, että viime kesän Helsingin juhlat onnistuivat myös taloudellisesti varsin hyvin. Emännät, ohjelman suorittajat ym., jotka ilman palkkaa tekivät työtä asian hyväksi, ansaitsevat vielä kerran runsaat kiitokset. Talkoohenki, joka eli muinoin jo lnkerissä, elää yhä. Kiitokset jokaiselle! Samassa kokouksessa ajateltlin jo ensi kesän juhlia. Päätettiin kertoa asiasta Tampereen paikallisosaston puheenjohtajalle ja toimihenkilöllle, koska arveltiin, että juhlat Tampereella olisivat jälleen paikallaan. Lahden lnkeri-kerho on vuorossa sitten v. 1979, jolloin Lahti saanee uuden komean kirkon.

✷

Helsingin paikalllsosaston syksyn toiminta tuntuu alkavan ripeästi. Ensimmäisessä kuukausitilaisuudessa sunnuntaina 25. 9. 77 oli Inkerikoti tupaten täynnä innokkaita osanottajia. Yhdistyksen puheenjohtajan Matti Vironmäen alkajaispuhetta, jossa hahmoteltiin toiminnassa tärkeitä seikkoja, mm. kuorolaulun tärkeyttä, kuunneltiin tarkkaavaisin mielin. Erittäin suurta kiinnostusta herätti Toivo Kajavan kertomus elokuisesta retkestä, joka oli tehty »Pushklnin kirkkoon». Kirkko ei ole vielä lopullisesti valmis, mutta siinä oli jo elokuussa voitu pitää jumalanpalvelus, jossa oli ollut runsaasti harrasta väkeä.

✷

Larin Paraske on meidän inkeriläisten ylpeys. Jokaisena Kalevalanpäivänä kerääntyy pieni joukko inkeriläisiä Hesperian puistoon, laskee kukkavihkonsa Parasken patsaan juurelle, seisoo pienen hartaan hetken ääneti ja poistuu hiljalleen. Sama toistuu vuodesta vuoteen. *Kalevala* on koko Suomen kansan ylpeys; Kalevala piirsi ensimmäisen kerran Suomen maailmankartalle, kuten on tapana sanoa. llomantsi on Kalevalan laulumaita. Siellä eli ja lauloi kerran Mateli Kuivalatar, Kantelettaren suurin ja arvokkain laulaja, ja monet monet muut kalevalaisen laulun taitajat. Siellä on tänä päivänä kuuluisa Runonlaulajan pirtti, josta kansikuvamme kertoo. Siellä piha vanhoine museoaittoineen, viime keväänä avattuine kestipirtteineen, jossa karjalaiset herkut tuoksuvat. Siellä oli kesämatkalla mukava piipahtaa, virittyä kalevalaiseen henkeen, ymmärtää perinteen, omien juuriensa merkitys. Siellä oli helpompi kuin suurkaupungin kiireen vilinässä ymmärtää akateemikko Martti Haavion sanat hänen teoksestaan »Viimeiset runonlaulajat»: Runonlaulajien osuus itsenäisen Suomen luomiseen on ratkaiseva, sillä vasta kun heidän laulamansa runot olivat tulleet tunnetuiksi, heräsivät suomalaiset tietoisuuteen kansallisuudestaan. Kun tähän oli päästy, jatkui kehitys. Runonlaulajien osuus nykyisen Suomen luomiseen on todellakin niin suuri, että meidän on muistettava heidän tekojaan, heidän perintöään, ja meille kuuluu ikään kuin kansallisvelvollisuutena heidän muistonsa vaaliminen.» — Meidän inkeriläisten esi-isät olivat säilyttäneet suomen kielen ja suomalaisen kulttuuriperinnön vieraan kansan keskuudessa vuosisatoja ennen Kalevalan ilmestymistä. Meillä jos kellä on syytä vaalia perinteitämme. — Vireää toimintasyksyä ja -talvea.

Toimitussihteeri

Invalidiliitto

lähettää jo perinteelliseen tapaan sarjan joulukortteja Suomen koteihin ja toivoo, että niillä tervehditään ystäviä. Samalla tehdään vammaisten asiaa tunnetuksi.

Joulukortit ovat suomalaista työtä, joiden pakkaamisella ja lähettämisellä on lisäksi työllistetty kymmeniä vammaisia liiton työkeskuksissa sekä tarjottu kotityötä vaikeavammaisille ja palvelutaloissa asuville.

Invalidiliitto ry, joka on vammaisten oma järjestö, on tehnyt työtä heidän hyväkseen jo 40 vuotta. Liittoon kuuluu 101 jäsenyhdistystä, joissa on yli 40 000 jäsentä. Se antaa lääkinnällistä, ammatillista ja sosiaalista kuntoutusta, jonka lisäksi se rakentaa parhaillaan koko maan kattavaa palvelutaloverkostoa. Tavoitteena on noin 600 asunnon rakentaminen. Valmiina on jo yhteensä 200 asuntoa Helsingin, Joensuun, Kuopion, Kuusankosken ja Vantaan palvelutaloissa. Tampereen ja Oulun rakenteilla oleviin taloihin tulee 100 asuntoa. Seuraavaksi palvelutalot rakennetaan Poriin, Rovaniemelle, Kokkolaan ja Turkuun.

Vaikeavammaisten palvelutalojen rakentamisesta ja hoidosta vastaa Invalidiliitto, joka selviytyäkseen tästä isosta tehtävästään tarvitsee kaikkien kansalaisten tuen — myös Sinun. Jos haluat osaltasi auttaa vammaisia lähimmäisiäsi, osallistu joulukeräykseen lähettämällä sopivaksi katsomasi summa korttien mukana seuraavalla ps-kortilla pankki- tai postisiirtona keräyksen tilille. Samalla voit osallistua kaikille tarkoitettuun yleisökilpailuun.

Jälleen saatavana

Teos »Inkerin kirkon 350-vuotisjulkaisu» on pitkään ollut varastoistamme lopussa. Onnellisen sattuman kautta asiamiehet ovat onnistuneet saamaan tätä A. Metiläisen — K. Kurkon toimittamaa kirjaa lisää. Muistin virkistämiseksi: teos kertoo kuvin ja sanoin kaikista Inkerin seurakunnista ja on ollut hyvin suosittu lahjaesine. Teoksen hinta on mk 30,—. Tilaukset asiamiehiltä.

Omaisia etsitään

Kuka tietää, missäpäin Suomea on asunut — ja mihin on haudattu — *Liispetta Juhanantytär Kappinen* (o.s. Putro) Tuutarin seurakunnan Kappisen kylästä (syntynyt Kylläsen kylässä).

Liispetta Kappisen omaiset kyselevät myös *Mari Partasta* Tuutarin Partaselta sekä *Valja Kusehminaa* (etunimi lienee Suomessa muuttunut Valmaksi). Valja on Liispetan pojan Aleksanterin tytär ja lienee joutunut Suomessa kasvattityttäreksi johonkin perheeseen (syntynyt ehkä 1933—35).

Kaikki mahdolliset tätä sukua ja perhettä koskevat tiedot pyydetään lähettämään Inkeriläisten Viestin toimitukseen, josta ne toimitetaan eteenpäin ulkomailla asuville omaisille.

RUOTSIN PUOLELTA

Juhlalle

Terve Teille, terve Inkerinkansa
Vanha, keski-ikäinen nuori ystävä
myös.
Olemme tulleet tänne Helsingin juhlaan.
Vuoden ihana aika, on lepoa työs.

On tahto tapahtunut taivahan Herran
että taas toisemme tavataan.
Muistellen vanhaa, kertoen uutta
tässä muistojen juhlassa Inkerinmaan.

Heimokansani keskellä saan olla mä
täällä.
Terveiset Gävlestä kertoa voin.
Ilomme suurenee, kun yhdessä ollaan
puhutaan elämän ja kohtalon polusta.

Taivahan lintu, tuo rauhan kyyhkynen
pieni
varmasti terveiset lennättää.
Vieköön viestinsä meiltä kaikilta täältä
tuonne maitten ja metsien, merien taa.

Siellä on monta, joitten kaipuu on suuri
uuteen, vaihtelevaan elämään.
Mutta keksitty ompi tuo ihmeitten
muuri!
Ettemme voi tavatakaan.

Sieltä me kerran itse tultu myös ollaan,
särjetyin sydämin, melko paljainakin.
Mutta taivahan Herra meille apunsa
antoi,
saavutti rauhan, antoi voimiakin.

Sinä murjottu — mut upea Inkerin-
kansa
laula Sinä laulusi kaunihimmat.
Aika on uusi ja surujen summa
ollaan kai surtu aikoinaan.

Toivoisin, et jokainen kesäinen juhla
kaikilla joskus mielessä ois.
Jatkaen työtämme sukupolvesta
polveen,
niin kauan kuin jaksamme. Onni
osanamme Olkohon!

Kiitos turkulaisille, kun pääsimme yhdessä Helsingin kesäjuhlille. Eri hauska muisto meille kahdelle Tuutarin tytölle Ruotsista. — Lempi Sjöberg, Gävle.

TERVETULOA ÖREBROHON!

Muistojumalanpalvelus ja HPE St. Mikaelin Kirkossa Pyhäinmiesten päivänä 5. 11. kl. 14.00. Sen jälkeen seppeleen lasku muistokivelle. Kahvitarjoilu ja seurat O.P.:n s-talolla. Puhujina khra Folke Dahlbäck, leht. Katriina Eerola ja J. Jänis.

A.H.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisyhdistyksen syyskausi jälleen alkanut. Lokakuun tilaisuus 23. 10. Inkerikodissa. Aika sama kuin ennenkin eli 14.00

Marraskuun kuukausitilaisuuden asemesta 27. 11. 77 meillä on *joulujuhla,* joka alkaa *joulumyyjäisillä* Inkerikodissa klo 12.00 ja jatkuu joulujuhlana klo 14.00 Laatokkasalissa. Kaikki tervetulleita.

TAMPERE

Tampereen paikallisosaston marraskuun tilaisuudet ovat 13. 11. ja 11. 12. sekä vuosikokous 8. 1. 1978. Kaikki tilaisuudet Kalevan kirkon huoneessa n:o 9. Tervetuloa!

Johtokunta

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Pyhäinpäiväjuhla 5. pnä marraskuuta
Joulujuhla 26. pnä joulukuuta

Kunniakäynti Inkerin suomalaisten ja karjalaisten vainajien muistomerkeillä Turun hautausmaalla pyhäinpäivänä 5. 11. 77 klo 12. Senjälkeen ohjelmallinen tilaisuus Karjalaisten talolla. Tervetuloa.

Johtokunta

SEUKKOSEURA

kokoontuu Inkerikodissa torstaina marraskuun 3. ja 17. pnä klo 13.

Tervetuloa!

Yhdysjäsen Sanni Kössl, puh. 335 058 vastaa Seukkoseuran ohjelmaa ym. sen toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

RUOTSIN PUOLELTA

Inkeri-ilta Boråsissa

Inkeriläisten seurakuntakodilla Bockasjögatan 9 sunnuntaina 13/11 klo 17. Ilmari Rinne pitää esitelmän aiheesta Inkeriläiset nykyajan Neuvostoliitossa. Seuraava Inkeri-ilta on 4/12. Kaikki ovat tervetulleita, niin vanhat kuin nuoret!

Boråsin Inkerin Kerho/A.P.

Inkeriläiset Ruotsissa!

Ilmoita minulle osoitteita sellaisille inkeriläisille ja inkeriläisten ystäville joille ei tule 1977 vuoden Inkeriläisten Viestiä niin minä puolestani lähetän heille ilmaiseksi loppuvuoden numerot. Tarjous koskee inkeriläisiä jotka asuvat Suomen ulkopuolella ja on toivottavaa että lehti tarjottaisiin etuosassa nuorille. Osoitteeni löydät sivulta 2.

Armas Paakkonen

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 11 Marraskuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9
	Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

ARVOISAT TILAAJAMME

Joulukuun numeron välissä saatte jälleen tilauskortin, jolla voitte uudistaa Viestin tilauksenne ensi vuodeksi mahdollisimman kätevästi.

KANSIKUVA KERTOO: Kirkko on aina näytellyt tärkeää osaa inkerinsuomalaisten elämässä sekä instituutiona että rakennuksena. Inkerissä on, tai ainakin oli, paljon kauniita kirkkorakennuksia, joista kansikuvamme on usein kertonut. Tällä kertaa esittelemme lukijoillemme kauniin Kerimäen kirkon, joka uljaana kohoaa kohti Itä-Suomen taivasta ja on sillä tavalla ainutlaatuinen, että se on maailman suurin puukirkko, »huone hongista rakettu». Istumapaikkoja siellä on n. 3000 hengelle, seisomapaikkoineen sinne mahtuu viitisen tuhatta. Se on todella kaunis ja vaikuttava nähtävyys. Viime vuosina tämä upea jumalanhuone on myös saanut uudenlaista merkitystä: sen suojissa pidetään kesäisin Savonlinnan oopperajuhlien monet konsertit. — Voisiko kauniille musiikille juhlavampia puitteita löytyäkään!

T. Kajava:

Retki Leningradin luterilaiseen kirkkoon

Joukko Helsingin paikallisosaston jäseniä (parikymmentä henkeä) teki tutustumismatkan Leningradin luterilaiseen kirkkoon 11—15 syyskuuta 1977.

ETYK vaikuttaa. Oli erittäin sykähdyttävää kuulla voimakasta virrenveisuuta, joka kuului jo ulos kadulle avonaisista ovista. Venäläiset olivat ihmeissään, kun kuulivat näin voimakasta virrenveisuuta autokoulusta. Kirkossa oli toiminut sodan jälkeen autokoulu. Kaikki toivottivat onnea ja menestystä kirkon toiminnalle. Lähettivät paljon terveisiä presidentti Kekkoselle, kun kerroin, että olemme Helsingistä.

Sunnuntai-aamuna lähdimme hotellista Inkerin pojan Eino Pöllän ohjaamina etelään, kohti Pushkinin kaupunkia. Entinen nimi Detskoje Selo (tsaarin aikana Traskoje Selo, Venjoen pitäjää. Matka suuntautui kohti Keski-Inkerin ylänköä; mentiin ohi kuuluisan Pulkovan Tähtitieteellisen observatorion. Kohta alkoikin jo näkyä Pushkinin pieni kaunis kaupunki. Pushkin on nykyään liitetty Leningradiin, ja matkaa sinne on n. 25 km. Hyvin ihastuttava pieni kaupunki, entinen keisarin kesänviettopaikka. Siellä on keisarin kesäpalatsi, joka on nykyään museona; ihania puistoja, tekolammikoita kaikkialla.

Kirkko on erittäin kaunis, goottilaistyylinen, italialaisen arkkitehdin suunnittelema. Se valmistui 1865 Keisari Nikolai I:n aikana. Nikolai I:n puoliso keisarinna Maria oli luterilainen Hessenin prinsessa. Kirkko rakennettiin etupäässä häntä ja hänen seuruettaan varten. Se on hyvin korkeakupolinen ja juhlava, valkoiseksi kalkittu. Kirkko kärsi sota-aikana suuria vaurioita. Penkit oli kaikki rikottu ja poltettu, samoin alttari ja saarnastuoli. Nyt oli rakennettu jo alttari ja saarnastuoli, mutta penkit olivat väliaikaiset: käytettyjä telinelankkuja, joiden päälle oli asetettu sanomalehtiä.

Leningradin luterilaiseen seurakuntaan kuuluu n. 3000 jäsentä, pääasiassa Leningradin ympäristön luterilaisia. Kirkon hoitokuntaan kuuluu 20 ns. *kirkonmiestä*, jotka edustavat Inkerinmaan luterilaisia pitäjiä. Kirkon *esimies*, tai *isännöitsijä*, on Mikko Aleksanterinpoika Baranov. Kirkko kuuluu Eestin luterilaisen piispan alaisuuteen. Jumalanpalveluksen piti eestiläinen pappi Harri Mystnik. Nuorisokuoro lauloi lehterillä hyvin kauniin uskonnollisen laulun.

Kirkkoon sopii n. 600 ihmistä, 500 alas ja sata lehterille. Urut on ostettu Tallinnasta, ja ne maksoivat 2000 ruplaa, n. 11 000 Suomen rahassa. Ruplan kurssi on nykyään 5.60. Urut ovat sähkökäyttöiset ja heleä-ääniset. Seurakunnalla on kolme soittajaa, jotka osaavat soittaa urkuja. Jumalanpalvelukset alkavat toistaiseksi klo 11.00 sikäläistä aikaa. Kirkko on kytketty Pushkinin kaupungin lämpökeskukseen, ja seurakunta maksaa siitä vuokraa 300 ruplaa kuukaudessa. Kirkon ympärillä on kaunis puisto, jossa on jaloja puistopuita: tammia, vaahteroita ja lehmuksia. Korkea rauta-aita ympäröi puistoa.

Nyt on kysymys vain rahasta. Rahaa tarvitaan paljon. Seurakunnan jäsenten on itse kustannettava kaikki. Valtio ei anna rahaa.

Kirkon lattia on parkettia ja pahasti vaurioitunut. Penkit on tehtävä kokonaan uudet. Arkkitehti valvoo, että kaikki on samanlaisessa kunnossa kuin ennen sotaa. Kirkon isännöitsijä arveli, että ehkä he jouluksi saavat kaikki kuntoon, että voi toimittaa vihkiäiset virallisesti. Olisi helppo korjata, jos olisi rahaa.

Yllä: Helsinkiläisvieraita ym. Pushkinin kirkon portailla.

Alla: Keskeneräisistä sisustustöistä ja hatarista tilapäisistä penkeistä huolimatta tunnelma on harras Pushkin luterilaisessa kirkossa pidetyssä jumalanpalveluksessa. — Kuvat Toivo Kajavan.

Tatti ja Matti

Juho Pakkanen, Toronto, Kanada

(Jatkoa edellisestä numerosta, loppuosa)

Ja sanon teille vielä tään:
Nuotion oisin laittanut
ja kepin puusta taittanut.
Tatti siihen... tulen päälle...,
este tuli myöskin tälle
muodoss' isännän sanojen,
nyt joita tässä muistelen:
— Oi älä tee hyvä veikko
nuotiota, tulenpeikko
on kauhea näin kuivalla,
sanoi mielellä tuimalla
pitkä mies kuin metsän honka,
minä pienen pieni, jonka
voi hän petlolle paiskata
pannukakuksi raiskata.
Ei hän kyllä tekis sitä,
koska rengistänsä pitää.
Muutenkin on reilu miesi,
tämän renki-Matti tiesi.

Sydämeni rehti, vakaa,
nyt jo vuosienkin takaa,
kiitokseni tuopi julki
Einolle, kun hän sulki
hellyyteensä pakolaisen.
Huomioimaan myöskin naisen
kehoittaisin tämän »kaskun».
Ymmärrät kai leikinlaskun?
Ol' Rymättylässä hyvä olla,
sain mä enemmän kuin nolla.
Sieltä löytyi mulle heila,
jonka nimi ompi Eila.
Juttu se ei kuulu tähän,
mut jos sanoisinkin vähän
anteeksi tää mulle suokaa,
Eila laittaa sieniruokaa.

Silloin paljoa en maannut,
en nuotiota tehdä saanut.
Tunkiolle heitin tatit.
Ajatelkaa, kaikki Matit.
Kyllä teill' on muistissanne
sota-aika, nälkävanne.
Sodan jälkeenkin oli niin,
jos menit tuonne Helsinkiin,
siellä ravintolaan syömään,
niin aina kuulit laulun tään:
»Ei makkaraa, eikä voita,
ainoastaan perunoita
ja silakkaa, sillinpäitä —,
tänään tarjoilemme näitä».
Olihan siinäkin taikaa
säästyi paperia ja aikaa,
kun ol' »menu» sama aina
arkena ja sunnuntaina.
Oispa ollut ymmärrystä
paljon oisi ollut kystä.
Poimittu tatit ja sienet
häipyneet ois »menut» pienet.
Vatsanväänteet, punatauti,
keripukkikaan ei nauki
jos sä tunnet ruoanlaiton,
tatti korvaa myöskin maidon.

Kyllä Matti tunsi niinkuin toisetkin itsenäisesti ja ymmärtäväisesti ajattelevat inkeriläiset, toisen maailman sodan pakolaiset, Suomessa vallitsevan olon. Jos ilmeni puutteita, niin se johtui monivuotisen sodan käynnistä. Mutta ne 63 tuhatta inkeriläistä pakolaista, jotka olivat turvallisesti Suomeen pelastuneet, olivat sittenkin alkaneet jo pikkuhiljaa kotiutua Suomeen ja olivat kutakuinkin oloihinsa tyytyväisiä.

He tunsivat säilyneensä siitä koettelemuksesta, jota olisi tullut taas kokea, kun rintaman taistelut pyyhkäisivät takasuuntaan yli Inkerin.

Suurempi osa heistä oli kiitollisia esi-isiensä maan kansalle, kun antoivat turvapaikan. He toivoivat rauhaa, että saisivat järjestää elämänsä pitemmällä tähtäimellä.

Odotettu rauha tuli. Jo tuntemattomasta menneisyydestä on voimakkain laatinut ja sanellut lakipykälät ja määräykset.

Matti on yksi niitten tuhansien joukosta, jota inkeriläisen kotikonnun sienimetsät eivät saaneet houkutelluksi, niin raskaalta kuin niitten hylkääminen tuntuikin, vaan toisten lailla erilaisten seikkailujen jälkeen pelastuttiin Ruotsiin. Pelastuneitten puolesta lausun rakkaan ja nöyrimmän kiitoksen niille Suomen kansalaisille, jotka erilaisin muodoin auttoivat meitä vapaan maailman kansakuntien joukkoon.

Kävin Ruotsin maankin läpi,
Suomen kaima. . ., silmät näki,
vain ruokalislat oli toiset
monet lajit. . ., erikoiset.
Mutta tatit, sienet puuttui
Matti Ruotsin maahan suuttui.
— Paratiisilt' näyttää kaikki,
huomautti meidän Maikki,
— Leikitään paratiisia
Eeva, Aadam. . ., ei lapsia.
Otetaan vain tuosta puusta
eipä välitetä muusta.
No pääsin maassa kunniaan,
kun apu sentään tunnetaan.
He Matin uusiin pukivat
ja läksyt huimat lukivat.
Tää ol' toinen pistos mulle,
läksin tulliluukun suulle.
— Lyökää leima, minä lähden
»paratiisin» pölyn tähden.
Jouduin muuttohomman vaivaan,
tulos oli: nousin laivaan.

Tunsin suurta helpotusta,
sinitaivas, meri musta.
Maasta, metsästä ei tietoa,
hyvä —, tatit ei voi kietoa,
ajattelin Atlantilla:
— Ottais laivakurssin rilla.
Mutta kuinkas nyt ollakaan
vatsanväänteitä jo saan.
— Tattiruokaa pitää saada,
eikö näkyisi jo maata?
Kysyin ja tartuin kiikariin.
Muistan sen näyn vieläkin:
Oli kymmenes syyskuuta,
näin metsää, en mitään muuta.
Sillä värit oli kevään.
Silloin unelmoihin herään:
Oh, jos näin on pitkä kesä,
paljon metsää, oma pesä.
Järjestän kai tattilahkon,
tattiloissa uida tahdon.
Marinoin, ja soppaa syön,
ylimääräiset otan myön.
Laskin rahat. . ., unelmoisin
miten rikastua voisin.
Onnen kukkuloilla olin,
pilven hattaroita polin.
Hiiskunut en aikeistani,
kuulin sanat: money, money.
Nopeasti muuttui mieli:
pahus sentään, vieras kieli.

Nousimme maihin Kanadaan,
ja mitä sanoa nyt saan
tään kymmenen vuoden takaa:
mieli on synkkä ja vakaa.
Harmia vaikk' minkä verran,
kun ei taivaallisen Herran
luomisjako mennyt väärin.
Luoda tänne ylenmäärin.
Kaikkea loi paljon muuta,
paljon maata, metsän puuta,
mutta ei herkkuja noita:
sieniä ja tattiloita.
Ajelin jo maat ja mannut,
sekä merkillekin pannut:
Turha bensiiniä haaskata,
kyllä niitä saa kaupasta.
Kaivattuja löysin niitä.
Tienaukseni ei riitä. . .
Enhän jaksa millään maksaa
kuudentoista taalan taksaa
yhdestä tatti naulasta,
— sen huomaa Matin kaulasta
Löysin tuoreitakin sieniä,
kooltaan hyvin pieniä,
väriltänsä valkoisia,
eikä niinkään kallehia.
Ilostuin, toiveissa elin,

kun sieniä pyörittelin.
Haperosieniä ovat kai,
ilman Matti olla sai.
Mitä tehdä? Mietiskelin,
pettyneenä vuodet elin.
Kunnes sitten yhden kerran
maamieheni Ahti herran
tapasin täällä Torontossa
olemattomas koivikossa.
Huomasin jo heti kärkeen,
pienen silmäyksen jälkeen,
Ahtissa on viekkautta.
Antaa olla, mietin, mutta
mistä löyhkä pahanlainen
haisee niinkuin navettanainen
tai paremminkin kuin tallimies.
Ahti sanoa tähän ties:
— Mul on business ja suuri oi,
ylpeytensä julki toi,
— Kai myöskin business kannattaa,
jos nyt kysyä tässä saa?
— Minua ei kukaan voita,
kasvattelen tattiloita,
kehuskeli Ahti lisää.
— Katsomaan mun tulla pitää,
keksin sanoa siihen vain
ja luvan pyyntöheni sain.

Sitten mentyäni Ahtin luo,
hän minun nähdä kaikki suo.
— Sieniä vain kasvattelet?
silmis pettymyksen eleet,
kun mä kysäisin Ahtilta.
Näyttäähän tääkin rahdilta,
ajattelin sivumennen,
näitä näinkin kerran ennen.
Kyselyyni hän vastajaa:
— Sieniä vain voi kasvattaa
ja sekin täällä kannattaa.
Olis nyt vain madeiraa,
niin tehtäis sienipaisti.
Onhan sulla makuaisti?
lasetteli mulle Ahti.
Jo tässä luonteeni mahti
tuli oikein kysymykseen,
eikä käynyt peräännykseen,
vaan tuli siinä syötyä,
tattikunnia myötyä
»haperosienien» muodossa
ja ystävyyden luodossa.
Jos järkesi on nero,
huomaat mikä ompi ero,
eikä tuntoani soimaa:

nämä sienet imee voimaa
vain hevoslantakasasta,
kai bakteerista sadasta.
Mutta sieni mi luonnostaan
kasvaa päällä puhtaan maan
ja et tuhlaa yhtään rahaa...
Älä tykkää tästä pahaa
jos mä vielä valtaa käytän,
että todeksi sen näytän:
'Alkunsa saa tatit sienet,
niin isot kuin myöskin pienet,
harmahtavasta homeesta
ja jonka löydön lovesta
keksitty on penisilliini,
siksi yhä pidän kiinni
sienen ja tatin puolesta
ja niitten saannin huolesta.

Horjuin unelmani tiestä,
eipä tullut businessmiestä,
mut sienien syöjä kyllä,
pidän Ahtin kauppaa yllä.
Syödä sieniä kannattaa,
syököön tatteja ken saa.
Herkkutattia kun syöden,
tunnet munaskuja myöden:
niis on vitamiini B:tä,
valkuaista niinkuin teetä.
Jos syöminen usein toistuu,
silloin myöskin sulta poistuu
vatsanväänteet, punatauti,
keripukkikaan ei nauki,
jos sä tunnet tatin laiton,
tatti korvaa myöskin maidon.
Yksin aromien tähden...,
sieniruokaa syömään lähden.

Loppu

Vunukoiden veistämää

Nelivuotias Arno on matkalla isovanhempien luo maalle. Ukki ajaa ja Arno ja mummi keskustelevat takapenkillä. Kun ajetaan vanhan puisen maalaiskoulun ohi, mummi kysyy Arnolta:

— Tiedätkö, Arno, miksi tuon koulun ympärillä on aita?

— Etteivät opettajat pääse karkuun, oli empimätön vastaus.

VANHAT KUVAT

Hääkuva vuodelta 1921. Kuva on otettu Taaitsassa Skuoritsan kirkossa käynnin jälkeen. Inkerissä läksiäisissä ja häissä morsiamen ja sulhasen sukulaiset, korvoitytöt ja korvoipojat sekä kummankin läheiset nuoret tuttavat muodostivat nuoteet. Kuvassamme nuoteissa mukana olleet Vauhkon tytöt ja Pajulan pojat. Kuvan on lähettänyt Turusta eläkeläinen Anna Hänninen o.s. Kaipiainen.

Henkilöt ylhäältä vasemmalta (takarivi): Antti Pöllä, Jussi Vainikka, Anna Kaipiainen, Topi Vainikka, Katri Vainikka, Pekka Makkonen. Katri Kaipiainen, eräs tuntematon Venjoen Kelosin kylästä, Eeva Makkonen. Keskellä istumassa (vasemmalta): Mari Kaipiainen, Katri Närjänen, Pekko Jaakkimainen, sulhanen Antti Jaakkimainen, morsian Liisa Kaipiainen, eräs tuntematon Pajulan kylästä, Liisa Raski. Edessä istumassa (vasemmalta): Antti Vainikka, Mari Papunen, Pekka Vainikka, Sohvi Karjalainen, Antti (Pajulan kylästä), Anna Kiippa.

KERTOVAT...

Saksasta v. 1943 tulleita rippikoululaisia Lohjan karanteenileirillä. Rippi-isä Akseli Kajanti. — Kuvan lähetti Vuoleelta kotoisin oleva Eila Koskenranta, joka on myös itse kuvassa mukana.

Inkerin kirkot

Ilahduttava uutinen: inkerinsuomalaiset saavat käyttöönsä saksalaisen kirkon Pushkinissa!

Varmasti monet haluavat tutustua Inkerin kirkon vaiheisiin. Sellaista valottaa omalta osaltaan kirja: Inkerin kirkon vaikeita vuosia, jossa kerrotaan Inkerinmaan suomalaisen evankelisluterilaisen kirkon vaiheista Venäjän vallankumouksesta lähtien näihin päiviin saakka. Siinä on kuvia Inkerinmaan kirkoista sekä niistä henkilöistä, jotka silloin huolehtivat sanotun kirkon toiminnasta. Kirjaa, jonka hinta on 11 markkaa 40 penniä, voi tilata kustantajalta, osoite: Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Malminkatu 12 B, 00100 H:ki 10, tai kirjan tekijältä, os.: Aatami Kuortti, Niemenmäentie 10 B 41 00350 Helsinki 35.

Kunnioitetun heimosisaremme muistolle

Maria Kontala o.s. Reimasaari

Syntynyt 29. 8. 1912

Kuoli 26. 8. 1977

Jos Örebron kaupungin kolmelta hautausmaalta kerättäisiin kaikki hautakivet, jotka on pystytetty Inkeriläisten hautakummuille yhteen riviin, niin heimomme vähälukuisuuden huomioon ottaen siitä rivistä tulisi pitkä. Noin neljäkymmentä kertaa ovat Örebron inkeriläiset Ruotsissa oloaikana milloin suuremmalla milloin pienemmällä joukolla olleet saattelemassa viimeisellä maallisella matkalla omaisiaan, sukulaisiaan, heimolaisiaan.

Syyskuun toisena päivänä oli suuri joukko saattelemassa kaikkien Örebron inkeriläisten kunnioittamaa heimosisartamme Maria Kontalaa hänen siirryttyään ajasta iäisyyteen. Maria Kontala oli syntynyt Kosemkinan pitäjässä Kurkulan kylässä. Työtä rakastavan ja ahkeruutta kunnioittavan perheen tyttärenä hänellä oli onnellinen lapsuus. Marian ehdittyä murrosikään ruvettiin Inkerissä tuhoamaan yksityisyritteliäisyyttä. Siksi joutui Maria Reimisaari jakamaan kohtalonsa muitten yrittelijäperheitten jäsenten kanssa, joita silloin nimitettiin kulakeiksi. Alle kaksikymmentä vuotiaana hänet vangittiin ja tuomittiin pakkotyöleirille. Kevättalvella v. 1932 hän onnistui karkaamaan kotiin. Silloin hän isänsä ja veljensä kanssa teki rohkean hengenvaarallisen yrityksen. Lakanat hartioilla pimeän turvin he läksivät potkukelkalla ylittämään Suomenlahtea. Rajavartioston valonheittimien tarkastellessa jäätä, he kyykistyivät lakanoitten alle, aina kun valonsäteet osuivat heidän kohdalleen. Oli jo tulossa kevät ja jäitten lähtöaika. Jäässä oli jo aukkoja. Lakanat toimivat myös pelastusrenkaina. Lakanoitten avulla he kiskoivat toisiansa jäälle, kun joku vajosi veteen. Lavansaareen päästyään eivät saaren asukkaat jaksaneet uskoa todeksi heidän onnistunutta matkaansa jäitten heikkouden takia. Ensimmäisen vuoden Suomessa Maria Reimisaari oli kotiapulaisena Heinälahdella. Seuraavana vuonna hän muutti Kotkaan rakennustöihin. Kotkassa löytyi myös elämänkumppani, kotipuolen poika, Heikki Kontala, joka oli tullut Suomeen samaa tietä ja samoista syistä. He solmivat avioliiton v. 1938. Heille syntyi kaksi reipasta poikaa. Alkuun päässyt onnellinen elämä ja paremman tulevai-

suuden toivo loppui lyhyeen. Mainittakoon, että Marian veli Ville Reimisaari kaatui vapaaehtoisena sotilaana Suomen rintamalla. Sota seurauksineen pakotti Kontalan perheen, monien muitten heimolaistemme tavoin, uudelle pakomatkalle. V. 1944 he ylittivät Pohjanlahden moottoriveneellä Eurajoelta Saltvikiin. Ruotsissa ensimmäiset neljä vuotta kuluivat työ- ja asuinpaikasta toiseen muutellessa. V. 1948 Kontalat asettuivat asumaan Örebrohon. Kovan työn ja säästäväisyyden ansiosta he ostivat oma-

kotitalon jo v. 1953. Elämä pääsi onnelliseen alkuun.

Inkerikkona Maria Kontala oli uskollinen esi-isiensä vakaumukselle pysyen ortodoksina loppuun asti. Niinpä hän pitkällisen sairauden aikana esitti omaisille sen toivomuksen, että suomenkielinen ortodoksinen pappi tulisi sinetöimään hänen maallisen matkansa, kun hänet aika jättää. Omaisten pyynnöstä olikin ortodoksinen kirkkoherra Martin Juhkam siunauksen toimittajana. Kirjoittajan tietojen mukaan tämä oli ensimmäinen suomenkielinen ortodoksinen siunaustilaisuus Örebrossa.

Paljon oli Maria Kontala nuoruudessaan saanut osakseen tämän maailman julmuutta sekä kylmyyttä. Ehkä siksi hän olikin oppinut rakastamaan kaikkia ja kaikkea sekä rukoilemaan rauhaa kaikkien kohdalle. Maria Kontalalla riitti ystävällisyyttä kaikille. Seppelein ja kukin hautakumpua koristellessa monet heimolaisemme muistelivat vainajaa laupeudenharjoittajana, rauhantekijänä, hiljaisena ja nöyränä. Juho Hirvonen sanoi muistotilaisuudessa: »Maria Kontala rakasti lähimäistään, kotia, kukkia. Hänen kaltaisiaan rukoilijoita me tarvitsemme keskuudessamme.» Vaikka Maria Kontala pitikin ortodoksista kirkkoa hengellisenä kotinaan, oli hän vakaumukseltaan ekumeeninen. Hän oli vakituinen kävijä suomenkielisissä luterilaisissa jumalanpalveluksissa ja tilasi ja luki luterilaisen kirkon julkaisuja. Mainittakoon myöskin, että Kontalat ovat aina olleet Örebron inkerinsuomalaisten kerhon jäseniä sekä avustajia. Allekirjoittanut haluaisi liittyä erään maamiehemme esilletuomaan mielipiteeseen, että Maria Kontalan vakaumus oli kaikkien eri uskontosuuntien yläpuolella.

Vainajaa jäivät suremaan puoliso, lapset, lastenlapset, veli perheineen sekä suuri ystäväjoukko. — A. J.

Osta Inkeri-aiheinen kirja joululahjaksi ystävällesi!

*

Säästä asiamiesten työtaakkaa uusimalla tilauksesi heti, kun maksukortti tulee.

LIISA JÄPPINEN

o.s. Kolhonen

Synt. 4. 1. 1899 Vuitissa, Skuoritsan seurakunnassa
Nukkui 23. 9. 1977 Tallinnassa

Suuresti kaivaten: Lapset, lastenlapset, lapsenlapsen lapset, sisko, sukulaiset ja ystävät

Hiljaa Herran hetki koitti
loppui tuskat, armo voitti.

Rakkaamme on siunattu viimeiseen lepoon 27. 9. 1977 Tallinnassa

Kun tulet Boråsiin

käytä tilaisuutta hyväksesi ja pistäydy Inkeriläisten seurakuntakodilla Bockasjögatan 9. Siellä voit esim. ihailla Gävlessä asuvan 80-vuotiaan Antti Toivosen tekemää pienoisalusta. Tämän aluksen on Antti Toivonen lahjoittanut Inkerin Suomalaisten Keskusliitolle, ja se on yhteisymmärryksessä Seurakuntakotisäätiön johtokunnan kanssa sijoitettu sinne talletettavaksi. Sama alus oli juhlayleisön nähtävänä Boråsin kesäjuhlan aikana. Siellä on myös Perolaisen maalaama muotokuva rovasti S. J. Laurikkalasta, ja monta muuta esinettä, jotka tavalla tai toisella valaisevat Inkerin kansan vaiheita.

Boråsissa tapahtuu

Kerran kuukaudeksi suunniteltu Inkeri-ilta sai hyvän lähdön 11/9. Inkeriläisten seurakuntakodille oli saapunut 29 henkilöä. Illan aihe oli, että Armas Paakkonen näytti dia-kuvia viime kesäjuhlilta Boråsissa ja sen lisäksi kertoi myös vähän »kulissien takanta», eli kertoi kuinka johtokunta oli valmistellut ja läpivienyt mainitut juhlat. Silloin tällöin syntyi jopa vilkasta keskustelua yleisönkin puolelta, ja se onkin toivottavaa tällaisissa tilaisuuksissa. Koska yleisön arvostelu ei ollut kovin ankara, niin uskallan ehkä tästä tehdä sen johtopäätöksen, että ensimmäinen Inkeri-ilta oli onnistunut ja että niitä toivotaan lisää, vai...? — A. P.

P.S. Täytyy vähän perua yllämainittua kehumista. Toiseen Inkeri-iltaan 2/10 tuli vain yhteensä 5 henkilöä. Illan vetäjän perheen lisäksi vain 2 ulkopuolelta, kaikissa inkeriläisten touhuissa ahkerat Emilia Pyykkönen ja Inkeri Rinne. Mistä tämä johtuu? Käsitinkö aivan väärin ensimmäisen Inkeri-illan vastaanoton? Katsoimme noin tunnin kestävän filmin Boråsin kesäjuhlilta. Tämä ohjelma tulee luultavasti toistumaan myöhemmin.

Tilaukset 1978 Ruotsissa

Joulukuun numeron mukana seuraa maksukortti. Täytä nimi ja osoite kahteen kohtaan ja mene heti postitoimistoon ja uusi näin tilauksesi ensi vuotta varten. Tilaushinta on 30 kr. Tammikuun alussa minulla on eniten aikaa lähettää tilaukset edelleen Suomeen.

Eikö olekin sopiva joululahja tilata Inkeriläisten Viesti jollekin ystävälle? Vanhempia kehoitan tilaamaan Viestin lapsilleen. Näin jatkuu kulttuuriperinne sukupolvesta toiseen. Yritämme saada silloin tällöin myös ruotsinkielistä lukemista lehteen.

Jos jokainen meistä hankkisi vain vaikka yhden uuden Inkeriläisten Viestin tilaajan niin...

Armas Paakkonen

Boråsin Inkerin Kerho ja lentopallo

Lentopalloilu on ollut 30-vuotiaan Inkerin-Kerhon suosituimpia ja menestyksekkäimpiä toimintamuotoja. Harrastus alkoi jo alkuvuosina, kun inkeriläiset saapuivat Boråsiin. Tiettävästi ensimmäinen pelipaikka on ollut Hedvigsborgin itse raivatulla pellolla, jota kutsuttiin myöskin »Kuoleman laaksoksi». 50-luvun puolivälissä ei enää riittänyt se, että vain kesällä pelattiin lentopalloa, olisihan sitä mukava pelata talvellakin. Vuokrattiin Daltorpinkoulun voimistelusali ja myöhemmin Boråshallenin B-halli, jossa harjoiteltiin joka sunnuntai klo 10—12 välisenä aikana. Pelattiin Göteborgin, Alingsåsin ja Boråsin eestiläisiä vastaan monet monet ottelut. Boråsin Palokunta oli joukkue, jota vastaan ei ollut helppo pelata; kärsittiin monet tappiot. Pääsiäisenä 1956 päätettiin, että nyt hakataan ne ja perusteellisesti. Olipa meillä komeat peliasut, valmistettu juuri tätä ottelua varten. Joukkue oli kova: Väinö Häyhänen, Jussi Tarkiainen, Arvo Kekkonen, Tauno Nurminen, Valter Paukkonen (nykyinen Disfors) ja Victor Kainelainen. Mutta ei, taas tuli selkään. Vaikka emme onnistuneet voittamaan palokuntaa, saimme kukkia Kerhon tytöiltä lohduksi häviöön.

Kesällä 1957 osallistuimme ensimmäistä kertaa sarjapeliin, nimittäin JUF:in 4-H kerhon lentopallosarjaan. 1960 saavutimme kolmannen (3) sijan, 1961 voitimme sarjan ja 1962 olimme toisena. Ruotsin Lentopalloliitto (SVBF) perustettiin v. 1961 ja Inkerin-Kerho oli yksi liiton ensimmäisistä jäsenistä. Liiton jäseneksi tultuaan Inkerin-Kerho pelasi div. 2 Västsvenskan (Länsi-Ruotsi) ja voitti sen v. 1964. Karsinnoiden jälkeen pääsi Inkerin-Kerho nousemaan Allsvenskaan (mestaruussarjaan).

→

Inkerin-Kerho pelasi mestaruussarjassa 5 vuotta ja kamppaili siellä menestyksekkäästi. Nyt vielä 14 vuoden jälkeen on Inkerin-Kerho mestaruussarjan ns. maratoonitaulukossa 12. sijalla. (5 kautta, 54 ottelua, 24 voittoa, 30 tappiota erät 100—109, pisteet 48).

Täällä Länsi-Ruotsissa ei ollut naisporukoita 50-luvulla muita kuin Inkerin-Kerholla, ja siksi joutuivat tytöt pelaamaan JUF:n 4-H B sarjassa poikia vastaan. V. 1961 olivat tytöt sarjassaan toisena (2.). Inkerin-Kerhon tytöillä oli varmasti siihen aikaan Ruotsin naisjoukkueista parhain puolustus, sillä he joutuivat harjoittelemaan meitä poikia vastaan, ja silloin he saivat torjua poikien kovia lyöntejä.

Suurin hetki Inkerin-Kerhon tyttöjen lentopallojoukkueella oli v. 1962 Norrtäljessä. Siellä oli ensimmäiset naisten Ruotsin mestaruuskilpailut lentopalloilussa. Inkerin-Kerhon tytöt sijoittuivat kovan kamppailun jälkeen toiseksi. Joukkueessa pelasivat Elvi Häyhänen, Anneli Kekkonen (nyk. Paukkonen), Lilja Kekkonen (nyk. Brandin), Hilja Pokkinen, Anneli Suomalainen ja Helvi Viitala. Menestys jatkui, kolmena seuraavana vuotena, 1963—1964—1965, olivat tytöt kolmantena, ja neljäntenä 1966. Inkerin-Kerho järjesti Ruotsin lentopallomestaruuskilpailut naisille v. 1965.

Nais- ja miesjoukkueemme ovat osallistuneet useampiin turnajaisiin Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa. Mainittakoon Kumlan turnajaiset kesällä; siihen osallistuivat Ruotsin parhaimmat joukkueet. Inkerin-Kerhon tytöt voittivat kiertopalkinnon, joka joka piti voittaa kolmena vuotena perätysten, omiin nimiinsä v. 1964.

Piirinmestaruuksia olemme saavuttaneet, tytöt v. 1963 ja 68, miehet 1963. Ekonominen puoli oli meillä aina vaikeaa. Pelaajat joutuivat maksamaan matkat ja majoituskulut itse. Matkat olivat pitkiä, Tukholma pohjoisin, Malmö ja Lund eteläisimmät pelipaikat.

Sitten alkoivat muut seurat houkutella meidän nuoria ja lupaavimpia pelaajiamme hyvillä työpaikoilla ja muilla korvauksilla. Ymmärrettävää oli, että he suostuivat niihin. Inkerin-Kerhon piti lopettaa lentopalloilu kilpailumuodossa v. 1969. Saamme olla ylpeitä tytöistämme ja pojistamme, jotka ovat saavuttaneet suurta menestystä toisissa seuroissa. Kuten: Matti Kähäri 10 Ruotsin mestaruutta, 114 maaottelua, Stora Grabbars märke (ns. Suurten Poikien merkki) Nr. 3. Arvo Comén (ent. Kolomainen) 10 RM., 62 maaottelua. Stora Grabbars märke Nr. 5. Viktor Aitman 3. sija RM, 7 maaottelua. Lennart Laupa 2 RM, 2 maaottelua. Naisten Ruotsin maajoukkueessa on Helene Johansson pelannut 22 maaottelua. Anneli Tiainen on pelannut Suomen maajoukkueessa ja ollut Suomen Mestari. Maineikkaita lentopallotuomareitakin on Inkerin-Kerholla ollut esim. Väinö Häyhänen ja Toivo Paukkonen, jotka ovat tuominneet kansainvälisissä otteluissa ja Ruotsin mestaruuskilpailuissa.

Väinö Häyhänen ja Viktor Aitman olivat myös teknillisen komitean jäseniä ja tuomari-valmentajia. Viktor Aitman oli v. 1969—1971 Ruotsin maajoukkuejohtaja. Kaikesta tästä menestyksestä saamme kiittää Väinö Häyhästä. Hän oli Inkerin-Kerhon lentopallotoiminnan kaikki kaikessa, valmentaja, huoltaja ja yhdysmies. Väinö oli myös yksi lentopalloilun uranuurtajista Ruotsissa.

Olin syksyllä 1973 Alingsåsissa katsomassa Ruotsi—Kiina lentopallomaaottelua; mieleeni jäi se juhlallinen hetki kun soitettiin kansallishymnit (Ruotsin ja Kiinan). Ajattelin itsekseni, että miksi ei myös »Nouse Inkeri». Kentällä oli näes neljä inkeriläispoikaa: Matti Kähäri, Arvo Comèn, Veikko Koskelainen (Veikko pelasi aluksi Skenessä, nyt Sollentunassa hänellä on 85 maaottelua) ja Toivo Paukkonen, joka oli maaottelun päätuomari. Vaikka Ruotsi hävisi 3—0, niin kovimman vastuksen kiinalaisille antoivat Matti Kähäri ja Veikko Koskelainen, jotka valittiin Ruotsin joukkueen parhaimmiksi pelaajiksi.

Tietääkseni ei missään muussa urheilulajissa ole inkeriläistytöt ja -pojat saavuttaneet niin suurta menestystä kun lentopalloilussa.

Victor K.

Maria Paakkonen 75 vuotta

Länsiruotsissa monelle inkeriläiselle tuttu Maria Paakkonen täyttää 27. 11. 1977 75 vuotta. Hän on syntynyt Skuoritsan seurakunnassa Inkerissä. Sodan loppuvaiheessa joutui hän puolisonsa ja lastensa kanssa jättämään rakkaan kotiseudun ja toisten inkeriläisten kanssa evakuoitiin Suomeen. Kun muutaman vuoden kuluttua oli saatu elämä jotenkuten luistamaan niin uudelleen piti jättää koti ja siirtyä Ruotsiin ja kaikki oli aloitettava alusta. Tällaiset iskut voisivat masentaa vahvemmankin. Maria Paakkonen on tottunut aina luottamaan Kaikkivaltiaaseen Jumalaan ja luovuttanut kaikki arkihuolet Hänen huostaan. Nykyisellä kotipaikkakunnallaan Mölndalissa hän on erityisen uutterasti ja lämpimästi tukenut ja vetänyt Rådan seurakuntaryhmän toimintaa inkeriläisten parissa. Aina auliina keräysten, kolehtien ja kahvitarjoilujen järjestäjänä hän on vaatimattomana mutta sydämellisenä ja uupumattomana ollut mukana hengellisessä toiminnassa sekä heimoyhteyden ylläpitämisessä. Onnittelemme syntymäpäivänä!

KÄYTÄ INVALIDIEN JOULUKORTTEJA

Lapsi yhteinen

Sinä! — Näetkö tuolla nyt astuvi ken?
Lapsi pienoinen — hän on meille yhteinen.
Kenpä häntä näkisi ei kulkiessaan.
Minä tunnen myös hänet, — hän on
iältään vuoden vaan.
Niin useat meistä muistaa sen
Koska syntynyt on lapsi pienoinen
Hän syntynyt on syysmyrskyssä kuohujen
Siks' elonsa häll' on pauhuinen

Aina muistan sen hetken,
— lapsi syntynyt on
Sai kovat kokea retken, — kasteessa hän
Kuinka seuralaisensa silloin päätänsä nosti
Katseensa oudosti suunnattu ol' kohti.

Maantiellä kulkiessain mä kuulla sain
Että lapsi arvoton tuo olisiko vain
Orpolapseksi häntä sano mä en
Vaikka lienee joukossa muukalaisten

Muukalaisena lapsi tuo kulkevi viel
joukossa toisten, — saaden vainoa osaksi
siel
Mutta kenpä ei nähdä voisi häntä siel,
— kuinka uljaana hän käypi pystyssä päin
elon tiel.

Hän on syntynyt kansassa, — mi on kovat
kokea saanut
Katajaisen kansan, — karun rahvahan
raatajan
Siks' hän astuvi ain eteenpäin
uljaalla miellä
Se on tahtoa taattojen mi on sukuperiltä
isien vielä.

Senpä tähden Sulle pikkuystäväni
onnen toivon
Että miellä reippahalla eteenpäin
sä astu vaan
Että vuotten vieriessä kunniaa sä
niittää voisit
Että meihin kunniasi mielialan symboloisit.

»Napu»

Jäljennös seinälehdestä Pillereitä N:o 3, Inkerin kerhon äänenkannattaja. 13. 10. 1948.

Kirjoitettu kun Inkerin-Kerho (Borås) täytti 1 vuoden.

Boråsin Inkerin Kerho

Inkeri-ilta 4/12 klo 17 Bockasjögatan 9.

Pikkujoulujuhla 10/12 klo 16 Kråkeredin mökillä. Kaikki tervetulleita.

Toimitussihteerin terveisiä

Muistokivihanke Lapinlahdella päässyt alkuun. Toimitukseen on tullut tieto, että muistokivihanke, josta kerrotaan lokakuun Viestissä, oli 3. 10. 77 ensimmäisessä käsittelyssä (kirkkoneuvosto). Asian käytännöllinen selvittely ja kirkkovaltuustokäsittely on edessä. Kirkkovaltuusto lopullisesti päättää, kun on kyse rahasta.

*

Inkeriläisten yhdistyksen jäsenmaksu on tuottanut harmaita hiuksia monelle, koska heinä-elokuun numeron välissä olleessa perintäkortissa ei ollut jäsenmaksun summaa merkittynä. Sehän on tänä vuonna — kuten monet ovat huhtikuun Viestissä olleesta vuosikokousselostuksesta havainneetkin — edelleen viisi (5) mk/v. Perintäkortti, kuten syyskuun Viestissä ilmoitimme, ei luonnollisesti koske niitä jäseniä, jotka jo ovat maksaneet jäsenmaksunsa aikaisemmin yhteisissä tilaisuuksissa tai muulla tavoin.

*

Risuja on toimitukseen tullut niiltä avustajiltamme, jotka eivät odotuksistaan huolimatta ole nähneet kirjoitustaan Viestissä julkaistuna. Pettymyksen tuottaminen on tietysti ikävää, mutta valitettavasti se aina tulee jonkun kohtaloksi. Pettymys nimittäin. Useat lukijoistamme toivovat, että lehdessämme julkaistaisiin selostuksia ajankohtaisista tapahtumista ja riennoista, mikä on sangen ymmärrettävää. Vanhat — vaikka kuinkakin kiintoisat ja julkaisukelpoiset — kotikylän muistelmat eivät aina jaksa viehättää varsinkaan nuorempia lukijoitamme, joilla ei ole omakohtaisia muistoja »niiltä rakkailta rannoilta». Koetamme siis palvella jokaista lukijaamme — vuorotellen. Älkää toki kuitenkaan, hyvät ystävät, lakatko kokonaan lähettämästä muistelmianne. Ne ovat joka tapauksessa arvokasta dokumenttia, joka säilyy arkistossa jälkipolville, mutta muistinne kätköistä menee mukananne maan rakoon ikuisiksi ajoiksi. Toimitus ei missään tapauksessa heitä ainuttakaan kirjoitustanne hukkaan, sillä niille voi aina löytyä tila lehdessä myöhemmin, vaikka juuri toivomallanne hetkellä kirjoituksista olisikin jonkinlainen runsauden pula.

Todellinen pula on edelleenkin ihanien inkeriläisten herkkujen resepteistä. — Ja joulukin lähestyy uhkaavasti. Tämän jälkeen onkin jo joulunumeron vuoro. — Eipä silti vielä toivotella hyvää joulua — kaikkea muuta hyvää kylläkin toivottaa

Toimitussihteeri

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Marraskuun kuukausitilaisuuden asemesta 27. 11. 77 meillä on *joulujuhla*, joka alkaa *joulumyyjäisillä* Inkerikodissa klo 12.00 ja jatkuu joulujuhlana klo 14.00 Laatokkasalissa. Kaikki tervetulleita.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Joulujuhla 26. pnä joulukuuta

Johtokunta

TAMPERE

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet ovat: 11. 12. sekä vuosikokous 8. 1. 1978. Tilaisuudet ovat Kalevan kirkon huoneessa n:o 9. Tervetuloa!

Johtokunta

SEUKKOSEURA

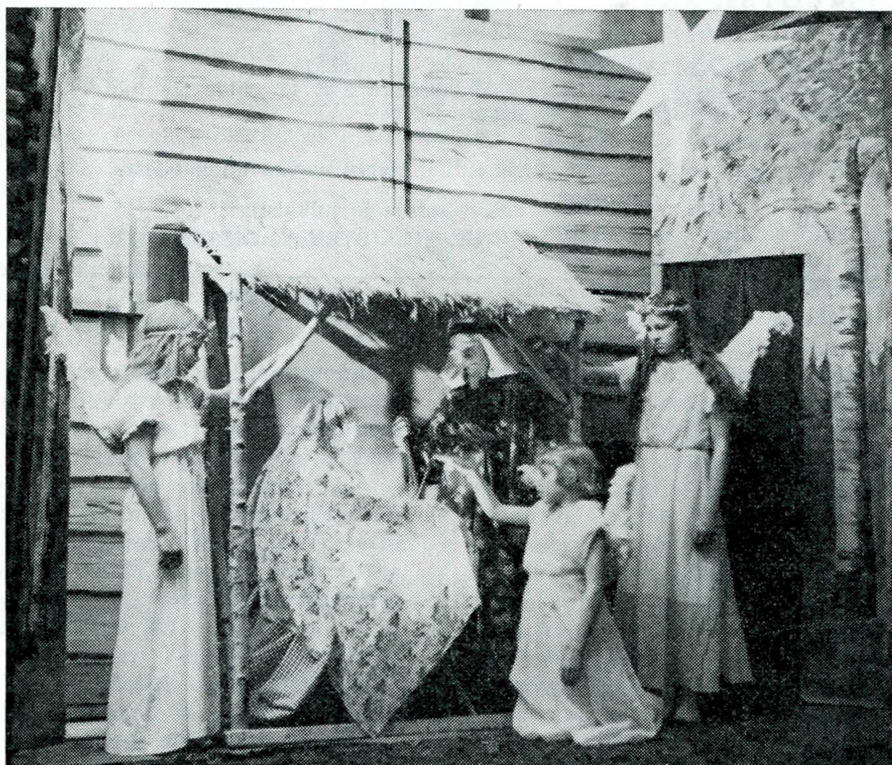
kokoontuu Inkerikodissa torstaina joulukuun 1. pnä klo 13.

Tervetuloa!

Yhdysjäsen Sanni Kössi, puh. 335 058 vastaa Seukkoseuran ohjelmaa ym. sen toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.

inkeriläisten viesti

numero 12 Joulukuu 1977

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 892 460 Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 20,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 633/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 662 668 Postisiirtotili 416608-9

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: »Nyt seisahdun mä seimelles...» Tämä saksalaisen Paul Gerhardtin vanha jouluvirsi, jonka tuttu sävelmä on jo 1500-luvulta, kaikuu jälleen eri puolilla kristikuntaa. Lukemattomissa kirkoissa ja kouluilla ym. paikoissa pyritään Raamatun joulukertomukset havainnollistamaan erilaisin rakennelmin ja kuvaelmin. Kuvassa opettaja Maija Vironmäen pienten luokan lapsia hiljentyneinä seimen äärelle. — Valok. Eero Laaksovirta.

Matti Vironmäki:

JOULULAHJA

Jokainen meistä on saanut ja myös antanut jouluna lahjoja. Niiden tähden, vaikka ne olisivat olleet pieniäkin, on mieli ollut iloinen ja kiitollinen. Joitakin lahjoja emme unohtane koskaan.

Kallein joululahja, jota kukaan ei saisi koskaan unohtaa, on tietenkin se, josta Pyhässä kirjassa mm. sanotaan: *»Kiitos Jumalalle hänen sanomattomasta lahjastaan!»* (2. Kor. 9: 15.) Mitä lahjaa tarkoitetaan, sen monet lapsetkin tietävät, jotka jälleen jouluna loistavin silmin ja kirkkain äänin laulavat joulupuusta ja kuusen pienistä kynttilöistä, mutta samalla lapsen uskossaan onnellisina toteavat:

»Kiitos sulle Jeesuksemme,
kallis Vapahtajamme,
kun Sä tulit vieraaksemme,
paras joululahjamme.»

Tämän parhaan joululahjamme muistaminen ja hänen rakkaudestansa iloitseminen täyttää varmaan mielemme nytkin lähestyvänä juhla-aikana. Monilla meistä voi olla ulkonaisesti »lama-ajan» ankea joulu, mutta sisäisesti voidaan olla uskossa iloisia siitä, että *»meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa ja Herra, Herra, joka kuolemastakin pelastaa»* (Ps. 68: 21).

Joulun jälleen lähestyessä saanen kertoa myös eräästä joululahjasta, jota en koskaan unohda. Sain sen lähes kuusi vuosikymmentä sitten, mutta muistan aina sen hetken.

Oli tulossa joulu vuonna 1919. Äitini oli joutunut siirtymään Inkerin puolelta Laatokan rannoilta turvallisemmille seuduille Suomen puolelle. Isä oli teillä tietymättömillä, kuten niinä levottomina aikoina monien muidenkin kotien isät olivat. Muistan äidin itkut ja sanat, kun hän yhdessä meidän poikien kanssa pyysi iltarukouksessa, että isä voisi päästä kotiin.

Eräänä sunnuntaina joulun edellä äiti lähti M:n seurakunnan kirkkoon saadakseen lohtua jumalanpalveluksesta. Kesken kirkonmenojen muuan tuttava istuutui penkkiin äidin viereen ja kuiskasi: »Sinun miehesi on täällä kirkossa.» Millä mielellä äiti-rukka lienee jaksanut kuunnella saarnaa ja liturgiaa, en tiedä, mutta tilaisuuden päätyttyä askeleet olivat keveät ja ilonkyyneleet kirkkaat, kun toisiaan rakastavat voivat jälleen tavata.

Kirkonmenojen aikana olin yhdessä 3-vuotiaan veljeni kanssa hyvien ihmisten hoidossa E:n talossa. Tuvan oven avautuessa äiti iloisena huudahti: »Tulkaa, pojat, katsomaan, kuka täältä tulee!» Me juoksimme ovelle, jossa seisoi — isä. Sitä hetkeä, kun pääsimme isän polvelle, en unohda koskaan. Se oli todella unohtumaton joululahja. Silloin en kyllä osannut kiittää Suurta Lahjojenantajaa kuin olisi pitänyt, mutta jälkeenpäin olen yrittänyt opetella kiittämään Herraa hänen hyvistä lahjoistaan. Niistä kalleimpia ovat isä ja äiti sekä hyvä koti. Uskon, että myös sinä, hyvä lukijani, opettelet näistä lahjoista kiittämään.

Toivottaen kiitollista ja tyytyväistä joulumieltä kaikille teille, jotka luette näitä rivejä, pyydän saada myös kiittää jokaista siitä työstä, mitä olette tehneet Inkeriläisten yhdistyksen hyväksi kuluneena vuonna.

»Jeesus on lahja, kunnia, autuus,
elomme, onnemme Hänessä on.»

Tapaninpäivänä

Kirj. piispa Olavi Kares.
Ote kirjasta: »Päiväkirja»
(julk. v. 1958).

»Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus» (Jes. 9: 1). Tämä vanha jouluteksti muuttui lihaksi ja vereksi silmissäni, kun sain olla tänään inkeriläisten joulujuhlassa Karjalaisten talossa.*) Toista sataa inkeriläistä oli päässyt viettämään joulua saman katon alle. Minusta tuntui kuin he olisivat olleet saman perheen jäseniä. Muukalaisuuden tunne ja koti-ikävä, yhteiset vaivat ja kärsimykset ovat liittäneet tämän suomalaisen kansansirpaleen jäsenet toisiinsa. — Mieltäni ilahdutti varsinkin se, että tunsin päässeeni ystävien joukkoon. Juhlan harras henki teki kohottavan vaikutuksen. Katselin juhlan viettäjiä ympärilläni, vieraalta maalta paenneita oman heimoni jäseniä, jotka olivat kaikesta huolimatta säilyttäneet sydämensä aarteen.

En voinut olla siellä muistelematta inkeriläisiä ystäviäni. Sain 1948 käydä K. E. Rinteen ja Taito Lumpeen kanssa Ruotsissa Göteborgin seudulla inkeriläisiä tapaamassa. Tuskin koskaan unohdamme sitä Jumalan sanan nälkää ja hengen ikävää, jota heidän joukossaan näimme. Ja samoin jouduin muistelemaan inkeriläisiä oppilaitani. Ennen rauhan aikoina heitä tuli vuosittain opistooni *) Eestin Inkeristä, ja myös monia pakolaisia saimme oppilaiksemme.

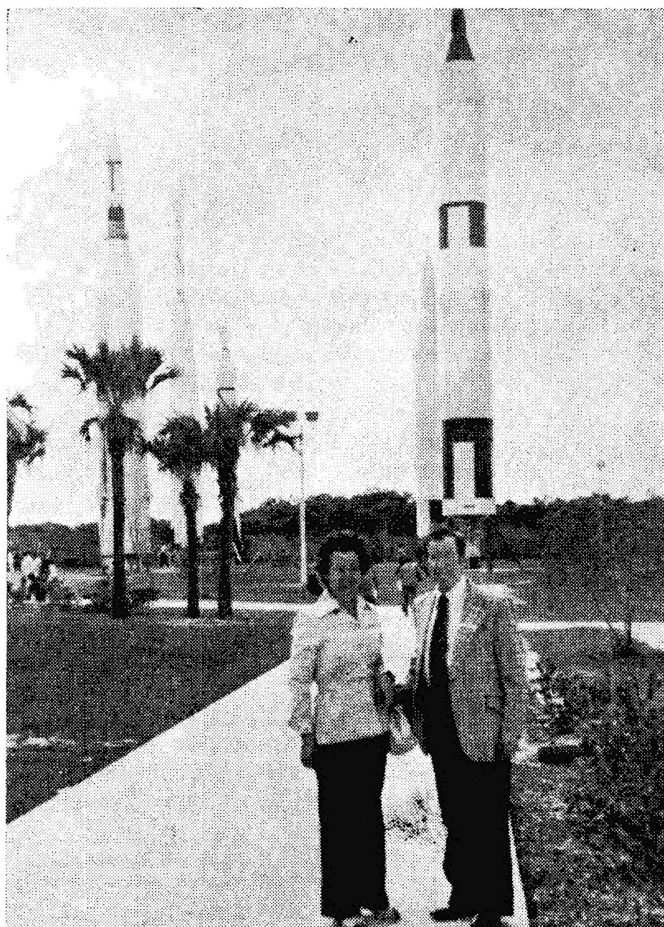
Opistomme sankaritaulussa on muiden joukossa myös nimi Toivo K. Hän tuli aikoinaan 1930-luvulla jostakin Ural-vuorten lähellä sijainneesta inkeriläissiirtolasta halki Venäjän Kuolan niemimaan kautta Suomeen. Hänen isänsä ja äitinsä olivat jääneet sinne kauas. Hän joutui merkillisen johdatuksen kautta opistoni oppilaaksi. Mieleeni jäi lähtemättömästi, kun hän sitten eräässä aineessaan kertoi viimeisistä kotona Inkerissä viettämistään jouluista. Juhlaa oli koetettu, mikäli mahdollista, viettää entiseen tapaan. Isä oli tuonut kuusen tupaan ja ripustanut sen oksille pieniä öljyllä täytettyjä ja lankasydämillä varustettuja pulloja puuttuvien kynttilöiden korvikkeeksi. Mutta sitten oli tullut joulu, jolloin ei kuusta enää tuotukaan. Isä vei aattoiltana perheensä ulos pihamaalle ja sanoi: »Nyt, lapset, on vain pihakuusi meidän joulupuunamme ja taivaan tähdet kynttilöinämme.»

Tämä inkeriläinen nuorukainen meni opiston käytyään Raudaskylään heränneiden oppikouluun, tuli sieltä ylioppilaaksi ja alkoi lukea teologiaa. Papiksi hän ei kuitenkaan ehtinyt valmistua, sillä hänen osakseen tuli sotilaan kuolema 25 p:nä elokuuta 1943.

Tunsin inkeriläisten juhlassa, että ikävän ihmiset löytävät vielä tänä päivänäkin tien Beetlehemin joulutalliin. Katsellessani paljon kärsineitä mutta kuitenkin niin välittömiä ja ystävällisiä juhlavieraita ympärilläni ajattelin itsekseni, että juuri heitä varten on tämän tapaninpäivän epistolan sydämellinen kehotus: »Rakkaani, älkää oudoksuko sitä hellettä, jossa olette ja joka on teille koetukseksi, ikään kuin teille tapahtuisi jotain outoa, vaan iloitkaa, sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestymisessä saisitte iloita ja riemuita» (1 Piet. 4: 12—13).»

(Julkaistu kirjoittajan luvulla)

*) Sijaintipaikka Turku

Joulutervehdys Kanadasta

Siunausrikasta joulua ja onnea vuodelle 1978 Inkeriläisten Viestin lukijoille toivottavat: Juho, Eila ja Vivianne Pakkanen sekä Elvi ja Allen Taylor

---

Kennedy Place Floridassa (kuva vas.) on paikka, josta USA:n avaruusmiehet kuuhun lähtivät. Se on tieteellisesti mielenkiintoinen paikka. Suuressa rakennuksessa on kaikki mahdollinen avaruusharrastusten alusta aina viimeiseen tekniseen saavutukseen saakka. Kuvassa mukana Jussi ja Eila Pakkanen (helmikuussa 1977). — Kuvan lähetti Juho Pakkanen, Kanada.

Kiittäen kuluneesta vuodesta
Toivotamme kaikille lukijoillemme

Hyvää ja onnellista joulua ja vuotta 1978

Inkeriläisten viesti

KÄYTÄ INVALIDIEN JOULUKORTTEJA

»Inkerin piispan» muisto

Viime marraskuun 19 päivänä tuli kuluneeksi kaksikymmentä vuotta rovasti *Jalmari Laurikkalan* kuolemasta. Hän oli *»Inkerin piispa»*, Jumalan valtakunnan suurmies, joka vielä kuoltuaankin puhuu, kuten Raamatussa sanotaan Herran palvelijoiden tekevän.

Rovasti Laurikkala oli syntynyt 29. 12. 1882 Pyhärannassa, jonka kirkkomaahan hänet on haudattu. Laurikkalan pääasiallinen elämäntyö oli omistettu inkerinsuomalaisten hyväksi. Hän toimi pappina Inkerissä 28 vuotta eli vuoteen 1937, jolloin hänen oli sieltä lähdettävä. Suomessa Jalmari Laurikkala oli Hausjärven kirkkoherrana 13 vuotta. Eläkkeelle siirryttyään hän vuodesta 1950 toimi inkerinsuomalaisten sielunhoitajana Ruotsissa kuolemaansa asti.

Inkeriläisten Sivistyssäätiön kustantamana on ilmestynyt rovasti Laurikkalan tyttären, fil.tri Saini Laurikkalan kirja *»Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta»*, jota kirjaa on saatavissa. Kirjaa lukiessamme saamme todeta, että ruotsalainen piispa Bengt Jonzon on ollut oikeassa, kun hän on sanonut Laurikkalaa »Jumalan valtakunnan suurmieheksi.» Sitä Laurikkala todella oli.

»Isien Usko» -nimisessä lehdessä on ollut kappaleita rovasti Laurikkalan puheesta uudenvuodenpäivänä 1957. Saakoot ne puhutella vielä meitäkin. Puheen tekstinä olivat Raamatun sanat: *»Kaikki mitä te teette puhein taikka töin, tehkää se Herran Jeesuksen nimeen.»* Puhuja lausui:

»Olisi meille pimeätä ja epävarmaa, jos emme saisi aloittaa vuottamme Jeesuksen nimessä. Me saamme hänen nimessään alkaa ja vastaanottaa Jumalan kädestä vuotemme. ... Ja jos tämä vuosi on meille elämämme viimeinen vuosi ja meidän kuolemamme vuosi, silloin me voimme myöskin ottaa sen Jumalan kädestä. Ja Jeesuksen nimessä ja turvissa lähteä tästä elämästä iäisyyteen, saapua katoavaisesta elämästä katoamattomaan, synnin ja pimeyden piirittämästä maisesta elämästä taivaalliseen, kirkkaaseen, täydelliseen, puhtaaseen, synnittömään elämään. Siellä me voimme olla Jumalan yhteydessä täydelliset. Me saamme nähdä myös kalliin Vapahtajan kasvoista kasvoihin ja ylistää Häntä täydellä sydämellä ja uudella mielellä.»

INKERIN KIELI KIINNOSTAA KIELENTUTKIJOITA

Kotimaisten kielten tutkimuskeskukseen kuuluva Suomen kielen nauhoitearkisto on jo lähes parinkymmenen vuoden ajan nauhoittanut vanhoja kansanmurteita. Hyvien murteenpuhujien määrä vähenee vuosi vuodelta. Yleiskielen vaikutus kasvaa jatkuvasti. Erityisesti Inkerin murteiden kerääminen on ollut hankalaa; murteenpuhujathan eivät enää asu kotiseuduillaan, ja heidän löytämisensä on ollut kielentutkijoille vaikeaa.

Kuitenkin on varmasti vielä paljon vanhoja inkeriläisiä, jotka osaavat entisen kotiseurakuntansa kieltä ja voisivat puhua sitä nauhaan. Kertojien pitäisi olla yli 75-vuotiaita, koska nuorempien puheessa kuuluu liiaksi uuden ympäristön puhetapa. Nauhoitus tapahtuisi vaivattomimmin kertojan kotona.

On tärkeää, ettei arvokas Inkerin kieli mene vanhojen puhujiensa mukana hautaan, vaan että siitä saadaan nauhoihin säilyvä muistomerkki. Vetoamme kaikkiin Inkerin ystäviin: pelastakaamme vanha Inkerin kieli katoamiselta! Pyydämme niitä, jotka ovat valmiit pieneen haastatteluun, ottamaan yhteyttä Suomen kielen nauhoitearkistoon. Erityisesti toivomme, että myös nuoremmat inkeriläiset ottaisivat asian omakseen ja kertoisivat meille tuttavapiiriinsä kuuluvista inkeriläisvanhuksista.

Osoite: Tutkija Juhani Palonen, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Suomen kielen nauhoitearkisto, Meritullinkatu 14 A 1, 00170 Helsinki 17, puh. 650211/551.

✻ Joulun tähtöset ✻

Tähtöset syttyy taivaalle ja ne näkyvät
silloin kun on selkeä taivas.
Joulun ihmetähti silti loistaa kaikille,
ja vallankin, jos mieliämme
himmentää selittämätön vaivas.

Tuo Joulun tähti on johtonamme ja
kaikessa apuna meille.
Vaikka joskus tähtemme himmenee, ja
me joudumme epäilyjen teille.

Tuon tähtösen sytytti taivaallemme
ainiaaksi Joulun Ihmelapsi.
Hänet, Ihmelapsen, taas vieraaksi saa
tänäkin jouluna niin nuori kun
harmaahapsi.
Joulun lapsi tuo lämpöä jokaiselle, joka
sitä lämpöä kaipaa vain kovin.
Sillä ei monastikaan himmentyneihin
sydämiimme tämän maailman
lämpö sovi.

Kiitos Seimen lapselle, Hän lämmön
toi meille parhaan.
Ei kukaan Hänen lämpöään kaipaava
joudu koskaan harhaan.

Liisa Makara

Muistoja lapsuuteni joulusta

Aatto oli joulusta parhain.
Me lapsetkin herättiin jo aamulla varhain
ja alettiin pyytää äidiltä luppaa,
saisiko tuoda kuusen tuppaa.

Eihän toki aamulla vielä,
sehän on päivällä puuhassa tiellä.
Kun illalla vasta juhla alkaa,
silloin saa kuusenkin tupaan kantaa.

Joulukoristeetkin kotona tehtiin,
kilpaa, kuka enempi ehtii.
Laitettiin oksille jokunen
omena, punainen ja komea.

Koristeet laitettiin paperista.
Niitä tehdessä ei milloinkaan tullut kiista.
Ne lapsuuteni muistot ei mielestä jää,
vaikka on jo vanha ja harmaa pää.

Kärpäsenkirkkokin laitettiin lakkee.
Sitäkään ei tarvinnut kaupasta hakkee,
kun illalla laittialle olet tuotiin,
ja siinä meille lupa leikkiä suotiin.

Voi, miten saimme kuperkeikkaa heittää
ja toisiamme olkien alle peittää.
Kyllä silloin leikki luisti,
tuskin kukaan nimeä muisti.

Maria Hartikainen

Isän kirje lapsille

Terve teille kultakerät
isän omat silmäterät
punaposket palleroiset
kodin armaan aurinkoiset.

Muistatteko noustuanne
kuin myös maata pannessanne
pikku kädet yhteen liittää
Taivaallista Isää kiittää?

Miten jaksatte nyt siellä
kulkeissanne koulutiellä?
Kellä parhain läksyt luistaa
Kuka ensin isää muistaa?

Tokihan te siellä varmaan
avulla jo äidin armaan
saitte kotiin joulupuunkin
kynttilät ja monen muunkin.

Vaatteet uudet valmihiksi
mitä paatte pukimeksi.
Koska koittaa juhla jalo
loistaa kuusen kirkas valo.

»Eräs»

VAPAAEHTOISTA PALONTORJUNTAA KELTOSSA

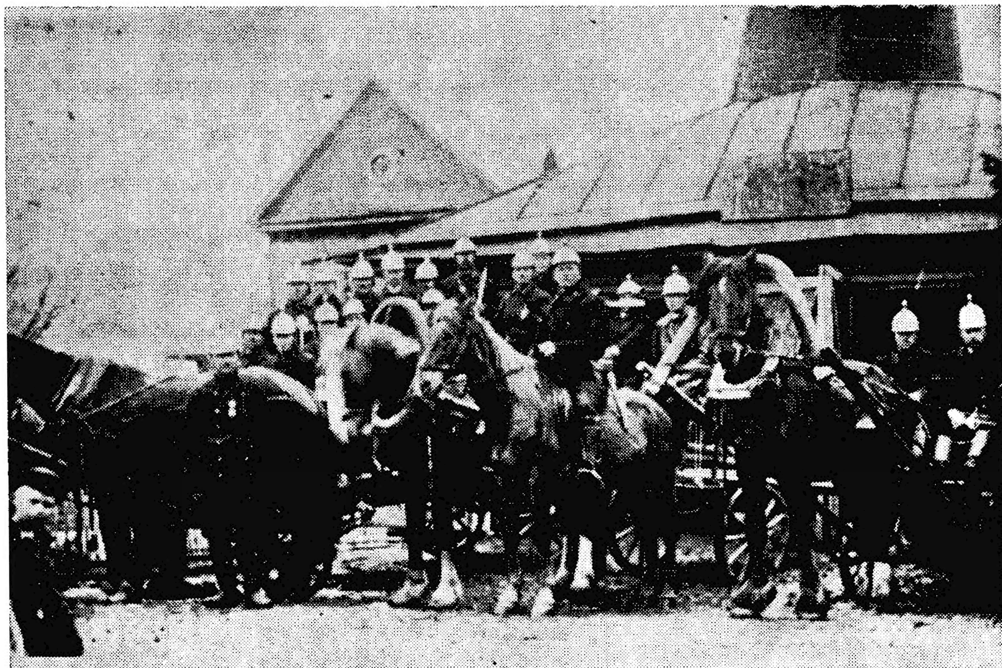
Tuli on hyvä renki mutta huono isäntä, sanotaan. Näin joulun ja kynttilöiden aikaan erityisesti tulee mieleen, miten suuri merkitys varsinkin maaseudulla, on ollut vapaaehtoisella palontorjuntatyöllä. Ne joille Aleksis Kiven Seitsemän veljestä on tuttu, muistavat, miten onnettomasti kävi Jukolan poikien jouluyönä Impivaaran korvessa, kun heidän pirttinsä syttyi palamaan ja veljekset hädin tuskin pelastuivat susien ja pakkasen kynsistä ihmisten ilmoille. Pirtistä ei sen sijaan jäänyt kuin savuavat rauniot. — Artikkelimme kirjoittaja kertoo meille vapaaehtoisesta palontorjuntatyöstä vuosisadan alkukymmeniltä Inkerin Keltossa.

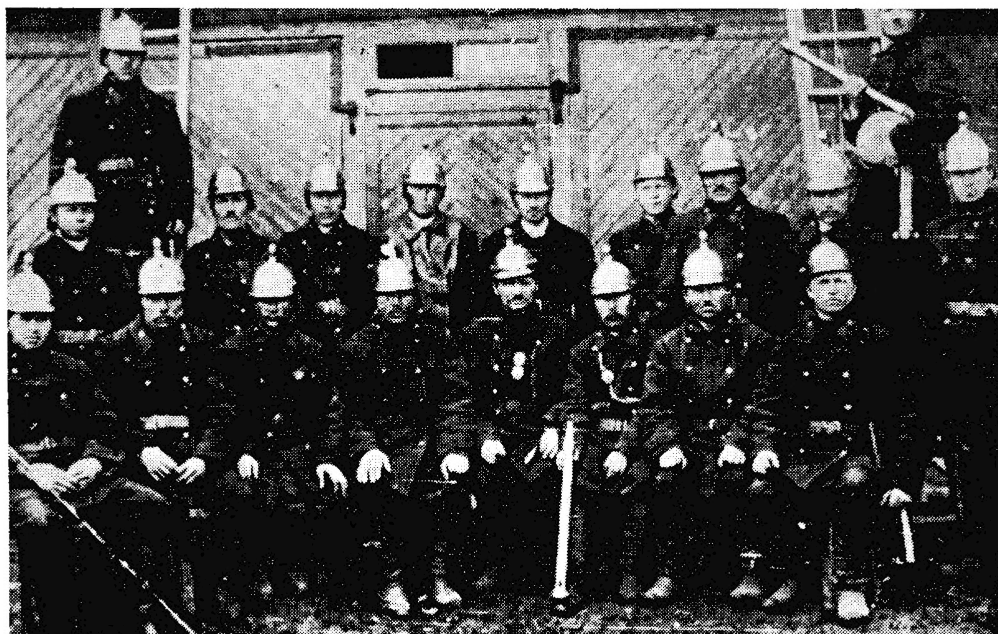
Yhteistä palontorjuntaa oli ollut jo edellisellä vuosisadallakin, koska vanhoissa talon numerolaatoissa oli numeron lisäksi isännän nimi ja sukunimi, sekä sen alla piirros, esim. vesisaavi, ämpäri, korento, pakra tai tavallinen uhfatta (patahanko).

Tulipalon sattuessa kylässä oli laatassa mainittu ase vähintään otettava mukaan palopaikalle ja käytettävä sitä.

Tämän vuosisadan alkuvuosina sai palontorjunta *Keltossa* vakiintuneemmat muotonsa: silloin perustettiin vapaaehtoinen palokunta. Palokunnan johtajan aseman sai *Vanhassakylässä* hyvin arvostettu ja innokas mies nimeltään Matti Simonpoika Jääskeläinen. Hän sai kylän miehet todella kiinnostumaan asiasta, ja innostus levisi sitten kylästä toiseen. Näin sitten vapaaehtoisia palokuntia perustettiin melkein jokaiseen Kelton kylään.

Rakennettiin palokunnan sarajia (suojia), joissa säilytettiin palokalusto. Vanhankylän palosarraissa oli kolmet palorattaat, kahdessa oli käsivoimin pumpattava paloruisku, ja ne olivat kahden hevosen vedettävät letkuineen ja muine välineineen. Kolmannet rattaat (kärryt) olivat yhden hevosen vedettävät ja niissä oli vesipotska (tynnyri), johon meni muutama sata litraa vettä. V. 1929

Vanhankylän vapaaehtoinen palokunta paraatipuvussa 1930. Takarivissä vasemmalta: 1) Aatolan (talon nimi) Juhanan Matti, M. Anttonen, 2) Tommolan Matti, M. Jääskeläinen, 3) Juhalan Juhana, J. Ronkonen, 4) Henilän Juhana, J. Jääskeläinen, 5) Eskolan Paavon Jussi, J. Jääskeläinen, 6) Tuntematon, 7) Eskolan Matin Pietari, P. Jääskeläinen, 8) Huuskan Simo, S. Huuhka, 9) Eskal Mattilan Jaakko, J. Kelkka, 10) Eskal Mattilan Simo (rappusilla), S. Jääskeläinen, 11) Juhalan Matin Pekko, P. Ronkonen. Istumassa (vasemmalta): Anturslan Juhana, J. Jääskeläinen; Pentikäisen Juhana, J. Pentikäinen; Saksalan Juhana, J. Kokko; Eskolan Paavo, P. Jääskeläinen; Eskal Mattilan Matti, M. Jääskeläinen; Siprelän Pekko, P. Puukkonen; Pristavan Juhana, J. Jääskeläinen; Junuskilan Simo, S. Jääskeläinen.

ostettiin moottoriruisku (ensimmäinen Keltossa).

Jokaisella palomiehellä oli palosarraissa kaksi pukua: yksi oli työpuku, joka oli kellertävän väristä puarossaa (vedenpitävää pressukangasta), ja se toinen oli mustaa sarkaa; se oli paraatipuku, jota käytettiin vain palokunnan juhlissa ja katselmuksissa.

Palokunnan juhlia pidettiin kerran kesässä; silloin oli koko Kelton palokunnan katselmus. Juhlien eteen tehtiin paljon työtä, siinä piti olla ulkonaista loistoa ja kilpailumieltä. Palokunnan kalusto pidettiin aina puhtaana ja hyvässä kunnossa, mutta etenkin juhlien edellä hinkattiin kaikki messinkiset osat erittäin kiiltäviksi. Pestiin ja maalattiin kärryt komeiksi, kypärät kiilloitettiin erittäin huolella. Hevoset valittiin kylän parhaat. Jokaisen miehen piti tietää oma paikkansa ja tehtävänsä. Kun sitten kilpailu eri kylien palokuntien kesken alkoi, niin jokainen yritti parastaan, olihan kylän palokunnan maine kysymyksessä.

Kilpailussa kokeiltiin toimintavalmius; se tapahtui suurin piirtein näin: Jokainen palokunta starttasi samasta paikasta määräyksen saatuaan, jolloin otettiin aika. Sen piti ajaa märätty matka vedenottopaikalle esim. järvenrantaan, ja pumpata vesiruiskusta, jonka toimintasäde mitattiin ja samoin siihen kulutettu aika. Muitakin kilpailumuotoja oli juhlien aikana. Tämä osa juhlasta oli miehistön ja kaluston katselmusta. Siitä tehtiin merkinnät ja huomautukset, ja parhaimmat saivat kiitosta osakseen.

Iltapäivällä oli sitten yhteinen juhla, jossa pidettiin palavia puheita paloturvalli-

→

suutta koskevista aiheista. Varottiin tarkasti kajoamasta politiikkaan tai muihin aiheen ulkopuolelle kuuluviin kysymyksiin. Se olisi tietänyt juhlien loppua täydellisesti. Olivathan nämä ainoat juhlat, joita voitiin yhteisesti viettää vuosittain. Aina viime vuosiin saakka eli 30-luvulle juhlassa luettiin sitä varten sepitettyjä runoja, laulettiin yhteislauluja ja tietenkin oli juhlaa varten harjoiteltu näytöskappale, ja vielä sen jälkeen juhlaa jatkettiin tansseilla torvisoittokunnan soittaessa. Ohjelmasta näissä juhlissa ei ollut koskaan puutetta. Yleisömenestys oli taattu, nämähän luettiin tavallaan omiksi kansanjuhliksi. Nämä palokunnanjuhlat piti aina kirjallisesti anoa Kylänneuvostosta, mutta tietääkseni aina ne myönnettiin. Olihan kysymyksessä paloturvallisuuden edistäminen.

Juhlatulot käytettiin uusiin hankintoihin palokunnille, mutta suurimmaksi osaksi hankinnat tehtiin kyläkunnittain ja varat kerättiin kylästä. Kaikki toiminta perustui vapaaehtoisuuden pohjalle. Niinpä melkein joka sunnuntai olikin miehiä touhuamassa palokuntasarrailla, aina siellä löytyi jotain tekemistä, ja ne tehtiin yhteisvoimin. Asia koski jokaista hyvin läheisesti. Keltossa olivat kylät aika isoja ja talot rakennettu vieri viereen, monasti niin lähelle, että pikkupojat vain mahtuivat välistä juoksemaan. Tai naapureilla saattoi olla katon räystäät yhdessä kiinni ja katot oli päreistä tehty, joten tulen vaara oli erittäin suuri.

Vedensaanti sammutusta varten oli erittäin huono monessa kylässä. Olihan kylät rakennettu mäkisille paikoille, kaivot olivat syviä, vesi saattoi olla jopa 16 sylen syvyydellä (syli 2 metriä). Siksi olikin useampaan kylään, missä vain sellainen oli mahdollista, kaivettu *luosa* keskelle kylää veden saannin helpottamiseksi. Jossain kylässä oli hankittu rautaisia vesisäiliöitä, joihin mahtui muutama tuhat litraa vettä pienemmän tulen sammuttamista varten. Muina toimenpiteinä oli palkattu yövahti, joka kulki pitkin kylän katua öisin. Hänellä oli *kolotuska* (kolkutin) kädessä; sitä hän aina silloin tällöin kolkutti, että ihmiset tiesivät hänen olevan liikkeellä ja voivat huoletta nukkua. Jos yövahti huomasi tulen päässeen irti tai kuuli naapurikylästä palokellon soittoa, hän juoksi silloin kylän palokelloa soittamaan ja näin antoi hälytyksen. Jos palokelloa soitettiin yöllä tai päivällä, oli se aina kutsu palokuntalaisille saapua palosarraille, ja ne hevoset, jotka olivat päivystysvuorossa, oli tuotava mukaan. Palopäällikön tehtäväksi jäi sitten arvioida tilanne ja ryhtyä sen mukaisiin toimenpiteisiin.

Suurimpia tulipaloja lienee Keltossa ollut Hirvosen kylän palo, joka syttyi pikkupoikien varomattomasta tulen käsittelystä 1928 kesällä. Oli kuiva aika, ja tuli sai sellaisen vallan, että palokunnat eivät huonon vedensaannin vuoksi voineet mitään, vaan kylästä paloi 27 taloa ulkorakennuksineen aivan poroksi. Toinen iso palo oli Rannan Kosenkylässä, jossa myös paloi lähes kolmekymmentä taloa.

Kun joutui tulipalon uhriksi eikä vakuutuksia ollut, kaikki oli menetetty. Sananlaskukin sanoo: »Varas jättää jotain jäljelle, mutta tuli vie kaiken». Tällaisissa tapauksissa palopäällikön allekirjoittamalla todistuksella oli uhrilla mahdollisuus kiertää kylissä pyytämässä apua. Hyvin monet auttoivat varojensa ja omantuntonsa mukaan. Myös kirkossa kerättiin kolehtia tulipalon uhreille. Se tapahtui kirkon ovilla. Raha pantiin tarjottimille.

Kerran Keltossa lienee soitettu palokelloa muussa tarkoituksessa. Se oli vallankumouksen jälkeisenä vuonna, silloin pelättiin Keltossakin ryöstöjä ja ilkitöitä. Niinpä Kelton vallanmiehet sopivat keskenään, että jos tulee tietoa ryöstämisistä, niin silloin kutsutaan miehet koolle palokelloa soittamalla, mutta kelloa ei soiteta yhtämittaisesti kuten tulipalon sattuessa, vaan siinä käytetään toisenmoista rytmiä siksi, että tietävät mistä on kysymys. Oli myös sovittu, että tällaisen hälytyksen sattuessa miehet ottavat aseensa mukaan (niinä vuosina oli aseita melkein joka miehellä) ja kerääntyvät Vanhankylän Kapakkamäkeen. Johtajaksi tälle ryhmälle oli valittu Antti Simonpoika Jääskeläinen Vanhastakylästä.

Niin sitten kerran olikin tullut tieto, että ryöstöryhmä on tulossa kaupungista Kelttoon, jolloin annettiin sovittu hälytys palokelloa soittaen, minkä johdosta oli joukko miehiä aseineen kokoontunut Kapakkamäkeen. Päivä oli kyyhötetty siellä santakuopissa, illansuussa oli kuorma-auto ajanut kaupungista päin. Siinä oli ollut muutamia

Poissa joukostamme

Rakkaamme

MARIA KIIPPA

o.s. Toivokkainen

* 19. 3. 1900 Tuutarin Kavelahdessa
† 18. 10. 1977 Kotonaan Paimiossa

... eivät enää nyt maailman myrskyt voi estää sun untasi.

Lapset ja lastenlapset perheineen Suomessa, Ruotsissa ja Neuvostoliitossa

Kiitämme sinua, äiti rakas, siitä suurenmoisesta työstä, jonka sinä meidän hyväksemme teit. Kiitämme uskosta elämään, rohkaisusta yrittämään ja eniten kiitämme rukouksista. Jätit meille köyhänä ja sairaana esirukouksissasi rikkaan perinnön, josta meillä on jakaa vielä lastenlapsillemmekin. Raskaalta tuntuu äkillinen poismenosi ja tyhjältä. Yhteinen kotimme on kylmä. Hyvä Jumala, ole meille armollinen ja suo äidillemme rauhaisa lepo luonasi.

Lepää rauhassa, äitimme rakas.
Keveät mullat sun haudallesi.
Eivät enää nyt maailman myrskyt voi estää sun untasi.

H-i

Syntymäkylän muistoja Hietamäen Rospekalta

Oli vuosi 1921 keväällä. Poikajoukko istui iltasella maantien pientareella. Siinä joukossa tuli puhe, että eikös mekin perustettaisi torvisoittokunta, kun monissa kylissä touhuttiin samaa asiaa. Pidettiinkin kokous, jossa valittiin toimikunta, — melkein kaikki olivat palokuntalaisia. — Ja niin alkoi torvien osto Pietarista. Melkein kaikki ostivat itsenäisesti, mutta rummut ja ensimmäinen basso ostettiin yhteisillä varoilla.

Saatiin myös vuokratuksi eräs pieni talo, jossa harjoituksia pidettiin. Kapellimestariksi saatiin mies, jonka nimi oli Zetor Ivanovits Romanov. Kapellimestarin kävi hakemassa Pietarhovista kukin vuorollaan ja piti kotonaan vieraanansa, vei iltasella kotiinsa; aamulla hänet vietiin hevosella Pietarhoviin, jossa hän asui. Kapellimestari oli hyvin suosittu ihminen kylässä ja hyvä johtaja.

Väliin olivat harjoitukset kaksikin kertaa viikossa (tavallisesti vain yhden kerran), niin että jo jouluna orkesteri soitti ensimmäisen kerran kansakoulun juhlissa lapsille ja vanhemmalle yleisölle. Kansaa oli koulu täynnä, eivätkä kaikki mahtuneet sisällekään.

Pian sen jälkeen keväällä alkoi viritä nuorisotoiminta. Perustettiin näytelmäseura sekä laulukuoro, jota johtivat kylän »aktiivit» ja opettajat.

Taisi olla vuosi 1923, kun kylään yhteistoimin rakennettiin talo, jota sanottiin Klubiksi. Se oli Rospekan kylän tienristeyksessä. Siinä pidettiin iltamia, tansseja sekä laulu- ja näytelmäharjoituksia. Toiminta oli alkuvuosina vilkasta.

sivulle 14

---

miehiä auton lavalla, mutta kun auto alkoi lähestyä Kapakkamäkeä, joku hätähousu oli laukaissut pyssynsä, ja niin auto pysähtyi. Nähdessään aseistettuja miehiä se kääntyi kaupunkiin päin ja pakeni. Missä tarkoituksessa kyseinen auto oli liikkeellä ja kenen toimesta, se jäänee ikiajoiksi tietämättä. Kun Antti Jääskeläistä kuulusteltiin hänen vankilassa olonsa aikana 1931, niin tämäkin syytös oli raskauttavana asianhaarana otettu esille, ja häntä syytettiin aseellisen kapinan johtamisesta vallankumouksen jälkeisenä vuonna.

T.J.

RUOTSIN PUOLELTA

ISK:n tervehdys

Taasen on vuosi loppumaisillaan ja kristittyjen suuri juhla lähestyy. Joulu on rauhan juhla. ISK:n toivomus on, että jäsenten sydämissä vallitsisi rauhan tunne. Voimme vuoden lopussa todeta, että meillä on ollut monta ilon aihetta: olemme rauhassa saaneet tavata toinen toisiamme yhteisillä juhlilla Ruotsissa ja Suomessa. Uusi vuosi on alkamaisillaan. Mitä se tuo mukanaan, on meiltä tänään peitetty. Voimme vain toivoa, että se tulisi olemaan vieläkin rauhaisempi kuin mennyt vuosi ja että voisimme inkeriläisinä tulla yhteen riippumatta siitä, missä asumme. Inkeriläiset asuvat nykyään monien eri rajojen takana eri puolilla maailmaa. Henkilökohtaiset tapaamiset rajojen yli vahvistavat rauhaa. ISK haluaa toivottaa kaikille inkeriläisille Rauhaisaa ja Siunattua Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta.

Puheenjohtaja

Boråsin Inkerin kerho 30 vuotta

Kerhon 30-vuotisjuhla alkoi lauantaina 8/10 juhlaillan ohjelmalla Carolin seurakuntatalolla. Pauli Mentu ja Tony Stark aloittivat ohjelman laulamalla muutaman laulun englannin kielellä. He säestivät itse ja apunaan he käyttivät uudenaikaisia sähkölaitteita, ja tämäpä olikin uusi elämys monelle vanhemmalle. Tämän jälkeen piti Henrik Toikka esitelmän aiheesta »Silloin se syntyi...» Hän oli yksi niistä, jotka kokoontuivat 2. 10. 1947 ja perustivat ensimmäisen inkeriläisen järjestön Ruotsiin. Alussa katsottiin »kirkon miesten» taholta tätä nuorten aloitetta kovin epäilevästi, mutta aika näytti, että nuoret osasivat kantaa vastuun ja nykyään toimitaan hyvässä yhteistyössä. Armas Paakkonen piti katsauksen kerhon toimintaan näiden 30 vuoden aikana. Hän totesi mm., että lentopalolssa on Inkerin-Kerho ollut yksi uranuurtajista Ruotsissa. Yleisesti voi sanoa että urheilu, hengellinen toiminta ja kulttuuriperinteiden säilyttäminen ovat alusta lähtien olleet kulmakivinä kerhon toiminnassa. Väinö Kemppi Eskilstunasta esitti viulusoolon, Juhani Rantanen piti päätöspuheen ja ilta päättyi Inkerin hymniin.

Seuraavana päivänä jatkui juhla jumalanpalveluksella, jossa saarnasi lääninrovasti Eero Saarinen Helsingistä. Kerho tarjosi »syntymäpäiväkahvit» ilmaiseksi kirkon jälkeen. Kahvitauon jälkeen jatkettiin vielä seuratilaisuudella. Tässä käyttivät puheenvuoron Jussi Jänis, Vilho Kurujoki, Ragnar Lundell, Pirjo Kuosmanen, Eero Saarinen ja Gustaf Dahlbäck. Puheiden välillä lauloi Evankeliumiyhdistyksen kuoro Arvi Haikosen johtamana juhlakansan iloksi.

A.P.

Jönköpingistä

Jönköpingin Inkerin kerhon 20-vuotisjuhlaa vietettiin 23. 10. 1977. Munksjö Gården oli juhlapaikkana. Tilaisuus alkoi jumalanpalveluksella Ljungarumin kirkossa, johon osallistui koko juhlayleisö (38 henkeä). Jumalanpalveluksen suoritti paikallinen suomenkielinen pastori Tapio Kortesluoma. Sieltä siirryttiin juhlapaikalle, jossa juhla-ateria oli jo valmiina. Kahvitarjoilun aikana suoritettiin ohjelmaa, johon osallistuivat Alfred Saklantti, Tapio Kortesluoma, Armas Paakkonen, Toivo Jääskeläinen, Aili Hytti ja Zinaida Saklantti. V. Hytti kiitti kerhon puolesta puheenjohtaja A. Saklanttia suoritetusta työstä kerhon hyväksi ja luovutti muistolahjan.

Juhlassa esitettiin 8 mm:n filmi »Jönköpingin Inkeriläiset 1977», joka oli valmistettu tilaisuutta varten. Juhla päätettiin laulamalla Nouse Inkeri.

AS.

Pyhäinpäivän vietto Örebrossa

Muistomerkki, jonka inkerinsuomalaiset paljastivat Örebrossa juhannuksena 1966, on taiteilija Juho Sunin kädestä lähtöisin, ja se symboloi valon voittoa pimeydestä. Se on pystytetty Inkerissä ja muualla leposijansa saaneitten omaistemme muistoksi.

Niinpä 5. 11. 77 Pyhäinpäivänä oli taas runsas joukko inkerinsuomalaisia kertynyt Örebron Pyhän Mikaelin kirkkoon kello 14, jolloin juhlava jumalanpalvelus vietettiin Pyhän Ehtoollisen kera. Sen piti suomeksi meille täällä hyvin tunnettu ruotsalainen ystävämme Folke Dahlbäck.

Kohta Jumalanpalveluksen jälkeen siirryttiin kirkosta kirkkopuistoon vainajiemme muistomerkin ympärille, jossa Inkerinsuomalaisten Keskusliiton kaunis seppele ja kukkia Vesteråsin Inkerinkerholta laskettiin muistomerkille; sen jälkeen laulettiin yhteisesti tuttu virsi n:o 600: Oi Herra jos mä matkamies maan. Näin yhteisesti kunnioitettiin vainajiemme muistoa, ja varmasti moni meistä sillä hetkellä yritti ajatuksissaan lämpimästi koota ne läheisimmät vainajansa tänne tämän muistomerkin kohdalle, sillä monesti ne hautakummut ovat siellä jossain ehkä aivan tuntemattomissa paikoissa, eikä kukaan heidän leposijoistaan huolehdi. Ainakin omassa mielessäni tunsin voimakkaasti rakkaimpieni läsnäoloa juuri sillä hetkellä.

Muistomerkiltä siirryttiin seurakuntakodille kirkkokahville; siellä ahkerat emännät olivat kattaneet pöydät runsailla voileivillä ja kahvipullilla. Nämä kahvit riittivät ei ainoastaan omille vieraille, vaan oli pyydetty samojen pöytien ympärille joukko eestiläisiä vieraita, jotka olivat koolla viereisessä salissa omassa tilaisuudessaan.

Kahvitarjoilun aikana luovutettiin ISK:n viime kesäjuhlilla Boråsissa myöntämä diplomi Folke Dahlbäckille, koska hänen junansa lähti kohta eikä hänellä ollut tilaisuutta jäädä seuroihin.

Kun oli sitten kahvit juotu ja kuulumiset vaihdettu tuttujen kesken, siirryttiin viereiseen saliin jatkamaan yhdessäoloa seuroilla. Siellä meille puhuivat lämpimästi lehtorit Katriina Eerola ja Pirjo Kuosmanen sekä teologian opiskelija Jussi Jänis

T.J.

Iisakki Paakkonen 80 v

Yksi Länsi-Ruotsin inkeriläisistä veteraaneista, Iisakki Paakkonen, täyttää 21. 1. 1978 80 vuotta. Korkeasta iästään huolimatta ottaa hän innokkaasti osaa kaikkeen inkeriläiseen toimintaan. Ei ole inkeriläistä juhlatilaisuutta, mistä hän puuttuisi. Vanhuuden päiviään hän viettää omassa kodissaan Mölndalissa yhdessä vaimonsa kanssa. Hän myöntää mielellään, että kyllä perhe-elämä on huomattavasti turvallisempaa ja rauhaisampaa nykyään täällä Ruotsissa kuin silloin 1920- ja 1930-luvulla entisessä Inkerissä. Onnittelemme sydämellisesti ja toivomme Iisakille vielä monia antoisia vuosia.

Tilaukset Ruotsista 1978

Tämän lehden mukana seuraa maksukortti, jonka avulla uusit tilauksesi ensi vuodeksi. Tilaushinta on Ruotsissa 30 kr. Auta asiamiehiä maksamalla heti. Eikö olekin sopiva joululahja tilata Inkeriläisten Viesti jollekin ystävälle? Lahja joka uusiintuu kerran kuukaudessa koko vuoden! Hyvää Uutta Vuotta! A.P.

A.P.

NUORTEN PALSTA

Tuhmia poikia

»Päästä heti irti, Miksu. Tuo on laitonta», huudahti Miksun, Ropsun ja Rapsun emäntä vihaisesti Miksulle. Miksu oli parhaillaan repimässä makuuhuoneen lattiaan asti ulottuvaa verhoa alas. Kun se kuuli emännän äänen, ryntäsi se tippaakaan häpeämättä emännän ohi kahden muun koiranpennun luo. Miksulla oli hampaissaan pala ohutta verhoa. Rapsu tarttui verhon palaan ja Ropsu seurasi pian esimerkkiä. Kun emäntä yhä katseli makuuhuoneen verhoa, jonka oikeasta alareunasta oli repäisty pala, alkoivat koiranpennut tassutella keittiöön päin. Emännän yhä katsellessa verhoa kuului keittiöstä mahtava räsähdys. Emäntä ryntäsi keittiöön täyttä vauhtia. Keittiön ovella häntä kohtasi kauhea näky. Pennut olivat repineet alas keittiön pöytäliinan. Miksu oli parhaillaan repimässä pöytäliinaa rikki. Pöydällä oli ollut myös maljakko, jossa oli punaisia ja keltaisia ruusuja. Maljakko oli tuhansina siruina ja ruusut mikä missäkin. Rapsu kantoi ylväästi kahta ruusua ja Ropsu raapi ruokakaapin ovea. Emäntä kiljaisi kauhusta ja syöksyi ajamaan pennut pois keittiöstä. Koiranpennut häipyivätkin äkkiä. Yksi ruusu oli tarttunut lujasti Rapsun hampaaseen ja Rapsun juostessa se aina välillä kompastui ruusuun. Emäntä alkoi siivota keittiötä. Sillä aikaa pennut juoksivat olohuoneeseen. Emäntä oli juuri saanut keittiön siivotuksi, kun olohuoneesta alkoi kuulua kovaa haukuntaa. Emäntä kiiruhti olohuoneeseen. »Apua!» emäntä kiljaisi kauhuissaan. Olohuone oli aivan sekaisin. Matot kasassa, tuolin jalka poikki, sohvan päällys rikki ja kirjakaappi täynnä naarmuja. Pennut istuivat aivan rauhallisina kaiken sotkun keskellä. Emännän kärsivällisyys loppui. Mutta täydellisen katastrofin hän koki, kun huomasi makuuhuoneeseen mennessään, että verho oli halki ja täysin pilalla. Hän ajoi pennut vihoissaan eteiseen ja alkoi siivota.

Kului pitkän aikaa. Kun emäntä meni eteiseen, hän näki pennut kenkäkorissa nukkumassa aivan rauhallisina. Miksulla oli emännän kenkä suussaan. »Kyllä tuhmatkin pojat näyttävät suloisilta nukkuessaan», hän ajatteli.

Iiris Huttunen 12 v.

sivulta 11

Rospekan orkesterissa oli noin 20 miestä. Torvisoittokunta kävi useasti alkuvuosina soittamassa Hietamäen kirkossa jouluna, pääsiäisenä ja Pietarinpäivänä. Hietamäen kirkko oli vihitty Pietarinpäivänä 29. kesäkuuta, ja silloin Hietamäen seurakunta vietti aina suurta juhlaa.

Torvisoittokunta soitti useasti häissä ja hautajaisissa monilla paikkakunnilla, ja usein kesäisin Pietarhovin puistossa, ja etenkin silloin kun paikkakunnalla oli kesäjuhlia. Paikka, jossa orkesteri soitti, oli nimeltään Anttilan petäjikkö. Se oli kuiva hiekkainen nummi. Usein siellä oli kaksikin torvisoittokuntaa soittamassa: Nuutilan ja Rospekan.

Nuorisotoiminta oli Nuutilan, Paukkolan ja Rospekan kylien yhteistoimintaa. Laulukuoroja oli aina juhlissa monta, mm. Rospekan, Jamalaisin ja Junkuran. Kun juhlat loppuivat, pidettiin tanssit Jamalaisin Kansantalolla, ja ne kestivät väliin aamuun saakka.

Toiminta oli vilkasta myös Jamalaisin, Seppolan, Karhulan ja Innalan kylissä. Siellä oli hyvä laulukuoro ja näytelmäseuratoiminta oli kaikkialla vapaaehtoista.

Mukana ollut Tuomas Raikkerus

Toimitussihteerin terveisiä

Miksi Viesti ei tule? ovat monet kyselleet. Heinä-elokuun numeron jälkeen se vain on yhtäkkiä jäänyt tulematta. Konttorista (Inkerikoti, avoinna maanantaisin klo 16.30—17.30) asiaa tiedusteltuani kävi ilmi, että moni on jättänyt lehtitilauksensa uusimatta ja on sen vuoksi poistettu luettelosta. On myös sellaisia, jotka ovat kyllä suorittaneet maksun tilillepanokorttia käyttäen, mutta ovat unohtaneet merkitä nimensä korttiin. Ei siis tiedetä, kenelle lehden lähettää, ja niin he ovat joutuneet myös poistettujen listalle. Kysymys on siis »inhimillisestä erehdyksestä», tässä jälkimmäisessä tapauksessa tilaajan erehdyksestä omaksi vahingokseen. Siis muistakaa: kun teette ensi vuodeksi lehtitilauksenne, nimi ja osoite selvästi korttiin. Jos Viesti jää kokonaan ilmestymättä, silloin syy saattaa olla toimitussihteerinkin, ainakin osittain. Mutta myös Teistä, hyvät tilaajamme, riippuu, kuinka kauan haluatte sen ilmestyvän.

Örebron Pyhäinpäivän vietosta on tullut toimitukseen kaksikin kirjoitusta, joista ensiksi tulleen julkaisemme tässä numerossamme. Mutta koska ystävämme A. H. välittää meille mieluisia ja tärkeitä terveisiä kirjoituksensa yhteydessä, liitän ne tähän. A. H. Kirjoittaa näin: »Eräs eestiläinen kirkkoherra toi terveisiä Amerikasta ja kiitti vieraanvaraisuudesta.» — — »Pyhäin päivän juhlan päätyttyä Erkki Kuortti välitti terveisensä. Ja lisäksi: »Ystävämme kiittävät Kanadasta: Haluan kiittää Teitä Inkeriläisten Viesti -lehdestä. Luen sen itse ensin, Mikko ja Armas saavat siitä myös osuutensa. Tunnemme kuin olisimme jatkuvasti Ruotsissa. Siinähän ilmenee paljon tuttuja nimiä ja paikkoja, jotka tunnemme. Terv. Väinö.»

No onkos tullut kesä nyt talven keskelle? laulettiin adventtisunnuntaina Helsingin paikallisosaston pikkujoulujuhlassa Karjalatalolla 27. marraskuuta. Monen mielestä oikeaan kesään on vielä mahdottoman pitkä aika, mutta tosiasiassa kesäjuhlia suunnitellaan jo nyt kuumeisella kiireellä. Juhlahuoneistojen ym. varaukset kun on tehtävä näin ajoissa juhlavieraiden sekä juhlia että juhlien välillä levätä. Alustavien tietojen mukaan ensi kesän juhlakaupunkina Suomessa on Tampere. Toivotaan taas intoa ja voimaa niin juhlien järjestäjille kuin yleisöllekin. — Ja iloisiin tapaamisiin ensi kesänä.

Iloisia kuulumisia on muualtakin tullut Viestin toimitukseen. Kauimmaiset Kanadasta. Viime kirjeessään Juho Pakkanen jonka »Tatti ja Matti» -runon julkaisimme kolmessa viimeisimmässä numerossamme, kirjoittaa mm. näin: »Toivon, että muistelmani herättävät inkeriläisten lukijaperheissä keskustelua vanhemman ja nuoremman polven kesken. Niin ainakin tapahtuu meillä; kun Inkeriläisten Viesti saapuu, luen sen ääneen, ja nuoremmille (24 ja 22 v.) viriää paljon kysymyksiä aiheista.» — Keskustelun herättäminen aiheesta kuin aiheesta merkitsee aina, että asia ei ole täysin yhdentekevä, mielenkiinnoton. Se tekee iloiseksi, että Viestistä viriää keskustelua aina Kanadassa asti. — Omasta puolestani toivon kaikille lukijoillemme oikein iloista joulumieltä, samoin myös iloista oikean kesän odotusta, onnellista tulevaa vuotta ja sen mukana hyvää yhteistyötä edelleen.

Toimitussihteeri

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Tammikuun kuukausitilaisuus 22. 1. 1978 klo 14.00 Inkerikodissa. Tervetuloa.

TAMPERE

Tampereen paikallisosaston tilaisuudet ovat: 11. 12. sekä vuosikokous 8. 1. 1978. Tilaisuudet ovat Kalevan kirkon huoneessa n:o 9. Tervetuloa!

Johtokunta

BORÅSIN INKERIN-KERHON

vuosikokous 29. 1. 1978 klo 15.00 GUSTAF ADOLFIN seurakuntatalon musiikkisalissa.
KAIKKI TERVETULLEITA!

INKERIN-KERHO, BORÅS

Joukostamme poistuneita

Eeva Vainikka, synt. 6/10 1896, kuoli Mölnlyckessä 30/10 1977.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1977 juhlatilaisuudet **Karjalaisten talolla** Itäpellontie 2 pidetään seuraavasti:

Joulujuhla 26. pnä joulukuuta

Johtokunta

SEUKKOSEURA

kokoontuu Inkerikodissa torstaina tammikuun 19. pnä klo 13.
Tervetuloa!

Yhdysjäsen Sanni Kössi, puh. 335 058 vastaa Seukkoseuran ohjelmaa ym. sen toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

Inkeri-ilta Boråsissa

Inkeriläisten seurakuntakodilla Bockasjögatan 9 sunnuntaina 8/1 1978 klo 17. Esitetään elokuva Boråsin kesäjuhlilta juhannuksena 1977. Seuraava Inkeri-ilta on 19/2.

Boråsin Inkerin Kerho/A.P.

Vammala 1977. Vammalan Kirjapaino Oy.